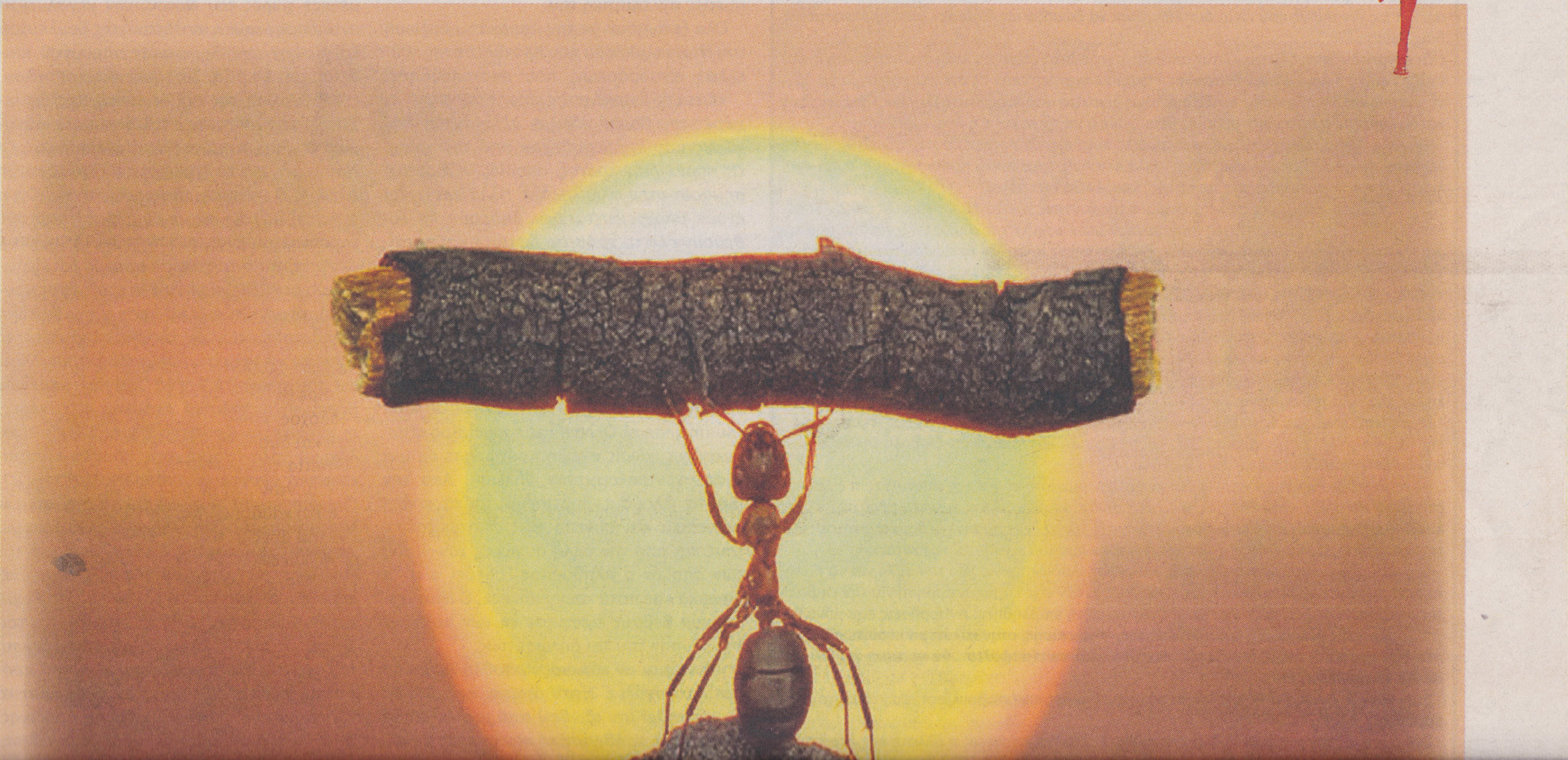
ΝΑ ΑΠΑΞΙΩΣΟΥΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Αριθμ. Φύλλου 170
ΑΠΡΙΛΙΟΣ
2017
1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Όλος ο κόσμος στηρίζεται επάνω μας.
Όταν εμείς λυγίζουμε από το βάρος, όλος ο κόσμος γέρνει…

(ERIC HOFFER - Αμερικανός συγγραφέας και φιλόσοφος)

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Οι αναρχικοί διαχρονικά διακρίνονταν και στις μέρες μας ακόμη περισσότερο, από την επιμονή τους να αντιμάχονται το σύνολο των εξουσιαστών δίχως να κάνουν εξαιρέσεις. Μ' άλλα λόγια, σταθερά και με ειλικρίνεια, δεν υπερασπίζονται μια μερίδα εξουσιαστών, δεν στηρίζουν άμεσα ή έμμεσα μια συγκεκριμένη διαχείριση των κρατικών υποθέσεων απέναντι σε μιαν άλλη. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι αναρχικοί δεν κατανοούν ή δεν λαμβάνουν υπ' όψιν τους τις αντιθέσεις, τους αδυσώπητους ανταγωνισμούς που αναπτύσσονται πολλές φορές ανάμεσα στις εξουσιαστικές μερίδες ή τα διαφορετικά συμφέροντα που αυτές εκφράζουν.

Οι ανεξαρτήτου ιδεολογικής προελεύσεως εξουσιαστές, βέβαια, από την πλευρά τους, φροντίζουν επιμελώς να τονίζουν εκείνες τις διαφορές μεταξύ τους, που θεωρούν ότι θα τους καταστήσουν ελκυστικότερους διαχειριστές και εκφραστές διαφόρων κοινωνικών συμφερόντων.

Ακριβώς, όμως, με την ίδια άνεση και σιγουριά ξεκαθαρίζουν ότι «***Το κράτος έχει συνέχεια***». Είναι μια διαβεβαίωση την οποία νιώθουν υποχρεωμένοι να παρέχουν με κάθε ευκαιρία όσοι κρατικοί ή κομματικοί αξιωματούχοι καλούνται να δώσουν διευκρινήσεις, όσον αφορά τις εγγυήσεις που είναι διατεθειμένοι να δώσουν ως διάδοχοι μιας προηγούμενης διαχείρισης.

Οι εγγυήσεις αυτές θεωρούνται απαραίτητες, ειδικά όταν μια καθεστωτική αλλαγή φαντάζει «επικίνδυνη», «επαναστατική» ή ακόμα «ανατρεπτική» σε σχέση με την προηγούμενη διαχείριση. Οι εγγυήσεις αυτές συνήθως δίνονται από τους «κατάλληλους» ανθρώπους και δίνονται με διάφορους τρόπους, θεσμικούς ή μη, φανερούς ή κεκαλυμμένους.

Μ' άλλα λόγια, σε ορισμένες περιπτώσεις συμβαίνουν πράγματα που γίνονται και δεν λέγονται και πράγματα, που λέγονται, αλλά δεν γίνονται. Βασικά προαπαιτούμενα, θα σχολιάσει κάποιος, οποιασδήποτε πολιτικής. Και δεν θα έχει άδικο.

Έχουν περάσει 50 χρόνια από την επιβολή της χούντας των συνταγματαρχών την 21η Απριλίου 1967 και ορισμένες πτυχές παραμένουν στην «σκιά» της αποδεκτής για την αριστερά άλλα και την δεξιά ιστοριογραφίας. Αυτή ακριβώς η «σκιά» δεν φωτίζεται γιατί ακόμα και μισό αιώνα αργότερα ο «μύθος» της μεταπολίτευσης πρέπει να μείνει ζωντανός. Το να «τονιστούν» ορισμένες «λεπτομέρειες» θα ζημίωνε τόσο την ευρύτερη αριστερά (συμπεριλαμβανομένου του Πασοκ), που σήμερα μάλιστα κυβερνά και πάλι όσο και την δεξιά. Και η αλήθεια είναι ότι υπάρχουν «ράμματα για τις γούνες» όλων, αριστερών και δεξιών. Δεν είναι δύσκολο, λοιπόν, να καταλάβει κάποιος ότι η σιωπή και οι βολικές αναγνώσεις της «ιστορίας» ικανοποιούν την διατήρηση της μεταπολιτευτικής ή της λεγόμενης νεομεταπολιτευτικής τάξης πραγμάτων.

Σε μια επιστολή που έστειλε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής προς τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής Ιάκωβο την 4η Σεπτεμβρίου 1967, λίγους δηλαδή μήνες μετά την επιβολή της «εθνοσωτηρίου επαναστάσεως», μεταξύ άλλων έγραφε:

«*...το θέμα δεν είναι να επανέλθωμεν εις την ομαλότητα δια της αποτυχίας της Επαναστάσεως, αλλά δια της επιτυχίας της... Η Επανάστασις, άπαξ και εγένετο προσφέρει μίαν ευκαιρίαν ανασυντάξεως της ζωής του Έθνους [...] διότι δεν σημαίνει βέβαια αποκατάσταση της ομαλότητος η επάνοδος εις την υφιστάμενην προ του Κινήματος κατάστασιν*».

Ο Καραμανλής που επέστρεψε μετά βαΐων και κλάδων, τον Ιούλιο του 1974 για να «αποκαταστήσει την Δημοκρατία», όπως είναι γνωστό δεν είχε καμία αντίρρηση για την επιβολή της «επαναστάσεως», ούτε για τον χρόνο που αυτή επιβλήθηκε. Αντιρρήσεις είχε μόνο για την χρονική της διάρκεια ή την σύνθεσή της, ενώ, επίσης, στην καλύτερη περίπτωση, αυτό που είχε προτείνει ανοικτά στον τότε Βασιλιά ήταν να εξασφαλιστούν «έκτακτες» εξουσίες σε μια νέα κυβέρνηση.

Στην «σκιά», όμως, παραμένουν και ορισμένες άλλες «πρωτοβουλίες» του «εθνάρχη» Καραμανλή.

Σύμφωνα με τον αμερικανό δημοσιογράφο Σ. Σουλτσμπέργκερ, ο άλλοτε αρχιστράτηγος

«ΤΑ ΤΣΙΓΑΡΑ, ΤΑ ΠΟΤΑ, ΚΑΙ ΤΑ ΞΕΝΥΧΤΙΑ ΕΧΟΥΝ ΚΛΕΙΣΕΙ ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ...»

Ο Ασωτος βίος των «τεμπέληδων» και «φιλήδονων» λαών του νότου είχε αυτές τις ημέρες την τιμητική του.

Όλα ξεκίνησαν με την παρακάτω δήλωση του *Ντάισελμπλούμ* που προκάλεσε την «θύελλα» αντιδράσεων, που επακολούθησε:

«*Κατά τη διάρκεια της κρίσης του ευρώ, οι χώρες του Βορρά έδειξαν αλληλεγγύη στις χώρες που επηρεάσθηκαν από την κρίση. Ως σοσιαλδημοκράτης, αποδίδω εξαιρετική σημασία στην αλληλεγγύη. Αλλά και αυτοί έχουν υποχρεώσεις.* ***Δεν μπορούν να ξοδεύουν όλα τα χρήματα σε ποτά και γυναίκες και μετά να ζητούν βοήθεια***».

Θα ήταν ίσως πλεονασμός να αναλύσουμε την δήλωση *Ντάισελμπλούμ* για τον απλό λόγο ότι είναι ηλίου φαεινότερη η στόχευση. Η δήλωση είναι φτιαγμένη έτσι, ώστε να «προκαλέσει». Και το πέτυχε. Είναι δύσκολο να φανταστούμε, ότι ο προσεκτικός σε κάθε του δήλωση εξ Ολλανδίας ευρωπαίος αξιωματούχος, χωρίς σκέψη προχώρησε σε μια τόσο «χοντροκομμένη» δήλωση. Από την μια τα πλούσια βορειοευρωπαϊκά κράτη «εργατικά και συνεπή στις υποχρεώσεις» τους και από την άλλη οι χώρες του νότου των οποίων ο πληθυσμός ξοδεύει όλα τα δανεικά «σε ποτά και γυναίκες». Ο *Ντάισελμπλούμ* βέβαια εξέφρασε εκ των υστέρων την «λύπη» του και δήλωσε πως:

«***Λυπάμαι αν κάποιος προσβλήθηκε από αυτό το σχόλιο. Ήταν άμεσο, και μπορεί να εξηγηθεί (αν ιδωθεί) από μια αυστηρή ολλανδική, καλβινιστική κουλτούρα, με ολ-***

την αιώνια καταδίκη, αφού αυτό είναι το «σχέδιο του Θεού», τα μνημόνια τι ρόλο παίζουν; Α, χα το βρήκαμε. «Στην πυρά, στην πυρά με τις ξενέρωτες»... Προτού μεταβούν οι «αμαρτωλοί» στην Αιώνια Κόλαση θα πρέπει να προετοιμαστούν, όσο γίνεται βέβαια, γιατί σύγκριση δεν μπορεί να υπάρξει, με την επίγεια Κόλαση.

Οι δηλώσεις *Ντάισελμπλούμ*, όπως είπαμε και άλλωστε θα περίμενε ο καθείς, ξεσήκωσαν αντιδράσεις. Σε μια από τις «καταραμένες» χώρες του Νότου, την μεγαλύτερη εντύπωση έκανε η αντίδραση της βουλευτού και πρώην αναπληρώτριας υπουργού παιδείας του Συ.ριζα. Σίας Αναγνωστοπούλου.

«*Η Ευρώπη της Δημοκρατίας, της διαλεκτικής, της ισότητας επιβεβαιώθηκε πανηγυρικά δια στόματος Ντάισελμπλούμ. Οι Νότιοι φάγανε τα λεφτά στις γυναίκες και το αλκοόλ. Τι να πρωτοθαυμάσει κανείς; Ότι η πολιτική διεξάγεται με όρους πολιτισμικών χαρακτηριστικών; Δεν υπάρχουν ιδεολογίες, δεν υπάρχουν πολιτικές, υπάρχουν οι «Νότιοι» και οι «Βόρειοι» (κατά το χριστιανοί-μουσουλμάνοι). Ότι οι γυναίκες για την Ευρώπη των δικαιωμάτων και της έμφυλης ισότητας είναι το «λάφυρο» των απολίτιστων Νότιων που τρώνε τα λεφτά των πολιτισμένων Βόρειων (η πολιτική ανάμεσα σε άνδρες, οι γυναίκες «λάφυρο»). Ότι οι Νότιες είναι λίγο ως πολύ «πουτάνες» (άβουλα πλάσματα που τρέφονται από τους απολίτιστους); Η Ευρώπη γιορτάζει τα 60 χρόνια της, και ο κ. Ντάισελμπλουμ (και διάφοροι άλλοι) διαφεντεύουν το μέλλον της. Καλώ τις «πουτάνες» γυναίκες του Νότου να υπογράψουμε διακήρυξη η οποία πρέπει να σταλεί στη Ρώμη και να διαβαστεί. Καλώ τις «πουτάνες» του Νότου να αναδείξουμε το ματσό πρόσωπο του νεοφιλελευθερισμού (περί αυτού πρόκειται), να αναδείξουμε το αντιδημοκρατικό πρόσωπο της νεοφιλελεύθερης Ευρώπης. Το ζήτημα δεν είναι «γυναικεία» υπόθεση.*

χεια». Είναι μια διαβεβαίωση την οποία νιώθουν υποχρεωμένοι να παρέχουν με κάθε ευκαιρία όσοι κρατικοί ή κομματικοί αξιωματούχοι καλούνται να δώσουν διευκρινήσεις, όσον αφορά τις εγγυήσεις που είναι διατεθειμένοι να δώσουν ως διάδοχοι μιας προηγούμενης διαχείρισης.

Οι εγγυήσεις αυτές θεωρούνται απαραίτητες, ειδικά όταν μια καθεστωτική αλλαγή φαντάζει «επικίνδυνη», «επαναστατική» ή ακόμα «ανατρεπτική» σε σχέση με την προηγούμενη διαχείριση. Οι εγγυήσεις αυτές συνήθως δίνονται από τους «κατάλληλους» ανθρώπους και δίνονται με διάφορους τρόπους, θεσμικούς ή μη, φανερούς ή κεκαλυμμένους.

Μ' άλλα λόγια, σε ορισμένες περιπτώσεις συμβαίνουν πράγματα που γίνονται και δεν λέγονται και πράγματα, που λέγονται, αλλά δεν γίνονται. Βασικά προαπαιτούμενα, θα σχολιάσει κάποιος, οποιασδήποτε πολιτικής. Και δεν θα έχει άδικο.

Έχουν περάσει 50 χρόνια από την επιβολή της χούντας των συνταγματαρχών την 21η Απριλίου 1967 και ορισμένες πτυχές παραμένουν στην «σκιά» της αποδεκτής για την αριστερά άλλα και την δεξιά ιστοριογραφίας. Αυτή ακριβώς η «σκιά» δεν φωτίζεται γιατί ακόμα και μισό αιώνα αργότερα ο «μύθος» της μεταπολίτευσης πρέπει να μείνει ζωντανός. Το να «τονιστούν» ορισμένες «λεπτομέρειες» θα ζημίωνε τόσο την ευρύτερη αριστερά (συμπεριλαμβανομένου του Πασοκ), που σήμερα μάλιστα κυβερνά και πάλι όσο και την δεξιά. Και η αλήθεια είναι ότι υπάρχουν «ράμματα για τις γούνες» όλων, αριστερών και δεξιών. Δεν είναι δύσκολο, λοιπόν, να καταλάβει κάποιος ότι η σιωπή και οι βολικές αναγνώσεις της «ιστορίας» ικανοποιούν την διατήρηση της μεταπολιτευτικής ή της λεγόμενης νεομεταπολιτευτικής τάξης πραγμάτων.

Σε μια επιστολή που έστειλε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής προς τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής Ιάκωβο την 4η Σεπτεμβρίου 1967, λίγους δηλαδή μήνες μετά την επιβολή της «εθνοσωτηρίου επαναστάσεως», μεταξύ άλλων έγραφε:

«*...το θέμα δεν είναι να επανέλθωμεν εις την ομαλότητα δια της αποτυχίας της Επαναστάσεως, αλλά δια της επιτυχίας της... Η Επανάστασις, άπαξ και εγένετο προσφέρει μίαν ευκαιρίαν ανασυντάξεως της ζωής του Έθνους [...] διότι δεν σημαίνει βέβαια αποκατάσταση της ομαλότητος η επάνοδος εις την υφιστάμενην προ του Κινήματος κατάστασιν*».

Ο Καραμανλής που επέστρεψε μετά βαΐων και κλάδων, τον Ιούλιο του 1974 για να «αποκαταστήσει την Δημοκρατία», όπως είναι γνωστό δεν είχε καμία αντίρρηση για την επιβολή της «επαναστάσεως», ούτε για τον χρόνο που αυτή επιβλήθηκε. Αντιρρήσεις είχε μόνο για την χρονική της διάρκεια ή την σύνθεσή της, ενώ, επίσης, στην καλύτερη περίπτωση, αυτό που είχε προτείνει ανοικτά στον τότε Βασιλιά ήταν να εξασφαλιστούν «έκτακτες» εξουσίες σε μια νέα κυβέρνηση.

Στην «σκιά», όμως, παραμένουν και ορισμένες άλλες «πρωτοβουλίες» του «εθνάρχη» Καραμανλή.

Σύμφωνα με τον αμερικανό δημοσιογράφο Σ. Σουλτσμπέργκερ, ο άλλοτε αρχιστράτηγος του ΝΑΤΟ, Λάρρυ Νόρσταντ, τού ανέφερε ότι «*την άνοιξη του 1967 όταν είχε πλέον αποστρατευθεί και έμενε στην Νέα Υόρκη, έλαβε μήνυμα από τον πρώην Έλληνα πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Καραμανλή, ο οποίος ζούσε στο Παρίσι και προσωρινά έκανε τις διακοπές του στο Νασσάου. Ο Καραμανλής ζήτησε επειγόντως να τον δεχθεί στο σπίτι του ο Νόρσταντ. Κατόπιν έφθασε αεροπορικώς μυστικά για μια ημέρα στην Νέα Υόρκη και ρώτησε τον Λάρρυ αν μπορεί να καταφέρει τις ΗΠΑ να εγκρίνουν ένα Coup d' Etat (πραξικόπημα) στην Ελλάδα κατά την διάρκεια της ανοίξεως. Ο Νόρσταντ απέφυγε το θέμα, λέγοντας ότι πράγματι δεν μπορεί να αναμειχθεί σε τέτοιες υποθέσεις. Προφανώς, ο Καραμανλής αναφερόταν στο πραξικόπημα, που είχε σχεδιαστεί από μια ομάδα ελλήνων στρατηγών, οι οποίοι συνομωτούσαν, για να πάρουν την Εξουσία, εν ονόματι του Βασιλέως και να εγκαθιδρύσουν ένα ισχυρό συντηρητικό καθεστώς υπό τον Καραμανλή*».

Το 1994 κυκλοφορεί το «Αρχείο» του Κων. Καραμανλή, όπου αναφερεται (τόμος 6ος, σελ. 257 και επόμ.) ότι ο Κων. Καραμανλής, επιστρέφοντας από ιδιωτικό ταξίδι στις Μπαχάμες, παρέμεινε για μία εβδομάδα στη Νέα Υόρκη (25 Φεβρ. - 4 Μαρτίου 1967), όπου «*και είχε σειρά συναντήσεων με προσωπικότητες του πολιτικού και του επιχειρηματικού κόσμου. Ειδικότερα συναντήθηκε με τον κυβερνήτη της Πολιτείας της Νέας Υόρκης Νέλσον Ροκφέλερ, τον πτέραρχο Νόρσταντ, παρεκάθησε σε γεύμα το οποίο δόθηκε προς τιμήν του από τον διακεκριμένο δημοσιογράφο Σάυρους Σουλτσμπέργκερ και παραβρέθηκε σε δεξίωση του γενικού προξένου της Ελλάδος Γ. Γκαβά (...)*». Επίσης, στο «Αρχείο» έχουν καταχωρηθεί επιστολές του Καραμανλή προς τον κ. Τσάτσο και οι απαντήσεις που έλαβε. Ένα χαρακτηριστικό απόσπασμα της απαντητικής επιστολής του Κ. Τσάτσου είναι το εξής (6ος τόμος, σελ. 219

λήδονων» λαών του νότου είχε αυτές τις ημέρες την τιμητική του.

Όλα ξεκίνησαν με την παρακάτω δήλωση του *Ντάισελμπλούμ* που προκάλεσε την «θύελλα» αντιδράσεων, που επακολούθησε:

«*Κατά τη διάρκεια της κρίσης του ευρώ, οι χώρες του Βορρά έδειξαν αλληλεγγύη στις χώρες που επηρεάσθηκαν από την κρίση. Ως σοσιαλδημοκράτης, αποδίδω εξαιρετική σημασία στην αλληλεγγύη. Αλλά και αυτοί έχουν υποχρεώσεις.* ***Δεν μπορούν να ξοδεύουν όλα τα χρήματα σε ποτά και γυναίκες και μετά να ζητούν βοήθεια***».

Θα ήταν ίσως πλεονασμός να αναλύσουμε την δήλωση *Ντάισελμπλούμ* για τον απλό λόγο ότι είναι ηλίου φαεινότερη η στόχευση. Η δήλωση είναι φτιαγμένη έτσι, ώστε να «προκαλέσει». Και το πέτυχε. Είναι δύσκολο να φανταστούμε, ότι ο προσεκτικός σε κάθε του δήλωση εξ Ολλανδίας ευρωπαίος αξιωματούχος, χωρίς σκέψη προχώρησε σε μια τόσο «χοντροκομμένη» δήλωση. Από την μια τα πλούσια βορειοευρωπαϊκά κράτη «εργατικά και συνεπή στις υποχρεώσεις» τους και από την άλλη οι χώρες του νότου των οποίων ο πληθυσμός ξοδεύει όλα τα δανεικά «σε ποτά και γυναίκες». Ο *Ντάισελμπλούμ* βέβαια εξέφρασε εκ των υστέρων την «λύπη» του και δήλωσε πως:

«Λυπάμαι αν κάποιος προσβλήθηκε από αυτό το σχόλιο. Ήταν άμεσο, και μπορεί να εξηγηθεί (αν ιδωθεί) από μια αυστηρή ολλανδική, καλβινιστική κουλτούρα, με ολλανδική αμεσότητα».

Ποια είναι, όμως, η θεμελιώδης αρχή της καλβινικής διδασκαλίας;

Σύμφωνα με τον ιδρυτή της Ιωάννη Καλβίνο (Χριστιανική Διδασκαλία, VII): «*Ονομάζουμε απόλυτο προορισμό το προαιώνιο σχέδιο του θεού, που μ' αυτό καθόρισε την τύχη του κάθε ανθρώπου. Γιατί δεν δημιουργεί όλους τους ανθρώπους κάτω από τις ίδιες συνθήκες, αλλά άλλους τους προορίζει για την αιώνια ζωή και άλλους για την αιώνια καταδίκη. Έτσι, ανάλογα με το σχέδιο του Θεού, τονίζουμε ότι άλλοι άνθρωποι είναι πλασμένοι για τη ζωή και άλλοι για το θάνατο... Αυτούς που ο θεός καλεί στη σωτηρία, τους καλεί από δική του ευσπλαχνία, και όχι επειδή το αξίζουν.*

Αντίθετα κανείς από αυτούς που προορί-

κωσαν αντιδράσεις. Σε μια από τις «καταραμένες» χώρες του Νότου, την μεγαλύτερη εντύπωση έκανε η αντίδραση της βουλευτού και πρώην αναπληρώτριας υπουργού παιδείας του Συ.ριζα. Σίας Αναγνωστοπούλου.

«*Η Ευρώπη της Δημοκρατίας, της διαλεκτικής, της ισότητας επιβεβαιώθηκε πανηγυρικά δια στόματος Ντάισελμπλούμ. Οι Νότιοι φάγανε τα λεφτά στις γυναίκες και το αλκοόλ. Τι να πρωτοθαυμάσει κανείς; Ότι η πολιτική διεξάγεται με όρους πολιτισμικών χαρακτηριστικών; Δεν υπάρχουν ιδεολογίες, δεν υπάρχουν πολιτικές, υπάρχουν οι «Νότιοι» και οι «Βόρειοι» (κατά το χριστιανοί-μουσουλμάνοι). Ότι οι γυναίκες για την Ευρώπη των δικαιωμάτων και της έμφυλης ισότητας είναι το «λάφυρο» των απολίτιστων Νότιων που τρώνε τα λεφτά των πολιτισμένων Βόρειων (η πολιτική ανάμεσα σε άνδρες, οι γυναίκες «λάφυρο»). Ότι οι Νότιες είναι λίγο ως πολύ «πουτάνες» (άβουλα πλάσματα που τρέφονται από τους απολίτιστους); Η Ευρώπη γιορτάζει τα 60 χρόνια της, και ο κ. Ντάισελμπλουμ (και διάφοροι άλλοι) διαφεντεύουν το μέλλον της. Καλώ τις «πουτάνες» γυναίκες του Νότου να υπογράψουμε διακήρυξη η οποία πρέπει να σταλεί στη Ρώμη και να διαβαστεί. Καλώ τις «πουτάνες» του Νότου να αναδείξουμε το ματσό πρόσωπο του νεοφιλελευθερισμού (περί αυτού πρόκειται), να αναδείξουμε το αντιδημοκρατικό πρόσωπο της νεοφιλελεύθερης Ευρώπης. Το ζήτημα δεν είναι «γυναικεία» υπόθεση. Αλλά, όπως έλεγε η Σιμόν ντε Μποβουάρ, στις περιόδους κρίσης (πόλεμος, φτώχεια, κλπ) οι γυναίκες (όπως και οι αδύναμες κοινωνικά τάξεις) πληρώνουν πρώτες τη νύφη.*

Μία «πουτάνα» του Νότου».

Μια αναμενόμενη θα έλεγε κάποιος κλασσική αριστερή, φεμινιστική, αντισεξιστική προσέγγιση του «ζητήματος», με την απαραίτητη δόση αντικαπιταλιστικού αντινεοφιλευθέρου χρώματος, σε μια, ίσως «προκλητική», εκδοχή που κατοχυρώνει η υπογραφή για να κερδηθεί με σιγουριά η δημοσιότητα.

Και τότε το παλικάρι το τρανό επ' ονομάτι **Εμμανουήλ Κούλας,** διευθυντής της γαλάζιας Νεολαίας Θεσσαλονίκης, αφού σκέφθηκε μάλλον (λέμε τώρα) ότι οφείλει να μοιραστεί τις σίγουρα πλούσιες γνώσεις του για τις «τσατσάδες» και τις «πουτάνες»,

η αλήθεια είναι ότι υπάρχουν «ράμματα για τις γούνες» όλων, αριστερών και δεξιών. Δεν είναι δύσκολο, λοιπόν, να καταλάβει κάποιος ότι η σιωπή και οι βολικές αναγνώσεις της «ιστορίας» ικανοποιούν την διατήρηση της μεταπολιτευτικής ή της λεγόμενης νεομεταπολιτευτικής τάξης πραγμάτων.

Σε μια επιστολή που έστειλε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής προς τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής Ιάκωβο την 4η Σεπτεμβρίου 1967, λίγους δηλαδή μήνες μετά την επιβολή της «εθνοσωτηρίου επαναστάσεως», μεταξύ άλλων έγραφε:

«*...το θέμα δεν είναι να επανέλθωμεν εις την ομαλότητα δια της αποτυχίας της Επαναστάσεως, αλλά δια της επιτυχίας της... Η Επανάστασις, άπαξ και εγένετο προσφέρει μίαν ευκαιρίαν ανασυντάξεως της ζωής του Έθνους [...] διότι δεν σημαίνει βέβαια αποκατάσταση της ομαλότητος η επάνοδος εις την υφιστάμενην προ του Κινήματος κατάστασιν*».

Ο Καραμανλής που επέστρεψε μετά βαΐων και κλάδων, τον Ιούλιο του 1974 για να «αποκαταστήσει την Δημοκρατία», όπως είναι γνωστό δεν είχε καμία αντίρρηση για την επιβολή της «επαναστάσεως», ούτε για τον χρόνο που αυτή επιβλήθηκε. Αντιρρήσεις είχε μόνο για την χρονική της διάρκεια ή την σύνθεσή της, ενώ, επίσης, στην καλύτερη περίπτωση, αυτό που είχε προτείνει ανοικτά στον τότε Βασιλιά ήταν να εξασφαλιστούν «έκτακτες» εξουσίες σε μια νέα κυβέρνηση.

Στην «σκιά», όμως, παραμένουν και ορισμένες άλλες «πρωτοβουλίες» του «εθνάρχη» Καραμανλή.

Σύμφωνα με τον αμερικανό δημοσιογράφο Σ. Σουλτσμπέργκερ, ο άλλοτε αρχιστράτηγος του ΝΑΤΟ, Λάρρυ Νόρσταντ, τού ανέφερε ότι «*την άνοιξη του 1967 όταν είχε πλέον αποστρατευθεί και έμενε στην Νέα Υόρκη, έλαβε μήνυμα από τον πρώην Έλληνα πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Καραμανλή, ο οποίος ζούσε στο Παρίσι και προσωρινά έκανε τις διακοπές του στο Νασσάου. Ο Καραμανλής ζήτησε επειγόντως να τον δεχθεί στο σπίτι του ο Νόρσταντ. Κατόπιν έφθασε αεροπορικώς μυστικά για μια ημέρα στην Νέα Υόρκη και ρώτησε τον Λάρρυ αν μπορεί να καταφέρει τις ΗΠΑ να εγκρίνουν ένα Coup d' Etat (πραξικόπημα) στην Ελλάδα κατά την διάρκεια της ανοίξεως. Ο Νόρσταντ απέφυγε το θέμα, λέγοντας ότι πράγματι δεν μπορεί να αναμειχθεί σε τέτοιες υποθέσεις. Προφανώς, ο Καραμανλής αναφερόταν στο πραξικόπημα, που είχε σχεδιαστεί από μια ομάδα ελλήνων στρατηγών, οι οποίοι συνομωτούσαν, για να πάρουν την Εξουσία, εν ονόματι του Βασιλέως και να εγκαθιδρύσουν ένα ισχυρό συντηρητικό καθεστώς υπό τον Καραμανλή*».

Το 1994 κυκλοφορεί το «Αρχείο» του Κων. Καραμανλή, όπου αναφέρεται (τόμος 6ος, σελ. 257 και επόμ.) ότι ο Κων. Καραμανλής, επιστρέφοντας από ιδιωτικό ταξίδι στις Μπαχάμες, παρέμεινε για μία εβδομάδα στη Νέα Υόρκη (25 Φεβρ. - 4 Μαρτίου 1967), όπου «*και είχε σειρά συναντήσεων με προσωπικότητες του πολιτικού και του επιχειρηματικού κόσμου. Ειδικότερα συναντήθηκε με τον κυβερνήτη της Πολιτείας της Νέας Υόρκης Νέλσον Ροκφέλερ, τον πτέραρχο Νόρσταντ, παρεκάθησε σε γεύμα το οποίο δόθηκε προς τιμήν του από τον διακεκριμένο δημοσιογράφο Σάυρους Σουλτσμπέργκερ και παραβρέθηκε σε δεξίωση του γενικού προξένου της Ελλάδος Γ. Γκαβά (...)*». Επίσης, στο «Αρχείο» έχουν καταχωρηθεί επιστολές του Καραμανλή προς τον κ. Τσάτσο και οι απαντήσεις που έλαβε. Ένα χαρακτηριστικό απόσπασμα της απαντητικής επιστολής του Κ. Τσάτσου είναι το εξής (6ος τόμος, σελ. 219 και επόμ.):

«*Πρέπει πρώτα να συνειδητοποιήσουμε μερικά πράγματα: Πρώτον, για να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους, εισηγούμεθα –(λέω ...«γούμεθα», διότι ασπάζομαι –μαζί με μυριάδες άλλους– ανεπιφύλακτα τις σκέψεις σου). Εισηγούμεθα, λοιπόν, παρεκτροπήν από το πολίτευμα και μίαν προσωρινήν δικτατορίαν –ίσως ενός έτους. Προς αυτήν την κατεύθυνσιν πρέπει να δουλευθεί από εκείνους που θα επωμιστούν την παρεκτροπήν και θα την κυρώσουν δι' ενός δημοψηφίσματος. Δικτατορίες χωρίς ονοματισμένο δικτάτορα δεν κουβεντιάζονται*».

Επτά χρόνια αργότερα, η επιστροφή του δημοκράτη Καραμανλή σφράγισε την δημοκρατική ομαλότητα από «πάσαν παρεκτροπήν»...

Απρίλιος 2017

λόγο ότι είναι πλέον φανερότερη η στοχευση. Η δήλωση είναι φτιαγμένη έτσι, ώστε να «προκαλέσει». Και το πέτυχε. Είναι δύσκολο να φανταστούμε, ότι ο προσεκτικός σε κάθε του δήλωση εξ Ολλανδίας ευρωπαίος αξιωματούχος, χωρίς σκέψη προχώρησε σε μια τόσο «χοντροκομμένη» δήλωση. Από την μια τα πλούσια βορειοευρωπαϊκά κράτη «εργατικά και συνεπή στις υποχρεώσεις» τους και από την άλλη οι χώρες του νότου των οποίων ο πληθυσμός ξοδεύει όλα τα δανεικά «σε ποτά και γυναίκες». Ο Ντάισελμπλούμ βέβαια εξέφρασε εκ των υστέρων την «λύπη» του και δήλωσε πως:

«Λυπάμαι αν κάποιος προσβλήθηκε από αυτό το σχόλιο. Ήταν άμεσο, και μπορεί να εξηγηθεί (αν ιδωθεί) από μια αυστηρή ολλανδική, καλβινιστική κουλτούρα, με ολλανδική αμεσότητα».

Ποια είναι, όμως, η θεμελιώδης αρχή της καλβινικής διδασκαλίας;

Σύμφωνα με τον ιδρυτή της Ιωάννη Καλβίνο (Χριστιανική Διδασκαλία, VII): «*Ονομάζουμε απόλυτο προορισμό το προαιώνιο σχέδιο του θεού, που μ' αυτό καθόρισε την τύχη του κάθε ανθρώπου. Γιατί δεν δημιουργεί όλους τους ανθρώπους κάτω από τις ίδιες συνθήκες, αλλά άλλους τους προορίζει για την αιώνια ζωή και άλλους για την αιώνια καταδίκη. Έτσι, ανάλογα με το σχέδιο του Θεού, τονίζουμε ότι άλλοι άνθρωποι είναι πλασμένοι για τη ζωή και άλλοι για το θάνατο... Αυτούς που ο θεός καλεί στη σωτηρία, τους καλεί από δική του ευσπλαχνία, και όχι επειδή το αξίζουν.*

Αντίθετα κανείς από αυτούς που προορίζονται για την αιώνια καταδίκη δεν μπορεί να σωθεί. Αυτό το έχει κρίνει η κρυφή και ανεξιχνίαστη δικαιοσύνη του θεού».

Στην Κόλαση, λοιπόν, τα ρεμάλια του νότου, που τρώνε τα λεφτά των νοικοκυραίων του Βορρά. Δεν θα σωθεί ούτε ρουθούνι. Αλλά εδώ υπάρχει ένα μπέρδεμα. Αφού, σύμφωνα με την καλβινική διδασκαλία, η «τύχη» ή η «ατυχία» των λαών του νότου είναι να τρώνε όλα τα δανεικά «σε ποτά και γυναίκες» και είναι προορισμένοι για

των δικαιωμάτων και της έμφυλης ισότητας είναι το «λάφυρο» των απολίτιστων Νότιων που τρώνε τα λεφτά των πολιτισμένων Βόρειων (η πολιτική ανάμεσα σε άνδρες, οι γυναίκες «λάφυρο»). Ότι οι Νότιες είναι λίγο ως πολύ «πουτάνες» (άβουλα πλάσματα που τρέφονται από τους απολίτιστους); Η Ευρώπη γιορτάζει τα 60 χρόνια της, και ο κ. Ντάισελμπλουμ (και διάφοροι άλλοι) διαφεντεύουν το μέλλον της. Καλώ τις «πουτάνες» γυναίκες του Νότου να υπογράψουμε διακήρυξη η οποία πρέπει να σταλεί στη Ρώμη και να διαβαστεί. Καλώ τις «πουτάνες» του Νότου να αναδείξουμε το ματσό πρόσωπο του νεοφιλελευθερισμού (περί αυτού πρόκειται), να αναδείξουμε το αντιδημοκρατικό πρόσωπο της νεοφιλελεύθερης Ευρώπης. Το ζήτημα δεν είναι «γυναικεία» υπόθεση. Αλλά, όπως έλεγε η Σιμόν ντε Μποβουάρ, στις περιόδους κρίσης (πόλεμος, φτώχεια, κλπ) οι γυναίκες (όπως και οι αδύναμες κοινωνικά τάξεις) πληρώνουν πρώτες τη νύφη.

Μία «πουτάνα» του Νότου».

Μια αναμενόμενη θα έλεγε κάποιος κλασσική αριστερή, φεμινιστική, αντισεξιστική προσέγγιση του "ζητήματος", με την απαραίτητη δόση αντικαπιταλιστικού αντινεοφιλελεύθερου χρώματος, σε μια, ίσως «προκλητική», εκδοχή που κατοχυρώνει η υπογραφή για να κερδηθεί με σιγουριά η δημοσιότητα.

Και τότε το παλικάρι το τρανό επ' ονόματι **Εμμανουήλ Κούλας,** διευθυντής της γαλάζιας Νεολαίας Θεσσαλονίκης, αφού σκέφθηκε μάλλον (λέμε τώρα) ότι οφείλει να μοιραστεί τις σίγουρα πλούσιες γνώσεις του για τις «τσατσάδες» και τις «πουτάνες», ανήρτησε ένα σχόλιο στο twitter, που του χάρισε μια πανηγυρική διαγραφή από την νεολαία της ΝΔ: ***«Η Αναγνωστοπούλου πιο εύκολα θα περνούσε για τσατσά παρά για «πουτάνα» του Νότου»***.

Το άθλιο και αποκρουστικό υποκείμενο επ' ονόματι Κούλας είναι πράγματι δύσκολο να μπορεί να κατανοήσει ή έστω να διακρίνει αδρά ότι η πραγματική ασχήμια δεν βρίσκεται στην εξωτερική εμφάνιση ενός ανθρώπου. Γιατί ακριβώς αυτό επιχειρη-

σε να κάνει. Να μειώσει την πολιτική του αντίπαλο, γράφοντας ότι μόνο για «τσατσά» θα περνούσε λόγω του «άσχημου παρουσιαστικού» της.

Ο Κούλας, όπως και οποιοσδήποτε άλλος εξουσιαστής του είδους του, δεν μπόρεσε να υποκριθεί, έγραψε αυτό ακριβώς που σκέφθηκε, έγραψε όπως ακριβώς πράττει, αναπαρήγαγε αυτό ακριβώς το στερεότυπο με το οποίο γαλουχήθηκε κοινωνικά και πολιτικά. «Ζήτω», λοιπόν, «η Ελλάδα ζήτω η θρησκεία ζήτω και η Νέα Δημοκρατία»...

Βέβαια, την ίδια στιγμή που ο ΣΥΡΙΖΑ εξέδιδε ανακοίνωση για να καταγγείλει το σεξιστικό «ατόπημα» του ΟΝΝΕΔίτη, ο Δημήτρης ο Καμμένος, βουλευτής των ΑΝΕΛ, έσπευδε να σηκώσει το «γάντι» και να υπερασπιστεί την «αντρειοσύνη» του ελληνικού λαού απέναντι στον Ντάισελμπλουμ. «Τα λεφτά», είπε απευθυνόμενος στον Ολλανδό, «τα φάγαμε με τις γυναίκες σας».

Παγωτό η Σία Αναγνωστοπούλου, παγωτό και οι γυναικείες οργανώσεις του Συριζα.

Ακόμα περιμένουμε να καταγγείλουν τον σύντροφο και συμπολεμιστή κατά των μνημονίων Δημήτριο Καμμένο...

Οι αντισεξιστικές πολιτοφυλακές και η επαγρύπνηση του αντισεξιστικού κινήματος...

«Όποιος έχει αρχίδια ας τα κόψει»
«Μακριά τα βλέμματά σας από τα κορμιά μας».

Αντισεξιστικά συνθήματα σε τοίχους της Θεσσαλονίκης

Την «αντισεξιστική πρόταση» που ακολουθεί και ορισμένα αποσπάσματα της κινηματικής «συζήτησης», που ακολούθησε, τα αλιεύσαμε από το ιντυμίντια και θεωρήσαμε υποχρέωση και καθήκον μας

Η «αντισεξιστική πρόταση» είναι ανώνυμη, δηλαδή δεν υπογράφεται από κάποια συλλογικότητα ή ομάδα. Παρ' όλα αυτά είναι ενδεικτική για την υποκρισία ενός σημαντικού μέρους από εκείνους που παραθέτουν παρόμοιες απόψεις και φυσικά προτάσεις. Η υποκρισία απλά στην προκειμένη περίπτωση είναι οφθαλμοφανής.

Κατ' αρχήν υποστηρίζεται ότι η «εικόνα» του «γνωστού πρότυπου αναρχικού άνδρα manarchist» έχει παρουσιαστεί με σαφήνεια από «αντισεξιστικές συλλογικότητες» σύμφωνα με τις οποίες «η εικόνα παράγεται μαζικά στον αναρχικό χώρο».

Ουδεμία αναφορά, βέβαια, γίνεται σ' οποιαδήποτε τέτοιου είδους συλλογικότητα και ούτε βέβαια αναφέρεται συγκεκριμένο κείμενο, που υποστηρίζει κάτι τέτοιο.

Η «παράλειψη» αυτή δεν είναι τυχαία, αφού από «τις διάφορες macho-τραμπούκικες συμπεριφορές» περνάμε απνευστί στην παντελώς αυθαίρετη κατοχύρωση του «γεγονότος» της «μαζικής παραγωγής» μιας τέτοιας εικόνας. Μόνο που, εφ' όσον κάτι τέτοιο αποτελεί ένα πραγματικό γεγονός, θα προϋπέθετε ένα μηχανισμό, που θα δούλευε συστηματικά για αυτόν τον σκοπό, θα προϋπέθετε την ύπαρξη κειμένων, που θα στηρίζουν και θα αναπαράγουν αυτήν την «εικόνα» κ.ο.κ.

Έτσι, η κατασκευή οδηγεί εύκολα στην «νομιμοποίηση» και την αναγκαιότητα του «εργαλείου», που προτείνεται να χρησιμοποιηθεί.

Η πρόθεση, λοιπόν, είναι συγκεκριμένη και η «αντισεξιστική πρόταση» έρχεται να την ξεκαθαρίσει. Η «λύση» στο «πρόβλημα» είναι η συγκρότηση «αντισεξιστικής αστυνομίας», δηλαδή «αντισεξιστικής πολιτοφυλακής», η οποία θα μας προστατεύει «από επιθετικές συμπεριφορές, όπως βλέμματα, χουφτώματα και χτυπήματα».

Προφανώς οι συμμετέχοντες στις «αντισεξιστικές πολιτοφυλακές» θα διδάσκο-χει...), κάνουν περιττές άσεμνες χειρονομίες όταν μιλούν κλπ. Χρήσιμο και αποτελεσματικό θα ήταν ακόμη να γραφτεί ένας κατάλογος απαγορευμένων λέξεων ή τραγουδιών, όπως λόγου χάρη το «Ντίσκο τσουτσούνι» του Πανούση, κόμικ όπως ο Τρελός Στύτης, που κυνηγήθηκε όσο κανείς από την «αντιγαμιστική αστυνομία» κ.α.

Φυσικά η πρωτοποριακή αυτή πρόταση για συγκρότηση αντισεξιστικής κινηματικής χωροφυλακής δεν έμεινε γενικότερα ασχολίαστη, αντίθετα προβλημάτισε, γέννησε απορίες και ζητήθηκαν περαιτέρω εξηγήσεις. Παραθέτουμε ορισμένες από αυτές που θεωρούμε ότι συνέβαλαν στην διεξοδικότερη εμβάθυνση του θέματος.

«πλιζ διευκρίνηση
από * 25/03/2017 4:14 μμ.
τι εννοεις με το βλεμματα??

Εννοώ
από @ 25/03/2017 4:34 μμ.
Δεν είναι κάτι συγκεκριμένο. Ίσως να είναι εκείνο το λάγνο βλέμμα που σε εθίζει στην ένωση σου με εκείνον. Θα το έχετε νιώσει λογικά. **Έχει την ομορφιά του απ' τη μια αλλά και πολλά παράξενα απ' την άλλη**.

δηλαδή
από θαυμαστής 25/03/2017 4:52 μμ.
αν μια συντρόφισσα έχει ωραίο κώλο απαγορεύεται να τον θαυμάζουμε;

Ξεκολάτε ρε βλάκες
από @ 25/03/2017 6:21 μμ.
Ξέρετε πολύ καλά τι εννοεί...
Όταν κοιτάτε όπως κοιτάζει ο πεινασμένος μια μπριζόλα ! Τόσο πολύ σας κακοφαίνεται που δεν γουστάρουνε, που με τόσο ζήλο θέλετε να υπερασπιστείτε το «δικαίωμα» σας, ως λιγούρια, να κοζάρετε, που απαξιώνετε τόσο ακαριαία την οποιαδήποτε προσπάθεια επικοινωνίας μιας συνθήκης, που το καταλαβαίνετε ή όχι, είναι ενοχλητική?! Μήπως επειδή μετά από μια συγκεκριμένη πρόταση του αρχικού ποστ είναι λίγο βλακεία κακά τα ψέμματα, όμως η ανάγκη για χώρους όπου οι γυναίκες δεν θα νιώθουν ως «κομμάτια» προς διεκδίκηση αλλά άνθρωποι είναι πραγματική. Και θα πρέπει να αναλογιστούμε σοβαρά το μήπως η αναρχία, όσο ελευθερικά προτάγματα και αν έχει στα χαρτιά, είναι τελικά ένας αφιλόξενος χώρος για τέτοιες «διεκδικήσεις» και αφού απεμπλακούμε από αυτή την εγκλωβιστική συνθήκη ως χειραφετημένα υποκείμενα να συζητήσουμε σοβαρά για το πως σε έναν κόσμο τόσο αφιλόξενο, για σκεπτόμενους και ευφυής ανθρώπους, μπορούμε να δημιουργήσουμε του χώρους και τους χρόνους που θα μας επιτρέψουν να ζήσουμε με στοιχειώδη αξιοπρέπεια.»

Αντισεξιστική αστυνομία τώρα, γιατί τα «κουμάντα» του χώρου δεν μπορεί να γίνονται μόνο από άντρες, που τους «καλαρέσουν τα προνόμια που τους χαρίζει ο ... καπιταλισμός»!!! Αντισεξιστική αστυνομία τώρα, για να σωθούμε, έστω και αν είναι «λίγο βλακεία»....

ΕΠΙΘΕΣΗ ISIS ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ, ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΝΥΠΟΓΡΑΦΗ(;) ΤΟΥ ΕΡΝΤΟΓΑΝ...

Μία μόλις ημέρα πριν την αιματοβαμμένη επίθεση ενός ακόμη «μοναχικού λύκου» στο Λονδίνο, και για την οποία ανέλαβε την ευθύνη ο ISIS, ο Ερντογάν είχε σπεύσει να αναλάβει προκαταβολικά και εκείνος την ευθύνη.

«Κλείνετε την πόρτα στην Τουρκία, αλλά η Τουρκία δεν είναι χώρα που μπορείτε να παίξετε μαζί της», δήλωσε ο **Ταγίπ Ερντογάν** μιλώντας σε τοπικούς δημοσιογράφους στο Προεδρικό Μέγαρο στην Άγκυρα και απευθυνόμενος προς τα ευρωπαϊκά κράτη. ***«Όλα αυτά παρακολουθούνται στενά σε όλον τον κόσμο. Αν***

πράττει, αναπαρήγαγε αυτό ακριβώς το στερεότυπο με το οποίο γαλουχήθηκε κοινωνικά και πολιτικά. «Ζήτω», λοιπόν, «η Ελλάδα ζήτω η θρησκεία ζήτω και η Νέα Δημοκρατία»...

Βέβαια, την ίδια στιγμή που ο ΣΥΡΙΖΑ εξέδιδε ανακοίνωση για να καταγγείλει το σεξιστικό «ατόπημα» του ΟΝΝΕΔίτη, ο Δημήτρης ο Καμμένος, βουλευτής των ΑΝΕΛ, έσπευδε να σηκώσει το «γάντι» και να υπερασπιστεί την «αντρειοσύνη» του ελληνικού λαού απέναντι στον Ντάισελμπλουμ. «Τα λεφτά», είπε απευθυνόμενος στον Ολλανδό, «τα φάγαμε με τις γυναίκες σας».

Παγωτό η Σία Αναγνωστοπούλου, παγωτό και οι γυναικείες οργανώσεις του Συριζα.

Ακόμα περιμένουμε να καταγγείλουν τον σύντροφο και συμπολεμιστή κατά των μνημονίων Δημήτριο Καμμένο...

Οι αντισεξιστικές πολιτοφυλακές και η επαγρύπνηση του αντισεξιστικού κινήματος...

«Όποιος έχει αρχίδια ας τα κόψει»
«Μακριά τα βλέμματά σας από τα κορμιά μας».

Αντισεξιστικά συνθήματα σε τοίχους της Θεσσαλονίκης

Την «αντισεξιστική πρόταση» που ακολουθεί και ορισμένα αποσπάσματα της κινηματικής «συζήτησης», που ακολούθησε, τα αλιεύσαμε από το ιντυμίντια και θεωρήσαμε υποχρέωση και καθήκον μας να τα προβάλλουμε έχοντας την πλήρη επίγνωση της σοβαρότητας και της σπουδαιότητας όσων διαβάσαμε...

«Επικίνδυνοι άνδρες αναρχικοί και μια αντισεξιστική πρόταση

από @ 25/03/2017 1:53 μμ.

Για τις διάφορες macho-τραμπούκικες συμπεριφορές που συναντάμε ανά καιρούς από «συντρόφους»

Τα τελευταία χρόνια έχουμε γίνει μάρτυρες του γνωστού πρότυπου αναρχικού άνδρα manarchist. Έχουν γραφτεί πολλά κείμενα από αντισεξιστικές συλλογικότητες που θίγουν ζητήματα επιθετικότητας λεκτικής ή μη και παρουσιάζουν με σαφήνεια ***την εικόνα που παράγεται μαζι-***

Κατ' αρχήν υποστηρίζεται ότι η «εικόνα» του «γνωστού πρότυπου αναρχικού άνδρα manarchist» έχει παρουσιαστεί με σαφήνεια από «αντισεξιστικές συλλογικότητες» σύμφωνα με τις οποίες «η εικόνα παράγεται μαζικά στον αναρχικό χώρο».

Ουδεμία αναφορά, βέβαια, γίνεται σ' οποιαδήποτε τέτοιου είδους συλλογικότητα και ούτε βέβαια αναφέρεται συγκεκριμένο κείμενο, που υποστηρίζει κάτι τέτοιο.

Η «παράλειψη» αυτή δεν είναι τυχαία, αφού από «τις διάφορες macho-τραμπούκικες συμπεριφορές» περνάμε απνευστί στην παντελώς αυθαίρετη κατοχύρωση του «γεγονότος» της «μαζικής παραγωγής» μιας τέτοιας εικόνας. Μόνο που, εφ' όσον κάτι τέτοιο αποτελεί ένα πραγματικό γεγονός, θα προϋπέθετε ένα μηχανισμό, που θα δούλευε συστηματικά για αυτόν τον σκοπό, θα προϋπέθετε την ύπαρξη κειμένων, που θα στηρίζουν και θα αναπαράγουν αυτήν την «εικόνα» κ.ο.κ.

Έτσι, η κατασκευή οδηγεί εύκολα στην «νομιμοποίηση» και την αναγκαιότητα του «εργαλείου», που προτείνεται να χρησιμοποιηθεί.

Η πρόθεση, λοιπόν, είναι συγκεκριμένη και η «αντισεξιστική πρόταση» έρχεται να την ξεκαθαρίσει. Η «λύση» στο «πρόβλημα» είναι η συγκρότηση «αντισεξιστικής αστυνομίας», δηλαδή «αντισεξιστικής πολιτοφυλακής», η οποία θα μας προστατεύει «από επιθετικές συμπεριφορές, όπως βλέμματα, χουφτώματα και χτυπήματα».

Προφανώς οι συμμετέχοντες στις «αντισεξιστικές πολιτοφυλακές» θα διδάσκονται πώς να διακρίνουν τα «σεξιστικά βλέμματα» και να δρουν αποτελεσματικά και γρήγορα προτού ο «σεξιστής» ή ο σεξιστής πάρει περισσότερο θάρρος...

Νομίζουμε, όμως, ότι σιγά σιγά η «εκπαίδευση» της «αντισεξιστικής πολιτοφυλακής» θα πρέπει να περάσει σε ανώτερο επίπεδο, ώστε η αντισεξιστική «επαγρύπνηση» να μπορεί να αστυνομεύει ακόμη και τις «σεξιστικές» σκέψεις, οι οποίες θα ήταν ακόμα καλύτερα να μπορούν να ανιχνεύονται και να εκτίθενται σε ειδικά μόνιτορ, τα οποία μπορούν να τοποθετηθούν πρώτιστα σε κινηματικούς χώρους, όπως στέκια, καταλήψεις, στην πλατεία Εξαρχείων και στους γύρω δρόμους, ώστε

Φυσικά η πρωτοποριακή αυτή πρόταση για συγκρότηση αντισεξιστικής κινηματικής χωροφυλακής δεν έμεινε γενικότερα ασχολίαστη, αντίθετα προβλημάτισε, γέννησε απορίες και ζητήθηκαν περαιτέρω εξηγήσεις. Παραθέτουμε ορισμένες από αυτές που θεωρούμε ότι συνέβαλαν στην διεξοδικότερη εμβάθυνση του θέματος.

«πλιζ διευκρίνηση

από * 25/03/2017 4:14 μμ.

τι εννοεις με το βλεμματα??

Εννοώ

από @ 25/03/2017 4:34 μμ.

Δεν είναι κάτι συγκεκριμένο. Ίσως να είναι εκείνο το λάγνο βλέμμα που σε εθίζει στην ένωση σου με εκείνον. Θα το έχετε νιώσει λογικά. **Έχει την ομορφιά του απ' τη μια αλλά και πολλά παράξενα απ' την άλλη.**

δηλαδή

από θαυμαστής 25/03/2017 4:52 μμ.

αν μια συντρόφισσα έχει ωραίο κώλο απαγορεύεται να τον θαυμάζουμε;

Ξεκολάτε ρε βλάκες

από @ 25/03/2017 6:21 μμ.

Ξέρετε πολύ καλά τι εννοεί...

Όταν κοιτάτε όπως κοιτάζει ο πεινασμένος μια μπριζόλα ! Τόσο πολύ σας κακοφαίνεται που δεν γουστάρουνε, που με τόσο ζήλο θέλετε να υπερασπιστείτε το «δικαίωμα» σας, ως λιγούρια, να κοζάρετε, που απαξιώνετε τόσο ακαριαία την οποιαδήποτε προσπάθεια επικοινωνίας μιας συνθήκης, που το καταλαβαίνετε ή όχι, είναι ενοχλητική?! Μήπως επειδή μετά από μια ζωή γεμάτη κόμπλεξ και αγαμίας εσείς θα κωλογουστάρατε να κοιτάνε τον καβάλο σας και να σπαρταράνε κλειτορίδες όπως σας σηκώνετε το τσουτσούνι σας κάθε φορά που κοιτάτε ένα κώλο ή κανα βυζί?! Οπότε από το να το παίζετε χαζοί τουλάχιστον πείτε το ευθέως ότι ***σας καλοαρέσουν τα προνόμια που σας χαρίζει ο καπιταλισμός*** *ως ψωλαρέοι και αφήστε τις μαλακίες και τα πονηρά αποπροσανατολιστικά κολπάκια που σας έχει διδάξει ο πολιτικαντισμός της αναρχίας τόσα χρόνια !*

Τα ζητήματα έχουν κατατεθεί εδώ και 100 χρόνια πλέον και δεν χρειάζοντε περαιτέρω διευκρυνίσεις! Όποιος αδυνατεί να καταλάβει ήτε ψεύδεται υπερασπιζό-

τελικά ένας αφιλόξενος χώρος για τέτοιες «διεκδικήσεις» και αφού απεμπλακούμε από αυτή την εγκλωβιστική συνθήκη ως χειραφετημένα υποκείμενα να συζητήσουμε σοβαρά για το πως σε έναν κόσμο τόσο αφιλόξενο, για σκεπτόμενους και ευφυής ανθρώπους, μπορούμε να δημιουργήσουμε τους χώρους και τους χρόνους που θα μας επιτρέψουν να ζήσουμε με στοιχειώδη αξιοπρέπεια.»

Αντισεξιστική αστυνομία τώρα, γιατί τα «κουμάντα» του χώρου δεν μπορεί να γίνονται μόνο από άντρες, που τους «καλαρέσουν τα προνόμια που τους χαρίζει ο ... καπιταλισμός»!!! Αντισεξιστική αστυνομία τώρα, για να σωθούμε, έστω και αν είναι «λίγο βλακεία»....

ΕΠΙΘΕΣΗ ISIS ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ, ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΝΥΠΟΓΡΑΦΗ(;) ΤΟΥ ΕΡΝΤΟΓΑΝ...

Μία μόλις ημέρα πριν την αιματοβαμμένη επίθεση ενός ακόμη «μοναχικού λύκου» στο Λονδίνο, και για την οποία ανέλαβε την ευθύνη ο ISIS, ο Ερντογάν είχε σπεύσει να αναλάβει προκαταβολικά και εκείνος την ευθύνη.

«Κλείνετε την πόρτα στην Τουρκία, αλλά η Τουρκία δεν είναι χώρα που μπορείτε να παίξετε μαζί της», δήλωσε ο **Ταγίπ Ερντογάν** μιλώντας σε τοπικούς δημοσιογράφους στο Προεδρικό Μέγαρο στην Άγκυρα και απευθυνόμενος προς τα ευρωπαϊκά κράτη. ***«Όλα αυτά παρακολουθούνται στενά σε όλον τον κόσμο. Αν συνεχίσετε να συμπεριφέρεστε με αυτόν τον τρόπο κανείς Ευρωπαίος δεν θα μπορεί να βγει στο δρόμο με ασφάλεια και ηρεμία. Αν ανοίξετε αυτόν τον επικίνδυνο δρόμο εσείς θα υποστείτε τη μεγαλύτερη ζημιά»***.

Λίγες ημέρες αργότερα με αφορμή συγκέντρωση και πορεία κουρδικών οργανώσεων, αλλά και ελβετικών κομμάτων ενάντια στο τουρκικό καθεστώς, ο Ερντογάν σε ομιλία του στην Κωνσταντινούπολη απείλησε εκ νέου, αυτή την φορά το ελβετικό κράτος, λέγοντας, μεταξύ άλλων, ότι: ***«Θα θερίσετε αυτά που σπείρατε»***.

Ο Ερντογάν δεν απευθύνεται με τον τρόπο αυτό μόνο στο κρίσιμο εκείνο τμή-

τον σύντροφο και συμπολεμιστή κατά των μνημονίων Δημήτριο Καμμένο...

Οι αντισεξιστικές πολιτοφυλακές και η επαγρύπνηση του αντισεξιστικού κινήματος...

«Όποιος έχει αρχίδια ας τα κόψει»
«Μακριά τα βλέμματά σας από τα κορμιά μας».

Αντισεξιστικά συνθήματα σε τοίχους της Θεσσαλονίκης

Την «αντισεξιστική πρόταση» που ακολουθεί και ορισμένα αποσπάσματα της κινηματικής «συζήτησης», που ακολούθησε, τα αλιεύσαμε από το ιντυμίντια και θεωρήσαμε υποχρέωση και καθήκον μας να τα προβάλλουμε έχοντας την πλήρη επίγνωση της σοβαρότητας και της σπουδαιότητας όσων διαβάσαμε...

«Επικίνδυνοι άνδρες αναρχικοί και μια αντισεξιστική πρόταση

από @ 25/03/2017 1:53 μμ.

Για τις διάφορες macho-τραμπούκικες συμπεριφορές που συναντάμε ανά καιρούς από «συντρόφους»

*Τα τελευταία χρόνια έχουμε γίνει μάρτυρες του γνωστού πρότυπου αναρχικού άνδρα manarchist. Έχουν γραφτεί πολλά κείμενα από αντισεξιστικές συλλογικότητες που θίγουν ζητήματα επιθετικότητας λεκτικής ή μη και παρουσιάζουν με σαφήνεια **την εικόνα που παράγεται μαζικά στον αναρχικό χώρο**. Ωστόσο αυτά τα κείμενα λίγες φορές έχουν πάρει μορφή στη καθημερινότητα εκεί που ζούμε δηλαδή, εκεί που τους έχουμε δίπλα μας. Ενώ έχουν βγει τόσα πολλά κείμενα δεν υπάρχει καμία διάθεση για συλλογικοποίηση του προβλήματος.*

*Πολύ πρακτικά προτείνω μια **δημιουργία ομάδας περιφρούρησης από 4-5 άτομα σε κάθε πάρτυ γνωστό στο γυναικείο πληθυσμό** που θα μας προστατεύει από επιθετικές συμπεριφορές όπως βλέμματα, χουφτώματα και χτυπήματα».*

τον σκοπό, θα προϋπέθετε την ύπαρξη κειμένων, που θα στηρίζουν και θα αναπαράγουν αυτήν την «εικόνα» κ.ο.κ.

Έτσι, η κατασκευή οδηγεί εύκολα στην «νομιμοποίηση» και την αναγκαιότητα του «εργαλείου», που προτείνεται να χρησιμοποιηθεί.

Η πρόθεση, λοιπόν, είναι συγκεκριμένη και η «αντισεξιστική πρόταση» έρχεται να την ξεκαθαρίσει. Η «λύση» στο «πρόβλημα» είναι η συγκρότηση «αντισεξιστικής αστυνομίας», δηλαδή «αντισεξιστικής πολιτοφυλακής», η οποία θα μας προστατεύει «από επιθετικές συμπεριφορές, όπως βλέμματα, χουφτώματα και χτυπήματα».

Προφανώς οι συμμετέχοντες στις «αντισεξιστικές πολιτοφυλακές» θα διδάσκονται πώς να διακρίνουν τα «σεξιστικά βλέμματα» και να δρουν αποτελεσματικά και γρήγορα προτού ο «σεξιστής» ή ο σεξιστής πάρει περισσότερο θάρρος...

Νομίζουμε, όμως, ότι σιγά σιγά η «εκπαίδευση» της «αντισεξιστικής πολιτοφυλακής» θα πρέπει να περάσει σε ανώτερο επίπεδο, ώστε η αντισεξιστική «επαγρύπνηση» να μπορεί να αστυνομεύει ακόμη και τις «σεξιστικές» σκέψεις, οι οποίες θα ήταν ακόμα καλύτερα να μπορούν να ανιχνεύονται και να εκτίθενται σε ειδικά μόνιτορ, τα οποία μπορούν να τοποθετηθούν πρώτιστα σε κινηματικούς χώρους, όπως στέκια, καταλήψεις, στην πλατεία Εξαρχείων και στους γύρω δρόμους, ώστε οι «αντισεξιστικές πολιτοφυλακές», όταν περιπολούν να έχουν την δυνατότητα να επεμβαίνουν άμεσα και αποτελεσματικά.

Επίσης, μπορεί να κατασκευαστεί ένα χρήσιμο εργαλείο για τον «αντισεξιστικό αγώνα»: ο ορός της «αντι-σεξιστικής αλήθειας», στον οποίο να υποβάλλονται οι ύποπτοι, όσοι τελοσπάντων κοιτούν «περίεργα» τους κώλους των συντροφισσών (γιατί οι κώλοι των συντρόφων να μένουν «ανυπεράσπιστοι» από τα σεξιστικά βλέμματα δεν το έχουμε καταλάβει, αλλά κάποιος «αντισεξιστικός» λόγος θα υπάρ-

δηλαδή

από θαυμαστής 25/03/2017 4:52 μμ.

αν μια συντρόφισσα έχει ωραίο κώλο απαγορεύεται να τον θαυμάζουμε;

Ξεκολάτε ρε βλάκες

από @ 25/03/2017 6:21 μμ.

Ξέρετε πολύ καλά τι εννοεί...

*Όταν κοιτάτε όπως κοιτάζει ο πεινασμένος μια μπριζόλα ! Τόσο πολύ σας κακοφαίνεται που δεν γουστάρουνε, που με τόσο ζήλο θέλετε να υπερασπιστείτε το «δικαίωμα» σας, ως λιγούρια, να κοζάρετε, που απαξιώνετε τόσο ακαριαία την οποιαδήποτε προσπάθεια επικοινωνίας μιας συνθήκης, που το καταλαβαίνετε ή όχι, είναι ενοχλητική?! Μήπως επειδή μετά από μια ζωή γεμάτη κόμπλεξ και αγαμίας εσείς θα κωλογουστάρατε να κοιτάνε τον καβάλο σας και να σπαρταράνε κλειτορίδες όπως σας σηκώνετε το τσουτσούνι σας κάθε φορά που κοιτάτε ένα κώλο ή κανα βυζί?! Οπότε από το να το παίζετε χαζοί τουλάχιστον πείτε το ευθέως ότι **σας καλοαρέσουν τα προνόμια που σας χαρίζει ο καπιταλισμός** ως ψωλαρέοι και αφήστε τις μαλακίες και τα πονηρά αποπροσανατολιστικά κολπάκια που σας έχει διδάξει ο πολιτικαντισμός της αναρχίας τόσα χρόνια !*

*Τα ζητήματα έχουν κατατεθεί εδώ και 100 χρόνια πλέον και δεν χρειάζοντε περαιτέρω διευκρυνίσεις! Όποιος αδυνατεί να καταλάβει ήτε ψεύδεται υπερασπιζόμενος τα δικαιώματα του ώς Άντρας ήτε χρειάζεται λιγο αυτοκριτική και διάβασμα παραπάνω! Τα ζητήματα δεν μπορούν να κάνουν κύκλους και να επαναλαμβάνοντε με διαφορετικές ερμηνείες επειδή κάποιοι θα πιαστούν από όποια λέξη τους βολέψει για να αποπροσανατολίσουν το θέμα σε άλλα πεδία! Δυστυχώς δεν διαφαίνεται ότι μπορεί να αλλάξει κάτι σε μεγάλη κλίμακα στον κόσμο, πόσο μάλλον όταν τα «ελευθεριακά» του κομμάτια, που κατα βάση **τα κουμάντα γίνοντε από άντρες**, είναι τόσο επιθετικά προς όποια προσπάθεια. Η*

ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΝΥΠΟΓΡΑΦΗ(;) ΤΟΥ ΕΡΝΤΟΓΑΝ...

Μία μόλις ημέρα πριν την αιματοβαμμένη επίθεση ενός ακόμη «μοναχικού λύκου» στο Λονδίνο, και για την οποία ανέλαβε την ευθύνη ο ISIS, ο Ερντογάν είχε σπεύσει να αναλάβει προκαταβολικά και εκείνος την ευθύνη.

«Κλείνετε την πόρτα στην Τουρκία, αλλά η Τουρκία δεν είναι χώρα που μπορείτε να παίξετε μαζί της», δήλωσε ο **Ταγίπ Ερντογάν** μιλώντας σε τοπικούς δημοσιογράφους στο Προεδρικό Μέγαρο στην Άγκυρα και απευθυνόμενος προς τα ευρωπαϊκά κράτη. ***«Όλα αυτά παρακολουθούνται στενά σε όλον τον κόσμο. Αν συνεχίσετε να συμπεριφέρεστε με αυτόν τον τρόπο κανείς Ευρωπαίος δεν θα μπορεί να βγει στο δρόμο με ασφάλεια και ηρεμία. Αν ανοίξετε αυτόν τον επικίνδυνο δρόμο εσείς θα υποστείτε τη μεγαλύτερη ζημιά»***.

Λίγες ημέρες αργότερα με αφορμή συγκέντρωση και πορεία κουρδικών οργανώσεων, αλλά και ελβετικών κομμάτων ενάντια στο τουρκικό καθεστώς, ο Ερντογάν σε ομιλία του στην Κωνσταντινούπολη απείλησε εκ νέου, αυτή την φορά το ελβετικό κράτος, λέγοντας, μεταξύ άλλων, ότι: ***«Θα θερίσετε αυτά που σπείρατε»***.

Ο Ερντογάν δεν απευθύνεται με τον τρόπο αυτό μόνο στο κρίσιμο εκείνο τμήμα των ψηφοφόρων που θα κρίνουν το δημοψήφισμα του Απριλίου, με το οποίο επιδιώκει να δώσει επιπλέον κοινωνική νομιμοποίηση σε υπερεξουσίες που θα του εξασφαλίσει η συνταγματική αναθεώρηση. Ο Ερντογάν εμφανίζεται ολοένα και πιο καθαρά ως ο αδιαφιλονίκητος ηγέτης των απανταχού ισλαμιστών (ριζοσπαστών και μη), ο ηγέτης μιας παγκόσμιας περιφερειακής δύναμης που έχει τα κότσια όχι μόνο να σταθεί απέναντι στους εκπροσώπους της ευρωπαϊκής κυριαρχίας, αλλά

συνέχεια στη σελ. 4

ΜΑΝΗ: Φεβρουάριος-Ιούλιος 1834, ΜΕΣΣΗΝΙΑ-ΑΡΚΑΔΙΑ: Ιούλιος-Αύγουστος 1834

Η εξέλιξη και η καταστολή των πρώτων κοινωνικών αντικυβερνητικών εξεγέρσεων από την δημιουργία του ελληνικού κράτους.

Οι εξεγέρσεις του 1834 στη Μάνη, στη Μεσσηνία και την Αρκαδία δεν θα μπορούσαν παρά να παραμείνουν άγνωστες και μακριά από την καθεστωτική και μη, ιστορική έρευνα για τα αίτια, την σημασία και το κληροδότημα τους. Ο λόγος είναι ότι οι εξεγέρσεις αυτές (όπως και άλλες, κατά την περίοδο προσπάθειας δημιουργίας και συγκρότησης του ελληνικού κράτους) φανερώνουν την εκτροπή της επανάστασης του 1821 από κοινωνική σε εθνική και σε πολλές περιπτώσεις με σκληρότερους όρους δουλείας. Η υπερφορολόγηση, η κατάργηση των κοινοτικών αυτονομιών, ο παραγκωνισμός και η φυλάκιση πολλών παλαιών αγωνιστών ήταν κάποια από τα αίτια της εξαμηνιαίας διαρκούς ανάφλεξης των περιοχών της Μεσσηνίας, της Μάνης και της Αρκαδίας. Βέβαια πριν από τις εξεγέρσεις, που σημειώθηκαν στις παραπάνω περιοχές, είχαν προηγηθεί και εξεγέρσεις με μικρότερη χρονική διάρκεια, στην Τήνο (Αύγουστος 1834) και στην Λίμνη Εύβοιας (αρχές 1834) έξ αιτίας της υπερφορολόγησης.

Ο συσχετισμός δύο φαινομενικά διαφορετικών κοινωνικών εξεγερσιακών γεγονότων κρίνεται αναγκαίος γιατί: α) Χρονικά η μία εξέγερση είναι συνέχεια της άλλης. Επίσης, γεωγραφικά η μία συνορεύει με την άλλη, με αποτέλεσμα πολλοί αγωνιστές να συμμετέχουν και στις δυο, αλλά και οι δυνάμεις των Μανιατών που χρησιμοποιήθηκαν για την καταστολή της Μεσσηνιακής-Αρκαδικής εξέγερσης μπορούσαν να κινηθούν με ευκολία και γρηγοράδα. β) Υπάρχουν στοιχεία όπου φαίνεται η υποστήριξη των δύο εξεγέρσεων από το Ρώσικο κόμμα και τους καποδιστριακούς που απέβλεπαν μια επάνοδο στην εξουσία δημιουργώντας συνεχώς προβλήματα στην αντιβασιλεία. γ) Η Μεσσηνιακή-Αρκαδική εξέγερση στηρίχθηκε στην ύπαρξη της Μανιάτικης, επειδή πολλές κυβερνητικές δυνάμεις θα ήταν απασχολημένες με την καταστολή της εξέγερσης στην Μάνη. δ) Οι τελικώς συνθηκολογημένοι Μανιάτες θα παίξουν σημαντικό ρόλο στην καταστολή της Μεσσηνιακής-Αρκαδικής εξέγερσης.

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι σε οποιοδήποτε εξεγερσιακό γεγονός, μπορεί να υπάρξουν αυτοί που θα το εκμεταλλευτούν προς ίδιον εξουσιαστικό όφελος. Έτσι οι εξεγερμένοι που συνδιαλλάσσονται, παίρνοντας ανταλλάγματα από την εξουσία, μπορούν να μετατραπούν σε όργανα καταστολής, της ίδιας τους ή άλλης εξέγερσης. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, οι Μανιάτες που πριν από λίγο καιρό πολεμούσαν τους Βαυαρούς τελικώς, με κοινές επιχειρήσεις, κατέστειλαν την εξέγερση στην Μεσσηνία και στην Αρκαδία. Επίσης, οι Ρουμελιώτες που αρχικά ήταν συνεννοημένοι για ταυτόχρονη εξέγερση στην Στερεά, κινήθηκαν εναντίον της Μεσσηνιακής και Αρκαδικής εξέγερσης. Τέλος, οι λεγόμενοι «άτακτοι», με τα κατάλληλα ανταλλάγματα από την κυβέρνηση, συγκροτήθηκαν σε σώμα και με την σειρά τους βοήθησαν και αυτοί στην καταστολή της.

Μάνη: Φεβρουάριος - Ιούλιος 1834

Όταν η αντιβασιλεία ανέλαβε την διακυβέρνηση, η περιοχή της Μάνης είχε 800 πύργους-φρούρια, σχεδόν όλοι οι Μανιάτες οπλοφορούσαν και οι διαφορές λυνόντουσαν με μονομαχίες, βεντέτες και ένοπλες συρράξεις φατριών. Το άγονο και ορεινό έδαφος της περιοχής δεν απέφερε πλούσια αγροτικά εισοδήματα και πολλοί επιδίδονταν ακόμα στην παλαιότατη παράδοση της περιοχής, την πειρατεία, κυρίως από την στεριά, με τους λεγόμενους «ναυαγηστές» να παρασέρνουν τα πλοία στα βράχια και ύστερα να τα ληστεύουν. Βέβαια, πίσω από αυτές τις πειρατικές ενέργειες υπήρχαν οι μεγαλοοικογένειες της περιοχής οι οποίες απολάμβαναν και την μερίδα του λέοντος από την λεία (κάπως έτσι δημιουργήθηκαν οι Μαυρομιχαλαίοι, οι Τρουπάκηδες, οι Τζανετάκηδες, κ.λπ.).

Το παραπάνω καθεστώς ήταν προφανές ότι θα εμπόδιζε την εδραίωση της εξουσίας της αντιβασιλείας στην περιοχή. Για το λόγο αυτό, η αντιβασιλεία σχεδίασε να μετατρέψει τους πύργους σε κατοικίες και να αφοπλίσει τους Μανιάτες. Τον **Φεβρουάριο του 1834** στάλθηκε από την αντιβασιλεία ο λοχαγός **Feder** με στρατό και χρήματα που θα λάμβαναν οι κάτοικοι ως αποζημίωση για την καταστροφή των πύργων. Ο Feder αρχικά φαινόταν να έχει μια κάποια επιτυχία εξαγοράζοντας κάποιους πύργους για να χρησιμοποιηθούν ως κρατικά κτήρια. Στην **Αερόπολη** υπήρξε πετροπόλεμος, όπου σταμάτησε με την πρόφαση της ημέρας του Πάσχα. Οι φατρίες στην πραγματικότητα, βλέποντας τα συμφέροντά τους να θίγονται, επιθυμούσαν μια πιο οργανωμένη επίθεση από ένα πετροπόλεμο εναντίον του στρατού του Feder. Έτσι και έγινε. Την Τρίτη μέρα του Πάσχα 200 ένοπλοι Μανιάτες με την ενεργή υποστήριξη αρκετού γυναικείου πληθυσμού, συγκεντρώθηκαν στην πλατεία της Αρεόπολης και απαίτησαν εγγυήσεις από τον Όθωνα για το σταμάτημα του σχεδίου μετασκευής των πύργων, για την ακύρωση του αφοπλισμού τους, για την φοροαπαλλαγή της περιοχής και για την κατάργηση της υποχρεωτικής τους στράτευσης. Ο αναβρασμός εξελίχτηκε σε εξέγερση και ο Feder υποχώρησε.

Ο αντιβασιλέας **Armansperg** υποτίμησε την πρώτη εξέγερση και τον Μάιο έστειλε δύο λόχους βαυαρών στρατιωτών για την καταστολή της επαναστατημένης περιοχής. Αρχικά οι Μανιάτες τους υποδέχθηκαν φιλικά με υποσχέσεις συμμόρφωσης. Την επόμενη μέρα όμως 400 οπλισμένοι μανιάτες επιτέθηκαν στην Αρεόπολη και συνέλαβαν το σύνολο του βαυαρικού στρατού. Στην συνέχεια ακολούθησε η απελευθέ-

ΜΑΝΗ: Φεβρουάριος-Ιούλιος 1834, ΜΕΣΣΗΝΙΑ-ΑΡΚΑΔΙΑ: Ιούλιος-Αύγουστος 1834

Η εξέλιξη και η καταστολή των πρώτων κοινωνικών αντικυβερνητικών εξεγέρσεων από την δημιουργία του ελληνικού κράτους.

Οι εξεγέρσεις του 1834 στη Μάνη, στη Μεσσηνία και την Αρκαδία δεν θα μπορούσαν παρά να παραμείνουν άγνωστες και μακριά από την καθεστωτική και μη, ιστορική έρευνα για τα αίτια, την σημασία και το κληροδότημα τους. Ο λόγος είναι ότι οι εξεγέρσεις αυτές (όπως και άλλες, κατά την περίοδο προσπάθειας δημιουργίας και συγκρότησης του ελληνικού κράτους) φανερώνουν την εκτροπή της επανάστασης του 1821 από κοινωνική σε εθνική και σε πολλές περιπτώσεις με σκληρότερους όρους δουλείας. Η υπερφορολόγηση, η κατάργηση των κοινοτικών αυτονομιών, ο παραγκωνισμός και η φυλάκιση πολλών παλαιών αγωνιστών ήταν κάποια από τα αίτια της εξαμηνιαίας διαρκούς ανάφλεξης των περιοχών της Μεσσηνίας, της Μάνης και της Αρκαδίας. Βέβαια πριν από τις εξεγέρσεις, που σημειώθηκαν στις παραπάνω περιοχές, είχαν προηγηθεί και εξεγέρσεις με μικρότερη χρονική διάρκεια, στην Τήνο (Αύγουστος 1834) και στην Λίμνη Εύβοιας (αρχές 1834) έξ αιτίας της υπερφορολόγησης.

Ο συσχετισμός δύο φαινομενικά διαφορετικών κοινωνικών εξεγερσιακών γεγονότων κρίνεται αναγκαίος γιατί: α) Χρονικά η μία εξέγερση είναι συνέχεια της άλλης. Επίσης, γεωγραφικά η μία συνορεύει με την άλλη, με αποτέλεσμα πολλοί αγωνιστές να συμμετέχουν και στις δυο, αλλά και οι δυνάμεις των Μανιατών που χρησιμοποιήθηκαν για την καταστολή της Μεσσηνιακής-Αρκαδικής εξέγερσης μπορούσαν να κινηθούν με ευκολία και γρηγοράδα. β) Υπάρχουν στοιχεία όπου φαίνεται η υποστήριξη των δύο εξεγέρσεων από το Ρώσικο κόμμα και τους καποδιστριακούς που απέβλεπαν μια επάνοδο στην εξουσία δημιουργώντας συνεχώς προβλήματα στην αντιβασιλεία. γ) Η Μεσσηνιακή-Αρκαδική εξέγερση στηρίχθηκε στην ύπαρξη της Μανιάτικης, επειδή πολλές κυβερνητικές δυνάμεις θα ήταν απασχολημένες με την καταστολή της εξέγερσης στην Μάνη. δ) Οι τελικώς συνθηκολογημένοι Μανιάτες θα παίξουν σημαντικό ρόλο στην καταστολή της Μεσσηνιακής-Αρκαδικής εξέγερσης.

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι σε οποιοδήποτε εξεγερσιακό γεγονός, μπορεί να υπάρξουν αυτοί που θα το εκμεταλλευτούν προς ίδιον εξουσιαστικό όφελος. Έτσι οι εξεγερμένοι που συνδιαλλάσσονται, παίρνοντας ανταλλάγματα από την εξουσία, μπορούν να μετατραπούν σε όργανα καταστολής, της ίδιας τους ή άλλης εξέγερσης. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, οι Μανιάτες που πριν από λίγο καιρό πολεμούσαν τους Βαυαρούς τελικώς, με κοινές επιχειρήσεις, κατέστειλαν την εξέγερση στην Μεσσηνία και στην Αρκαδία. Επίσης, οι Ρουμελιώτες που αρχικά ήταν συνεννοημένοι για ταυτόχρονη εξέγερση στην Στερεά, κινήθηκαν εναντίον της Μεσσηνιακής και Αρκαδικής εξέγερσης. Τέλος, οι λεγόμενοι «άτακτοι», με τα κατάλληλα ανταλλάγματα από την κυβέρνηση, συγκροτήθηκαν σε σώμα και με την σειρά τους βοήθησαν και αυτοί στην καταστολή της.

Μάνη: Φεβρουάριος - Ιούλιος 1834

Όταν η αντιβασιλεία ανέλαβε την διακυβέρνηση, η περιοχή της Μάνης είχε 800 πύργους-φρούρια, σχεδόν όλοι οι Μανιάτες οπλοφορούσαν και οι διαφορές λυνόντουσαν με μονομαχίες, βεντέτες και ένοπλες συρράξεις φατριών. Το άγονο και ορεινό έδαφος της περιοχής δεν απέφερε πλούσια αγροτικά εισοδήματα και πολλοί επιδίδονταν ακόμα στην παλαιότατη παράδοση της περιοχής, την πειρατεία, κυρίως από την στεριά, με τους λεγόμενους «ναυαγηστές» να παρασέρνουν τα πλοία στα βράχια και ύστερα να τα ληστεύουν. Βέβαια, πίσω από αυτές τις πειρατικές ενέργειες υπήρχαν οι μεγαλοοικογένειες της περιοχής οι οποίες απολάμβαναν και την μερίδα του λέοντος από την λεία (κάπως έτσι δημιουργήθηκαν οι Μαυρομιχαλαίοι, οι Τρουπάκηδες, οι Τζανετάκηδες, κ.λπ.).

Το παραπάνω καθεστώς ήταν προφανές ότι θα εμπόδιζε την εδραίωση της εξουσίας της αντιβασιλείας στην περιοχή. Για το λόγο αυτό, η αντιβασιλεία σχεδίασε να μετατρέψει τους πύργους σε κατοικίες και να αφοπλίσει τους Μανιάτες. Τον **Φεβρουάριο του 1834** στάλθηκε από την αντιβασιλεία ο λοχαγός **Feder** με στρατό και χρήματα που θα λάμβαναν οι κάτοικοι ως αποζημίωση για την καταστροφή των πύργων. Ο Feder αρχικά φαινόταν να έχει μια κάποια επιτυχία εξαγοράζοντας κάποιους πύργους για να χρησιμοποιηθούν ως κρατικά κτήρια. Στην **Αερόπολη** υπήρξε πετροπόλεμος, όπου σταμάτησε με την πρόφαση της ημέρας του Πάσχα. Οι φατρίες στην πραγματικότητα, βλέποντας τα συμφέροντά τους να θίγονται, επιθυμούσαν μια πιο οργανωμένη επίθεση από ένα πετροπόλεμο εναντίον του στρατού του Feder. Έτσι και έγινε. Την Τρίτη μέρα του Πάσχα 200 ένοπλοι Μανιάτες με την ενεργή υποστήριξη αρκετού γυναικείου πληθυσμού, συγκεντρώθηκαν στην πλατεία της Αρεόπολης και απαίτησαν εγγυήσεις από τον Όθωνα για το σταμάτημα του σχεδίου μετασκευής των πύργων, για την ακύρωση του αφοπλισμού τους, για την φοροαπαλλαγή της περιοχής και για την κατάργηση της υποχρεωτικής τους στράτευσης. Ο αναβρασμός εξελίχτηκε σε εξέγερση και ο Feder υποχώρησε.

Ο αντιβασιλέας **Armansperg** υποτίμησε την πρώτη εξέγερση και τον Μάιο έστειλε δύο λόχους βαυαρών στρατιωτών για την καταστολή της επαναστατημένης περιοχής. Αρχικά οι Μανιάτες τους υποδέχθηκαν φιλικά με υποσχέσεις συμμόρφωσης. Την επόμενη μέρα όμως 400 οπλισμένοι μανιάτες επιτέθηκαν στην Αρεόπολη και συνέλαβαν το σύνολο του βαυαρικού στρατού. Στην συνέχεια ακολούθησε η απελευθέ-

συνέχεια από τη σελ. 3

που σημειώθηκαν στις παραπάνω περιοχές, είχαν προηγηθεί και εξεγέρσεις με μικρότερη χρονική διάρκεια, στην Τήνο (Αύγουστος 1834) και στην Λίμνη Ευβοίας (αρχές 1834) έξ αιτίας της υπερφορολόγησης.

Ο συσχετισμός δύο φαινομενικά διαφορετικών κοινωνικών εξεγερσιακών γεγονότων κρίνεται αναγκαίος γιατί: α) Χρονικά η μία εξέγερση είναι συνέχεια της άλλης. Επίσης, γεωγραφικά η μία συνορεύει με την άλλη, με αποτέλεσμα πολλοί αγωνιστές να συμμετέχουν και στις δυο, αλλά και οι δυνάμεις των Μανιατών που χρησιμοποιήθηκαν για την καταστολή της Μεσσηνιακής-Αρκαδικής εξέγερσης μπορούσαν να κινηθούν με ευκολία και γρηγοράδα. β) Υπάρ- Βαυαρούς τελικώς, με κοινές επιχειρήσεις, κατέστειλαν την εξέγερση στην Μεσσηνία και στην Αρκαδία. Επίσης, οι Ρουμελιώτες που αρχικά ήταν συνεννοημένοι για ταυτόχρονη εξέγερση στην Στερεά, κινήθηκαν εναντίον της Μεσσηνιακής και Αρκαδικής εξέγερσης. Τέλος, οι λεγόμενοι «άτακτοι», με τα κατάλληλα ανταλλάγματα από την κυβέρνηση, συγκροτήθηκαν σε σώμα και με την σειρά τους βοήθησαν και αυτοί στην καταστολή της.

Μάνη: Φεβρουάριος - Ιούλιος 1834

Όταν η αντιβασιλεία ανέλαβε την διακυβέρνηση, η περιοχή της Μάνης είχε 800 πύργους-φρούρια, σχεδόν όλοι οι Μανι- οι Τρουπάκηδες, οι Τζανετάκηδες, κ.λπ.).

Το παραπάνω καθεστώς ήταν προφανές ότι θα εμπόδιζε την εδραίωση της εξουσίας της αντιβασιλείας στην περιοχή. Για το λόγο αυτό, η αντιβασιλεία σχεδίασε να μετατρέψει τους πύργους σε κατοικίες και να αφοπλίσει τους Μανιάτες. Τον **Φεβρουάριο του 1834** στάλθηκε από την αντιβασιλεία ο λοχαγός **Feder** με στρατό και χρήματα που θα λάμβαναν οι κάτοικοι ως αποζημίωση για την καταστροφή των πύργων. Ο Feder αρχικά φαινόταν να έχει μια κάποια επιτυχία εξαγοράζοντας κάποιους πύργους για να χρησιμοποιηθούν ως κρατικά κτήρια. Στην **Αερόπολη** υπήρξε πετροπόλεμος, όπου σταμάτησε με την πρόφαση μα του σχεδίου μετασκευής των πύργων, για την ακύρωση του αφοπλισμού τους, για την φοροαπαλλαγή της περιοχής και για την κατάργηση της υποχρεωτικής τους στράτευσης. Ο αναβρασμός εξελίχτηκε σε εξέγερση και ο Feder υποχώρησε.

Ο αντιβασιλέας **Armansperg** υποτίμησε την πρώτη εξέγερση και τον Μάιο έστειλε δύο λόχους βαυαρών στρατιωτών για την καταστολή της επαναστατημένης περιοχής. Αρχικά οι Μανιάτες τους υποδέχθηκαν φιλικά με υποσχέσεις συμμόρφωσης. Την επόμενη μέρα όμως 400 οπλισμένοι μανιάτες επιτέθηκαν στην Αρεόπολη και συνέλαβαν το σύνολο του βαυαρικού στρατού. Στην συνέχεια ακολούθησε η απελευθέ-

---

συνέχεια από τη σελ. 3

και να τους απειλεί ευθέως. Μόνο που ο Ερντογάν απειλεί με αυτόν τον τρόπο ανοικτά και χωρίς προσχήματα γιατί πρώτα απ' όλα απειλείται άμεσα τόσο ο ίδιος όσο και η εδαφική ακεραιτότητα του τουρκικού κράτους. Οι εξελίξεις στο μέτωπο του συριακού πολέμου μόνο ευνοϊκές δεν είναι για τα τουρκικά συμφέροντα (βλ. συνεχιζόμενη εμπλοκή του κουρδικού παράγοντα), ενώ στην ανατολική Μεσόγειο ήδη οι μεγάλοι παίκτες φαίνεται να τα έχουν βρει στην μοιρασιά είτε αυτή έχει να κάνει με ενεργειακά ζητήματα είτε με τα γενικότερα συμφέροντά τους και τον τρόπο που αυτά επηρεάζονται από την συγκρότηση της Νέας Μέσης Ανατολής και όχι μόνο.

Και τα γεγονότα φαίνεται να καλπάζουν με ιλιγγιώδη ταχύτητα, ενώ «αισίως» κλείνουμε το πρώτο τρίμηνο του 2017...

ΒΑΣΤΕ ΜΕ, ΝΑ ΣΕ ΒΑΣΤΩ, ΝΑ ΑΝΕΒΟΥΜΕ ΤΟ ΒΟΥΝΟ...

Όσο πλησιάζουμε στο περιβόητο «κλείσιμο» της αξιολόγησης τόσο περισσότερο αρχίζουν να αναζητούνται οι συμφωνίες για την διαχείρισή του ανάμεσα σε κυβέρνηση και αντιπολίτευση. Επειδή, ακριβώς σ' αυτήν την κατεύθυνση στοχεύουν προσεγγίσεις όπως εκείνη των «σκληρών» Φίλη (είχε θέσει το θέμα στο Πολιτικό Συμβούλιο) και Σκουρλέτη που, επίσης, πρότεινε να ζητηθεί «συναίνεση» στην ψηφοφορία με την απαίτηση για αυξημένη πλειοψηφία 180 βουλευτών για να ψηφιστούν τα νέα μέτρα. Στο «παιχνίδι» αυτό μπαίνουν σταδιακά οι άπαντες. Ο Βορίδης προαναγγέλλει την ψήφιση των μεταρρυθμίσεων που θα συμπεριληφθούν στην «συμφωνία», ενώ στο εσωτερικό του Συριζα διαφημίζουν την «μεγάλη ευκαιρία» για να κτιστούν χρήσιμες γέφυρες με τις «ευρύτερες δυνάμεις του κινούνται στον χώρο της Κεντροαριστεράς».

Το «θέμα» επιβεβαίωσε ο Μισέλ Σαπέν που «κάρφωσε» τις προθέσεις του ΔΝΤ να ζητήσει την δέσμευση και της αντιπολίτευσης. Και ενώ ο εκπρόσωπος του ΔΝΤ έσπευσε να «διαψεύσει», όχι βέβαια και με μεγάλη πειστικότητα, ήρθε και η επιβεβαίωση εκ μέρους του γερμανού υπουργού οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, ο οποίος με έμμεσο τρόπο δέχθηκε ότι αναζητείται «φόρμουλα» ώστε να δεσμευτεί η ΝΔ ειδικά για τα μέτρα εκείνα που ξεπερνούν χρονικά την θητεία της κυβέρνησης Τσίπρα. Όσο για το ΚΚΕ, θα συναινέσει όπως πάντα με τον τρόπο του. Θα διοργανώσει τις συνήθεις «μεγαλειώδεις» κομματικές συγκεντρώσεις για να συγκρατήσει τα ψηφαλάκια του και να τσιμπήσει ίσως το «κάτι τις» από τις μεγάλες απώλειες που καταγράφει ήδη δημοσκοπικά ο Συριζα.

Άλλωστε για την ώρα ο Τσίπρας παραμένει ο «καταλληλότερος» αχθοφόρος για όλη την κομπανία εγχώρια και μη. Ή μήπως όχι;;;

Η ΚΑΤΟΧΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ Ο ...ΑΝΤΑΡΤΟΠΟΛΕΜΟΣ

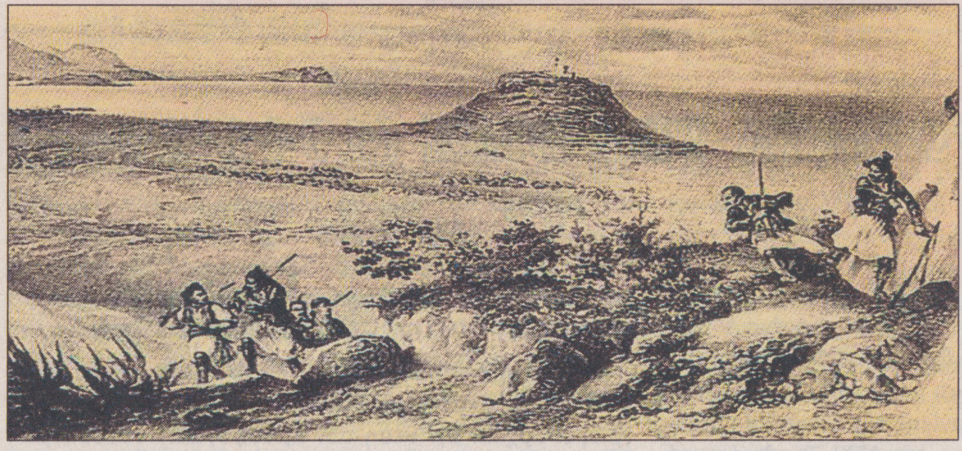
«Δεν έχουμε κομματική πειθαρχία στους Ανεξάρτητους Έλληνες... Αυτή τη βδομάδα έχουμε ραντεβού με τους αρμόδιους υπουργούς για να μας ενημερώσουν για τα μέτρα. Υπάρχει στο τραπέζι η πρόταση, όταν υπάρξει μείωση αφορολόγητου, να μειωθούν αντίστοιχα και οι φόροι», δήλωσε στην τηλεόραση του Σκάι ο βουλευτής των ΑΝΕΛ Δημήτρης Καμμένος, ενώ δεν δίστασε να ομολογήσει ότι «***είμαστε και εμείς κυβέρνηση κατοχής, από το 2010 υπάρχει μια ιδιότυπη κυβέρνηση κατοχής. Κάνουμε ανταρτοπόλεμο, όπως και όλες οι κυβερνήσεις***».

Δηλαδή βουλευτής των ΑΝΕΛ, οι οποίοι αποτελούν τον μοναδικό και αναγκαίο εταίρο του καθεστώτος Τσίπρα, χαρακτηρίζει την συγκυβέρνηση Συριζα-ΑΝΕΛ κατοχική κυβέρνηση, που όμως διεξάγει ανταρτοπόλεμο, κάτι δηλαδή σαν διχασμένη προσωπικότητα!!!

Δηλαδή, ή ο Καμμένος είναι τελείως καμένος, ή μας δουλεύει ψιλό γαζί. Εκτός και αν ετοιμάζει να φτιάξει την Συνωμοσία Πυρήνων της κατοχικής κυβέρνησης... Έλεος, τί αμαρτίες πληρώνουμε, Ντάισελμπλούμ...!!!

Λεόν

ρωση όλων, με την προϋπόθεση να εγκαταλείψουν την Μάνη, πλην 36 στρατιωτών υπό τον αξιωματικό **Man** που αρνήθηκαν να παραδοθούν. **Οι 36 υπέστησαν βασανιστήρια και εξευτελισμούς και ζητήθηκαν λύτρα από την αντιβασιλεία για την απελευθέρωση τους. Τελικά απελευθερώθηκαν, ενώ 13 από αυτούς πέθαναν από τις κακουχίες και τα βασανιστήρια, πριν ακόμα να νοσηλευθούν σε νοσοκομείο.**

Μετά από τα παραπάνω γεγονότα η αντιβασιλεία τον Ιούνιο στέλνει τέσσερα τάγματα στην Μάνη. **Τα τάγματα εγκλωβίζονται στα στενά του Πασαβά και αποδεκατίζονται. Οι αιχμάλωτοι βασανίζονται και εξευτελίζονται. Πολλοί χρησιμοποιήθηκαν ως σκλάβοι, άλλοι πωλήθηκαν ή ενοικιάσθηκαν έναντι 1 έως 5 δραχμών (τους αξιωματικούς από 5-10 δρχ.), για άλλους ζητήθηκαν λύτρα, η τους ανάγκαζαν να χορεύουν γυμνοί προς τέρψη των νέων αφεντικών τους.**

Η αντιβασιλεία, βλέποντας ότι η κατάσταση στην Μάνη πάει από το κακό στο χειρότερο στέλνει 5.000 άνδρες, με δύο ορειβατικές πυροβολαρχίες, μια ίλη ιππικού χωροφυλακής. Με την διαφορά ότι στον στρατό συμμετέχουν επί πλέουν μερικά τάγματα ελλήνων και **500 Μανιάτες υπό τον Κατσάκο Μαυρομιχάλη.** Η μεγάλη αυτή δύναμη έκανε επίθεση στο Πετροβούνι χωρίς επιτυχία. Δύο λόχοι Ελβετών που στάλθηκαν ως εμπροσθοφυλακή είχαν

ματαιοδοξία και των κατακερματισμό των Μανιατών που ήταν χωρισμένοι σε φατρίες. Βέβαια οι πύργοι θα συνέχιζαν για πολλά χρόνια να είναι φρούρια και οι εξεγέρσεις θα είχαν και συνέχεια λίγα χρόνια μετά.

Στην εξέγερση είχαν πάρει μέρος και οι πρωτεργάτες της Μεσσηνιακής-Αρκαδικής επανάστασης που σημειώθηκε αμέσως μετά από την εξέγερση στην Μάνη, όπως: ο **Μητροπέτροβας με τον γιό του και ο Γιαννάκης Κρίτζαλης**. Οι παραπάνω αγωνιστές ήταν **Ναπαίοι**, γεγονός που δείχνει ότι το ρωσικό κόμμα καλοέβλεπε τις δύο ταραχές, στην Μάνη και στην Μεσσηνία-Αρκαδία. Η εξέγερση στην Μάνη διέλυσε τον μύθο του ανίκητου Βαυαρικού στρατεύματος, γεγονός που μάλλον συντέλεσε, στον μετέπειτα ξεσηκωμό στην Μεσσηνία και την Αρκαδία.

Μεσσηνία - Αρκαδία: Ιούλιος - Αύγουστος 1834

Κρίτζαλη τί είσαι κίτρινος γιατί είσαι μαραμένος; Μην είσαι από την φυλακή μην είσαι από την χάψη;

Δεν είμαι από την φυλακή δεν είμαι από την χάψη. Απόψε είδα στον ύπνο μου στην υπνοφαντασιά μου,

Είδα πως μας επιάσανε Μανιάτες Σταυροφόροι. Στην Αρκαδιά μας πήγανε στην φυλακή μας βάνουν.

Και την Δευτέρα το πρωί πιάνουν και μας ξετάζουν. Τα πούθε παίρναμε ψωμί που παίρναμε φουσέκια.

σε την διαδικασία της επανάστασης, λόγω της καταδίκης του σε θάνατο. Ήταν, λοιπόν, προφανές η περιοχή αυτή να πρωτοστατήσει στην Μεσσηνιακή επανάσταση, καθώς μετά από αιώνες το εξασφαλισμένο αυτοδιοίκητο ήταν υπό απειλή.

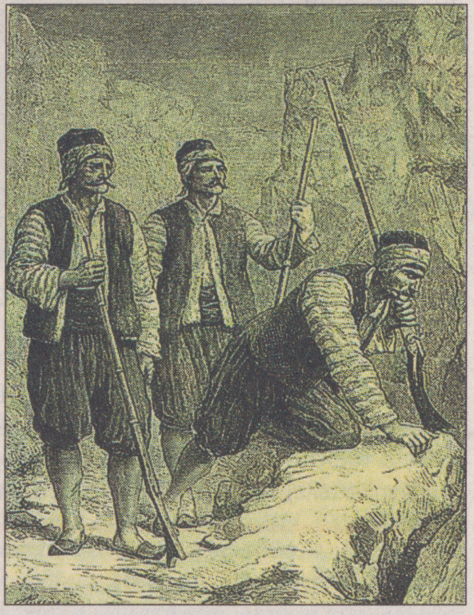
Η επανάσταση ξεκίνησε στις **29 Ιουλίου 1834** με την αμαχητί **κατάληψη της Κυπαρισσίας** (πρωτεύουσα του Νομού Μεσσηνίας τότε) από τους Σουλιμοχωρίτες Ντρέδες υπό την καθοδήγηση του **Γιαννάκη Κρίτζαλη**. Ήδη, κατά τη διάρκεια της νύχτας της 27ης προς 28η Ιουλίου, ένοπλοι επαναστάτες είχαν εισέλθει κρυφά στην Κυπαρισσία και είχαν κρυφτεί σε υπόγεια σπιτιών. Τη νύχτα της 29ης Ιουλίου εκατό επαναστάτες κατέλαβαν το ερειπωμένο φρούριο της Κυπαρισσίας και το πρωί αιφνιδίασαν τις αρχές. Συνελήφθησαν ο Νομάρχης Δημ. Χρηστίδης, ο στρατιωτικός διοικητής Αντώνης Μαυρομιχάλης και ο Δημόσιος Ταμίας. Όλοι μαζί οδηγήθηκαν όμηροι στο χωριό Άνω Ψάρι (Σουλιμοχώρι) με την πρόφαση ότι έπρεπε να προστατευτούν από το εξεγερμένο πλήθος. Αμέσως συγκροτήθηκε επαναστατική επιτροπή για την διακυβέρνηση της Κυπαρισσίας και γράφτηκαν δύο προκηρύξεις. Μία προς τον λαό και μία προς τον Όθωνα.

Στην συνέχεια η επανάσταση επεκτάθηκε και σε άλλες περιοχές. Στις 29 Ιουλίου 1834, στη **Γαράντζα** της τότε επαρχίας Ανδρούσας, ο υπερήλικος στρατηγός **Μητροπέτροβας**, βάζει φωτιά στις θημωνιές του στ' αλώνι, για να δείξει ότι μπροστά στην επανάσταση τα εισοδήματα δεν έχουν καμία σημασία. Ο Μητροπέτροβας ξεκίνησε με 150 Γαρατζαίους και **κατέλαβε την Ανδρούσα** λεηλατώντας και το σπίτι του ειρηνοδίκη.

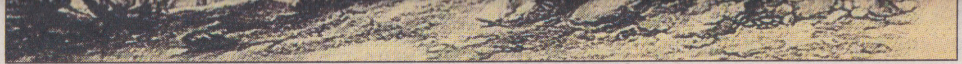
Την ίδια μέρα, στις 29 Ιουλίου 1834, **ο Αναστάσιος Τζαμαλής** καταλαμβάνει τον **Ασλάναγα** (σημερινός Άρις) της Μεσσηνίας. Οι κάτοικοι στην αρχή δεν πήραν το μέρος του Τζαμαλή δίνοντας την δυνατό-

οι κάτοικοι και βάδιζαν κατά της Μεγαλόπολης. Οι κινήσεις τους, όμως, είχαν προδοθεί στον έπαρχο, που με 400 άνδρες υπό τις διαταγές του **Νικήτα Φλέσσα**, αδελφού του Παπαφλέσσα, κινήθηκαν προς το Δερμπούνι. Η αποστολή του Φλέσσα, απέτυχε διότι κατέφθασε ο Γιαννάκης Κρίτζαλης, ενώ προσχώρησε μαζί του και το μεγαλύτερο μέρος των ανδρών του Φλέσσα. Ο ίδιος ο Φλέσσας διασώθηκε και κατέφυγε στην Μεγαλόπολη.

Το πρώτο σταμάτημα των επαναστατών έγινε στην **Αδρίτσαινα**. Το χωριό είχε ήδη κάποιες κυβερνητικές δυνάμεις και οι κάτοικοι του ήταν με το μέρος τους. Για το λόγο αυτό οι κρατικοί υπάλλληλοι ζητούσαν ενισχύσεις που μόνο με την παρουσία τους θα άλλαζαν εύκολα το φρόνημα κάποιων που είχαν προσχωρήσει στους επαναστάτες. Το χωριό τελούσε υπό πολιορκία για πολλές μέρες.

Την **30 Ιουλίου 1834** στη **Βάνινα** και την **Παλούμπα Γορτυνίας** οι αδελφοί **Κόλλιας και Μήτρος Πλαπούτας** και ο **ανεψιός του**

ρωση όλων, με την προϋπόθεση να εγκαταλείψουν την Μάνη, πλην 36 στρατιωτών υπό τον αξιωματικό **Man** που αρνήθηκαν να παραδοθούν. **Οι 36 υπέστησαν βασανιστήρια και εξευτελισμούς και ζητήθηκαν λύτρα από την αντιβασιλεία για την απελευθέρωση τους. Τελικά απελευθερώθηκαν, ενώ 13 από αυτούς πέθαναν από τις κακουχίες και τα βασανιστήρια, πριν ακόμα να νοσηλευθούν σε νοσοκομείο.**

Μετά από τα παραπάνω γεγονότα η αντιβασιλεία τον Ιούνιο στέλνει τέσσερα τάγματα στην Μάνη. **Τα τάγματα εγκλωβίζονται στα στενά του Πασαβά και αποδεκατίζονται. Οι αιχμάλωτοι βασανίζονται και εξευτελίζονται. Πολλοί χρησιμοποιήθηκαν ως σκλάβοι, άλλοι πωλήθηκαν ή ενοικιάσθηκαν έναντι 1 έως 5 δραχμών (τους αξιωματικούς από 5-10 δρχ.), για άλλους ζητήθηκαν λύτρα, η τους ανάγκαζαν να χορεύουν γυμνοί προς τέρψη των νέων αφεντικών τους.**

Η αντιβασιλεία, βλέποντας ότι η κατάσταση στην Μάνη πάει από το κακό στο χειρότερο στέλνει 5.000 άνδρες, με δύο ορειβατικές πυροβολαρχίες, μια ίλη ιππικού χωροφυλακής. Με την διαφορά ότι στον στρατό συμμετέχουν επί πλέουν μερικά τάγματα ελλήνων και **500 Μανιάτες υπό τον Κατσάκο Μαυρομιχάλη.** Η μεγάλη αυτή δύναμη έκανε επίθεση στο Πετροβούνι χωρίς επιτυχία. Δύο λόχοι Ελβετών που στάλθηκαν ως εμπροσθοφυλακή είχαν μεγάλες απώλειες. **Οι ήττες συνέχιζαν να διαδέχονταν η μία την άλλη και τελικώς ο στρατηγός Σμάλτς διατάχθηκε να υποχωρήσει.** Ο Feder προσπαθεί πάλι με χρήματα να εξαγοράσει τους Μανιάτες, συνεπικουρούμενος από τους Μανιάτες αξιωματικούς Γρηγοράκη Τζανετάκη, Ιωάννη και Κατσάκο Μαυρομιχάλη.

Οι διαπραγματεύσεις φαίνεται πως είχαν κάποια αποτελέσματα αλλά κρέμονταν από μια κλωστή εξαιτίας των φατριών που ακόμα δεν είχαν συνθηκολογήσει. **Η τελευταία μεγάλη μάχη δόθηκε στο Πόρτο Κάγιο με επίθεση 1.000 Μανιατών.** Στο σημείο αυτό, ο Feder οργάνωσε δύο τάγματα ευζώνων από Μανιάτες και διόρισε ως αξιω-

ματαιοδοξία και των κατακερματισμό των Μανιατών που ήταν χωρισμένοι σε φατρίες. Βέβαια οι πύργοι θα συνέχιζαν για πολλά χρόνια να είναι φρούρια και οι εξεγέρσεις θα είχαν και συνέχεια λίγα χρόνια μετά.

Στην εξέγερση είχαν πάρει μέρος και οι πρωτεργάτες της Μεσσηνιακής-Αρκαδικής επανάστασης που σημειώθηκε αμέσως μετά από την εξέγερση στην Μάνη, όπως: ο **Μητροπέτροβας με τον γιό του και ο Γιαννάκης Κρίτζαλης**. Οι παραπάνω αγωνιστές ήταν **Ναπαίοι,** γεγονός που δείχνει ότι το ρωσικό κόμμα καλοέβλεπε τις δύο ταραχές, στην Μάνη και στην Μεσσηνία-Αρκαδία. Η εξέγερση στην Μάνη διέλυσε τον μύθο του ανίκητου Βαυαρικού στρατεύματος, γεγονός που μάλλον συντέλεσε, στον μετέπειτα ξεσηκωμό στην Μεσσηνία και την Αρκαδία.

Μεσσηνία - Αρκαδία: Ιούλιος - Αύγουστος 1834

Κρίτζαλη τί είσαι κίτρινος γιατί είσαι μαραμένος; Μην είσαι από την φυλακή μην είσαι από την χάψη;

Δεν είμαι από την φυλακή δεν είμαι από την χάψη. Απόψε είδα στον ύπνο μου στην υπνοφαντασιά μου,

Είδα πως μας επιάσανε Μανιάτες Σταυροφόροι. Στην Αρκαδιά μας πήγανε στην φυλακή μας βάνουν.

Και την Δευτέρα το πρωί πιάνουν και μας ξετάζουν. Τα πούθε παίρναμε ψωμί που παίρναμε φουσέκια.

(Παραδοσιακό τραγούδι για τον Γιάννη Κρίτζαλη, που αναφέρεται στην σύλληψή του).

Η λεγόμενη **Μεσσηνιακή Επανάσταση** θεωρείται ως η πρώτη οργανωμένη ένοπλη εξέγερση ενάντια στην αντιβασιλεία με αιτήματα οικονομικά (φορολόγησης), απελευθέρωσης του Κολοκοτρώνη και Πλαπούτα, τον διωγμό της αντιβασιλείας, της ενθρόνισης του Όθωνα και την δημιουργία Συντάγματος.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί, ότι πρωταρχικό ρόλο στην Μεσσηνιακή και Αρκαδική επανάσταση έπαιξαν τα λεγόμενα **«Σουλιμοχώρια»**. Τα συγκεκριμένα χωριά την περίοδο της Οθωμανοκρατίας είχαν

ρισσίας (πρωτεύουσα του Νομού Μεσσηνίας τότε) από τους Σουλιμοχωρίτες Ντρέδες υπό την καθοδήγηση του **Γιαννάκη Κρίτζαλη**. Ήδη, κατά τη διάρκεια της νύχτας της 27ης προς 28η Ιουλίου, ένοπλοι επαναστάτες είχαν εισέλθει κρυφά στην Κυπαρισσία και είχαν κρυφτεί σε υπόγεια σπιτιών. Τη νύχτα της 29ης Ιουλίου εκατό επαναστάτες κατέλαβαν το ερειπωμένο φρούριο της Κυπαρισσίας και το πρωί αιφνιδίασαν τις αρχές. Συνελήφθησαν ο Νομάρχης Δημ. Χρηστίδης, ο στρατιωτικός διοικητής Αντώνης Μαυρομιχάλης και ο Δημόσιος Ταμίας. Όλοι μαζί οδηγήθηκαν όμηροι στο χωριό Άνω Ψάρι (Σουλιμοχώρι) με την πρόφαση ότι έπρεπε να προστατευτούν από το εξεγερμένο πλήθος. Αμέσως συγκροτήθηκε επαναστατική επιτροπή για την διακυβέρνηση της Κυπαρισσίας και γράφτηκαν δύο προκηρύξεις. Μία προς τον λαό και μία προς τον Όθωνα.

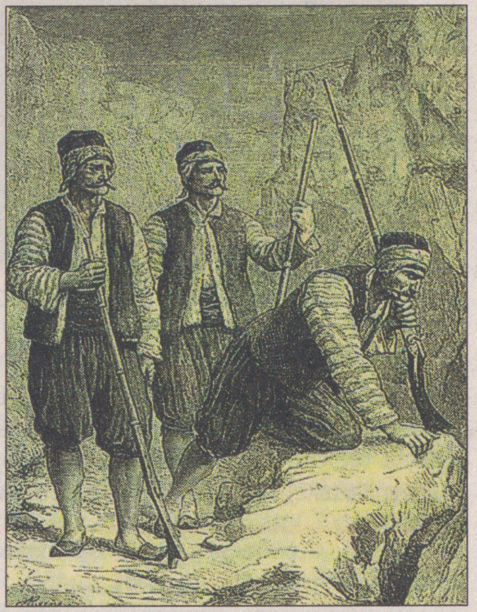
Στην συνέχεια η επανάσταση επεκτάθηκε και σε άλλες περιοχές. Στις 29 Ιουλίου 1834, στη **Γαράντζα** της τότε επαρχίας Ανδρούσας, ο υπερήλικος στρατηγός **Μητροπέτροβας**, βάζει φωτιά στις θημωνιές του στ' αλώνι, για να δείξει ότι μπροστά στην επανάσταση τα εισοδήματα δεν έχουν καμία σημασία. Ο Μητροπέτροβας ξεκίνησε με 150 Γαρατζαίους και **κατέλαβε την Ανδρούσα** λεηλατώντας και το σπίτι του ειρηνοδίκη.

Την ίδια μέρα, στις 29 Ιουλίου 1834, **ο Αναστάσιος Τζαμαλής** καταλαμβάνει τον **Ασλάναγα** (σημερινός Άρις) της Μεσσηνίας. Οι κάτοικοι στην αρχή δεν πήραν το μέρος του Τζαμαλή δίνοντας την δυνατότητα στον έπαρχο της Μεσσήνης να στείλει δυνάμεις, με την ελπίδα ότι με την βοήθεια των κατοίκων οι επαναστάτες θα έχαναν. Την νύχτα, όμως, οι επαναστάτες δέχθηκαν ενισχύσεις. Έτσι, η θέση τους ισχυροποιήθηκε με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να συνταχθούν μαζί τους.

Το ίδιο σκηνικό από την μεριά των κατοίκων, διαδραματίστηκε στις **2 Αυγούστου 1834** στην Μεσσήνη. Ο Μητροπέτροβας τελικά **κατέλαβε και τη Μεσσήνη**, όπου την εγκαταλείψαν οι κυβερνητικοί και ζήτησαν καταφύγιο στην Καλαμάτα, που την προστάτευε μεγάλη δύναμη Βαυαρών και Μανιατών υπό τον **Κατσάκο**. Οι κρατικοί υπάλληλοι, στις εκθέσεις τους προς την κυβέρνη-

ρο μέρος των ανδρών του Φλέσσα. Ο ίδιος ο Φλέσσας διασώθηκε και κατέφυγε στην Μεγαλόπολη.

Το πρώτο σταμάτημα των επαναστατών έγινε στην **Αδρίτσαινα**. Το χωριό είχε ήδη κάποιες κυβερνητικές δυνάμεις και οι κάτοικοί του ήταν με το μέρος τους. Για το λόγο αυτό οι κρατικοί υπάλληλοι ζητούσαν ενισχύσεις που μόνο με την παρουσία τους θα άλλαζαν εύκολα το φρόνημα κάποιων που είχαν προσχωρήσει στους επαναστάτες. Το χωριό τελούσε υπό πολιορκία για πολλές μέρες.

Την **30 Ιουλίου 1834** στη **Βάνινα** και την **Παλούμπα Γορτυνίας** οι αδελφοί **Κόλλιας και Μήτρος Πλαπούτας** και ο **ανεψιός του Κολοκοτρώνη Νικήτας Ζερμπίνης**, κατευθύνθηκαν στη **Ζάχα** και, με τη θέρμη των λόγων τους, πέτυχαν να ξεσηκώσουν τους κατοίκους και να συγκεντρώσουν περί τους 400 ενόπλους, με τους οποίους **πολιόρκησαν την Ανδρίτσαινα.**

Στις **4 Αυγούστου** οι αντάρτες επιτέθηκαν και κατέλαβαν ορισμένα σπίτια κοντά στον οχυρωμένο πύργο της Ανδρίτσαινας. Τότε οι χωρικοί, που μέχρι τότε βρίσκονταν υπο τις διαταγές του ενωμοτάρχη **Κοκκινιάδη**, βλέποντας ότι οι αντάρτες καταλαμβάνουν όλο και περισσότερο έδαφος, τους παρέδωσαν το στρατώνα των χωροφυλάκων και πέρασαν στις γραμμές τους. Στις **5 Αυγούστου, αποχώρησαν από την πόλη της Ανδρίτσαι-**

ήθηκαν ως σκλάβοι, άλλοι πωλήθηκαν ή ενοικιάσθηκαν έναντι 1 έως 5 δραχμών (τους αξιωματικούς από 5-10 δρχ.), για άλλους ζητήθηκαν λύτρα, η τους ανάγκαζαν να χορεύουν γυμνοί προς τέρψη των νέων αφεντικών τους.

Η αντιβασιλεία, βλέποντας ότι η κατάσταση στην Μάνη πάει από το κακό στο χειρότερο στέλνει 5.000 άνδρες, με δύο ορειβατικές πυροβολαρχίες, μια ίλη ιππικού χωροφυλακής. Με την διαφορά ότι στον στρατό συμμετέχουν επί πλέους μερικά τάγματα ελλήνων και **500 Μανιάτες υπό τον Κατσάκο Μαυρομιχάλη.** Η μεγάλη αυτή δύναμη έκανε επίθεση στο Πετροβούνι χωρίς επιτυχία. Δύο λόχοι Ελβετών που στάλθηκαν ως εμπροσθοφυλακή είχαν μεγάλες απώλειες. **Οι ήττες συνέχιζαν να διαδέχονταν η μία την άλλη και τελικώς ο στρατηγός Σμάλτς διατάχθηκε να υποχωρήσει.** Ο Feder προσπαθεί πάλι με χρήματα να εξαγοράσει τους Μανιάτες, συνεπικουρούμενος από τους Μανιάτες αξιωματικούς Γρηγοράκη Τζανετάκη, Ιωάννη και Κατσάκο Μαυρομιχάλη.

Οι διαπραγματεύσεις φαίνεται πως είχαν κάποια αποτελέσματα αλλά κρέμονταν από μια κλωστή εξαιτίας των φατριών που ακόμα δεν είχαν συνθηκολογήσει. **Η τελευταία μεγάλη μάχη δόθηκε στο Πόρτο Κάγιο με επίθεση 1.000 Μανιατών.** Στο σημείο αυτό, ο Feder οργάνωσε δύο τάγματα ευζώνων από Μανιάτες και διόρισε ως αξιωματικούς τους σημαντικότερους Μανιάτες αρχηγούς από τις φατρίες, με τον όρο να μετατρέψουν τους πύργους τους σε οικίες. Οι φατρίες των Μαυρομιχαλαίων και των Τζανετάκηδων φαίνεται πως συμφώνησαν με τους Βαυαρούς και μάζεψαν τον κόσμο τους από τις μάχες και τον έστρεψαν προς τους εναπομείναντες Μανιάτες. Κατά πάσα πιθανότητα είχαν πάρει εγγυήσεις για τις φατρίες τους.

Ο Feder κατάφερε με αυτά τα δύο έξυπνα τεχνάσματα ότι δεν κατάφερε τέσσερις μήνες με τον στρατό, εκμεταλλευόμενος την ... νός που μάλλον συντέλεσε, στον μετέπειτα ξεσηκωμό στην Μεσσηνία και την Αρκαδία.

Μεσσηνία - Αρκαδία: Ιούλιος - Αύγουστος 1834

Κρίτζαλη τί είσαι κίτρινος γιατί είσαι μαραμένος; Μην είσαι από την φυλακή μην είσαι από την χάψη;

Δεν είμαι από την φυλακή δεν είμαι από την χάψη. Απόψε είδα στον ύπνο μου στην υπνοφαντασιά μου,

Είδα πως μας επιάσανε Μανιάτες Σταυροφόροι. Στην Αρκαδιά μας πήγανε στην φυλακή μας βάνουν.

Και την Δευτέρα το πρωί πιάνουν και μας ξετάζουν. Τα πούθε παίρναμε ψωμί που παίρναμε φουσέκια.

(Παραδοσιακό τραγούδι για τον Γιάννη Κρίτζαλη, που αναφέρεται στην σύλληψή του).

Η λεγόμενη **Μεσσηνιακή Επανάσταση** θεωρείται ως η πρώτη οργανωμένη ένοπλη εξέγερση ενάντια στην αντιβασιλεία με αιτήματα οικονομικά (φορολόγησης), απελευθέρωσης του Κολοκοτρώνη και Πλαπούτα, τον διωγμό της αντιβασιλείας, της ενθρόνισης του Όθωνα και την δημιουργία Συντάγματος.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί, ότι πρωταρχικό ρόλο στην Μεσσηνιακή και Αρκαδική επανάσταση έπαιξαν τα λεγόμενα **«Σουλιμοχώρια»**. Τα συγκεκριμένα χωριά την περίοδο της Οθωμανοκρατίας είχαν εξασφαλίσει την μη πληρωμή φόρων καθώς οι οποίες προσπάθειες των Οθωμανών κατέληγαν σε αιματηρές συρράξεις. Κάθε χωριό το διοικούσε μια επιτροπή από τους αρχηγούς των πρώτων στρατιωτικών οικογενειών, η οποία είχε και δικαστικά δικαιώματα. Μια επιτροπή από αντιπροσώπους όλων των χωριών κανόνιζε τα κοινοτικά θέματα. Οι κάτοικοι των συγκεκριμένων χωριών ήταν οι λεγόμενοι **«Ντρέδες», αλβανοί που εποίκισαν την περιοχή τον 15ο αιώνα.** Από τα χωριά αυτά καταγόταν ο φυλακισμένος Πλαπούτας, γεγονός που επέσπευ-

νηση της Κυπαρισσίας και γράφτηκαν δύο προκηρύξεις. Μία προς τον λαό και μία προς τον Όθωνα.

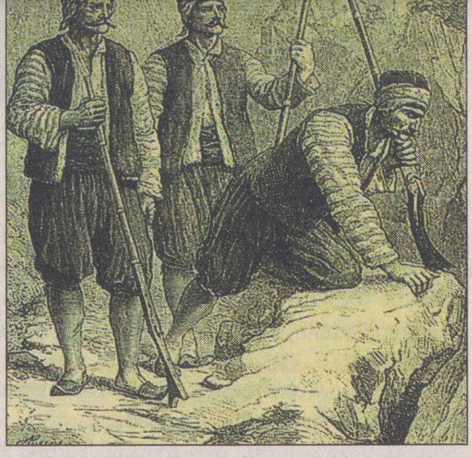
Στην συνέχεια η επανάσταση επεκτάθηκε και σε άλλες περιοχές. Στις 29 Ιουλίου 1834, στη **Γαράντζα** της τότε επαρχίας Ανδρούσας, ο υπερήλικος στρατηγός **Μητροπέτροβας**, βάζει φωτιά στις θημωνιές του στ' αλώνι, για να δείξει ότι μπροστά στην επανάσταση τα εισοδήματα δεν έχουν καμία σημασία. Ο Μητροπέτροβας ξεκίνησε με 150 Γαρατζαίους και **κατέλαβε την Ανδρούσα** λεηλατώντας και το σπίτι του ειρηνοδίκη.

Την ίδια μέρα, στις 29 Ιουλίου 1834, **ο Αναστάσιος Τζαμαλής** καταλαμβάνει τον **Ασλάναγα** (σημερινός Άρις) της Μεσσηνίας. Οι κάτοικοι στην αρχή δεν πήραν το μέρος του Τζαμαλή δίνοντας την δυνατότητα στον έπαρχο της Μεσσήνης να στείλει δυνάμεις, με την ελπίδα ότι με την βοήθεια των κατοίκων οι επαναστάτες θα έχαναν. Την νύχτα, όμως, οι επαναστάτες δέχθηκαν ενισχύσεις. Έτσι, η θέση τους ισχυροποιήθηκε με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να συνταχθούν μαζί τους.

Το ίδιο σκηνικό από την μεριά των κατοίκων, διαδραματίστηκε στις **2 Αυγούστου 1834** στην Μεσσήνη. Ο Μητροπέτροβας τελικά **κατέλαβε και τη Μεσσήνη**, όπου την εγκαταλείψαν οι κυβερνητικοί και ζήτησαν καταφύγιο στην Καλαμάτα, που την προστάτευε μεγάλη δύναμη Βαυαρών και Μανιατών υπό τον **Κατσάκο**. Οι κρατικοί υπάλληλοι, στις εκθέσεις τους προς την κυβέρνηση, εκφράζουν τη βαθειά τους ανησυχία για την εξέλιξη των πραγμάτων: «[...] *όλη η Μεσσηνία είναι ένα απέραντο θέατρο εξεγέρσεως* [...]» ή «[...] *η Μεσσηνία δεν είναι πλέον ιδική μας αλλά εις την διάθεσιν του Κρίτζαλη* [...]».[1]

Επίσης, την 29 Ιουλίου 1834 στο **Δερμπούνι** (το Λύκαιο Αρκαδίας) ξεσηκώθηκαν

1. Καίτη Τσιχλή Αρώνη, *Η Μεσσηνιακή Εξέγερση του 1834*, σελ. 63 . 1.8.1831 και. 2.8.1831.Αναφορές του Δ. Κανελλόπουλου προς τη νομαρχία Αρκαδίας και του Αδάμ Δούκα προς τη Γραμματεία των Εσωτερικών.

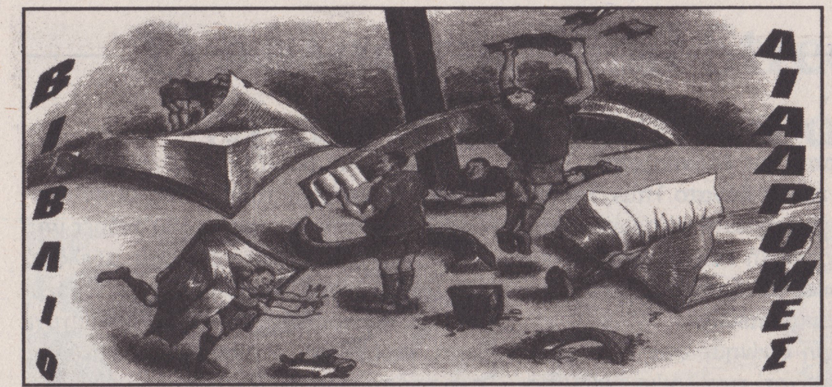
Την **30 Ιουλίου 1834** στη **Βάνινα** και την **Παλούμπα Γορτυνίας** οι αδελφοί **Κόλλιας και Μήτρος Πλαπούτας** και ο **ανεψιός του Κολοκοτρώνη Νικήτας Ζερμπίνης**, κατευθύνθηκαν στη **Ζάχα** και, με τη θέρμη των λόγων τους, πέτυχαν να ξεσηκώσουν τους κατοίκους και να συγκεντρώσουν περί τους 400 ενόπλους, με τους οποίους **πολιόρκησαν την Ανδρίτσαινα.**

Στις **4 Αυγούστου** οι αντάρτες επιτέθηκαν και κατέλαβαν ορισμένα σπίτια κοντά στον οχυρωμένο πύργο της Ανδρίτσαινας. Τότε οι χωρικοί, που μέχρι τότε βρίσκονταν υπο τις διαταγές του ενωμοτάρχη **Κοκκινιάδη**, βλέποντας ότι οι αντάρτες καταλαμβάνουν όλο και περισσότερο έδαφος, τους παρέδωσαν το στρατώνα των χωροφυλάκων και πέρασαν στις γραμμές τους. Στις **5 Αυγούστου, αποχώρησαν από την πόλη της Ανδρίτσαινας**, αφού πρώτα έκαναν συνθήκες με τους κατοίκους να μη τους κτυπήσουν κατά την αποχώρησή τους. Ο έπαρχος **Κρεστενίτης** και ο ενωμοτάρχης **Κοκκινιάδης εγκατέλειψαν το χωριό.**

Στις **2 Αυγούστου οι επαναστάτες κατέλαβαν το χωριό Λεοντάρι** καταστρέφοντας όλα τα κυβερνητικά έγγραφα, ενώ ο έπαρχος εγκατέλειψε το χωριό.

Δύο λόχοι Βαυαρικού στρατού, ενώ κατευθύνονταν από την Μεγαλόπολη για

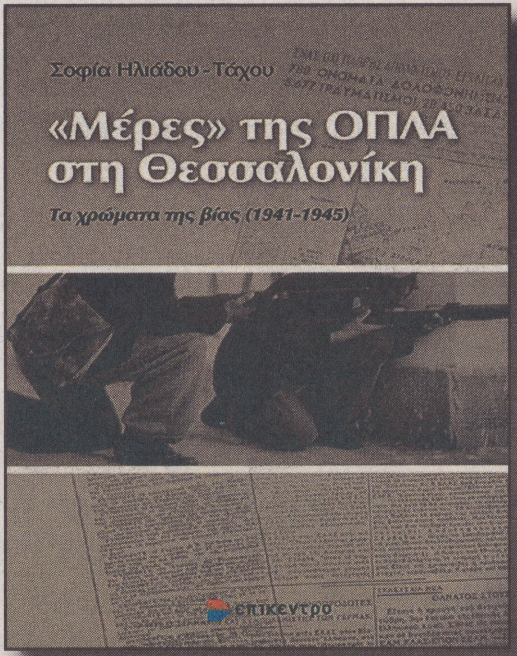
συνέχεια στη σελ. 6

Μέρες της ΟΠΛΑ στη Θεσσαλονίκη

ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ (1941-1945)

Σοφία Ηλιάδου-Τάχου

Πρώτη έκδοση Θεσσαλονίκη 2013
Σελ. 328 / Εκδ. Επίκεντρο

Η συγγραφέας στον **πρόλογο** αναφέρει ότι η έρευνά της βασίζεται όσον αφορά το πρωτογενές υλικό για την λειτουργία της ΟΠΛΑ στην Θεσσαλονίκη στο αρχείο του Ν. Τσιρώνη, στελέχους της ΟΠΛΑ Θεσσαλονίκης, που της παραχωρήθηκε από την οικογένειά του. Το αρχείο αυτό διασταυρώθηκε με τα δεδομένα του αρχείου του ΚΚΕ, και μάλιστα τους φακέλους της Επιτροπής Πόλης Θεσσαλονίκης της περιόδου 1941-1944, που φυλάσσονται σήμερα στο ΑΣΚΙ. Το υλικό αυτό εμπλουτίστηκε περαιτέρω με στοιχεία από δύο ακόμη αρχεία: α) το Ιστορικό αρχείο του Δήμου Θεσσαλονίκης και β) το αρχείο του Μεικτού Ορκωτού Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης.

Στον πρόλογο η συγγραφέας εκτός των άλλων παρατηρεί ότι «*είναι άξιο απορίας το γεγονός ότι, ως τις μέρες μας σχεδόν, σημαίνοντα στελέχη που ελέγχονταν από το ΚΚΕ διεμήνυαν σε όλους τους τόνους στους επιζώντες πρωταγωνιστές, αλλά και στους δυνάμει ερευνητές πως δεν είχε ακόμα ωριμάσει ο χρόνος για την διαπραγμάτευση του ζητήματος της ΟΠΛΑ, διαπίστωση που νομίζω ότι ευθύνεται για την διαμόρφωση ενός ολισθηρού και νεφελώδους εν πολλοίς τοπίου, αποφευκτέου από τον ερευνητή*».

Στην ***πρώτη ενότητα*** με τον τίτλο ***Σκοποί και στόχοι της έρευνας***, η συγγραφέας θέτει περιληπτικά τις ερευνητικές της κατευθύνσεις οι οποίες μεταξύ άλλων αφορούν την αξιολόγηση της δράσης της ΟΠΛΑ στην Θεσσαλονίκη, την συσχέτιση της δράσης με τα ξεχωριστά δημογραφικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της πόλης κλπ.

Στην ***δεύτερη ενότητα*** με τον τίτλο ***Περιγραφή και αξιολόγηση των πηγών*** η Σοφία Ηλιάδου-Τάχου προχωρεί σε ταξινόμηση των πηγών και περιγράφει το περιεχόμενό τους, ενώ στην **τρίτη** με τον τίτλο ***Μεθοδολογία*** εξηγεί προβλήματα σχετικά με την αξιοποίηση των αυτοβιογραφικών κειμένων του προσωπικού αρχείου του Ν. Τσιρώνη και γενικότερα των πηγών, που χρησιμοποιούνται.

Η ***τέταρτη ενότητα*** με τον τίτλο ***Το πλαίσιο στην κατοχική και μετακατοχική Θεσσαλονίκη (1941-1945)***, περιγράφει αρχικά την θέση των προσφυγικών συνοικισμών στον αστικό ιστό της πόλης μετά την Μικρασιατική Καταστροφή, μια θέση που αποσκοπούσε στην απομόνωσή τους σύμφωνα και με σχετική έκθεση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Η κατοχή επιδείνωσε τα προβλήματα στους προσφυγικούς συνοικισμούς, με αποτέλεσμα η πείνα και οι αρρώστιες να θερίζουν κυριολεκτικά τους κατοίκους τους. Η συνθήκη αυτή οδήγησε στην γρήγορη ριζοσπαστικοποίηση των πληθυσμών των προσφυγικών καταυλισμών και την ένταξή τους στον ΕΛΑΣ-ΟΠΛΑ, ενώ μια μερίδα αντίθετα προσχώρησε στα Τάγματα Ασφαλείας.

Στην ενότητα αυτή υπάρχει μια σύντομη αναφορά στις ***δομές τόσο της γερμανικής διοίκησης***, όσο και της ***ελληνικής διοίκησης***, ενώ στην συνέχεια η συγγραφέας ασχολείται με την ***ίδρυση των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Θεσσαλονίκη***, που τοποθετείται μετά την ψήφιση στις 7 Απριλίου από την κυβέρνηση Ράλλη, του νόμου που προέβλεπε την ίδρυση ένοπλων ομάδων, δύο για την Αθήνα και δύο για την Θεσσαλονίκη:

«*Ειδικά στην Θεσσαλονίκη, η ίδρυση των Ταγμάτων Ασφαλείας υπήρξε αποτέλεσμα των ενεργειών της γερμανικής διοίκησης. Στα σώματα κατατάχτηκαν πολλές και διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες. Υπήρχαν εκείνοι οι κάτοικοι που ήταν επηρεασμένοι από την αντικομμουνιστική προπαγάνδα του κατοχικού κράτους, η οποία περιελάμβανε εθνικιστικές διακηρύξεις και ενεργοποίηση, χάρις στις διακηρύξεις του ΚΚΕ περί «σλαβομακεδονικής μειονότητας», της σλαβο-βουλγαροφοβίας. Υπήρχαν εκεί-*

συνέχεια από τη σελ. 5

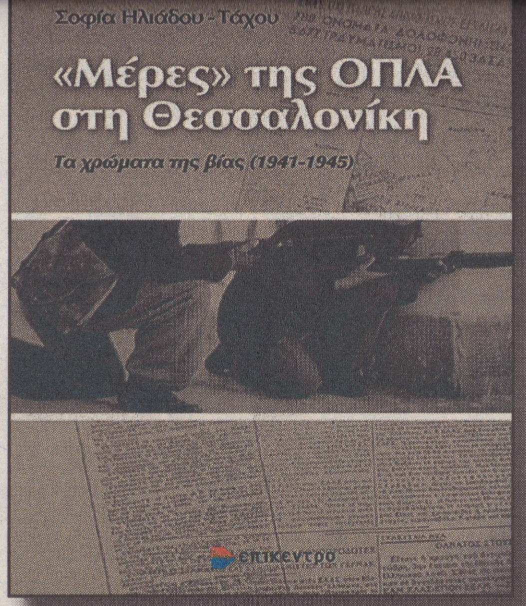
να ενισχύσουν την άμυνα της Καλαμάτας από τις δυνάμεις του Μητροπέτροβα και του Τζαμαλή, στο Λεοντάρι, πληροφορή-

Από εκεί και ύστερα ξεκινάει η αντεπίθεση των κυβερνητικών δυνάμεων. Ο **Κωλέττης** με μια σειρά από ενέργειες περνάει στην αντεπίθεση: α) επιστράτευσε πολλούς

ο στρατός μπήκε στο χωριό Ασλάναγα, το οποίο πυρπόλησε και λεηλάτησε.

Οι επαναστάτες, όταν πληροφορήθηκαν τις κινήσεις των βασιλικών στρατευμάτων,

της έκανε πρόταση μετεγκατάστασης των κατοίκων στον μεσσηνιακό κάμπο, ώστε οι άνθρωποι αυτοί να πάψουν να είναι επικίνδυνοι και να... εκπολιτιστούν. Η μεσσηνιακή

Πρώτη έκδοση Θεσσαλονίκη 2013
Σελ. 328 / Εκδ. Επίκεντρο

Η συγγραφέας στον **πρόλογο** αναφέρει ότι η έρευνά της βασίζεται όσον αφορά το πρωτογενές υλικό για την λειτουργία της ΟΠΛΑ στην Θεσσαλονίκη στο αρχείο του Ν. Τσιρώνη, στελέχους της ΟΠΛΑ Θεσσαλονίκης, που της 1944, που φυλάσσονται σήμερα στο ΑΣΚΙ. Το υλικό αυτό εμπλουτίστηκε περαιτέρω με στοιχεία από δύο ακόμη αρχεία: α) το Ιστορικό αρχείο του Δήμου Θεσσαλονίκης και β) το αρχείο του Μεικτού Ορκωτού Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης.

Στον πρόλογο η συγγραφέας εκτός των άλλων παρατηρεί ότι «*είναι άξιο απορίας το γεγονός ότι, ως τις μέρες μας σχεδόν, σημαίνοντα στελέχη που ελέγχονταν από το ΚΚΕ διεμήνυαν σε όλους τους τόνους στους επιζώντες πρωταγωνιστές, αλλά και στους δυνάμει ερευνητές πως δεν είχε ακόμα ωριμάσει ο χρόνος για την διαπραγμάτευση του ζητήματος της ΟΠΛΑ, διαπίστωση που νομίζω ότι ευθύνεται για την διαμόρφωση ενός ολισθηρού και νεφελώδους εν πολλοίς τοπίου, αποφευκτέου από τον ερευνητή*».

Στην ***πρώτη ενότητα*** με τον τίτλο ***Σκοποί και στόχοι της έρευνας***, η συγγραφέας θέτει περιληπτικά τις ερευνητικές της κατευθύνσεις οι οποίες μεταξύ άλλων αφορούν την αξιολόγηση της δράσης της ΟΠΛΑ στην Θεσσαλονίκη, την συσχέτιση της δράσης με τα ξεχωριστά δημογραφικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της πόλης κλπ.

Στην ***δεύτερη ενότητα*** με τον τίτλο ***Περιγραφή και αξιολόγηση των πηγών*** η Σοφία Ηλιάδου-Τάχου προχωρεί σε ταξινόμηση των πηγών και περιγράφει το περιεχόμενό τους, ενώ στην **τρίτη** με τον τίτλο ***Μεθοδολογία*** εξηγεί προβλήματα σχετικά με την αξιοποίηση των αυτοβιογραφικών κειμένων του προσωπικού αρχείου του Ν. Τσιρώνη

στον αστικό ιστό της πόλης μετά την Μικρασιατική Καταστροφή, μια θέση που αποσκοπούσε στην απομόνωσή τους σύμφωνα και με σχετική έκθεση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Η κατοχή επιδείνωσε τα προβλήματα στους προσφυγικούς συνοικισμούς, με αποτέλεσμα η πείνα και οι αρρώστιες να θερίζουν κυριολεκτικά τους κατοίκους τους. Η συνθήκη αυτή οδήγησε στην γρήγορη ριζοσπαστικοποίηση των πληθυσμών των προσφυγικών καταυλισμών και την ένταξή τους στον ΕΛΑΣ-ΟΠΛΑ, ενώ μια μερίδα αντίθετα προσχώρησε στα Τάγματα Ασφαλείας.

Στην ενότητα αυτή υπάρχει μια σύντομη αναφορά στις ***δομές τόσο της γερμανικής διοίκησης***, όσο και της ***ελληνικής διοίκησης***, ενώ στην συνέχεια η συγγραφέας ασχολείται με την ***ίδρυση των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Θεσσαλονίκη***, που τοποθετείται μετά την ψήφιση στις 7 Απριλίου από την κυβέρνηση Ράλλη, του νόμου που προέβλεπε την ίδρυση ένοπλων ομάδων, δύο για την Αθήνα και δύο για την Θεσσαλονίκη:

«*Ειδικά στην Θεσσαλονίκη, η ίδρυση των Ταγμάτων Ασφαλείας υπήρξε αποτέλεσμα των ενεργειών της γερμανικής διοίκησης. Στα σώματα κατατάχτηκαν πολλές και διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες. Υπήρχαν εκείνοι οι κάτοικοι που ήταν επηρεασμένοι από την αντικομμουνιστική προπαγάνδα του κατοχικού κράτους, η οποία περιελάμβανε εθνικιστικές διακηρύξεις και ενεργοποίηση, χάρις στις διακηρύξεις του ΚΚΕ περί «σλαβομακεδονικής μειονότητας», της σλαβο-βουλγαροφοβίας. Υπήρχαν εκεί-*

συνέχεια από τη σελ. 5

να ενισχύσουν την άμυνα της Καλαμάτας από τις δυνάμεις του Μητροπέτροβα και του Τζαμαλή, στο Λεοντάρι, πληροφορήθηκαν ότι κατευθυνόταν εναντίον τους ο Γιαννάκης Κρίτζαλης. Πανικοβλήθηκαν, γιατί θυμήθηκαν τα παθήματά τους στη Μάνη εγκαταλείψαν την αποστολή τους και επέστρεψαν ασύνταχτοι στη Μεγαλόπολη, όπου έσπειραν τον πανικό και όλοι μαζί εγκατέλειψαν την Μεγαλόπολη ψάχνοντας καταφύγιο στην Τρίπολη. Έτσι, όταν ο Κρίτζαλης έφτασε στις **4 Αυγούστου 1834 στη Μεγαλόπολη, την κατέλαβε** αμαχητί και τα πράγματα για τους επαναστάτες συνέχισαν να εξελίσσονται με καλούς οιωνούς.

Ο Γιαννάκης Κρίτζαλης, μετά την κατάληψη της Μεγαλόπολης, έπιασε τη **Στεμνίτσα** και το **Ζυγοβίτσι της Γορτυνίας** με 400 άνδρες και προχώρησε προς τη **Ζάτουνα**, όπου είχαν καταφθάσει και Πλαπουταίοι και όλοι μαζί, ξεπερνώντας τους 2.000 άνδρες, **χτύ-**

Από εκεί και ύστερα ξεκινάει η αντεπίθεση των κυβερνητικών δυνάμεων. Ο **Κωλέττης** με μια σειρά από ενέργειες περνάει στην αντεπίθεση: α) επιστράτευσε πολλούς άτακτους, Ρουμελιώτες και Μανιάτες καθώς και αγωνιστές που δέχθηκαν να πολεμήσουν με αντάλλαγμα ένα μικρό μισθό. β) Πολλοί παλαιοί αγωνιστές προήχθησαν σε συνταγματάρχες, αντισυνταγματάρχες και λοχαγοί για την αποφυγή κάθε αποστατικής κίνησης. γ) Ελευθέρωσε τους φυλακισμένους στο Ναύπλιο, Δ. Ταγκόπουλο, τον ποιητή Κ. Κυριακού και το κόμη Βρεδ όπου και εξόρισε. δ) Έδωσε αμνηστία σε όλους τους μανιάτες που συμμετείχαν στην προηγούμενη εξέγερση. Επίσης, δόθηκε εντολή στους δεσμοφύλακες του Ναυπλίου να σκοτώσουν με τον παραμικρό ύποπτο θόρυβο τον Πλαπούτα και τον Κολοκοτρώνη.

Στις **7 Αυγούστου** ο μοίραρχος **Κατσάκος Μαυρομιχάλης με 800 Μανιάτες**, οι αδελφοί **Γιατράκοι με 500 άνδρες**, ο συνταγ-

ο στρατός μπήκε στο χωριό Ασλάναγα, το οποίο πυρπόλησε και λεηλάτησε.

Οι επαναστάτες, όταν πληροφορήθηκαν τις κινήσεις των βασιλικών στρατευμάτων, εγκατέλειψαν τη Μεγαλόπολη κι όλες τις θέσεις τους στη Μεσσηνία και συγκεντρώθηκαν, περίπου 1.200, στο **Ζυγοβίτσι και τη Ζατούνα**. Η τελευταία μεγάλη μάχη δόθηκε στο χωριό **Σούλου** όπου οι επαναστάτες του Γιαννάκη Κρίτζαλη υπέστησαν ήττα, με αποτέλεσμα να πυρπολυθεί το χωριό. Ο Κρίτσαλης κατέφυγε στις **Καρυές** όπου χτυπήθηκε και παραδόθηκε στις αρχές.

Την ίδια μέρα με την μάχη του Σούλου ο **Μήτρος Πλαπούτας με 350 άνδρες**, μετά από μάχη **στην θέση «Περιβόλι του Μώρου» κοντά στον Αλφειό ποταμό, συλλαμβάνεται.** Πολλοί πνίγηκαν στην προσπάθειά τους να περάσουν τον ποταμό.

Ο Μητροπέτροβας, αφού έμεινε οχυρωμένος στο σπίτι του στη Γαράντζα για λίγες ημέρες, παραδόθηκε στον **Δεληγιάννη**.

της έκανε πρόταση μετεγκατάστασης των κατοίκων στον μεσσηνιακό κάμπο, ώστε οι άνθρωποι αυτοί να πάψουν να είναι επικίνδυνοι και να... εκπολιτιστούν. Η μεσσηνιακή εξέγερση είχε δυσμενείς επιπτώσεις στους κατοίκους των περιοχών που εξεγέρθηκαν οι οποίες υπέστησαν το βάρος της στρατοπέδευσης των κυβερνητικών στρατευμάτων καταστολής. Ακόμη και μετά την κατάπαυση των ταραχών, ο πληθυσμός υφίστατο καταπιέσεις εκ μέρους των στρατιωτικών δυνάμεων, ενώ ήταν υποχρεωμένος να μεριμνά και για τον επισιτισμό τους.

Οι Κρίτζαλης, Τζαμαλής και Μητροπέτροβας καταδικάσθηκαν σε θάνατο. Οι δύο πρώτοι εκτελέστηκαν δύο ώρες μετά την απόφαση του δικαστηρίου, ενώ του Μητροπέτροβα η ποινή μετατράπηκε σε ισόβια λόγω γήρατος. Οι υπόλοιποι καταδικάσθηκαν σε πολύχρονες φυλακίσεις, αλλά απελευθερώθηκαν με χάρη, όταν ενηλικιώθηκε ο Όθωνας.

Ελευθερόκοκκος

Πρώτη έκδοση Θεσσαλονίκη 2013

Σελ. 328 / Εκδ. Επίκεντρο

Η συγγραφέας στον **πρόλογο** αναφέρει ότι η έρευνά της βασίζεται όσον αφορά το πρωτογενές υλικό για την λειτουργία της ΟΠΛΑ στην Θεσσαλονίκη στο αρχείο του Ν. Τσιρώνη, στελέχους της ΟΠΛΑ Θεσσαλονίκης, που της

έρευνας, η συγγραφέας θέτει περιληπτικά τις ερευνητικές της κατευθύνσεις οι οποίες μεταξύ άλλων αφορούν την αξιολόγηση της δράσης της ΟΠΛΑ στην Θεσσαλονίκη, την συσχέτιση της δράσης με τα ξεχωριστά δημογραφικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της πόλης κλπ.

Στην ***δεύτερη ενότητα*** με τον τίτλο ***Περιγραφή και αξιολόγηση των πηγών*** η Σοφία Ηλιάδου-Τάχου προχωρεί σε ταξινόμηση των πηγών και περιγράφει το περιεχόμενό τους, ενώ στην **τρίτη** με τον τίτλο ***Μεθοδολογία*** εξηγεί προβλήματα σχετικά με την αξιοποίηση των αυτοβιογραφικών κειμένων του προσωπικού αρχείου του Ν. Τσιρώνη

έβλεπε την ίδρυση ένοπλων ομάδων, δύο για την Αθήνα και δύο για την Θεσσαλονίκη:

«Ειδικά στην Θεσσαλονίκη, η ίδρυση των Ταγμάτων Ασφαλείας υπήρξε αποτέλεσμα των ενεργειών της γερμανικής διοίκησης. Στα σώματα κατατάχτηκαν πολλές και διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες. Υπήρχαν εκείνοι οι κάτοικοι που ήταν επηρεασμένοι από την αντικομμουνιστική προπαγάνδα του κατοχικού κράτους, η οποία περιελάμβανε εθνικιστικές διακηρύξεις και ενεργοποίηση, χάρις στις διακηρύξεις του ΚΚΕ περί «σλαβομακεδονικής μειονότητας», της σλαβο-βουλγαροφοβίας. Υπήρχαν εκεί-

συνέχεια από τη σελ. 5

να ενισχύσουν την άμυνα της Καλαμάτας από τις δυνάμεις του Μητροπέτροβα και του Τζαμαλή, στο Λεοντάρι, πληροφορήθηκαν ότι κατευθυνόταν εναντίον τους ο Γιαννάκης Κρίτζαλης. Πανικοβλήθηκαν, γιατί θυμήθηκαν τα παθήματά τους στη Μάνη εγκαταλείψαν την αποστολή τους και επέστρεψαν ασύντακτοι στη Μεγαλόπολη, όπου έσπειραν τον πανικό και όλοι μαζί εγκατέλειψαν την Μεγαλόπολη ψάχνοντας καταφύγιο στην Τρίπολη. Έτσι, όταν ο Κρίτζαλης έφτασε στις **4 Αυγούστου 1834 στη Μεγαλόπολη, την κατέλαβε** αμαχητί και τα πράγματα για τους επαναστάτες συνέχισαν να εξελίσσονται με καλούς οιωνούς.

Ο Γιαννάκης Κρίτζαλης, μετά την κατάληψη της Μεγαλόπολης, έπιασε τη **Στεμνίτσα** και το **Ζυγοβίτσι της Γορτυνίας** με 400 άνδρες και προχώρησε προς τη **Ζάτουνα**, όπου είχαν καταφθάσει και Πλαπουταίοι και όλοι μαζί, ξεπερνώντας τους 2.000 άνδρες, **χτύπησαν τη Δημητσάνα,** όπου είχε προλάβει να φθάσει ο μοίραρχος **Γ. Μανιάτης και την υπερασπίστηκε αποτελεσματικά.**

Στις **5 Αυγούστου**, 1.200 επαναστάτες εισήλθαν στην **Στεμνίτσα.** Στη συνέχεια **κατέλαβαν τη Βυτίνα, την Αλωνίσταινα, το Χρυσοβίτσι και το Αρκουδόρεμα** και σχεδίαζαν να εισβάλουν **στην Τρίπολη**. Η Τρίπολη, όμως, είχε πλήρως επανδρωθεί από κυβερνητικές δυνάμεις και έτσι οι επαναστάτες έμειναν στις θέσεις τους.

Από εκεί και ύστερα ξεκινάει η αντεπίθεση των κυβερνητικών δυνάμεων. Ο **Κωλέττης** με μια σειρά από ενέργειες περνάει στην αντεπίθεση: α) επιστράτευσε πολλούς άτακτους, Ρουμελιώτες και Μανιάτες καθώς και αγωνιστές που δέχθηκαν να πολεμήσουν με αντάλλαγμα ένα μικρό μισθό. β) Πολλοί παλαιοί αγωνιστές προήχθησαν σε συνταγματάρχες, αντισυνταγματάρχες και λοχαγοί για την αποφυγή κάθε αποστατικής κίνησης. γ) Ελευθέρωσε τους φυλακισμένους στο Ναύπλιο, Δ. Ταγκόπουλο, τον ποιητή Κ. Κυριακού και το κόμη Βρεδ όπου και εξόρισε. δ) Έδωσε αμνηστία σε όλους τους μανιάτες που συμμετείχαν στην προηγούμενη εξέγερση. Επίσης, δόθηκε εντολή στους δεσμοφύλακες του Ναυπλίου να σκοτώσουν με τον παραμικρό ύποπτο θόρυβο τον Πλαπούτα και τον Κολοκοτρώνη.

Στις **7 Αυγούστου** ο μοίραρχος **Κατσάκος Μαυρομιχάλης με 800 Μανιάτες**, οι αδελφοί **Γιατράκοι με 500 άνδρες**, ο συνταγματάρχης **Τζανετάκης με 500 άνδρες**, ο συνταγματάρχης **Λόντος με 300 άνδρες** και ο **Smalts** επιτέθηκαν εναντίον 2.000 επαναστατών υπό το Μητροπέτροβα στη θέση Φρουτζαλοκάμαρα. Οι επαναστάτες εγκατέλειψαν την θέση τους και καταδιώχτηκαν από τον Κατσάκο μέχρι το χωριό Γαϊδουροχώρι. Η καταδίωξη διήρκεσε έξι μέρες και οι επαναστάτες κατέφυγαν και διασκορπίστηκαν στα βουνά. Συνελήφθησαν 15 αντάρτες και πληγώθηκαν πάνω από 150. Κατόπιν ο στρατός μπήκε στο χωριό Ασλάναγα, το οποίο πυρπόλησε και λεηλάτησε.

Οι επαναστάτες, όταν πληροφορήθηκαν τις κινήσεις των βασιλικών στρατευμάτων, εγκατέλειψαν τη Μεγαλόπολη κι όλες τις θέσεις τους στη Μεσσηνία και συγκεντρώθηκαν, περίπου 1.200, στο **Ζυγοβίτσι και τη Ζατούνα**. Η τελευταία μεγάλη μάχη δόθηκε στο χωριό **Σούλου** όπου οι επαναστάτες του Γιαννάκη Κρίτζαλη υπέστησαν ήττα, με αποτέλεσμα να πυρπολυθεί το χωριό. Ο Κρίτσαλης κατέφυγε στις **Καρυές** όπου χτυπήθηκε και παραδόθηκε στις αρχές.

Την ίδια μέρα με την μάχη του Σούλου ο **Μήτρος Πλαπούτας με 350 άνδρες,** μετά από μάχη **στην θέση «Περιβόλι του Μώρου» κοντά στον Αλφειό ποταμό, συλλαμβάνεται.** Πολλοί πνίγηκαν στην προσπάθειά τους να περάσουν τον ποταμό.

Ο Μητροπέτροβας, αφού έμεινε οχυρωμένος στο σπίτι του στη Γαράντζα για λίγες ημέρες, παραδόθηκε στον **Δεληγιάννη.** Τέλος, ο Νικήτας Ζερμπίνης παραδόθηκε μόνος του στις Αρχές της Ανδρίτσαινας. Στις **12 Αυγούστου παραδόθηκε στο στρατηγό Smalts** παρουσία του νομάρχη Δ. Χρηστίδη και του Κατσάκου Μαυρομιχάλη, ο **Δημήτρης Κρίτσαλης,** αδελφός του Γιαννάκη.

Η επανάσταση είχε κατασταλεί. Τα χωριά που είχαν λάβει μέρος στην εξέγερση αφοπλίστηκαν. Στο χωριό Άνω Ψάρι (Σουλιμοχώρι) αλλά και σε όλα τα ορεινά χωριά που είχαν λάβει μέρος στην εξέγερση, ο Κωλέττης έκανε πρόταση μετεγκατάστασης των κατοίκων στον μεσσηνιακό κάμπο, ώστε οι άνθρωποι αυτοί να πάψουν να είναι επικίνδυνοι και να... εκπολιτιστούν. Η μεσσηνιακή εξέγερση είχε δυσμενείς επιπτώσεις στους κατοίκους των περιοχών που εξεγέρθηκαν οι οποίες υπέστησαν το βάρος της στρατοπέδευσης των κυβερνητικών στρατευμάτων καταστολής. Ακόμη και μετά την κατάπαυση των ταραχών, ο πληθυσμός υφίστατο καταπιέσεις εκ μέρους των στρατιωτικών δυνάμεων, ενώ ήταν υποχρεωμένος να μερίμνα και για τον επισιτισμό τους.

Οι Κρίτζαλης, Τζαμαλής και Μητροπέτροβας καταδικάσθηκαν σε θάνατο. Οι δύο πρώτοι εκτελέστηκαν δύο ώρες μετά την απόφαση του δικαστηρίου, ενώ του Μητροπέτροβα η ποινή μετατράπηκε σε ισόβια λόγω γήρατος. Οι υπόλοιποι καταδικάσθηκαν σε πολύχρονες φυλακίσεις, αλλά απελευθερώθηκαν με χάρη, όταν ενηλικιώθηκε ο Όθωνας.

Ελευθερόκοκκος

Βιβλιογραφία:

Καίτη Τσίχλη Αρώνη, Αγροτικές εξεγέρσεις στην παλιά Ελλάδα 1833-1881, εκδόσεις Παπαζήση

Καίτη Τσιχλή Αρώνη, Η Μεσσηνιακή Εξέγερση του 1834, Διδακτορική Διατριβή, Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών, Αθήνα 1984.

Ομάδα Ενάντια στην Λήθη, Κυριαρχία και Κοινωνικοί Αγώνες στον «Ελλαδικό Χώρο», Αναρχική Αρχειοθήκη, Αθήνα 1996.

Φωτάκος, *Απομνημονεύματα Περί της Ελληνικής Επαναστάσεως, 1858.*

νοι που βρήκαν ευκαιρία να εκδικηθούν τον ΕΛΑΣ για την εκτέλεση μελών της οικογενείας τους. Υπήρχαν οι πρόσφυγες από την Μ. Ασία και τον Πόντο, οι οποίοι κατατάχτηκαν, εξαιτίας της ενεργοποίησης των φοβικών τους συνδρόμων, που αφορούσαν σε μια πιθανή εκδίωξη των προσφύγων, εξαιτίας του εναγκαλισμού από τον ΕΛΑΣ. Στην συντριπτική τους πλειοψηφία όμως εκείνοι που κατατάχτηκαν στα σώματα ήταν οι τυχοδιώκτες και οι καιροσκόποι που εξασφάλιζαν μέσα από την ένταξή τους στα τάγματα μισθό, συσσίτιο, περίθαλψη και προστατευμένη από τον εχθρό ασυδοσία».

Έτσι συγκροτείται στις 22 Μαΐου 1943 από την γερμανική διοίκηση το διαβόητο, για τις εκτελέσεις και τις αγριότητές κάθε είδους, τάγμα Πούλου. Τον Αύγουστο του 1944 ο Τσιρώνης ο οποίος εξελίσσεται σε σημαντικό στέλεχος της ***ΟΠΛΑ*** λαμβάνει την εντολή μαζί με την ομάδα του να σκοτώσει τον ίδιο τον Πούλο, ενώ όπως ο ίδιος (ο Τσιρώνης) εξηγεί: «*η εξόντωση του σιχαμερού ερπετού που έχυνε άφθονο το δηλητήριό του ήταν μια πράξη ανάγκης, ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ των Ελλήνων πατριωτών. Όλοι γνωρίζαμε πως όσο πιο γρήγορα ο Πούλος άφηνε τον μάταιο αυτό κόσμο, τόσο περισσότεροι Έλληνες θα γλίτωναν τις εκτελέσεις, τα βασανιστήρια, τους εξευτελισμούς...*».

Στην ίδια ενότητα η συγγραφέας αναφέρει τις εθνικιστικές αστικές αντιστασιακές οργανώσεις της Θεσσαλονίκης, δίνοντας ορισμένα στοιχεία γι' αυτές όσον αφορά την προέλευση, την συγκρότηση και τα χαρακτηριστικά τους.

Προχωρώντας η συγγραφέας στην υποενότητα με τον τίτλο ***Το ΕΑΜ και το συγκείμενο του 1944-1945 και οι Επιπτώσεις στην ΟΠΛΑ***, διευκρινίζει ποιο ήταν το πολιτικό πλαίσιο, εκείνο μέσα στο οποίο κρίθηκε η δράση της ΟΠΛΑ, αλλά και η τύχη των μελών της.

Το πλαίσιο αυτό καθόρισαν: α) οι όροι της ***Συνθήκης του Λιβάνου*** που διαμορφώθηκαν στις 20 Μαΐου 1944, β) οι όροι της ***Συμφωνίας της Καζέρτας*** που διαμορφώθηκαν στις 26 Σεπτεμβρίου 1944 και οι όροι της ***Συμφωνίας της Βάρκιζας*** που συνομολογήθηκαν στις 12 Φεβρουαρίου 1945.

«Μέσα στο πλαίσιο που διαμορφώθηκε ήταν φανερό ότι το ΕΑΜ/ΚΚΕ δημιούργησε τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή της ΟΠΛΑ/ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΟΦΥΛΑΚΗΣ στη δικαιοδοσία της κυβέρνησης Παπανδρέου, από την οποία θα ελεγχόταν η διαδικασία για την ενσωμάτωση του ΕΛΑΣ στον ενιαίο και μη πολιτικό εθνικό στρατό», και τους άντρες των ταγμάτων να παραδοθούν και να δεχθούν τον αφοπλισμό τους από τον ΕΛΑΣ.

«***Το ΕΑΜ αποτελούσε στην ουσία κράτος στη Θεσσαλονίκη***».

Παρ' όλα αυτά το ΕΑΜ διαπραγματεύεται την συνύπαρξη του με τις βρετανικές δυνάμεις, που κερδίζουν χρόνο, ώστε να μετακινήσουν δυνάμεις στην πόλη, ενώ τα νέα της συντριβής στην Αθήνα στα γεγονότα των Δεκεμβριανών και η συμφωνία της Βάρκιζας η οποία μεταξύ άλλων προέβλεπε την απόσυρση των δυνάμεων του ΕΛΑΣ από την Θεσσαλονίκη ως τις 16-17 Ιανουαρίου, δρομολογούν την υπό ταπεινωτικούς όρους αποστράτευση και αποχώρηση των δυνάμεων της ΟΠΛΑ/Πολιτοφυλακής.

Στην ***πέμπτη ενότητα*** με τον τίτλο ***Περιοδολόγηση-Παρουσίαση των δράσεων της ΟΠΛΑ***, η συγγραφέας χωρίζει σε τέσσερις περιόδους την λειτουργία της, όπως αυτές σηματοδοτούνται από τομές στην σύστασή της, στην στοχοθεσία και στην λειτουργία.

Η ***έκτη ενότητα*** ασχολείται με την ***Περίοδο της σαμποταριστικής δράσης των ημιστρατιωτικών ομάδων και της «πρόδρομης ΟΠΛΑ»: (1941-1942)*** ξεκινώντας από την συγκρότηση της αντιστασιακής οργάνωσης «Ελευθερία» στην οποία συνασπίστηκαν κομμουνιστές και δημοκρατικοί και στην διάλυση της οργάνωσης Ειρήνη-Λευτεριά στην οποία προχώρησε το ΜΓ (Μακεδονικό Γραφείο) του ΚΚΕ:

«Η ομάδα θεωρούνταν από τον Βασβανά (γραμμ. του ΚΚΕ πόλης Θεσσαλονίκης) ότι αποτελούνταν από τροτσκιστές, δηλωσίες, και μερικούς νέους με επικεφαλής έναν δάσκαλο από τον Πειραιά και έναν παλιό κομμουνιστή, ενώ ο Γ. Καφκαντζής αναφερόμενος σ' αυτούς, τους χαρακτήριζε μέλη της Προσωρινής χαφιέδικης διοίκησης του ΚΚΕ. Για την αντιμετώπιση των μελών της οργάνωσης Λευτεριά ο Βασβανάς έγραφε: "Οι δικοί μας ανακάλυψαν το στέκι τους, πήγαν οπλισμένοι και τους πήραν όλα τα μέσα που διέθεταν. Έτσι η οργάνωση διαλύθηκε αμέσως"».

Στην συνέχεια αναφέρονται οι δράσεις των ημιστρατιωτικών τμημάτων και της πρόδρομης ΟΠΛΑ (1941) στο πλαίσιο της αντιστασιακής οργάνωσης ***Ελευθερία*** μέχρι και την διάλυσή της, οπότε και ακολουθεί σύμφωνα με την συγγραφέα η περίοδος της ***Εαμικής αντίστασης (Σεπτέμβριος 1941-Ιανουάριος 1943)***.

Ειδικότερα αναφέρεται η αντίδραση του πρόδρομου

ΟΠΛΑ και τους συνωμοτικούς κανόνες που εφαρμόζονταν όπως η χρήση ψευδωνύμων, η μη γνωριμία των μελών κάθε ομάδας με τα μέλη των υπολοίπων, η χρήση σπιτιών που έπαιζαν τον ρόλο γιάφκας κ.ά.

Η ***όγδοη ενότητα*** αναφέρεται στην ***Περίοδο μετεξέλιξης της περιφρουρητικής ΟΠΛΑ σε οργάνωση τιμωρητικής βίας (7 Απριλίου 1943-Απρίλιος 1944)***, αλλά και στην ***Διαδικασία λήψης και εκτέλεσης των τιμωρητικών αποφάσεων***.

*«Εκείνο που πρέπει να επισημανθεί για την περίοδο αυτή, είναι το γεγονός ότι **οι εκτελέσεις της ΟΠΛΑ δεν αποφασίζονταν από τα στελέχη της**. Τα στελέχη του ΚΚΕ στην περιοχή έπαιρναν τις σχετικές αποφάσεις των εκτελέσεων, τις οποίες γνωστοποιούσαν ως εντολές στην*

σκόποι που εξασφάλιζαν μέσα από την ένταξή τους στα τάγματα μισθό, συσσίτιο, περίθαλψη και προστατευμένη από τον εχθρό ασυδοσία».*

Έτσι συγκροτείται στις 22 Μαΐου 1943 από την γερμανική διοίκηση το διαβόητο, για τις εκτελέσεις και τις αγριότητές κάθε είδους, τάγμα Πούλου. Τον Αύγουστο του 1944 ο Τσιρώνης ο οποίος εξελίσσεται σε σημαντικό στέλεχος της ***ΟΠΛΑ*** λαμβάνει την εντολή μαζί με την ομάδα του να σκοτώσει τον ίδιο τον Πούλο, ενώ όπως ο ίδιος (ο Τσιρώνης) εξηγεί: «*η εξόντωση του σιχαμερού ερπετού που έχυνε άφθονο το δηλητήριό του ήταν μια πράξη ανάγκης, ΑΥΤΟΑΜΥΝΑΣ των Ελλήνων πατριωτών. Όλοι γνωρίζαμε πως όσο πιο γρήγορα ο Πούλος άφηνε τον μάταιο αυτό κόσμο, τόσο περισσότεροι Έλληνες θα γλίτωναν τις εκτελέσεις, τα βασανιστήρια, τους εξευτελισμούς...*».

Στην ίδια ενότητα η συγγραφέας αναφέρει τις εθνικιστικές αστικές αντιστασιακές οργανώσεις της Θεσσαλονίκης, δίνοντας ορισμένα στοιχεία γι' αυτές όσον αφορά την προέλευση, την συγκρότηση και τα χαρακτηριστικά τους.

Προχωρώντας η συγγραφέας στην υποενότητα με τον τίτλο ***Το ΕΑΜ και το συγκείμενο του 1944-1945 και οι Επιπτώσεις στην ΟΠΛΑ***, διευκρινίζει ποιο ήταν το πολιτικό πλαίσιο, εκείνο μέσα στο οποίο κρίθηκε η δράση της ΟΠΛΑ, αλλά και η τύχη των μελών της.

Το πλαίσιο αυτό καθόρισαν: α) οι όροι της ***Συνθήκης του Λιβάνου*** που διαμορφώθηκαν στις 20 Μαΐου 1944, β) οι όροι της ***Συμφωνίας της Καζέρτας*** που διαμορφώθηκαν στις 26 Σεπτεμβρίου 1944 και οι όροι της ***Συμφωνίας της Βάρκιζας*** που συνομολογήθηκαν στις 12 Φεβρουαρίου 1945.

«*Μέσα στο πλαίσιο που διαμορφώθηκε ήταν φανερό ότι το ΕΑΜ/ΚΚΕ δημιούργησε τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή της ΟΠΛΑ/ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΟΦΥΛΑΚΗΣ στη δικαιοδοσία της κυβέρνησης Παπανδρέου, από την οποία θα ελεγχόταν η διαδικασία για την ενσωμάτωση του ΕΛΑΣ στον ενιαίο και μη πολιτικό εθνικό στρατό*».

Η συγγραφέας καταγράφει, επίσης, τους «ιδεολογικούς και πολιτικούς ακροβατισμούς» του ΕΑΜ ειδικά στην Θεσσαλονίκη:

«*πρώτα πρώτα στο εσωτερικό πολιτικό σκηνικό δήλωσε αρχικά πως ήταν σύμμαχο με την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας και κάλεσε, στις 14 Σεπτεμβρίου 1944, τις άλλες πολιτικές δυνάμεις για έναν πολιτικά μετακατοχικό σχεδιασμό σύμφωνο με τους όρους του Λιβάνου. Τις κάλεσε δηλαδή να συμπράξουν, συνυπογράφοντας τους όρους του*».

Τα κόμματα απαντώντας διαφοροποιήθηκαν στο ζήτημα του ΕΛΑΣ/ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΟΦΥΛΑΚΗΣ που είχαν αναλάβει αστυνομικά καθήκοντα στην πόλη, ενώ σύμφωνα με εκτιμήσεις η Εθνική Πολιτοφυλακή είχε διενεργήσει αναρίθμητες συλλήψεις, καθώς σύμφωνα με υπολογισμούς περίπου 3.000 σοσιαλδημοκράτες βρίσκονταν στην

νών και η συμφωνία της Βάρκιζας η οποία μεταξύ άλλων προέβλεπε την απόσυρση των δυνάμεων του ΕΛΑΣ από την Θεσσαλονίκη ως τις 16-17 Ιανουαρίου, δρομολογούν την υπό ταπεινωτικούς όρους αποστράτευση και αποχώρηση των δυνάμεων της ΟΠΛΑ/Πολιτοφυλακής.

Στην ***πέμπτη ενότητα*** με τον τίτλο ***Περιοδολόγηση-Παρουσίαση των δράσεων της ΟΠΛΑ***, η συγγραφέας χωρίζει σε τέσσερις περιόδους την λειτουργία της, όπως αυτές σηματοδοτούνται από τομές στην σύστασή της, στην στοχοθεσία και στην λειτουργία.

Η ***έκτη ενότητα*** ασχολείται με την ***Περίοδο της σαμποταριστικής δράσης των ημιστρατιωτικών ομάδων και της «πρόδρομης ΟΠΛΑ»: (1941-1942)*** ξεκινώντας από την συγκρότηση της αντιστασιακής οργάνωσης «Ελευθερία» στην οποία συνασπίστηκαν κομμουνιστές και δημοκρατικοί και στην διάλυση της οργάνωσης Ειρήνη-Λευτεριά στην οποία προχώρησε το ΜΓ (Μακεδονικό Γραφείο) του ΚΚΕ:

«*Η ομάδα θεωρούνταν από τον Βασβανά (γραμμ. του ΚΚΕ πόλης Θεσσαλονίκης) ότι αποτελούνταν από τροτσκιστές, δηλωσίες, και μερικούς νέους με επικεφαλής έναν δάσκαλο από τον Πειραιά και έναν παλιό κομμουνιστή, ενώ ο Γ. Καφκαντζής αναφερόμενος σ' αυτούς, τους χαρακτήριζε μέλη της Προσωρινής χαφιέδικης διοίκησης του ΚΚΕ. Για την αντιμετώπιση των μελών της οργάνωσης Λευτεριά ο Βασβανάς έγραφε: "Οι δικοί μας ανακάλυψαν το στέκι τους, πήγαν οπλισμένοι και τους πήραν όλα τα μέσα που διέθεταν. Έτσι η οργάνωση διαλύθηκε αμέσως"*».

Στην συνέχεια αναφέρονται οι δράσεις των ημιστρατιωτικών τμημάτων και της πρόδρομης ΟΠΛΑ (1941) στο πλαίσιο της αντιστασιακής οργάνωσης ***Ελευθερία*** μέχρι και την διάλυσή της, οπότε και ακολουθεί σύμφωνα με την συγγραφέα η περίοδος της ***Εαμικής αντίστασης (Σεπτέμβριος 1941-Ιανουάριος 1943)***.

Ειδικότερα αναφέρεται η αντίδραση του πρόδρομου μηχανισμού της ΟΠΛΑ κατά το έτος 1942 απέναντι στην δράση της Ειδικής Ασφάλειας η οποία προχωρούσε σε μπλόκα με σκοπό την εξάρθρωση των ένοπλων μορφών αντίστασης, αλλά και τον εκφοβισμό και την καταστολή όσων συμμετείχαν στις μαζικές κινητοποιήσεις που είχε εγκαινιάσει το ΕΑΜ στις πλατείες των συνοικιών.

Η ***έβδομη ενότητα*** αφορά την ***Περίοδο της επίσημης ίδρυσης της ΟΠΛΑ (Ομάδας Περιφρούρησης Λαϊκών Αγώνων) στην Θεσσαλονίκη (Ιανουάριος 1943, 7 Απριλίου 1944)***.

Στο αρχείο του Τσιρώνη διασώζεται χειρόγραφο κείμενο το οποίο διευκρινίζει τα εξής:

«*Στα τέλη του Γενάρη του 1943 με οργάνωσε ο Βασίλης Μαλίγκος, που έμενε στην Πυλαία Θεσσαλονίκης στις ένοπλες ομάδες κρούσης της πόλης Θεσσαλονίκης. Οι ομά-*

ΟΠΛΑ και τους συνομωτικούς κανόνες που εφαρμόζονταν όπως η χρήση ψευδωνύμων, η μη γνωριμία των μελών κάθε ομάδας με τα μέλη των υπολοίπων, η χρήση σπιτιών που έπαιζαν τον ρόλο γιάφκας κ.ά.

Η ***όγδοη ενότητα*** αναφέρεται στην ***Περίοδο μετεξέλιξης της περιφρουρητικής ΟΠΛΑ σε οργάνωση τιμωρητικής βίας (7 Απριλίου 1943-Απρίλιος 1944)***, αλλά και στην ***Διαδικασία λήψης και εκτέλεσης των τιμωρητικών αποφάσεων***.

«*Εκείνο που πρέπει να επισημανθεί για την περίοδο αυτή, είναι το γεγονός ότι **οι εκτελέσεις της ΟΠΛΑ δεν αποφασίζονταν από τα στελέχη της**. Τα στελέχη του ΚΚΕ στην περιοχή έπαιρναν τις σχετικές αποφάσεις των εκτελέσεων, τις οποίες γνωστοποιούσαν ως εντολές στην ΟΠΛΑ*».

Στην συνέχεια ακολουθεί αναφορά στους εκατοντάδες φόνους-εκτελέσεις με μη καταγεγραμμένη γνωστή αιτία και αφορούν είτε μέλη της ΟΠΛΑ που σκοτώθηκαν σε μπλόκα, συμπλοκές, μάχες ή ενέδρες των Ταγμάτων, ή αντίθετα μέλη των Ταγμάτων που σκοτώθηκαν σε ανάλογες συνθήκες.

Η ενότητα κλείνει με την περίοδο της δοκιμασίας του σχήματος «εφεδρικός ΕΛΑΣ/ΟΠΛΑ ή ΟΠΛΑ/αντάρτικα σώματα και της απαρχής των μαζικών κτυπημάτων.

Η ***ένατη ενότητα*** μας οδηγεί στην περίοδο ***Από την σύσταση της ΠΕΕΑ και την ίδρυση της Πολιτοφυλακής ως την αναχώρηση (23 Απριλίου 1944-19 Ιανουαρίου 1945)***.

«*Την περίοδο αυτή η δράση των Ταγμάτων Ασφαλείας,*

Προχωρώντας η συγγραφέας στην υποενότητα με τον τίτλο ***Το ΕΑΜ και το συγκείμενο του 1944-1945 και οι Επιπτώσεις στην ΟΠΛΑ***, διευκρινίζει ποιο ήταν το πολιτικό πλαίσιο, εκείνο μέσα στο οποίο κρίθηκε η δράση της ΟΠΛΑ, αλλά και η τύχη των μελών της.

Το πλαίσιο αυτό καθόρισαν: α) οι όροι της ***Συνθήκης του Λιβάνου*** που διαμορφώθηκαν στις 20 Μαΐου 1944, β) οι όροι της ***Συμφωνίας της Καζέρτας*** που διαμορφώθηκαν στις 26 Σεπτεμβρίου 1944 και οι όροι της ***Συμφωνίας της Βάρκιζας*** που συνομολογήθηκαν στις 12 Φεβρουαρίου 1945.

«Μέσα στο πλαίσιο που διαμορφώθηκε ήταν φανερό ότι το ΕΑΜ/ΚΚΕ δημιούργησε τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή της ΟΠΛΑ/ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΟΦΥΛΑΚΗΣ στη δικαιοδοσία της κυβέρνησης Παπανδρέου, από την οποία θα ελεγχόταν η διαδικασία για την ενσωμάτωση του ΕΛΑΣ στον ενιαίο και μη πολιτικό εθνικό στρατό».

Η συγγραφέας καταγράφει, επίσης, τους «ιδεολογικούς και πολιτικούς ακροβατισμούς» του ΕΑΜ ειδικά στην Θεσσαλονίκη:

«πρώτα πρώτα στο εσωτερικό πολιτικό σκηνικό δήλωσε αρχικά πως ήταν σύμμαχο με την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας και κάλεσε, στις 14 Σεπτεμβρίου 1944, τις άλλες πολιτικές δυνάμεις για έναν πολιτικά μετακατοχικό σχεδιασμό σύμφωνο με τους όρους του Λιβάνου. Τις κάλεσε δηλαδή να συμπράξουν, συνυπογράφοντας τους όρους του».

Τα κόμματα απαντώντας διαφοροποιήθηκαν στο ζήτημα του ΕΛΑΣ/ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΟΦΥΛΑΚΗΣ που είχαν αναλάβει αστυνομικά καθήκοντα στην πόλη, ενώ σύμφωνα με εκτιμήσεις η Εθνική Πολιτοφυλακή είχε διενεργήσει αναρίθμητες συλλήψεις, καθώς σύμφωνα με υπολογισμούς περίπου 3.000 σοσιαλδημοκράτες βρίσκονταν στην φυλακή υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες.

«Τέλος θα πρέπει να τονιστεί ότι το ΕΑΜ/ΚΚΕ τον Οκτώβριο του 1944 διαπραγματεύτηκε, όπως αποδεικνύει η μελέτη των αρχείων ΑΣΚΙ, με τους Γερμανούς, στο πλαίσιο της μυστικής διπλωματίας. Αποτέλεσμα της διπλωματίας ήταν να μην παρενοχλήσει ο ΕΛΑΣ την αποχώρηση των Γερμανών από την πόλη, για να μπορέσει ο ΕΛΑΣ να στρέψει τις δυνάμεις του αποκλειστικά ενάντια στους ταγματασφαλίτες εδραιώνοντας την κυριαρχία του στις συνοικίες, αλλά και αργότερα στο κέντρο, μαζικοποιώντας τα κτυπήματα, αλλά και τα θύματα από τις δύο πλευρές».

Ο ΕΔΕΣ ύστερα από διαπραγματεύσεις παραδίδει τις οπλαποθήκες με το οπλισμό της οργάνωσης, ενώ καλούν

«Η ομάδα θεωρούνταν από τον Βασβανά (γραμμ. του ΚΚΕ πόλης Θεσσαλονίκης) ότι αποτελούνταν από τροτσκιστές, δηλωσίες, και μερικούς νέους με επικεφαλής έναν δάσκαλο από τον Πειραιά και έναν παλιό κομμουνιστή, ενώ ο Γ. Καφκαντζής αναφερόμενος σ' αυτούς, τους χαρακτήριζε μέλη της Προσωρινής χαφιέδικης διοίκησης του ΚΚΕ. Για την αντιμετώπιση των μελών της οργάνωσης Λευτεριά ο Βασβανάς έγραφε: "Οι δικοί μας ανακάλυψαν το στέκι τους, πήγαν οπλισμένοι και τους πήραν όλα τα μέσα που διέθεταν. Έτσι η οργάνωση διαλύθηκε αμέσως"».

Στην συνέχεια αναφέρονται οι δράσεις των ημιστρατιωτικών τμημάτων και της πρόδρομης ΟΠΛΑ (1941) στο πλαίσιο της αντιστασιακής οργάνωσης ***Ελευθερία*** μέχρι και την διάλυσή της, οπότε και ακολουθεί σύμφωνα με την συγγραφέα η περίοδος της ***Εαμικής αντίστασης (Σεπτέμβριος 1941-Ιανουάριος 1943)***.

Ειδικότερα αναφέρεται η αντίδραση του πρόδρομου μηχανισμού της ΟΠΛΑ κατά το έτος 1942 απέναντι στην δράση της Ειδικής Ασφάλειας η οποία προχωρούσε σε μπλόκα με σκοπό την εξάρθρωση των ένοπλων μορφών αντίστασης, αλλά και τον εκφοβισμό και την καταστολή όσων συμμετείχαν στις μαζικές κινητοποιήσεις που είχε εγκαινιάσει το ΕΑΜ στις πλατείες των συνοικιών.

Η ***έβδομη ενότητα*** αφορά την ***Περίοδο της επίσημης ίδρυσης της ΟΠΛΑ (Ομάδας Περιφρούρησης Λαϊκών Αγώνων) στην Θεσσαλονίκη (Ιανουάριος 1943, 7 Απριλίου 1944)***.

Στο αρχείο του Τσιρώνη διασώζεται χειρόγραφο κείμενο το οποίο διευκρινίζει τα εξής:

«Στα τέλη του Γενάρη του 1943 με οργάνωσε ο Βασίλης Μαλίγκος, που έμενε στην Πυλαία Θεσσαλονίκης στις ένοπλες ομάδες κρούσης της πόλης Θεσσαλονίκης. Οι ομάδες αυτές ήταν οργανωμένες και συνωμοτικά κατά τριάδες με επικεφαλής των ομαδάρχη των. Δεν γνωρίζονταν μεταξύ των δια λόγους ασφαλείας. Οπλίστηκαν από την προσφοράν σε αυτές οπλισμού από πολίτας, που είχαν κρυμμένα, από κλοπές και αγορές που κάναμε από τον κατακτητή –κυρίως Ιταλούς. Οι ομάδες είχαν σαν σκοπό να περιφρουρούν τις εκδηλώσεις του λαού για τα ζητήματα του, την αναγραφή συνθημάτων και την περιφρούρησιν αυτών που τα έγραφαν, την περιφρούρησιν αυτών που μοίραζαν προκηρύξεις και γενικά κάθε αγωνιζόμενου. Την υπεράσπισιν του λαού από τις επιθέσεις και τα μπλόκα των κατακτητών».

Η ενότητα αυτή κλείνει με αναφορά στην Δομή της

ΟΠΛΑ και τους συνομωτικούς κανόνες που εφαρμόζονταν όπως η χρήση ψευδωνύμων, η μη γνωριμία των μελών κάθε ομάδας με τα μέλη των υπολοίπων, η χρήση σπιτιών που έπαιζαν τον ρόλο γιάφκας κ.ά.

Η ***όγδοη ενότητα*** αναφέρεται στην ***Περίοδο μετεξέλιξης της περιφρουρητικής ΟΠΛΑ σε οργάνωση τιμωρητικής βίας (7 Απριλίου 1943-Απρίλιος 1944)***, αλλά και στην ***Διαδικασία λήψης και εκτέλεσης των τιμωρητικών αποφάσεων***.

*«Εκείνο που πρέπει να επισημανθεί για την περίοδο αυτή, είναι το γεγονός ότι **οι εκτελέσεις της ΟΠΛΑ δεν αποφασίζονταν από τα στελέχη της**. Τα στελέχη του ΚΚΕ στην περιοχή έπαιρναν τις σχετικές αποφάσεις των εκτελέσεων, τις οποίες γνωστοποιούσαν ως εντολές στην ΟΠΛΑ».*

Στην συνέχεια ακολουθεί αναφορά στους εκατοντάδες φόνους-εκτελέσεις με μη καταγεγραμμένη γνωστή αιτία και αφορούν είτε μέλη της ΟΠΛΑ που σκοτώθηκαν σε μπλόκα, συμπλοκές, μάχες ή ενέδρες των Ταγμάτων, ή αντίθετα μέλη των Ταγμάτων που σκοτώθηκαν σε ανάλογες συνθήκες.

Η ενότητα κλείνει με την περίοδο της δοκιμασίας του σχήματος «εφεδρικός ΕΛΑΣ/ΟΠΛΑ ή ΟΠΛΑ/αντάρτικα σώματα και της απαρχής των μαζικών κτυπημάτων.

Η ***ένατη ενότητα*** μας οδηγεί στην περίοδο ***Από την σύσταση της ΠΕΕΑ και την ίδρυση της Πολιτοφυλακής ως την αναχώρηση (23 Απριλίου 1944-19 Ιανουαρίου 1945)***.

«Την περίοδο αυτή η δράση των Ταγμάτων Ασφαλείας, χαρακτηρίζεται όλο και περισσότερο από πρακτικές που είχε υιοθετήσει η Ειδική Ασφάλεια σε προηγούμενες περιόδους. Συγκεκριμένα, τα Τάγματα επανέλαβαν τα μπλόκα στις συνοικίες, επαναπροσδιόρισαν όμως τα μέσα και τις τακτικές που χρησιμοποιούσαν: έτσι για παράδειγμα, τα Τάγματα διενεργούσαν μπλόκα στις συνοικίες της πόλης συνηθέστερα πια μετά από καταγγελίες, είχαν ανοιχτή στήριξη από γερμανικά ένοπλα τμήματα και αδιαφορούσαν για τις παράπλευρες απώλειες, με αποτέλεσμα σε κάθε επιδρομή τους να μετράμε πολλά θύματα ανάμεσα στον άμαχο πληθυσμό».

Στις 12 Σεπτεμβρίου 1944, έλαβε χώρα συμπλοκή ανά-

συνέχεια στη σελ. 8

συνέχεια από τη σελ. 7

μεσα στον εφεδρικό ΕΛΑΣ και στα Τάγματα Ασφαλείας στην Τούμπα:

«*Σύμφωνα με τον Βασβανά: Το ευχάριστο που είχαμε στον ΕΛΑΣ είναι ότι ξεπέρασε το πρώτο στάδιο των μεμονωμένων κτυπημάτων ή των περιορισμένων στόχων και άρχισε τα μαζικά κτυπήματα, Έτσι είχαμε την περικύκλωση της Τούμπας από τον ΕΛΑΣ που σε αυτήν πήρε μέρος ένας λόχος από 57 άνδρες. Η συνοικία ζώστηκε από τον ΕΛΑΣ για δύο ώρες κάναν έλεγχο στον κόσμο, κάψανε 5 σπίτια προδοτών και εκτέλεσαν 3...*».

Παρ' όλα αυτά οι εκτελέσεις της ΟΠΛΑ (τα μεμονωμένα κτυπήματα) όχι μόνο εξακολουθούσαν να πραγματοποιούνται αλλά και πολλαπλασιάζονταν ραγδαία.

«*Οι αντεκδικήσεις και οι ποικίλες μορφές αυτοδικίας πολλαπλασιάζονταν, όπως και οι επώνυμες καταγγελίες. Ο πολλαπλασιασμός τους φαίνεται ότι προκάλεσε ποικίλες αντιδράσεις, αφού σε αναφορά του Β. Βασβανά με ημερομηνία 10 Απριλίου 1944, υπήρχε δυσαρέσκεια για την υπερβολή με την οποία συμπεριφέρονταν τα μέλη της ΟΠΛΑ:*

Αυτές τις μέρες σύντροφοι έχουμε καταγγελίες για το παρακράτημα το υπερβολικό που κάνουν οι οργανώσεις... σοβαρές καταγγελίες έχουμε για εκτελέσεις άσκοπες που αν είσαστε εδώ θα τραβούσατε τα μαλλιά σας, γιατί πραγματικά θα μπορούσε να πει κανείς ότι στα ζητήματα αυτά η ΟΠΛΑ και ο ΕΛΑΣ πέρασαν πάνω από τις καθοδηγήσεις...».

Η ***δέκατη ενότητα*** τιτλοφορείται ***Η Διάταξη περί «φυσικών αυτουργών» και η περίπτωση της ΟΠΛΑ***.

«*...θα πρέπει να αναρωτηθούμε για την ολοφάνερη αδιαφορία του ΕΑΜ/ΚΚΕ να παρέμβει στον τρόπο απονομής δικαιοσύνης και να διαμορφώσει θετικότερους όρους για οπλισμένα στελέχη του, μια και η συμμετοχή του στις εξελίξεις, λόγω δυναμικής και απήχησης δημιουργούσε κατά την γνώμη μας, για το πρώτο διάστημα, τις προϋποθέσεις για κάτι τέτοιο*».

Σύμφωνα με τον ΑΝ της 14ης Φεβρουαρίου 1945

της Βάρκιζας συνθήκες επανένταξης των μελών της ΟΠΛΑ; Μήπως επειδή ήθελε όντως να τους χρησιμοποιήσει για επόμενα σχέδια του;».

Το ***ενδέκατο κεφάλαιο*** πραγματεύεται τις ***Αντιλήψεις του Ν. Τσιρώνη για το Μακεδονικό ζήτημα***.

Στο ***δωδέκατο κεφάλαιο*** η συγγραφέας επιχειρεί μια ***Συνολική θεώρηση-συζήτηση***.

Εξετάζοντας μεταξύ άλλων η συγγραφέας τα επαγγέλματα και την ιδιότητα των θυμάτων της ΟΠΛΑ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «*ενώ τα πρώτα χρόνια στα θύματα της ΟΠΛΑ συμπεριλαμβάνονται κυρίως χωροφύλακες, τα επόμενα θύματα ήταν κυρίως ταγματασφαλίτες, ενώ οι μικρομεσαίοι και οι μεγαλοαστοί ήταν μια πολύ μικρότερη κατηγορία. Αυτό μας οδηγεί αβίαστα στο συμπέρασμα ότι η ΟΠΛΑ/ΕΠ στο πλαίσιο της τιμωρητικής της δράσης, στρεφόταν κατά κύριο λόγο ενάντια στις ανταγωνιστικές προς την ίδια αστυνομίες των δύο κατοχικών διοικήσεων της ελληνικής (Χωροφυλακή) και της γερμανικής (Τάγματα). Η χρονική αλληλουχία, επομένως, μπορεί να ερμηνεύσει την επιλογή των στόχων, αφού τα πρώτα χρόνια στην Θεσσαλονίκη η Χωροφυλακή ασκούσε αστυνομικά καθήκοντα, περιφρουρώντας την ελληνική και γερμανική διοίκηση, ενώ η ίδρυση από την κυβέρνηση Ράλλη των Ταγμάτων Ασφαλείας ως παρακρατικής αστυνομίας του κατοχικού κράτους επαναπροσδιόρισε τον εχθρό, άρα και τους στόχους της ένοπλης βίας των ΕΛΑΣ/ΟΠΛΑ/ΕΠ*».

Η συγγραφέας παρατηρεί επιπλέον σ' αυτό το σημείο ότι «όπως αποδεικνύει η μελέτη των επαγγελμάτων των θυμάτων, η ΟΠΛΑ, εκτός από μεμονωμένες εξαιρέσεις μαυραγοριτών και ατόμων για τα οποία υπήρξαν καταγγελίες, δεν στράφηκε στην περίπτωση της Θεσσαλονίκης μαζικά ενάντια στην μεσαία τάξη και δεν φόρεσε μανδύα κομμουνιστικής κάθαρσης. Μόνο τον τελευταίο χρόνο της κατοχής έγιναν, χωρίς αποδεικτικές διαδικασίες, μαζικές εκτελέσεις προσώπων, βασισμένες σε καταγγελίες, οι περισσότερες από τις οποίες είχαν προσωπικά κίνητρα».

Ακολουθεί εκ μέρους της συγγραφέως μια σκιαγράφηση του προφίλ των μελών της ΟΠΛΑ βασισμέ-

Στις 15 Απριλίου, συμπληρώνονται 19 χρόνια από τον θάνατο του κομμουνιστή ηγέτη της Δημοκρατίας της Καμπότζης, Saloth Sar (Σαλόθ Σαρ), γνωστότερου στον περισσότερο κόσμο ως Πολ Ποτ. Μια από τις σκοτεινότερες περιόδους της σύγχρονης παγκόσμιας ιστορίας, αποτελεί η τετραετία 1975-1979, κατά την οποία ήταν επικεφαλής του κομμουνιστικού καθεστώτος και όπου πάνω από δύο εκατομμύρια (2.000.000) άνθρωποι εξοντώθηκαν στην Καμπότζη (που αναλογούν περίπου στο 25% του συνολικού πληθυσμού).

Ο Σαλόθ Σαρ, γεννήθηκε στις 19 Μαΐου του 1928 στην επαρχία της Καμπότζης. Ο πατέρας του ήταν πλούσιος γαιοκτήμονας και διατηρούσε πολύ καλές σχέσεις με την βασιλική αυλή της Πνομ Πενχ (πρωτεύουσα της Καμπότζης).

Μορφώνεται πλάι σε βουδιστές μοναχούς, ενώ από το 1935 φοιτά σε καθολικό εκπαιδευτικό ίδρυμα όπου και ολοκληρώνει τις σπουδές του. Εν συνεχεία ακολουθεί την τέχνη του ξυλουργού. Το 1949, λαμβάνει υποτροφία για σπουδές στην ηλεκτρονική και τη ραδιοφωνία στο Παρίσι, όπου και μεταβαίνει. Εκεί, για πρώτη φορά έρχεται σε επαφή με τις μαρξιστικές ιδέες και γίνεται μέλος της νεολαίας του κομμουνιστικού κόμματος. Μετά από δύο χρόνια, συμμετέχει ενεργά στην παράνομη κομμουνιστική οργάνωση «Μαρξιστικός Κύκλος», η οποία αγωνίζεται για την ανεξαρτησία του Βιετνάμ. Το 1953, επιστρέφει στην Καμπότζη, μετά από συνεχόμενες αποτυχίες να ολοκληρώσει τις πανεπιστημιακές του σπουδές. Με το που επιστρέφει, εντάσσεται στο Ενωμένο Μέτωπο Ελευθερίας των Χμερ, το οποίο πολεμά εναντίον της Γαλλικής αποικιοκρατίας. Το 1954, οι Γάλλοι αποχωρούν από την χώρα και ο Σαλόθ Σαρ εντάσσεται στο Επαναστατικό Κόμμα των Χμερ (KPRP) και γίνεται το δεξί χέρι του αρχηγού του κόμματος Tou Samouth, ο οποίος σαν στόχο είχε την μαζικοποίηση του κόμματος, για να ανατρέψει τον πρίγκηπα Norodom Sihanouk. Οι διαμάχες, όμως, στο εσωτερικό του κόμματος, αναστέλλουν τα πράγματα, επειδή ξεσπούν βίαια επεισόδια μεταξύ των Καμποτζιανών και των Βιετναμέζων συμμάχων τους, οι οποίοι θέλουν να ηγηθούν του αγώνα ενάντια στον πρίγκηπα. Αποτέλεσμα ήταν η αποχώρηση των δεύτερων.

Το 1960, συναντώνται ηγετικά στελέχη του KPRK στην Πνομ Πενχ και ιδρύουν το Εργατικό Κόμμα της Καμπουτσέα (WPK). Ο Samouth ορίζεται γενικός γραμματέας. Το 1963 αναλαμβάνει καθήκοντα γενικού γραμματέα ο Σαλόθ Σαρ, ο οποίος αυτοβαφτίζεται Πολ Ποτ (από το αγγλικό Political Potential, δηλαδή Πολιτικό Δυναμικό), μιας και ο παλιός «τιμονιέρης», εξαφανίζεται από προσώπου γης, μυστηριωδώς...

Από το 1964, ο Πολ Ποτ οργανώνει στρατόπεδα εκπαίδευσης αντάρτων, για την ανατροπή του πρίγκηπα. Την διετία 1964-1966

Η συνοικία ζώστηκε από τον ΕΛΑΣ για δύο ώρες κάναν έλεγχο στον κόσμο, κάψανε 5 σπίτια προδοτών και εκτέλεσαν 3...».

Παρ' όλα αυτά οι εκτελέσεις της ΟΠΛΑ (τα μεμονωμένα κτυπήματα) όχι μόνο εξακολουθούσαν να πραγματοποιούνται αλλά και πολλαπλασιάζονταν ραγδαία.

«Οι αντεκδικήσεις και οι ποικίλες μορφές αυτοδικίας πολλαπλασιάζονταν, όπως και οι επώνυμες καταγγελίες. Ο πολλαπλασιασμός τους φαίνεται ότι προκάλεσε ποικίλες αντιδράσεις, αφού σε αναφορά του Β. Βασβανά με ημερομηνία 10 Απριλίου 1944, υπήρχε δυσαρέσκεια για την υπερβολή με την οποία συμπεριφέρονταν τα μέλη της ΟΠΛΑ:

Αυτές τις μέρες σύντροφοι έχουμε καταγγελίες για το παρακράτημα το υπερβολικό που κάνουν οι οργανώσεις... σοβαρές καταγγελίες έχουμε για εκτελέσεις άσκοπες που αν είσαστε εδώ θα τραβούσατε τα μαλλιά σας, γιατί πραγματικά θα μπορούσε να πει κανείς ότι στα ζητήματα αυτά η ΟΠΛΑ και ο ΕΛΑΣ πέρασαν πάνω από τις καθοδηγήσεις...».

Η ***δέκατη ενότητα*** τιτλοφορείται ***Η Διάταξη περί «φυσικών αυτουργών» και η περίπτωση της ΟΠΛΑ***.

«...θα πρέπει να αναρωτηθούμε για την ολοφάνερη αδιαφορία του ΕΑΜ/ΚΚΕ να παρέμβει στον τρόπο απονομής δικαιοσύνης και να διαμορφώσει θετικότερους όρους για οπλισμένα στελέχη του, μια και η συμμετοχή του στις εξελίξεις, λόγω δυναμικής και απήχησης δημιουργούσε κατά την γνώμη μας, για το πρώτο διάστημα, τις προϋποθέσεις για κάτι τέτοιο».

Σύμφωνα με τον ΑΝ της 14ης Φεβρουαρίου 1945 περί παροχής αμνηστίας εις τα πολιτικά εγκλήματα, η αμνήστευση αφορούσε αδικήματα που διαπράχθηκαν μετά τις 3 Δεκεμβρίου 1944, και μολονότι ίσχυε ως τη δημοσίευση του νόμου δεν συμπεριελάμβανε τα αδικήματα κατά της ζωής και της περιουσίας, ενώ επιπροσθέτως έθετε ως όρο την παράδοση των όπλων από τα μέλη των ΕΛΑΣ, Εθνικής Πολιτοφυλακής και ΕΛΑΝ έως τις 15 Μαρτίου.

«...εκείνο που πρυτάνευσε ως κριτήριο κατά την εφαρμογή του νόμου ήταν η διάταξη που ενώ απάλλασσε τους ηθικούς αυτουργούς των εκτελέσεων, δηλαδή τους εκπονητές και εγκεφάλους που αποφάσιζαν ποιους θα σκότωναν τα μέλη της ΟΠΛΑ, καθιστούσε εύκολη λεία των συγγενών των θυμάτων τους εκτελεστές. Η φυσική αυτουργία καταγγελλόταν από τους ίδιους τους συγγενείς, γείτονες, συναδέλφους και δεν παραγραφόταν από το Συμβούλιο Εφετών, αλλά παραπεμπόταν για εκδίκαση στο Μεικτό Ορκω-

ταλήγει στο συμπέρασμα ότι «ενώ τα πρώτα χρόνια στα θύματα της ΟΠΛΑ συμπεριλαμβάνονται κυρίως χωροφύλακες, τα επόμενα θύματα ήταν κυρίως ταγματασφαλίτες, ενώ οι μικρομεσαίοι και οι μεγαλοαστοί ήταν μια πολύ μικρότερη κατηγορία. Αυτό μας οδηγεί αβίαστα στο συμπέρασμα ότι η ΟΠΛΑ/ΕΠ στο πλαίσιο της τιμωρητικής της δράσης, στρεφόταν κατά κύριο λόγο ενάντια στις ανταγωνιστικές προς την ίδια αστυνομίες των δύο κατοχικών διοικήσεων της ελληνικής (Χωροφυλακή) και της γερμανικής (Τάγματα). Η χρονική αλληλουχία, επομένως, μπορεί να ερμηνεύσει την επιλογή των στόχων, αφού τα πρώτα χρόνια στην Θεσσαλονίκη η Χωροφυλακή ασκούσε αστυνομικά καθήκοντα, περιφρουρώντας την ελληνική και γερμανική διοίκηση, ενώ η ίδρυση από την κυβέρνηση Ράλλη των Ταγμάτων Ασφαλείας ως παρακρατικής αστυνομίας του κατοχικού κράτους επαναπροσδιόρισε τον εχθρό, άρα και τους στόχους της ένοπλης βίας των ΕΛΑΣ/ΟΠΛΑ/ΕΠ».

Η συγγραφέας παρατηρεί επιπλέον σ' αυτό το σημείο ότι «όπως αποδεικνύει η μελέτη των επαγγελμάτων των θυμάτων, η ΟΠΛΑ, εκτός από μεμονωμένες εξαιρέσεις μαυραγοριτών και ατόμων για τα οποία υπήρξαν καταγγελίες, δεν στράφηκε στην περίπτωση της Θεσσαλονίκης μαζικά ενάντια στην μεσαία τάξη και δεν φόρεσε μανδύα κομμουνιστικής κάθαρσης. Μόνο τον τελευταίο χρόνο της κατοχής έγιναν, χωρίς αποδεικτικές διαδικασίες, μαζικές εκτελέσεις προσώπων, βασισμένες σε καταγγελίες, οι περισσότερες από τις οποίες είχαν προσωπικά κίνητρα».

Ακολουθεί εκ μέρους της συγγραφέως μια σκιαγράφηση του προφίλ των μελών της ΟΠΛΑ βασισμένη στην ηλικία, την καταγωγή, το επάγγελμα και την τυχόν ιδεολογική τους συγκρότηση σε σχέση με την στρατολόγησή τους από τις προσφυγικές συνοικίες.

Κλείνοντας, η συγγραφέας, το τελευταίο αυτό κεφάλαιο επιμένει στην απάντηση του ερωτήματος που και προηγουμένως είχε θέσει, δηλαδή γιατί η μετακατοχική δικαιοσύνη στράφηκε κυρίως ενάντια στην ΟΠΛΑ ως οργάνωση, ενώ αμνήστευσε τους ηθικούς αυτουργούς του ΚΚΕ που σχεδίασαν τις εκτελέσεις.

«Η αποδεδειγμένα ακούσια σε πολλές περιπτώσεις μεταφορά των μελών της ΟΠΛΑ, που έγινε με πρωτοβουλία του ΚΚΕ, στην πρώην Γιουγκοσλαβία και μάλιστα στα στρατόπεδα στο Μοναστήρι, στο Τέτοβο, το Νόβι-Σίβατς και ιδίως το Μπουλκές προϋποθέτουν μια λογική παραδοχή, που δεν σχετίζεται μόνο με την απειλή ενάντια στα στελέχη της ΟΠΛΑ από την μετακατοχική δικαιοσύνη, αλλά εκφράζει

ατηρούσε πολύ καλές σχέσεις με την βασιλική αυλή της Πνομ Πενχ (πρωτεύουσα της Καμπότζης).

Μορφώνεται πλάι σε βουδιστές μοναχούς, ενώ από το 1935 φοιτά σε καθολικό εκπαιδευτικό ίδρυμα όπου και ολοκληρώνει τις σπουδές του. Εν συνεχεία ακολουθεί την τέχνη του ξυλουργού. Το 1949, λαμβάνει υποτροφία για σπουδές στην ηλεκτρονική και τη ραδιοφωνία στο Παρίσι, όπου και μεταβαίνει. Εκεί, για πρώτη φορά έρχεται σε επαφή με τις μαρξιστικές ιδέες και γίνεται μέλος της νεολαίας του κομμουνιστικού κόμματος. Μετά από δύο χρόνια, συμμετέχει ενεργά στην παράνομη κομμουνιστική οργάνωση «Μαρξιστικός Κύκλος», η οποία αγωνίζεται για την ανεξαρτησία του Βιετνάμ. Το 1953, επιστρέφει στην Καμπότζη, μετά από συνεχόμενες αποτυχίες να ολοκληρώσει τις πανεπιστημιακές του σπουδές. Με το που επιστρέφει, εντάσσεται στο Ενωμένο Μέτωπο Ελευθερίας των Χμερ, το οποίο πολεμά εναντίον της Γαλλικής αποικιοκρατίας. Το 1954, οι Γάλλοι αποχωρούν από την χώρα και ο Σαλόθ Σαρ εντάσσεται στο Επαναστατικό Κόμμα των Χμερ (KPRP) και γίνεται το δεξί χέρι του αρχηγού του κόμματος Tou Samouth, ο οποίος σαν στόχο είχε την μαζικοποίηση του κόμματος, για να ανατρέψει τον πρίγκηπα Norodom Sihanouk. Οι διαμάχες, όμως, στο εσωτερικό του κόμματος, αναστέλλουν τα πράγματα, επειδή ξεσπούν βίαια επεισόδια μεταξύ των Καμποτζιανών και των Βιετναμέζων συμμάχων τους, οι οποίοι θέλουν να ηγηθούν του αγώνα ενάντια στον πρίγκηπα. Αποτέλεσμα ήταν η αποχώρηση των δεύτερων.

Το 1960, συναντώνται ηγετικά στελέχη του KPRK στην Πνομ Πενχ και ιδρύουν το Εργατικό Κόμμα της Καμπουτσέα (WPK). Ο Samouth ορίζεται γενικός γραμματέας. Το 1963 αναλαμβάνει καθήκοντα γενικού γραμματέα ο Σαλόθ Σαρ, ο οποίος αυτοβαφτίζεται Πολ Ποτ (από το αγγλικό Political Potential, δηλαδή Πολιτικό Δυναμικό), μιας και ο παλιός «τιμονιέρης», εξαφανίζεται από προσώπου γης, μυστηριωδώς...

Από το 1964, ο Πολ Ποτ οργανώνει στρατόπεδα εκπαίδευσης ανταρτών, για την ανατροπή του πρίγκηπα. Την διετία 1964-1966 ταξιδεύει στην γειτονική Κίνα του Μάο όπως και στη Βόρεια Κορέα για να «διδαχθεί» τους τρόπους της κομμουνιστικής διακυβέρνησης. Το 1967 επιστρέφει, αυτή τη φορά έτοιμος, οργανώνοντας διαδηλώσεις μαζί με αγρότες οι οποίοι διαμαρτύρονται για την τιμή του ρυζιού. Το όνομα του κόμματος αλλάζει πάλι σε Κομμουνιστικό Κόμμα της Καμπουτσέα (CPC).

Ο πριγκηπικός στρατός εξοντώνει εκατοντάδες αγρότες κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων, ενώ συλλαμβάνει μέλη του κόμματος, τους οποίους ο πρίγκηπας «βαφτίζει» Ερυθρούς Χμερ (Khmer Rouge).

Το Δεκέμβρη του 1969, ο Πολ Ποτ αποφασίζει να συγκρουστεί με το πριγκηπικό καθεστώς. Αποτυγχάνει όμως και νέος πρόεδρος της Καμπότζης γίνεται ο Lon Nol (Λον Νολ). Τον Οκτώβρη του 1970, ο Πολ Ποτ κηρύττει την «Κόκκινη Επανάσταση». Την επόμενη χρονιά, επανεκλέγεται γενικός γραμματέας του CPC. Το CPC αριθμεί περίπου 35.000 μέλη και 100.000 ένοπλους υποστηρικτές. Το 1973 κυριαρχία των Χμερ στην επαρχία είναι συντριπτική αφού ελέγχουν περίπου τα 2/3 αυτής.

γανώσεις... σοβαρές καταγγελίες έχουμε για εκτελέσεις άσκοπες που αν είσαστε εδώ θα τραβούσατε τα μαλλιά σας, γιατί πραγματικά θα μπορούσε να πει κανείς ότι στα ζητήματα αυτά η ΟΠΛΑ και ο ΕΛΑΣ πέρασαν πάνω από τις καθοδηγήσεις...».

Η ***δέκατη ενότητα*** τιτλοφορείται ***Η Διάταξη περί «φυσικών αυτουργών» και η περίπτωση της ΟΠΛΑ***.

«...θα πρέπει να αναρωτηθούμε για την ολοφάνερη αδιαφορία του ΕΑΜ/ΚΚΕ να παρέμβει στον τρόπο απονομής δικαιοσύνης και να διαμορφώσει θετικότερους όρους για οπλισμένα στελέχη του, μια και η συμμετοχή του στις εξελίξεις, λόγω δυναμικής και απήχησης δημιουργούσε κατά την γνώμη μας, για το πρώτο διάστημα, τις προϋποθέσεις για κάτι τέτοιο».

Σύμφωνα με τον ΑΝ της 14ης Φεβρουαρίου 1945 περί παροχής αμνηστίας εις τα πολιτικά εγκλήματα, η αμνήστευση αφορούσε αδικήματα που διαπράχθηκαν μετά τις 3 Δεκεμβρίου 1944, και μολονότι ίσχυε ως τη δημοσίευση του νόμου δεν συμπεριελάμβανε τα αδικήματα κατά της ζωής και της περιουσίας, ενώ επιπροσθέτως έθετε ως όρο την παράδοση των όπλων από τα μέλη των ΕΛΑΣ, Εθνικής Πολιτοφυλακής και ΕΛΑΝ έως τις 15 Μαρτίου.

«...εκείνο που πρυτάνευσε ως κριτήριο κατά την εφαρμογή του νόμου ήταν η διάταξη που ενώ απάλλασσε τους ηθικούς αυτουργούς των εκτελέσεων, δηλαδή τους εκπονητές και εγκεφάλους που αποφάσιζαν ποιους θα σκότωναν τα μέλη της ΟΠΛΑ, καθιστούσε εύκολη λεία των συγγενών των θυμάτων τους εκτελεστές. Η φυσική αυτουργία καταγγελλόταν από τους ίδιους τους συγγενείς, γείτονες, συναδέλφους και δεν παραγραφόταν από το Συμβούλιο Εφετών, αλλά παραπεμπόταν για εκδίκαση στο Μεικτό Ορκωτό Δικαστήριο».

Η συγγραφέας κλείνοντας αυτή την ενότητα θέτει το ζήτημα της παράδοσης του οπλισμού πολλών από τους χαρακτηρισθέντες ως φυσικούς αυτουργούς δολοφονιών, μέσα από το πρίσμα διαφόρων νομοθετικών διατάξεων που παρατίθενται προηγουμένως.

«Με βάση όλα αυτά μήπως τελικά η μη παράδοση και η φυγοδικία, ή ο εκπατρισμός, εκβιάστηκαν από τις συνθήκες που διαμορφώθηκαν; Και γιατί το ΕΑΜ δεν παρενέβη διαμορφώνοντας στο πλαίσιο *επαναπροσδιόρισε τον εχθρό, άρα και τους στόχους της ένοπλης βίας των ΕΛΑΣ/ΟΠΛΑ/ΕΠ».*

Η συγγραφέας παρατηρεί επιπλέον σ' αυτό το σημείο ότι «όπως αποδεικνύει η μελέτη των επαγγελμάτων των θυμάτων, η ΟΠΛΑ, εκτός από μεμονωμένες εξαιρέσεις μαυραγοριτών και ατόμων για τα οποία υπήρξαν καταγγελίες, δεν στράφηκε στην περίπτωση της Θεσσαλονίκης μαζικά ενάντια στην μεσαία τάξη και δεν φόρεσε μανδύα κομμουνιστικής κάθαρσης. Μόνο τον τελευταίο χρόνο της κατοχής έγιναν, χωρίς αποδεικτικές διαδικασίες, μαζικές εκτελέσεις προσώπων, βασισμένες σε καταγγελίες, οι περισσότερες από τις οποίες είχαν προσωπικά κίνητρα».

Ακολουθεί εκ μέρους της συγγραφέως μια σκιαγράφηση του προφίλ των μελών της ΟΠΛΑ βασισμένη στην ηλικία, την καταγωγή, το επάγγελμα και την τυχόν ιδεολογική τους συγκρότηση σε σχέση με την στρατολόγησή τους από τις προσφυγικές συνοικίες.

Κλείνοντας, η συγγραφέας, το τελευταίο αυτό κεφάλαιο επιμένει στην απάντηση του ερωτήματος που και προηγουμένως είχε θέσει, δηλαδή γιατί η μετακατοχική δικαιοσύνη στράφηκε κυρίως ενάντια στην ΟΠΛΑ ως οργάνωσης, ενώ αμνήστευσε τους ηθικούς αυτουργούς του ΚΚΕ που σχεδίασαν τις εκτελέσεις.

«Η αποδεδειγμένα ακούσια σε πολλές περιπτώσεις μεταφορά των μελών της ΟΠΛΑ, που έγινε με πρωτοβουλία του ΚΚΕ, στην πρώην Γιουγκοσλαβία και μάλιστα στα στρατόπεδα στο Μοναστήρι, στο Τέτοβο, το Νόβι-Σίβατς και ιδίως το Μπουλκές προϋποθέτουν μια λογική παραδοχή, που δεν σχετίζεται μόνο με την απειλή ενάντια στα στελέχη της ΟΠΛΑ από την μετακατοχική δικαιοσύνη, αλλά εκφράζει και την πρόθεση του ΚΚΕ να συντηρήσει μια μάχιμη δύναμη σε ετοιμότητα, μια δύναμη εξαρτημένη από τις επιταγές της εκάστοτε ηγεσίας του, αφού αποτελούνταν από άτομα που όφειλαν ευγνωμοσύνη για την διάσωσή τους από τις δαγκάνες της ελληνικής δικαιοσύνης στο κόμμα και τους ταγούς του».

Τέλος ακολουθεί ***Παράρτημα*** με τα ενδεικτικά βιογραφικά κάποιων από τους προαναφερθέντες στο βιβλίο στελεχών της ΟΠΛΑ Θεσσαλονίκης.

Συσπείρωση Αναρχικών

στο Επαναστατικό Κόμμα των Χμερ (KPRP) και γίνεται το δεξί χέρι του αρχηγού του κόμματος Tou Samouth, ο οποίος σαν στόχο είχε την μαζικοποίηση του κόμματος, για να ανατρέψει τον πρίγκηπα Norodom Sihanouk. Οι διαμάχες, όμως, στο εσωτερικό του κόμματος, αναστέλλουν τα πράγματα, επειδή ξεσπούν βίαια επεισόδια μεταξύ των Καμποτζιανών και των Βιετναμέζων συμμάχων τους, οι οποίοι θέλουν να ηγηθούν του αγώνα ενάντια στον πρίγκηπα. Αποτέλεσμα ήταν η αποχώρηση των δεύτερων.

Το 1960, συναντώνται ηγετικά στελέχη του KPRK στην Πνομ Πενχ και ιδρύουν το Εργατικό Κόμμα της Καμπουτσέα (WPK). Ο Samouth ορίζεται γενικός γραμματέας. Το 1963 αναλαμβάνει καθήκοντα γενικού γραμματέα ο Σαλόθ Σαρ, ο οποίος αυτοβαφτίζεται ΠολΠοτ (από το αγγλικό Political Potential, δηλαδή Πολιτικό Δυναμικό), μιας και ο παλιός «τιμονιέρης», εξαφανίζεται από προσώπου γης, μυστηριωδώς...

Από το 1964, ο Πολ Ποτ οργανώνει στρατόπεδα εκπαίδευσης ανταρτών, για την ανατροπή του πρίγκηπα. Την διετία 1964-1966 ταξιδεύει στην γειτονική Κίνα του Μάο όπως και στη Βόρεια Κορέα για να «διδαχθεί» τους τρόπους της κομμουνιστικής διακυβέρνησης. Το 1967 επιστρέφει, αυτή τη φορά έτοιμος, οργανώνοντας διαδηλώσεις μαζί με αγρότες οι οποίοι διαμαρτύρονται για την τιμή του ρυζιού. Το όνομα του κόμματος αλλάζει πάλι σε Κομμουνιστικό Κόμμα της Καμπουτσέα (CPC).

Ο πριγκηπικός στρατός εξοντώνει εκατοντάδες αγρότες κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων, ενώ συλλαμβάνει μέλη του κόμματος, τους οποίους ο πρίγκηπας «βαφτίζε» Ερυθρούς Χμερ (Khmer Rouge).

Το Δεκέμβρη του 1969, ο Πολ Ποτ αποφασίζει να συγκρουστεί με το πριγκηπικό καθεστώς. Αποτυγχάνει όμως και νέος πρόεδρος της Καμπότζης γίνεται ο Lon Nol (Λον Νολ). Τον Οκτώβρη του 1970, ο Πολ Ποτ κηρύττει την «Κόκκινη Επανάσταση». Την επόμενη χρονιά, επανεκλέγεται γενικός γραμματέας του CPC. Το CPC αριθμεί περίπου 35.000 μέλη και 100.000 ένοπλους υποστηρικτές. Το 1973 κυριαρχία των Χμερ στην επαρχία είναι συντριπτική αφού ελέγχουν περίπου τα 2/3 αυτής.

Στις 17 Απριλίου του 1975 οι Ερυθροί Χμερ, εισβάλλουν στην πρωτεύουσα Πνομ Πενχ. Ο Πολ Ποτ ανακηρύσσει τον εαυτό του σε... «Νο1 σύντροφο» και ανακοινώνει το «έτος μηδέν». Κατά κάποιο τρόπο καταργεί το ημερολόγιο. Θέτει σε εφαρμογή το νέο σύνταγμα, ενώ ονοματίζει το καθεστώς του σε Λαϊκή Δημοκρατία της Καμπουτσέα, η οποία «μάχεται» για την «κομμουνιστική αγροτική ουτοπία», όπως ο ίδιος δηλώνει, επισημαίνοντας ότι: «Αρκεί ένα εκατομμύριο καλοί επαναστάτες για να οικοδομήσουμε τη χώρα μας. Δεν χρειαζόμαστε τους υπόλοιπους. Προτιμάμε να σκοτώσουμε δέκα αθώους παρά να αφήσουμε ζωντανό ένα εχθρό».

Από την επόμενη μέρα κιόλας, όλοι οι κάτοικοι ανεξαρτήτως

Κρανίου τόπος ή, αλλοιώς, κομμουνιστική Καμπότζη

επαγγέλματος, φύλου, ηλικίας, σωματικής κατάστασης μεταφέρονται στην ύπαιθρο, ώστε να εργαστούν στα χωράφια της λαϊκής δημοκρατίας νυχθημερόν, καλλιεργώντας ρύζι για να εξαγνιστούν από τα κατάλοιπα του αστικού πολιτισμού. Το φαγητό ανέρχεται σε δύο μερίδες ρύζι ημερησίως. Το χρήμα καταργείται. Σχολεία και δημόσιες υπηρεσίες κλείνουν, ενώ χιλιάδες άνθρωποι μεταφέρονται σε στρατόπεδα συγκέντρωσης ως... «αντιφρονούντες». Όλοι οι ναοί, όπως και πάρα πολλά αρχαία μνημεία γκρεμίζονται. Παράλληλα εκτελούνται εκατοντάδες άνθρωποι, στην υποψία ότι μπορεί να είναι πιστοί χριστιανοί, μουσουλμάνοι ή βουδιστές... Απαγορεύονται οι σεξουαλικές επαφές, το διάβασμα των βιβλίων, ο θρήνος σε περίπτωση απώλειας κάποιου ανθρώπου, το γέλιο, η μουσική... Όσοι φορούν γυαλιά μυωπίας εκτελούνται επί τόπου ή μεταφέρονται σε στρατόπεδα συγκέντρωσης, γιατί είναι... «μορφωμένοι» και κατά συνέπεια εχθροί του καθεστώτος. Έλεγε ο Πολ Ποτ: *«Αυτοί οι άνθρωποι είναι προσκολλημένοι στον παλιό κόσμο της καπιταλιστικής σκέψης! Είναι εύκολο να τους αναγνωρίσουμε: Βλέπω ακόμη μερικούς ανάμεσά σας, που φοράνε γυαλιά! Και γιατί να φοράει κανείς γυαλιά; Δεν μπορούν άραγε να με δουν αν τους δώσω ένα χαστούκι;»*

Άνθρωποι με ειδικές ανάγκες εκτελούνταν, επίσης, μιας και όπως δηλώνεται: *«Να χαθούν, δεν συνιστά απώλεια. Να ζήσουν δεν έχει κανένα ώφελος».*

Το ελάχιστο φαγητό, η καταναγκαστική υπερεργασία και ο θάνατος χιλιάδων ανθρώπων, προκαλούν λιμό, όπως και πως θα τον δηλητηριάσουν! Χαρακτηριστικό παράδειγμα της κομμουνιστικής παραφροσύνης επίσης, είναι η εκτέλεση ηλεκτρολόγων, που απλά κατηγορήθηκαν ότι σαμποτάρουν το καθεστώς και ευθύνονται για... τις συχνές διακοπές ρεύματος!

Το πρόγραμμα για όσα παιδιά δεν εκτελούνται ή φυλακίζονται, βάσει οικογενειακής ευθύνης, είναι κάπως διαφορετικό. Αφού αποκόπτονται βιαίως από τις οικογένειές τους, ζουν σε στρατώνες. Δουλεύουν φυσικά για... παραγωγή ρυζιού τις πρωινές ώρες. Στο σχολείο διδάσκονται το ήθος και τις κομμουνιστικές αρχές, ενώ τις

«αντιφρονούντες», γνωστή και ως φυλακή S-21, όπου από τους δεκατέσσερεις χιλιάδες ανθρώπους που έχουν περάσει το κατώφλι της, κατορθώνουν να επιζήσουν μόνο οι δώδεκα! Εκεί υποβάλλονται σε μεσαιωνικά βασανιστήρια για να «ομολογήσουν» την «ενοχή» τους. Εκτελούνται, εξευτελίζονται, γυναίκες βιάζονται ομαδικά σε καθημερινή βάση, ενώ διακρίσεις στους φυλακισμένους δεν γίνονται. Στα μπουντρούμια στοιβάζονται άνθρωποι όλων των ηλικιών. Αλυσοδεμένοι στα πόδια, χτυπιούνται ανηλεώς, ακρωτηριάζονται, ψυχορραγούν ή σαπίζουν δίπλα σε

ετναμέζοι, κάτοικοι της Καμπότζης, εξοντώνονται κατά συρροή και αυτοί. Όποιος Καμποτζιανός έχει την ατυχία να παντρευτεί Βιετναμέζα πρέπει να την σκοτώσει, μιας και οι ερυθροί Χμερ είναι, επίσης, φανατικοί φυλετιστές. Προς το τέλος του 1978, συγκεκριμένα το Δεκέμβρη, οι Χμερ εξαπολύουν επιθέσεις εναντίον του Βιετνάμ. Όμως οι βιετναμέζοι, με μια ευρείας κλίμακας επίθεση στην Καμπότζη, καταλαμβάνουν σημαντικό τμήμα αυτής. Το αιμοσταγές καθεστώς των Χμερ καταρρέει πολύ γρήγορα. Ο Πολ Ποτ και οι εναπομείναντες οπαδοί του καταφεύγουν στις απομονωμένες βορειοδυτικές περιοχές της χώρας. Οι ερυθροί Χμερ με αρχηγό τον Πολ Ποτ, ορίζουν νέα κυβέρνηση στη βορειοδυτική Καμπότζη.

Τον Ιούλιο του 1979, καταδικάζεται από την νέα κυβέρνηση σε θάνατο, χωρίς να συλληφθεί, για εξόντωση δικών του ανθρώπων. Το 1985 καταφεύγει στην Ταϋλάνδη όπου και παραμένει για τα επόμενα 6 χρόνια. Το 1988 μεταφέρεται στην Κίνα για ιατρικούς λόγους. Το 1989 οι Βιετναμέζοι αποχωρούν από την κατεχόμενη Καμπότζη και ο Πολ Ποτ επιστρέφει, φυσικά σε συμφωνία με τη νέα κυβέρνηση. Στο μεταξύ, ομάδες ανταρτών Χμερ συνεχίζουν την δράση τους, εντελώς αποδυναμωμένοι, όμως. Τον Ιούλιο του 1997, δίνει εντολή για την εκτέλεση ηγετικού στελέχους των ερυθρών Χμερ. Η κυβέρνηση τον συλλαμβάνει και τον καταδικάζει σε θάνατο. Όμως ο Πολ Ποτ, απλά βρίσκεται σε κατ' οίκον περιορισμό κάπου στην ζούγκλα της Καμπότζης. Στις 15 Απριλίου του 1998 πεθαίνει από ανακοπή καρδιάς.

Κρανίου τόπος ή, αλλοιώς, κομμουνιστική Καμπότζη

ανέρχεται σε δύο μερίδες ρύζι ημερησίως. Το χρήμα καταργείται. Σχολεία και δημόσιες υπηρεσίες κλείνουν, ενώ χιλιάδες άνθρωποι μεταφέρονται σε στρατόπεδα συγκέντρωσης ως... «αντιφρονούντες». Όλοι οι ναοί, όπως και πάρα πολλά αρχαία μνημεία γκρεμίζονται. Παράλληλα εκτελούνται εκατοντάδες άνθρωποι, στην υποψία ότι μπορεί να είναι πιστοί χριστιανοί, μουσουλμάνοι ή βουδιστές... Απαγορεύονται οι σεξουαλικές επαφές, το διάβασμα των βιβλίων, ο θρήνος σε περίπτωση απώλειας κάποιου ανθρώπου, το γέλιο, η μουσική... Όσοι φορούν γυαλιά μυωπίας εκτελούνται επί τόπου ή μεταφέρονται σε στρατόπεδα συγκέντρωσης, γιατί είναι... «μορφωμένοι» και κατά συνέπεια εχθροί του καθεστώτος. Έλεγε ο Πολ Ποτ: *«Αυτοί οι άνθρωποι είναι προσκολλημένοι στον παλιό κόσμο της καπιταλιστικής σκέψης! Είναι εύκολο να τους αναγνωρίσουμε: Βλέπω ακόμη μερικούς ανάμεσά σας, που φοράνε γυαλιά! Και γιατί να φοράει κανείς γυαλιά; Δεν μπορούν άραγε να με δουν αν τους δώσω ένα χαστούκι;»*

Άνθρωποι με ειδικές ανάγκες εκτελούνταν, επίσης, μιας και όπως δηλώνεται: *«Να χαθούν, δεν συνιστά απώλεια. Να ζήσουν δεν έχει κανένα ώφελος».*

Το ελάχιστο φαγητό, η καταναγκαστική υπερεργασία και ο θάνατος χιλιάδων ανθρώπων, προκαλούν λοιμό, όπως και πολλές ασθένειες, αντίστοιχα. Μόνο που ελπίδα δεν υπάρχει, μιας και το κομμουνιστικό πρόγραμμα «έχει φροντίσει για το λαό», καταργώντας τα νοσοκομεία. Όσοι ασθενούν ή «διαλύονται» από την πείνα, εξαναγκάζονται να σκάβουν εκτάσεις γης, στις οποίες θα ενταφιαστούν νεκροζώντανοι εν συνεχεία, από τους ερυθρούς Χμερ. Αυτές οι εκτάσεις γης είναι γνωστότερες και ως «κοιλάδες του θανάτου» ή «killing fields».

Η αποκάλυψη τους έγινε μετά την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος και

Το πρόγραμμα για όσα παιδιά δεν εκτελούνται ή φυλακίζονται, βάσει οικογενειακής ευθύνης, είναι κάπως διαφορετικό. Αφού αποκόπτονται βιαίως από τις οικογένειές τους, ζουν σε στρατώνες. Δουλεύουν φυσικά για... παραγωγή ρυζιού τις πρωινές ώρες. Στο σχολείο διδάσκονται το ήθος και τις κομμουνιστικές αρχές, ενώ τις απογευματινές ώρες «εκπαιδεύονται» στο να παρακολουθούν άλλους ανθρώπους και να τους καταδίδουν στις αρχές, αν υποψιάζονται πως είναι εχθροί του καθεστώτος ή δυσανασχετούν κατά τη διάρκεια της καταναγκαστικής εργασίας!

Μια άλλη πτυχή της κομμουνιστικής κτηνωδίας, είναι οι λεγόμενοι «κόκκινοι γάμοι». Κοπέλες ηλικίας από δεκαπέντε έως εικοσιτριών ετών, εξαναγκάζονται να συνευρεθούν με τους ερυθρούς Χμερ. Σε περίπτωση άρνησης εκτελούνται. Οι βιασμοί γυναικών από τους κόκκινους φρεγήσουν» την «ενοχή» τους. Εκτελούνται, εξευτελίζονται, γυναίκες βιάζονται ομαδικά σε καθημερινή βάση, ενώ διακρίσεις στους φυλακισμένους δεν γίνονται. Στα μπουντρούμια στοιβάζονται άνθρωποι όλων των ηλικιών. Αλυσοδεμένοι στα πόδια, χτυπιούνται ανηλεώς, ακρωτηριάζονται, ψυχορραγούν ή σαπίζουν δίπλα σε άλλους μελλοθάνατους. Ο Βαν Νατ, ένας από τους ελάχιστους επιζήσαντες, θυμάται: *«Πεινούσαμε τόσο πολύ ώστε τρώγαμε τα έντομα που έπεφταν από το ταβάνι... Τρώγαμε το φαγητό μας δίπλα σε πτώματα και δεν μας ένοιαζε επειδή ήμασταν σαν ζώα. Οι συνθήκες ήταν τόσο απάνθρωπες και το φαγητό τόσο λίγο ώστε έφτασα να σκεφτώ ότι η ανθρώπινη σάρκα θα ήταν μια καλή τροφή».* Χαρακτηριστικό είναι πως μωρά και παιδιά εκτελούνται ή βασανίζονται μπροστά στους γονείς τους για να ομολογήσουν οι δεύτεροι την «ενοχή»

1978, συγκεκριμένα το Δεκέμβρη, οι Χμερ εξαπολύουν επιθέσεις εναντίον του Βιετνάμ. Όμως οι βιετναμέζοι, με μια ευρείας κλίμακας επίθεση στην Καμπότζη, καταλαμβάνουν σημαντικό τμήμα αυτής. Το αιμοσταγές καθεστώς των Χμερ καταρρέει πολύ γρήγορα. Ο Πολ Ποτ και οι εναπομείναντες οπαδοί του καταφεύγουν στις απομονωμένες βορειοδυτικές περιοχές της χώρας. Οι ερυθροί Χμερ με αρχηγό τον Πολ Ποτ, ορίζουν νέα κυβέρνηση στη βορειοδυτική Καμπότζη.

Τον Ιούλιο του 1979, καταδικάζεται από την νέα κυβέρνηση σε θάνατο, χωρίς να συλληφθεί, για εξόντωση δικών του ανθρώπων. Το 1985 καταφεύγει στην Ταϊλάνδη όπου και παραμένει για τα επόμενα 6 χρόνια. Το 1988 μεταφέρεται στην Κίνα για ιατρικούς λόγους. Το 1989 οι Βιετναμέζοι αποχωρούν από την κατεχόμενη Καμπότζη και ο Πολ Ποτ επιστρέφει, φυσικά σε συμφωνία με τη νέα κυβέρνηση. Στο μεταξύ, ομάδες ανταρτών Χμερ συνεχίζουν την δράση τους, εντελώς αποδυναμωμένοι, όμως. Τον Ιούλιο του 1997, δίνει εντολή για την εκτέλεση ηγετικού στελέχους των ερυθρών Χμερ. Η κυβέρνηση τον συλλαμβάνει και τον καταδικάζει σε θάνατο. Όμως ο Πολ Ποτ, απλά βρίσκεται σε κατ' οίκον περιορισμό κάπου στην ζούγκλα της Καμπότζης. Στις 15 Απριλίου του 1998 πεθαίνει από ανακοπή καρδιάς.

Τα σχόλια μας είναι περιττά... δύο αράδες προς τους κομμουνιστές πάσης φύσεως μόνο θα πούμε... Όσοι ισχυρίζονται πως ο Πολ Ποτ και οι ερυθροί Χμερ δεν ήταν κομμουνιστές ή τέλος πάντων ότι ξέφυγαν από τα παραδοσιακά μοντέλα κομμουνιστικής διακυβέρνησης κάνοντας κάποια λάθη, τους ενημερώνουμε πως μέχρι το 1978, λίγο πριν την πτώση του καθεστώτος, ο Πολ Ποτ και το υπόλοιπο σαδιστικό επιτελείο, ταξίδεψε στην Κίνα και την βόρεια Κορέα για άλλη μια φορά. Σκοπός, ήταν η ανάταση του πεσμένου ηθικού και

Πολ Ποτ: *«Αυτοί οι άνθρωποι είναι προσκολλημένοι στον παλιό κόσμο της καπιταλιστικής σκέψης! Είναι εύκολο να τους αναγνωρίσουμε: Βλέπω ακόμη μερικούς ανάμεσά σας, που φοράνε γυαλιά! Και γιατί να φοράει κανείς γυαλιά; Δεν μπορούν άραγε να με δουν αν τους δώσω ένα χαστούκι;»*

Άνθρωποι με ειδικές ανάγκες εκτελούνταν, επίσης, μιας και όπως δηλώνεται: *«Να χαθούν, δεν συνιστά απώλεια. Να ζήσουν δεν έχει κανένα ώφελος».*

Το ελάχιστο φαγητό, η καταναγκαστική υπερεργασία και ο θάνατος χιλιάδων ανθρώπων, προκαλούν λοιμό, όπως και πολλές ασθένειες, αντίστοιχα. Μόνο που ελπίδα δεν υπάρχει, μιας και το κομμουνιστικό πρόγραμμα «έχει φροντίσει για το λαό», καταργώντας τα νοσοκομεία. Όσοι ασθενούν ή «διαλύονται» από την πείνα, εξαναγκάζονται να σκάβουν εκτάσεις γης, στις οποίες θα ενταφιαστούν νεκροζώντανοι εν συνεχεία, από τους ερυθρούς Χμερ. Αυτές οι εκτάσεις γης είναι γνωστότερες και ως «κοιλάδες του θανάτου» ή «killing fields».

Η αποκάλυψή τους έγινε μετά την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος και την εισβολή βιετναμέζικων στρατευμάτων. Καθώς τα στρατεύματα προχωρούν προς την Πνομ Πενχ, χιλιάδες οστά ανθρώπων εμφανίζονται κατά μήκος της διαδρομής, λόγω καταρρακτωδών βροχών. Υπολογίζεται πως στις εκτάσεις αυτές έχουν ταφεί περίπου 20.000 άνθρωποι.

Οι εκκαθαρίσεις, δεν αργούν, φυσικά, να έρθουν και στο εσωτερικό του κόμματος. Μέχρι το 1976, από τα εικοσιδύο ηγετικά στελέχη του CPC μόνο τέσσερις απομένουν, μια και ο Πολ Ποτ θεωρεί πως συνωμοτούν για να τον ρίξουν από την εξουσία. Οι προσωπικοί μάγειρες του Πολ Ποτ εκτελούνται συχνά, επειδή... πιστεύει γένειές τους, ζουν σε στρατώνες. Δουλεύουν φυσικά για... παραγωγή ρυζιού τις πρωινές ώρες. Στο σχολείο διδάσκονται το ήθος και τις κομμουνιστικές αρχές, ενώ τις απογευματινές ώρες «εκπαιδεύονται» στο να παρακολουθούν άλλους ανθρώπους και να τους καταδίδουν στις αρχές, αν υποψιαζόνται πως είναι εχθροί του καθεστώτος ή δυσανασχετούν κατά τη διάρκεια της καταναγκαστικής εργασίας!

Μια άλλη πτυχή της κομμουνιστικής κτηνωδίας, είναι οι λεγόμενοι «κόκκινοι γάμοι». Κοπέλες ηλικίας από δεκαπέντε έως εικοσιτριών ετών, εξαναγκάζονται να συνευρεθούν με τους ερυθρούς Χμερ. Σε περίπτωση άρνησης εκτελούνται. Οι βιασμοί γυναικών από τους κόκκινους φρενοβλαβείς είναι αναρίθμητοι. Περίπου διακόσες πενήντα χιλιάδες γυναίκες, εξαναγκάζονται να παντρευτούν κάποιον.. Χμέρ. Μέχρι στιγμής, μόνο εκατόν τριάντα οχτώ γυναίκες έχουν μιλήσει για τη συγκεκριμένη υπόθεση. Αξιοσημείωτο είναι, πως η όλη διαδικασία της συνουσίας την πρώτη φορά, εποπτευόταν από άλλους Χμερ, για να ελεγχθεί αν πραγματικά η γυναίκα θα υποκύψει στις ορέξεις τους και δεν θα αντισταθεί. Σε περίπτωση άρνησης, πάλι εκτελείται.

Η αρρώστια της κομμουνιστικής εξουσίας, βέβαια, δεν τελειώνει στα παραπάνω. Ολοκληρώνεται στη φυλακή για τους μπουντρούμια στοιβάζονται άνθρωποι όλων των ηλικιών. Αλυσοδεμένοι στα πόδια, χτυπιούνται ανηλεώς, ακρωτηριάζονται, ψυχορραγούν ή σαπίζουν δίπλα σε άλλους μελλοθάνατους. Ο Βαν Νατ, ένας από τους ελάχιστους επιζήσαντες, θυμάται: *«Πεινούσαμε τόσο πολύ ώστε τρώγαμε τα έντομα που έπεφταν από το ταβάνι... Τρώγαμε το φαγητό μας δίπλα σε πτώματα και δεν μας ένοιαζε επειδή ήμασταν σαν ζώα. Οι συνθήκες ήταν τόσο απάνθρωπες και το φαγητό τόσο λίγο ώστε έφτασα να σκεφτώ ότι η ανθρώπινη σάρκα θα ήταν μια καλή τροφή».* Χαρακτηριστικό είναι πως μωρά και παιδιά εκτελούνται ή βασανίζονται μπροστά στους γονείς τους για να ομολογήσουν οι δεύτεροι την «ενοχή» τους. Με το που «ομολογούν», εκτελούνται, φυσικά.

Ο Πολ Ποτ δήλωνε σε ερώτηση σουηδού δημοσιογράφου:

- *«Εξοχότατε, θέλετε να μας πείτε ποιο είναι το μεγαλύτερο επίτευγμα στη δημοκρατική Καμπουτσέα μετά από τρεισήμισι χρόνια;».*

- *«Το πιο σημαντικό επίτευγμα [...] είναι το γεγονός ότι συντρίψαμε όλες τις συνωμοσίες και τις πράξεις εξωτερικής ανάμειξης και δολιοφθοράς, τις απόπειρες πραξικοπήματος και τις επιθέσεις των παντοειδών εχθρών».*

Πληθυσμιακές μειονότητες, όπως οι Βι-

στην Κίνα για ιατρικούς λόγους. Το 1989 οι Βιετναμέζοι αποχωρούν από την κατεχόμενη Καμπότζη και ο Πολ Ποτ επιστρέφει, φυσικά σε συμφωνία με τη νέα κυβέρνηση. Στο μεταξύ, ομάδες ανταρτών Χμερ συνεχίζουν την δράση τους, εντελώς αποδυναμωμένοι, όμως. Τον Ιούλιο του 1997, δίνει εντολή για την εκτέλεση ηγετικού στελέχους των ερυθρών Χμερ. Η κυβέρνηση τον συλλαμβάνει και τον καταδικάζει σε θάνατο. Όμως ο Πολ Ποτ, απλά βρίσκεται σε κατ' οίκον περιορισμό κάπου στην ζούγκλα της Καμπότζης. Στις 15 Απριλίου του 1998 πεθαίνει από ανακοπή καρδιάς.

Τα σχόλια μας είναι περιττά... δύο αράδες προς τους κομμουνιστές πάσης φύσεως μόνο θα πούμε... Όσοι ισχυρίζονται πως ο Πολ Ποτ και οι ερυθροί Χμερ δεν ήταν κομμουνιστές ή τέλος πάντων ότι ξέφυγαν από τα παραδοσιακά μοντέλα κομμουνιστικής διακυβέρνησης κάνοντας κάποια λάθη, τους ενημερώνουμε πως μέχρι το 1978, λίγο πριν την πτώση του καθεστώτος, ο Πολ Ποτ και το υπόλοιπο σαδιστικό επιτελείο, ταξίδεψε στην Κίνα και την βόρεια Κορέα για άλλη μια φορά. Σκοπός, ήταν η ανάταση του πεσμένου ηθικού και η παροχή «συμβουλών» από τους άλλους μεγάλους «τιμονιέρηδες»...

Τα συμπεράσματα δικά σας...

Πυρήνας «Αναρχία Ξανά»

Πηγές:

1. https://el.wikipedia.org/wiki/Πολ_Ποτ
2. http://www.huffingtonpost.gr/2015/04/15/story-pol-pot-camboge_n 7060156.html
3. http://www.tovima.gr/world/article/?aid=410275
4. https://el.wikipedia.org/wiki/Ερυθροί_Χμερ
5. *Πολ Ποτ. Η ανατομία ενός εφιάλτη.* Philip Short. Modern Times, 2006

Ἡ διαδικασία φθορᾶς τῶν γλωσσῶν

«Ἐὰν θέλης νὰ ἐξαφανίσης ἕναν λαό, κατάστρεψὲ του τὴν γλῶσσα»

(Β. Ι. Ουλιάνωφ-Λένιν)

Μ᾽ ὅλον ὅτι τυγχάνει νὰ εἶνε πάρα πολλὰ αὐτὰ τὰ ὅσα δύνανται νὰ καταγραφοῦν καὶ νὰ ἀναπτυχθοῦν κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν σκέψεὼν μᾶς τῶν ἀφορωσῶν τὴν γλῶσσαν, ἐν προκειμένῳ, θὰ γίνη προσπάθεια ἐπισημάνσεως ὁρισμένων καταστάσεων, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἀπαραίτητον νὰ ἐκτεθοῦν, ὥστε νὰ κατανοηθοῦν σημαντικὰ στοιχεῖα τοῦ θέματος μὲ τὸ ὁποῖον ἀσχολούμεθα.

Ἔχει διαπιστωθεῖ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐθίζεται εἰς τὴν διαρκῆ πρακτικήν, εἶναι εὐάλωτος εἰς τὴν χειραγώγησιν. Αὐτὴ ἡ ἐπισήμανσις ἀποκτᾶ ἰδιαιτέραν βαρύτητα, ἐφ᾽ ὅσον ληφθῆ ὑπ᾽ ὄψιν: α) ἡ χρῆσις λέξεων κατὰ τὴν καθομιλουμένην, ὅπου ἡ πρακτικὴ (ὁμιλία) ἐπισκιάζει, ἕως τοῦ σημείου τῆς ἐξαφανίσεως, τὴν δυνατότητα κατανοήσεως τῶν ὅσων ἐκφέρονται διὰ τοῦ στόματος καὶ β) οἱ ἐθισθέντες εἰς τὴν συνεχῆ πρακτικὴν δραστηριότητα, λόγω βιοπορισμοῦ, οὐδόλως ἐνδιαφέρονται εἰς τὴν ἐμβάθυνσιν ἐπὶ τῶν ἐννοιῶν, αἱ ὁποῖαι συνυπάρχουν μὲ τὰς λέξεις καὶ τὰς ἐκφράσεις, θεωροῦντες ἀρκετὴν δι᾽ αὐτοὺς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀμέσου ἐπικοινωνίας μετὰ τῶν συναναστρεφομένων. Παρ᾽ ὅλα αὐτά, ἡ πρακτικὴ αὐτὴ –καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέοντα– οὐδόλως φαίνεται νὰ ἀπασχολεῖ τοὺς περὶ τὴν γλῶσσαν «εἰδικούς», οἱ ὁποῖοι μᾶλλον ἐμφανίζονται ἱκανοποιημένοι ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι προϊὸν τῶν πολύμοχθων προσπαθειῶν καὶ ἐπεμβάσεών·των πρὸς τὴν κατεύθυνσιν φθορᾶς τῆς γλώσσης.

Διὰ νὰ εἴμεθα, ὅμως, ἀκριβοδίκαιοι δὲν εἶναι αὐτοὶ οἱ μοναδικοί, οἱ ὁποῖοι συμβάλλουν εἰς τὴ φθορὰν τῆς γλώσσης. Αὐτοὶ συνήθως ἕπονται συνθηκῶν,[1] αἱ ὁποῖαι ἀνοίγουν τὸν δρόμον πρὸς τὴν φθορὰν καὶ παραποίησιν τῶν ἐννοιῶν, τῶν ἐνυπαρχουσῶν εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον τῶν ἀνθρωπίνων ὁμάδων, αἱ ὁποῖαι διαθέτουν καὶ χειρίζονται τὴν γλῶσσαν διὰ τῆς ὁποίας ἐκφράζουν αὐτὸν τὸν πλοῦτον.

Διότι, εἶναι ἀδιαμφισβήτητον ὅτι αἱ γλῶσσαι ὑφίστανται φθοροποιοὺς ἐπεμβάσεις, αἱ ὁποῖαι εἶνε δυνατὸν νὰ ὁδηγήσουν εἰς ἀλλοίωσιν ἢ ἐξάλειψιν τῶν, ἐμπορίου καὶ τῆς καταναλώσεως εἶναι ὁ προαιώνιος, ὄχι ἁπλῶς ἀντίπαλος, ἀλλὰ πολέμιος τῶν γλωσσῶν ἐν γένει καὶ ἰδιαιτέρως ὅσων δὲν ἀνήκουν εἰς τὸν πυρῆνα ἑνὸς ἐκ τῶν ἐκδηλουμένων συστημάτων κυριαρχίας (ἀνατολικοῦ, δυτικοῦ, εὐρωπαϊκοῦ κ.λπ.) καὶ ἀποτελοῦν, οὕτω, δύσχρηστον μέσον διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν συναλλαγῶν.[2]

Καθ᾽ ὅσον πραγματοποιεῖται ἡ ἐνίσχυσις καὶ ἡ ἐπέκτασις τῶν σχέσεων καὶ τῶν δομῶν τῆς ἑκάστοτε κυριαρχίας καὶ καθίσταται, τοιουτοτρόπως, αὕτη μονιμωτέρα καὶ σταθερωτέρα, εἶναι ἑπόμενον αἱ ὑποκείμεναι γλῶσσαι νὰ ὑφίστανται διαφόρους ἐπιστημονικοφανεῖς ἀλλοιώσεις. Ἑπομένως, ἡ ἐξάπλωσις καὶ ἡ «καθιέρωσις» μιᾶς γλώσσης συναρτᾶται μὲ τὴν κατάστασιν ἡ ὁποία ἔχει διαμορφωθεῖ ἀπὸ τὰς ἑκάστοτε κυριαρχούσας δυνάμεις ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς μακροπροθέσμους καὶ βραχυπροθέσμους ἐπιδιώξεις καὶ στόχους των.

Αἱ συνεχεῖς αὗται ἐπιδράσεις ἐπιφέρουν διάφορα ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα ἐπίσης ἀνευρίσκομεν ὀλιγώτερον μὲν εἰς τὰς κατεστημένας γλώσσας καὶ περισσότερον εἰς τὰ λοιπάς, τὰς ὑποκειμένας, αἱ ὁποῖαι δέχονται ἐντόνους καὶ ποικίλας ἐπιθέσεις. Ἄλλως τε, ὁ διαρκὴς ἀνταγωνισμὸς τῶν κρατῶν οὐδόλως θέτει ἐκτὸς τῶν πεδίων τῶν μαχῶν τὰς γλώσσας.

Παρ᾽ ὅλα τά, ἐκ τῶν πραγμάτων, ἀδιάσειστα στοιχεῖα γιὰ τόν, ἰδιαιτέρου χαρακτῆρος, πόλεμον τῶν γλωσσῶν καὶ τὰς πολλαπλὰς ἀλλοιώσεις καὶ φθορὰς τὰς ὁποίας ὑφίσταται ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, δὲν εἶναι ὀλίγοι, οἱ περὶ τὴν γλῶσσαν ἀσχολούμενοι, οἱ ὁποῖοι δηλώνουν πὼς δὲν ὑπάρχει κανεὶς κίνδυνος ὁ ὁποῖος νὰ τὴν ἀπειλῆ. Οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν ἀνήκουν εἰς τὴν κατηγορίαν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι τὴν μεταχειρίζονται μὲ ἀπαξιωτικὸν τρόπον καὶ δὲν ἔχουν κανέναν δισταγμὸν νὰ ἀνεχθοῦν ἢ νὰ συμβάλλουν εἰς διαφόρους παραλείψεις, στρεβλώσεις καὶ φθορὰς χάριν τῆς ὑποτιθεμένης εὐκολίας τὴν ὁποίαν παρέχουν εἰς τοὺς «ἁπλοὺς ἀνθρώπους», ὅπως ἀποκαλοῦν ἐκείνους οἱ ὁποῖοι, διὰ διαφόρους λόγους, δὲν ἔχουν διευκολυνθεῖ εἰς τὸ νὰ ἀναπτύξουν τὸ γνω-

τοῦ ἐπιπέδου ἀφορᾶ τὸ σύνολον τοῦ πληθυσμοῦ, ὁ ὁποῖος κυλίεται εἰς τὸν κόσμον τῆς ἀπαιδευσίας. Οὕτω δυνάμεθα νὰ διαπιστώσωμεν ὅτι αὐτὴ ἡ κατάστασις ἔχει ἄμεσον σχέσιν καὶ μὲ τὴν διαδικασίαν ἀναδιατάξεως καὶ ἀνακατατάξεως εὐρυτέρων κοινωνικῶν ὁμάδων καὶ πληθυσμιακῶν ἑνοτήτων παγκοσμίως.

Διότι, δὲν θὰ πρέπει νὰ θεωρήσωμεν ὡς τυχαῖον τὸ ὅτι κατὰ τὴν παροῦσαν περίοδον αἱ συνιστάμεναι δυνάμεις τῆς παγκοσμίου κυριαρχίας ἔχουν ἐπιβάλλει ὡς μέσον ἐπικοινωνίας (καὶ ὡς ἕναν βαθμὸν συνεννοήσεως) τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν, ἐνῷ βαθμιαίως πολλὰ κράτη ὑποβαθμίζουν τὴν γλῶσσαν τὴν ὁποίαν ὁμιλοῦν οἱ πληθυσμοὶ των. Ἡ διείσδυσις ἀλλογλώσσων λέξεων, φράσεων καὶ ἐκφράσεων εἶναι ἀποτέλεσμα ἐπιβεβλημένων καταστάσεων ἀλλὰ καὶ οἰκειοθελοῦς παραδόσεως εἰς τὸ κυκεῶνα ξενογλώσσων φληναφημάτων. Ἀναμφιβόλως, δὲν ὑπάρχει περίπτωσις νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν χρῆσιν μιᾶς λέξεως ἀπὸ ἄλλη γλῶσσαν, ὅταν αὐτὴ δὲν ὑφίσταται εἰς τὴν ἑλληνικήν. Αὐτό, ὅμως, δὲν σημαίνει τὴν ἀντι-

σημαντικὰ στοιχεῖα τοῦ θέματος μὲ τὸ ὁποῖον ἀσχολούμεθα.

Ἔχει διαπιστωθεῖ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐθίζεται εἰς τὴν διαρκῆ πρακτικήν, εἶναι εὐάλωτος εἰς τὴν χειραγώγησιν. Αὐτὴ ἡ ἐπισήμανσις ἀποκτᾶ ἰδιαιτέραν βαρύτητα, ἐφ' ὅσον ληφθῇ ὑπ' ὄψιν: α) ἡ χρῆσις λέξεων κατὰ τὴν καθομιλουμένην, ὅπου ἡ πρακτικὴ (ὁμιλία) ἐπισκιάζει, ἕως τοῦ σημείου τῆς ἐξαφανίσεως, τὴν δυνατότητα κατανοήσεως τῶν ὅσων ἐκφέρονται διὰ τοῦ στόματος καὶ β) οἱ ἐθισθέντες εἰς τὴν συνεχῆ πρακτικὴν δραστηριότητα, λόγῳ βιοπορισμοῦ, οὐδόλως ἐνδιαφέρονται εἰς τὴν ἐμβάθυνσιν ἐπὶ τῶν ἐννοιῶν, αἱ ὁποῖαι συνυπάρχουν μὲ τὰς λέξεις καὶ τὰς ἐκφράσεις, θεωροῦντες ἀρκετὴν δι' αὐτοὺς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀμέσου ἐπικοινωνίας μετὰ τῶν συναναστρεφομένων. Παρ' ὅλα αὐτά, ἡ πρακτικὴ αὐτὴ –καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέοντα– οὐδόλως φαίνεται νὰ ἀπασχολεῖ τοὺς περὶ τὴν γλῶσσαν «εἰδικούς», οἱ ὁποῖοι μᾶλλον ἐμφανίζονται ἱκανοποιημένοι ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι προϊὸν τῶν πολύμοχθων προσπαθειῶν καὶ ἐπεμβάσεών των πρὸς τὴν κατεύθυνσιν φθορᾶς τῆς γλώσσης.

Διὰ νὰ εἴμεθα, ὅμως, ἀκριβοδίκαιοι δὲν εἶναι αὐτοὶ οἱ μοναδικοί, οἱ ὁποῖοι συμβάλλουν εἰς τὴ φθορὰν τῆς γλώσσης. Αὐτοὶ συνήθως ἕπονται συνθηκῶν,[1] αἱ ὁποῖαι ἀνοίγουν τὸν δρόμον πρὸς τὴν φθορὰν καὶ παραποίησιν τῶν ἐννοιῶν, τῶν ἐνυπαρχουσῶν εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον τῶν ἀνθρωπίνων ὁμάδων, αἱ ὁποῖαι διαθέτουν καὶ χειρίζονται τὴν γλῶσσαν διὰ τῆς ὁποίας ἐκφράζουν αὐτὸν τὸν πλοῦτον.

Διότι, εἶναι ἀδιαμφισβήτητον ὅτι αἱ γλῶσσαι ὑφίστανται φθοροποιοὺς ἐπεμβάσεις, αἱ ὁποῖαι εἶνε δυνατὸν νὰ ὁδηγήσουν εἰς ἀλλοίωσιν ἢ ἐξάλειψιν τῶν, περιεχομένων εἰς τὰς λέξεις, νοημάτων καὶ ἐν τέλει εἰς τὴν πνευματικὴν ἀποσυγκρότησιν τῶν συνδεομένων, μὲ ἑκάστην γλῶσσαν, ὑποκειμένων.

Αἱ διάφοροι μορφαὶ ἐξουσίας, αἱ συναρτώμεναι μὲ αὐτὴν ἐπεκτατικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἐπιδιώξεις, ἡ οἰκονομία, τὸ ἐμπόριον, ἡ ἑκάστοτε προωθουμένη –ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν παροῦσαν χρονικὴν περίοδον– κατάστασις ἀσυναρτήτου δαπάνης χρημάτων πρὸς ἀγορὰν καὶ κατανάλωσιν πάσης φύσεως προϊόντων, ἡ στροφὴ πρὸς ἀσχολίας σχετικὰς μὲ τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν διασκεδάσεως διὰ τὸν προσπορισμὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, ἐπιδροῦν ἐπιβλαβῶς, τόσον βραχυχρονίως ὅσον καὶ μακροχρονίως καὶ ὑπονομεύουν τὰ γλωσσικὰ οἰκοδομήματα τῶν ἀνθρωπίνων συνόλων. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπιπολαίαν γλωσσικὴν σχέσιν ἡ ὁποία ἀναπτύσσεται κατ' αὐτὰς τὰς ἀσχολίας.

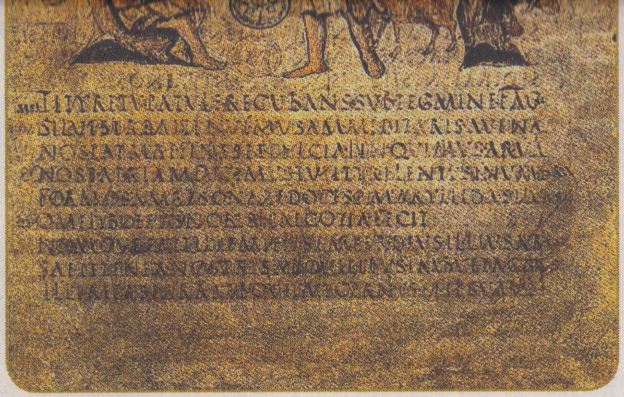
Ἐν προκειμένῳ, παρ' ὅτι ἡ οἰκονομία εἶναι μία ἀπὸ τὰς κυριωτέρας βάσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ διεξαγωγὴ τῶν συναλλαγῶν.[2]

Καθ' ὅσον πραγματοποιεῖται ἡ ἐνίσχυσις καὶ ἡ ἐπέκτασις τῶν σχέσεων καὶ τῶν δομῶν τῆς ἑκάστοτε κυριαρχίας καὶ καθίσταται, τοιουτοτρόπως, αὐτὴ μονιμωτέρα καὶ σταθερωτέρα, εἶναι ἑπόμενον αἱ ὑποκείμεναι γλῶσσαι νὰ ὑφίστανται διαφόρους ἐπιστημονικοφανεῖς ἀλλοιώσεις. Ἑπομένως, ἡ ἐξάπλωσις καὶ ἡ «καθιέρωσις» μιᾶς γλώσσης συναρτᾶται μὲ τὴν κατάστασιν ἡ ὁποία ἔχει διαμορφωθεῖ ἀπὸ τὰς ἑκάστοτε κυριαρχούσας δυνάμεις ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς μακροπροθέσμους καὶ βραχυπροθέσμους ἐπιδιώξεις καὶ στόχους των.

Αἱ συνεχεῖς αὗται ἐπιδράσεις ἐπιφέρουν διάφορα ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα ἐπίσης ἀνευρίσκομεν ὀλιγώτερον μὲν εἰς τὰς κατεστημένας γλώσσας καὶ περισσότερον εἰς τὰ λοιπάς, τὰς ὑποκειμένας, αἱ ὁποῖαι δέχονται ἐντόνους καὶ ποικίλας ἐπιθέσεις. Ἄλλως τε, ὁ διαρκὴς ἀνταγωνισμὸς τῶν κρατῶν οὐδόλως θέτει ἐκτὸς τῶν πεδίων τῶν μαχῶν τὰς γλώσσας.

Παρ' ὅλα τά, ἐκ τῶν πραγμάτων, ἀδιάσειστα στοιχεῖα γιὰ τόν, ἰδιαιτέρου χαρακτῆρος, πόλεμον τῶν γλωσσῶν καὶ τὰς πολλαπλᾶς ἀλλοιώσεις καὶ φθορὰς τὰς ὁποίας ὑφίσταται ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, δὲν εἶναι ὀλίγοι, οἱ περὶ τὴν γλῶσσαν ἀσχολούμενοι, οἱ ὁποῖοι δηλώνουν πὼς δὲν ὑπάρχει κανεὶς κίνδυνος ὁ ὁποῖος νὰ τὴν ἀπειλῇ. Οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν ἀνήκουν εἰς τὴν κατηγορίαν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι τὴν μεταχειρίζονται μὲ ἀπαξιωτικὸν τρόπον καὶ δὲν ἔχουν κανέναν δισταγμὸν νὰ ἀνεχθοῦν ἢ νὰ συμβάλλουν εἰς διαφόρους παραλείψεις, στρεβλώσεις καὶ φθορὰς χάριν τῆς ὑποτιθεμένης εὐκολίας τὴν ὁποίαν παρέχουν εἰς τοὺς «ἁπλοὺς ἀνθρώπους», ὅπως ἀποκαλοῦν ἐκείνους οἱ ὁποῖοι, διὰ διαφόρους λόγους, δὲν ἔχουν διευκολυνθεῖ εἰς τὸ νὰ ἀναπτύξουν τὸ γνωσιακὸν των πεδίον.

Εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον, ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν τῆς ὕπαρξιν αὐτῆς της καταστάσεως. Ἡ διαφορά, ὅμως, αὐτὴ δὲν ἐπιλύεται διὰ τῆς ὑποβαθμίσεως τοῦ γνωσιακοῦ καὶ μαθησιακοῦ ἐπιπέδου τοῦ πληθυσμοῦ ἐν συνόλῳ, ἀλλὰ διὰ τῆς συνεχοῦς ἀνυψώσεως αὐτοῦ τοῦ ἐπιπέδου ὥστε νὰ μειωθεῖ καὶ ἐν τέλει νὰ ἐλαχιστοποιηθῇ αὐτὴ ἡ διαφορά. Αὐτὸ εἶναι ἀπολύτως παραδεκτὸν ἀπὸ κάθε νοήμονα ἄνθρωπον καὶ δὲν χρήζει ἀναλύσεων καὶ ἐπεξηγήσεων. Ἑπομένως, εἶναι εὐεξήγητον ὅτι ἡ πρὸς τὰ κάτω μετακίνησις αὐτοῦ

τοῦ ἐπιπέδου ἀφορᾶ τὸ σύνολον τοῦ πληθυσμοῦ, ὁ ὁποῖος κυλίεται εἰς τὸν κόσμον τῆς ἀπαιδευσίας. Οὕτω δυνάμεθα νὰ διαπιστώσωμεν ὅτι αὐτὴ ἡ κατάστασις ἔχει ἄμεσον σχέσιν καὶ μὲ τὴν διαδικασίαν ἀναδιατάξεως καὶ ἀνακατατάξεως εὐρυτέρων κοινωνικῶν ὁμάδων καὶ πληθυσμιακῶν ἑνοτήτων παγκοσμίως.

Διότι, δὲν θὰ πρέπει νὰ θεωρήσωμεν ὡς τυχαῖον τὸ ὅτι κατὰ τὴν παροῦσαν περίοδον αἱ συνιστάμεναι δυνάμεις τῆς παγκοσμίου κυριαρχίας ἔχουν ἐπιβάλλει ὡς μέσον ἐπικοινωνίας (καὶ ὡς ἕναν βαθμὸν συνεννοήσεως) τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν, ἐνῶ βαθμιαίως πολλὰ κράτη ὑποβαθμίζουν τὴν γλῶσσαν τὴν ὁποίαν ὁμιλοῦν οἱ πληθυσμοὶ των. Ἡ διείσδυσις ἀλλογλώσσων λέξεων, φράσεων καὶ ἐκφράσεων εἶναι ἀποτέλεσμα ἐπιβεβλημένων καταστάσεων ἀλλὰ καὶ οἰκειοθελοῦς παραδόσεως εἰς τὸ κυκεῶνα ξενογλώσσων φληναφημάτων. Ἀναμφιβόλως, δὲν ὑπάρχει περίπτωσις νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν χρῆσιν μιᾶς λέξεως ἀπὸ ἄλλη γλῶσσαν, ὅταν αὐτὴ δὲν ὑφίσταται εἰς τὴν ἑλληνικήν. Αὐτό, ὅμως, δὲν σημαίνει τὴν ἀντικατάστασιν λέξεων μὲ ἄλλας.

Κατὰ πόσον, ὅμως, εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ τρόπος ἀντιμετωπίσεως ὅλων αὐτῶν τῶν καταστάσεων, ὅταν τὰ προβαλλόμενα ἐπιχειρήματα τῶν κρυφῶν ἢ φανερῶν ὑποστηρικτῶν τῆς ἑνοποιουμένης κυριαρχίας[3] ἕλκουν τὴν προέλευσίν των ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ πορεία χιλιετιῶν δὲν κατέστησε δυνατὴν τὴν ἐξαφάνισιν ἢ τὴν πλήρη ἀλλοίωσιν τῆς ἑλληνικῆς, ἐν προκειμένῳ, γλώσσης. Προφανῶς, ἡ ἐπιχειρηματολογία αὐτὴ παραγνωρίζει σκοπίμως ἢ ὑπεραισιοδοξίας ἕνεκα, τὰς συνθήκας αἱ ὁποῖαι κατέστησαν δυνατὴν τὴν διατήρησιν τοῦ κορμοῦ καὶ τὴν συνεχῆ καλλιέργειαν, ἡ ὁποία ὑπῆρξε καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ μεσολαβῆσαν ἀπὸ τοὺς ἑλληνιστικοὺς χρόνους ἕως καὶ τὴν «μεταρρύθμισιν» τῆς μεταπολιτεύσεως. Ἀγνοεῖται, ἐπίσης, ὅτι ὁ ἰδιόρρυθμος πόλεμος κατὰ τῆς γλώσσης ἐξελίχθη εἰς καταστροφικόν, τόσον διὰ τῆς ἐντάσεως μὲ τὴν ὁποίαν ἐξεδηλώθησαν αἱ ἀντιπαραθέσεις μεταξὺ

2. Ἐννοεῖται, ὅτι τὸ δύσχρηστον μιᾶς γλώσσης ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς περιόδους καὶ τὰς καταστάσεις εἰς τὰς ὁποίας εὑρίσκεται ἡ κυριαρχία καὶ ἡ ἑκάστοτε ἐκδηλωμένη σύνθεσίς της. Ἡ ἐπιθετική, χρησιμοποίησις τοῦ ἐκτεταμένου ἰδιώματος τῆς Ἀττικῆς καὶ ἡ καθιέρωσίς του ἀπὸ τοὺς συμμετέχοντας εἰς τὴν μακεδονικὴν ἐκστρατείαν, δὲν εἶχε μὲν ὁμοιόμορφα ἀπο-

–καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέοντα– οὐδόλως φαίνεται νὰ ἀπασχολεῖ τοὺς περὶ τὴν γλῶσσαν «εἰδικούς», οἱ ὁποῖοι μᾶλλον ἐμφανίζονται ἱκανοποιημένοι ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι προϊὸν τῶν πολύμοχθων προσπαθειῶν καὶ ἐπεμβάσεών των πρὸς τὴν κατεύθυνσιν φθορᾶς τῆς γλώσσης.

Διὰ νὰ εἴμεθα, ὅμως, ἀκριβοδίκαιοι δὲν εἶναι αὐτοὶ οἱ μοναδικοί, οἱ ὁποῖοι συμβάλλουν εἰς τὴ φθορὰν τῆς γλώσσης. Αὐτοὶ συνήθως ἕπονται συνθηκῶν,[1] αἱ ὁποῖαι ἀνοίγουν τὸν δρόμον πρὸς τὴν φθορὰν καὶ παραποίησιν τῶν ἐννοιῶν, τῶν ἐνυπαρχουσῶν εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον τῶν ἀνθρωπίνων ὁμάδων, αἱ ὁποῖαι διαθέτουν καὶ χειρίζονται τὴν γλῶσσαν διὰ τῆς ὁποίας ἐκφράζουν αὐτὸν τὸν πλοῦτον.

Διότι, εἶναι ἀδιαμφισβήτητον ὅτι αἱ γλῶσσαι ὑφίστανται φθοροποιοὺς ἐπεμβάσεις, αἱ ὁποῖαι εἶνε δυνατὸν νὰ ὁδηγήσουν εἰς ἀλλοίωσιν ἢ ἐξάλειψιν τῶν, περιεχομένων εἰς τὰς λέξεις, νοημάτων καὶ ἐν τέλει εἰς τὴν πνευματικὴν ἀποσυγκρότησιν τῶν συνδεομένων, μὲ ἑκάστην γλῶσσαν, ὑποκειμένων.

Αἱ διάφοροι μορφαὶ ἐξουσίας, αἱ συναρτώμεναι μὲ αὐτὴν ἐπεκτατικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἐπιδιώξεις, ἡ οἰκονομία, τὸ ἐμπόριον, ἡ ἑκάστοτε προωθουμένη –ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν παροῦσαν χρονικὴν περίοδον– κατάστασις ἀσυναρτήτου δαπάνης χρημάτων πρὸς ἀγορὰν καὶ κατανάλωσιν πάσης φύσεως προϊόντων, ἡ στροφὴ πρὸς ἀσχολίας σχετικὰς μὲ τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν διασκεδάσεως διὰ τὸν προσπορισμὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, ἐπιδροῦν ἐπιβλαβῶς, τόσον βραχυχρονίως ὅσον καὶ μακροχρονίως καὶ ὑπονομεύουν τὰ γλωσσικὰ οἰκοδομήματα τῶν ἀνθρωπίνων συνόλων. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπιπολαίαν γλωσσικὴν σχέσιν ἡ ὁποία ἀναπτύσσεται κατ' αὐτὰς τὰς ἀσχολίας.

Ἐν προκειμένω, παρ' ὅτι ἡ οἰκονομία εἶναι μία ἀπὸ τὰς κυριωτέρας βάσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ διαδικασία φθορᾶς τῶν γλωσσῶν, ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐκτείνονται καὶ διαχέονται εἰς τὰ κοινωνικὰ στρώματα εἶναι τὰ συναρτώμενα μὲ τὴν οἰκονομίαν (τὸ ἐμπόριον, ἡ κατανάλωσις, αἱ ὑπηρεσίαι κ.ἄ.). Ἡ ἐπικράτησις αὐτῶν τῶν συναρτήσεων προϋποθέτει τὴν ἰδεοληψίαν ἀπὸ ἀποστραγγισμένους ἢ αποπροσανατολισθέντας νοῦς. Ἡ ἐξουσία, ἐπομένως, διὰ τῆς οἰκονομίας, τοῦ δέχονται ἐντόνους καὶ ποικίλας ἐπιθέσεις. Ἄλλως τε, ὁ διαρκὴς ἀνταγωνισμὸς τῶν κρατῶν οὐδόλως θέτει ἐκτὸς τῶν πεδίων τῶν μαχῶν τὰς γλώσσας.

Παρ' ὅλα τά, ἐκ τῶν πραγμάτων, ἀδιάσειστα στοιχεῖα γιὰ τόν, ἰδιαιτέρου χαρακτῆρος, πόλεμον τῶν γλωσσῶν καὶ τὰς πολλαπλὰς ἀλλοιώσεις καὶ φθορὰς τὰς ὁποίας ὑφίσταται ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, δὲν εἶναι ὀλίγοι, οἱ περὶ τὴν γλῶσσαν ἀσχολούμενοι, οἱ ὁποῖοι δηλώνουν πὼς δὲν ὑπάρχει κανεὶς κίνδυνος ὁ ὁποῖος νὰ τὴν ἀπειλῆ. Οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν ἀνήκουν εἰς τὴν κατηγορίαν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι τὴν μεταχειρίζονται μὲ ἀπαξιωτικὸν τρόπον καὶ δὲν ἔχουν κανέναν δισταγμὸν νὰ ἀνεχθοῦν ἢ νὰ συμβάλλουν εἰς διαφόρους παραλείψεις, στρεβλώσεις καὶ φθορὰς χάριν τῆς ὑποτιθεμένης εὐκολίας τὴν ὁποίαν παρέχουν εἰς τοὺς «ἁπλοὺς ἀνθρώπους», ὅπως ἀποκαλοῦν ἐκείνους οἱ ὁποῖοι, διὰ διαφόρους λόγους, δὲν ἔχουν διευκολυνθεῖ εἰς τὸ νὰ ἀναπτύξουν τὸ γνωσιακὸν των πεδίον.

Εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον, ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν τῆς ὕπαρξιν αὐτῆς της καταστάσεως. Ἡ διαφορά, ὅμως, αὐτὴ δὲν ἐπιλύεται διὰ τῆς ὑποβαθμίσεως τοῦ γνωσιακοῦ καὶ μαθησιακοῦ ἐπιπέδου τοῦ πληθυσμοῦ ἐν συνόλῳ, ἀλλὰ διὰ τῆς συνεχοῦς ἀνυψώσεως αὐτοῦ τοῦ ἐπιπέδου ὥστε νὰ μειωθεῖ καὶ ἐν τέλει νὰ ἐλαχιστοποιηθῆ αὐτὴ ἡ διαφορά. Αὐτὸ εἶναι ἀπολύτως παραδεκτὸν ἀπὸ κάθε νοήμονα ἄνθρωπον καὶ δὲν χρήζει ἀναλύσεων καὶ ἐπεξηγήσεων. Ἐπομένως, εἶναι εὐεξήγητον ὅτι ἡ πρὸς τὰ κάτω μετακίνησις αὐτοῦ ἔχει ἄμεσον σχέσιν καὶ μὲ τὴν διαδικασίαν ἀναδιατάξεως καὶ ἀνακατατάξεως εὐρυτέρων κοινωνικῶν ὁμάδων καὶ πληθυσμιακῶν ἑνοτήτων παγκοσμίως.

Διότι, δὲν θὰ πρέπει νὰ θεωρήσωμεν ὡς τυχαῖον τὸ ὅτι κατὰ τὴν παροῦσαν περίοδον αἱ συνιστάμεναι δυνάμεις τῆς παγκοσμίου κυριαρχίας ἔχουν ἐπιβάλλει ὡς μέσον ἐπικοινωνίας (καὶ ὡς ἕναν βαθμὸν συνεννοήσεως) τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν, ἐνῶ βαθμιαίως πολλὰ κράτη ὑποβαθμίζουν τὴν γλῶσσαν τὴν ὁποίαν ὁμιλοῦν οἱ πληθυσμοὶ των. Ἡ διείσδυσις ἀλλογλώσσων λέξεων, φράσεων καὶ ἐκφράσεων εἶναι ἀποτέλεσμα ἐπιβεβλημένων καταστάσεων ἀλλὰ καὶ οἰκειοθελοῦς παραδόσεως εἰς τὸ κυκεῶνα ξενογλώσσων φληναφημάτων. Ἀναμφιβόλως, δὲν ὑπάρχει περίπτωσις νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν χρῆσιν μιᾶς λέξεως ἀπὸ ἄλλη γλῶσσαν, ὅταν αὐτὴ δὲν ὑφίσταται εἰς τὴν ἑλληνικήν. Αὐτό, ὅμως, δὲν σημαίνει τὴν ἀντικατάστασιν λέξεων μὲ ἄλλας.

Κατὰ πόσον, ὅμως, εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξη τρόπος ἀντιμετωπίσεως ὅλων αὐτῶν τῶν καταστάσεων, ὅταν τὰ προβαλλόμενα ἐπιχειρήματα τῶν κρυφῶν ἢ φανερῶν ὑποστηρικτῶν τῆς ἑνοποιουμένης κυριαρχίας[3] ἕλκουν τὴν προέλευσίν των ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ πορεία χιλιετιῶν δὲν κατέστησε δυνατὴν τὴν ἐξαφάνισιν ἢ τὴν πλήρη ἀλλοίωσιν τῆς ἑλληνικῆς, ἐν προκειμένῳ, γλώσσης. Προφανῶς, ἡ ἐπιχειρηματολογία αὐτὴ παραγνωρίζει σκοπίμως ἢ ὑπεραισιοδοξίας ἕνεκα, τὰς συνθήκας αἱ ὁποῖαι κατέστησαν δυνατὴν τὴν διατήρησιν τοῦ κορμοῦ καὶ τὴν συνεχῆ καλλιέργειαν, ἡ ὁποία ὑπῆρξε καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ μεσολαβῆσαν ἀπὸ τοὺς ἑλληνιστικοὺς χρόνους ἕως καὶ τὴν «μεταρρύθμισιν» τῆς μεταπολιτεύσεως. Ἀγνοεῖται, ἐπίσης, ὅτι ὁ ἰδιόρρυθμος πόλεμος κατὰ τῆς γλώσσης ἐξειλίχθη εἰς καταστροφικόν, τόσον διὰ τῆς ἐντάσεως μὲ τὴν ὁποίαν ἐξεδηλώθησαν αἱ ἀντιπαραθέσεις μεταξὺ τῶν ὑποστηρικτῶν τῆς καθαρευούσης καὶ ἐκεινῶν

1. Πειθήνιοι πρὸς τοὺς ἑκάστοτε ἄρχοντας καὶ πρόθυμοι νὰ ἐκπληρώσουν κάθε στρεβλήν, περὶ τῆς γλώσσης, διάθεσιν καὶ προσταγὴν των.

2. Ἐννοεῖται, ὅτι τὸ δύσχρηστον μιᾶς γλώσσης ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς περιόδους καὶ τὰς καταστάσεις εἰς τὰς ὁποίας εὑρίσκεται ἡ κυριαρχία καὶ ἡ ἑκάστοτε ἐκδηλωμένη σύνθεσὶς της. Ἡ ἐπιθετική, χρησιμοποίησις τοῦ ἐκτεταμένου ἰδιώματος τῆς Ἀττικῆς καὶ ἡ καθιέρωσὶς του ἀπὸ τοὺς συμμετέχοντας εἰς τὴν μακεδονικὴν ἐκστρατείαν, δὲν εἶχε μὲν ὁμοιόμορφα ἀποτελέσματα, οὐδὲ τὴν διαφημιζομένην, ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ ὑπὸ διαφόρων ὑμνητῶν της συντριπτικὴν ὑπεροχὴν· ἀπετέλεσε, ἐν τούτοις, τὸ μέσον διὰ τὴν ἐπιβολὴν καὶ διατήρησιν τῆς κυριαρχίας τῶν κατακτητῶν καθὼς καὶ τὴν ἀνάπτυξιν, τόσον τῶν ἐγκαθέτων ὅσον καὶ τῶν ἀνασυγκροτηθεισῶν τάξεων τῶν κατακτηθεισῶν περιοχῶν, διὰ τῆς πολιτικῆς, τῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ ἐμπορίου. Συνεπῶς, ἡ ἐπέκτασις τῆς κυριαρχίας συναρτᾶται μὲ τὴν ἀπαίτησιν τῆς χρήσεως μιᾶς «κοινῆς» γλώσσης, ἡ ὁποία νὰ μὴν διέπεται ἀπὸ τὴν συνθετικὴν διαδικασίαν τῶν νοημάτων, νὰ ἐκδηλώνη καὶ νὰ ἐπιβάλη μίαν κατάστασιν οἰκουμενικότητος, παρακάμπτουσα τὰς ἐπὶ μέρους γλώσσας ὁμάδων, φυλῶν ἢ κοινωνικῶν συνόλων.

3. Ἡ ὁποία προϋποθέτει τὴν διάλυσιν, ἀκατάστατον συνένωσιν καὶ τελικῶς τὴν συσσωμάτωσιν τεραστίων, ἀριθμητικῶς, κοινωνικῶν συνόλων, τὰ ὁποῖα εὑρισκόμενα εἰς πλήρη πνευματικήν, ἠθικήν, οἰκονομικὴν ἀλλὰ καὶ γλωσσικὴν ἀσάφειαν καὶ ἀποδιοργάνωσιν θὰ ἀποτελέσουν τοὺς πολυπληθεῖς «πολίτας τοῦ κόσμου», ἐνῶ ἕτερὸν τι μέρος αὐτοῦ τοῦ πληθυσμοῦ θὰ ἀποτελέση τοὺς κοσμοπολίτας οἱ ὁποῖοι θὰ πλαισιώσουν τὴν ἢ τὰς Τάξεις, αἱ ὁποῖαι θὰ συστήσουν τὴν νέα μορφὴν τῆς παγκοσμίου κυριαρχίας.

τῆς, φερομένης ὡς γλώσσης, δημοτικῆς-νεοελληνικῆς, ὅσον καὶ μὲ τὴν κρατικὴν ἐπέμβασιν δι' ἧς καθιερώθη ἡ «δημοτικὴ» ὡς ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ κράτους, εἰς μίαν ὑποτιθεμένην προσπάθειαν «ἐπιλύσεως» τῶν ἀντιθέσεων. Λησμονεῖται, ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἐπῆλθεν νέα «ἐπίλυσις» διὰ τῆς καταργήσεως καὶ τοῦ πολυτονικοῦ συστήματος.

Ἡ ἐπιβολὴ τῆς «δημοτικῆς γλώσσης» εἶναι προφανὲς ὅτι δὲν «ἐπέλυσεν», ἀλλὰ ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς μιᾶς ἐκ τῶν δύο ὄψεων τῆς γλώσσης, πρᾶξις ἡ ὁποία διεκπεραιώθη (περιέργως) ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εἶχον βαπτισθῆ ἐντὸς τῆς κολυμβήθρας τῆς καθαρευούσης. Ἡ ἀναζήτησις τοῦ λόγου διὰ τὸν ὁποῖον τὸ κράτος προέβη εἰς αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν προφανῶς καὶ δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν προσπάθειαν ἐκμηδενίσεως τῶν δικτατορικῶν ριζῶν ἢ ὑπολειμμάτων. Ἁπλῶς, ἕνα τμῆμα τῶν ἐξουσιαστῶν ἐξεμεταλλεύθη τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἀντιδικτατορικῆς διαθέσεως, ἡ ὁποία εἶχεν διαχυθεῖ καὶ κυριεύσει μεγάλα τμήματα τοῦ πληθυσμοῦ, προκειμένου νὰ διεκπεραιωθῆ μία ἀπὸ τὰς ἀναγκαίας μεταβολὰς ἐν ὄψει τῆς ἐπερχομένης διαδικασίας ἑνοποιήσεως τῆς κυριαρχίας εἰς παγκόσμιον κλίμακα καὶ τῆς διευρύνσεως τῶν ἀγορῶν. Καταστάσεις αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦν ἀπογυμνωμένας καὶ καθημαγμένας γλώσσας.

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς κυριαρχίας, ὡς ἐλέχθη, προϋποθέτει πριμοδότησιν τῆς προσφοροτέρας γλώσσης διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν σχεδιασμῶν της καὶ τὴν ὑποβάθμισιν ἕως καὶ τὴν πλήρην περιθωριοποίησιν ὅσων δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ταχύτηταν, τὴν ὀλιγομάθειαν καὶ τὴν χρηστικότητα πρὸς ὄφελος τῶν κυριάρχων. Πρόκειται διὰ τὴν ψυχρὰν μηχανιστικὴν ἄποψιν, ἡ ὁποία δὲν ἔχει ἀνάγκην οὔτε ἐπιδιώκει τὴν καλλιέργειαν τοῦ πνευματικοῦ πλούτου καὶ δι' αὐτοῦ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπότητος ἐν συνόλω, ἀλλὰ μόνον ἐκείνων τῶν περιορισμένων ἀριθμητικῶς «προνομιούχων», τῶν καταλλήλων καὶ προθύμων διὰ τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ἐξουσιαστικῶν ἐπιδιώξεων, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦν αὐτὸν τὸν πλοῦτον πρὸς ἴδιον ὄφελος καὶ τῆς Τάξεως τὴν ὁποίαν ὑπηρετοῦν.

Ἀκόμη καὶ κατὰ τὰς περιόδους ὅπου τὸ κράτος διεκήρυξεν τὴν γενικευμένην καὶ δωρεὰν παιδείαν[4] κατ' οὐσίαν αὐτὴ ὑπῆρξε ἕνας ὑπερμεγέθης πομφόλυξ. Ἡ

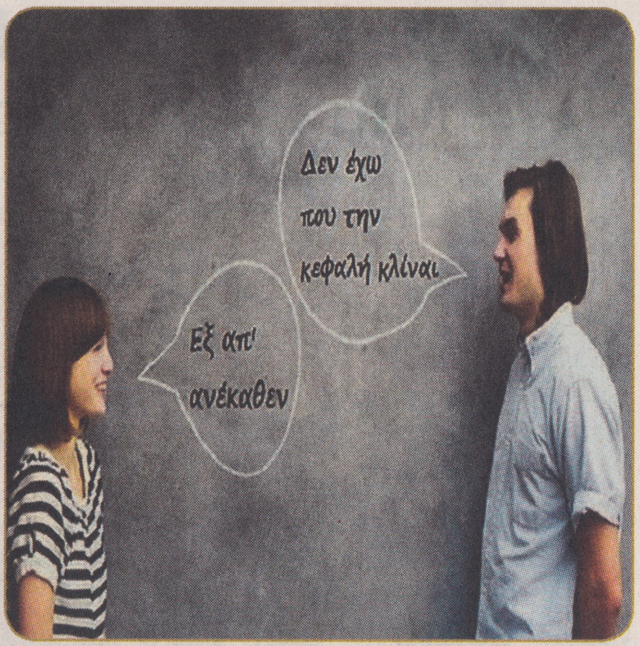
προώθησιν τῶν νέο-φραγκολεβαντίνικων[5], τὴν ἀμέλειαν ἢ σκοπιμότητα ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ὀρθὴν γραφὴν τῶν λέξεων καὶ τὴν διακήρυξιν τῆς χρήσεως «ἀπελευθερωτικῆς» γραφῆς, τὴν ἀποκαλουμένην φωνητικὴν γραφὴν[6] καὶ τὰς διαφόρους αὐθαιρέτους καὶ σκοπίμους ἀντικαταστάσεις λέξεων μὲ ξενογλώσσους ἢ τὴν χρῆσιν διατυπώσεων αἵτινες ἀποτελοῦν ἀπόδοσιν περιφράσεων ἀνηκουσῶν εἰς ἄλλας γλώσσας.

Μὲ δεδομένον ὅτι ἡ εἰς βάθος καὶ μὲ εὐρύτητα ἐκμάθησις καὶ γνῶσις μίας γλώσσης ἀπαιτεῖ χρόνον, κόπον καὶ ἐπιμέλειαν, εἶναι κατανοητὸς ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον οἱ της «νέας ἐποχῆς» τῶν εὐκόλως χειραγωγουμένων ὑπηκόων, προβάλλουν αὐτὰς τὰς προϋποθέσεις καὶ ἀπαιτήσεις ὡς περιττὰς καὶ ἀνωφελῶς κοπιαστικάς καλλιεργοῦντες τὴν «βεβαιότητα» αὐτὴν διὰ ποικίλλων τρόπων.

Ὀφείλωμεν νὰ τονίσωμεν ὅτι ἐν σχέσει μὲ τὰς προηγουμένας ἱστορικὰς περιόδους ἡ ἐπίθεσις τὴν ὁποίαν δέχεται ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα διακρίνεται διὰ τὴν πολυσυνθετότητα, τὴν βιαιότητα, τὴν ἔκτασιν, τὴν συστηματικότητα καὶ τὴν χρῆσιν ἐξελιγμένων μέσων παραπλανήσεως τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως.

Εἰς τὴν ἄλλην πλευράν, οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς γλώσσης ἐμφανίζονται ἀνίσχυροι, ὑποκύπτοντες πολλάκις εἰς τὴν ὁρμὴν τῶν κυμάτων τῆς ἀλλοιώσεως καὶ τὴν παράλληλον ἐπιθυμίαν των νὰ προσεγγίσουν ὅσους εὑρίσκονται εἰς τὰ πεδία τῆς ἐλλιποῦς γνώσεως, τῆς ἐπιφανείας καὶ τῆς ἡμιμαθείας.[7] Χάριν αὐτῆς τῆς ἐπιθυμίας, διαπιστώνεται, ἐπὶ παραδείγματι, ἡ γραφὴ κειμένων καὶ βιβλίων εἰς τὴν καθαρεύουσαν μέν, ἀλλὰ εἰς τὸ μονοτονικὸν ἢ μία ἐπιμονὴ εἰς τὸ πολυτονικὸν σύστημα γραφῆς, ἀλλὰ εἰς γλῶσσαν «νεοελληνικὴν», γραμματικαὶ καὶ συντακτικαὶ ἀνακολουθίαι ἕλκουσαι τὴν καταγωγὴν των ἀπὸ τὸν τρόπον συντάξεως ξένων γλωσσῶν[8] κ.ο.κ. Τὰ παρατεθέντα, ἐν συντομία, ἀναδεικνύουν τὴν χαώδη κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει περιέλθει ὁ οὐσιωδέστατος τρόπος συνεννοήσεως τῶν ἀνθρώπων.

Ὡς ἀντίλογος, προβάλλεται συνήθως ἡ ἀντίληψις ὅτι ἀνέκαθεν ὑπῆρχον παρεκτροπαὶ τῶν ἰσχυόντων ἐν γένει εἰς τὴν γραφὴν καὶ κυρίως εἰς τὴν ὁμιλίαν. Εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖο θὰ συμφωνήσωμεν, διότι ἐν ἐναντία περιπτώσει θὰ εὑρισκόμεθα εἰς κατάστασιν

νουν τὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὴν ἐπανάληψιν τῶν λαθεμένων διατυπώσεων, ἀφοῦ αὗται ὑπῆρχον ἐξαπανέκαθεν![10] Αὐτὴ ἡ στάσις ἀποδοχῆς καὶ καθιερώσεως τῶν λαθῶν ἀποδεικνύει τὴν παντελῆ ἔλλειψιν ἐνδιαφέροντος ἐκ μέρους των διὰ τὴν καλλιέργεια καὶ διαφύλαξιν ἑνὸς ὀρθοῦ προφορικοῦ καὶ γραπτοῦ λόγου. Ἄλλως τε, νομίζεται προτιμότερον τὴν σήμερον νὰ εἶσαι **in** ἀπὸ τὸ νὰ λέγης **ἐν** ἢ νὰ εἶσαι **ἐντὸς** (τῆς πραγματικότητος ἢ μέσα στὰ πράγματα –ἐπὶ τὸ νεοελληνικότερον). Τοιουτοτρόπως, εὐνοοῦνται καὶ οἱ σχεδιασμοὶ τῆς πλήρους ἀποσυνθέσεως τῆς γλώσσης. Διότι τὰ «ἐπιχειρήματα» παραμένουν: οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει διὰ τὴν γλῶσσαν (ἡ γλῶσσα δὲν διατρέχει κανέναν κίνδυνο).

Οἱ ὑποστηρικταὶ τῆς φθορὰς καταφεύγουν ἀρκετὰς φορὰς εἰς εὐτελῆ ἐπιχειρήματα ἰσχυριζόμενοι ὅτι ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ γλῶσσα δὲν εἶχε τονισμὸν ἢ ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ τονικὸς τρόπος γραφῆς δὲν ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὴν ὀρθὴν προφορὰν τότε καλῶς νὰ καταργηθοῦν οἱ τόνοι.[11] Εἶναι προφανὲς ὅτι αἱ ἀπόψεις αὗται καταλήγουν εἰς μίαν ἀνιστόρητον (ἂν ὄχι ανεκδιήγητον) τοποθέτησιν ἐπὶ τοῦ γλωσσικοῦ, δεδομένου ὅτι τὸ ἑπόμενον βῆμα εἶναι νὰ καταργηθοῦν καὶ τὰ διαστήματα τὰ ὁποῖα ὑφίστανται μεταξὺ τῶν λέξεων μὲ τὸ αἰτιολογικὸν ὅτι αὐτὰ δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο εἰς τὴν ἀρχαίαν μορφὴν τῆς γλώσσης.

ὅτι δὲν «ἐπέλυσεν», ἀλλὰ ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς μιᾶς ἐκ τῶν δύο ὄψεων τῆς γλώσσης, πρᾶξις ἡ ὁποία διεκπεραιώθη (περιέργως) ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εἶχον βαπτισθῆ ἐντὸς τῆς κολυμβήθρας τῆς καθαρευούσης. Ἡ ἀναζήτησις τοῦ λόγου διὰ τὸν ὁποῖον τὸ κράτος προέβη εἰς αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν προφανῶς καὶ δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν προσπάθειαν ἐκμηδενίσεως τῶν δικτατορικῶν ριζῶν ἢ ὑπολειμμάτων. Ἁπλῶς, ἕνα τμῆμα τῶν ἐξουσιαστῶν ἐξεμεταλλεύθη τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἀντιδικτατορικῆς διαθέσεως, ἡ ὁποία εἶχεν διαχυθεῖ καὶ κυριεύσει μεγάλα τμήματα τοῦ πληθυσμοῦ, προκειμένου νὰ διεκπεραιωθῆ μία ἀπὸ τὰς ἀναγκαίας μεταβολὰς ἐν ὄψει τῆς ἐπερχομένης διαδικασίας ἑνοποιήσεως τῆς κυριαρχίας εἰς παγκόσμιον κλίμακα καὶ τῆς διευρύνσεως τῶν ἀγορῶν. Καταστάσεις αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦν ἀπογυμνωμένας καὶ καθημαγμένας γλώσσας.

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς κυριαρχίας, ὡς ἐλέχθη, προϋποθέτει πριμοδότησιν τῆς προσφοροτέρας γλώσσης διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν σχεδιασμῶν της καὶ τὴν ὑποβάθμισιν ἕως καὶ τὴν πλήρη περιθωριοποίησιν ὅσων δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ταχύτηταν, τὴν ὀλιγομάθειαν καὶ τὴν χρηστικότητα πρὸς ὄφελος τῶν κυριάρχων. Πρόκειται διὰ τὴν ψυχρὰν μηχανιστικὴν ἄποψιν, ἡ ὁποία δὲν ἔχει ἀνάγκην οὔτε ἐπιδιώκει τὴν καλλιέργειαν τοῦ πνευματικοῦ πλούτου καὶ δι᾽ αὐτοῦ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπότητος ἐν συνόλῳ, ἀλλὰ μόνον ἐκείνων τῶν περιορισμένων ἀριθμητικῶς «προνομιούχων», τῶν καταλλήλων καὶ προθύμων διὰ τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ἐξουσιαστικῶν ἐπιδιώξεων, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦν αὐτὸν τὸν πλοῦτον πρὸς ἴδιον ὄφελος καὶ τῆς Τάξεως τὴν ὁποίαν ὑπηρετοῦν.

Ἀκόμη καὶ κατὰ τὰς περιόδους ὅπου τὸ κράτος διεκήρυξεν τὴν γενικευμένην καὶ δωρεὰν παιδείαν[4] κατ᾽ οὐσίαν αὐτὴ ὑπῆρξε ἕνας ὑπερμεγέθης πομφόλυξ. Ἡ ἀθρόα εἰσροὴ σπουδαστῶν εἰς τὴν μέσην παιδείαν ἐδοκίμασεν τὰς ἀντοχὰς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ παιδεύσῃ ὀρθῶς, ἀλλ᾽ οὔτε καὶ νὰ ἀπορροφήσῃ τὸν ὄγκον τῶν κατ᾽ ἔτος εἰσρεόντων εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα, γεγονὸς τὸ ὁποῖον ὡδήγησεν εἰς ἔτι μεγαλυτέρας δυσκολίας τόσον εἰς τοὺς τομεῖς παιδεύσεως, ὅσον καὶ εἰς τὸ περιεχόμενόν της.

Ἡ ἐπιφανειακὴ μάθησις διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἀπολυτηρίου ἔφθειρεν ἐπὶ μακρὸν τὴν ἤδη τρωθεῖσαν οὐσίαν τῆς παιδεύσεως καὶ μετετόπισε τὸ βάρος ἀπὸ τὴν οὐσιαστικὴν καὶ ἐγκυκλοπαιδικὴν γνῶσιν εἰς τὴν κατάτμησίν της καὶ τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἡμιμαθείας, ἡ ὁποία ἐγκαθίδρυσε, ὡς ἦταν ἀναμενόμενον, καθεστὼς μετριοτήτων προκειμένου αὐτὸ νὰ χρησιμοποιηθῆ διὰ νὰ ἐπιβληθοῦν αἱ μετέπειτα ἀγλωσσίαι καὶ νὰ γενικευθῆ ἡ φθορὰ τῆς γλώσσης. Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ

Μὲ δεδομένον ὅτι ἡ εἰς βάθος καὶ μὲ εὐρύτητα ἐκμάθησις καὶ γνῶσις μίας γλώσσης ἀπαιτεῖ χρόνον, κόπον καὶ ἐπιμέλειαν, εἶναι κατανοητὸς ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον οἱ της «νέας ἐποχῆς» τῶν εὐκόλως χειραγωγουμένων ὑπηκόων, προβάλλουν αὐτὰς τὰς προϋποθέσεις καὶ ἀπαιτήσεις ὡς περιττὰς καὶ ἀνωφελῶς κοπιαστικὰς καλλιεργοῦντες τὴν «βεβαιότητα» αὐτὴν διὰ ποικίλλων τρόπων.

Ὀφείλωμεν νὰ τονίσωμεν ὅτι ἐν σχέσει μὲ τὰς προηγουμένας ἱστορικὰς περιόδους ἡ ἐπίθεσις τὴν ὁποίαν δέχεται ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα διακρίνεται διὰ τὴν πολυσυνθετότητα, τὴν βιαιότητα, τὴν ἔκτασιν, τὴν συστηματικότητα καὶ τὴν χρῆσιν ἐξελιγμένων μέσων παραπλανήσεως τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως.

Εἰς τὴν ἄλλην πλευράν, οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς γλώσσης ἐμφανίζονται ἀνίσχυροι, ὑποκύπτοντες πολλάκις εἰς τὴν ὁρμὴν τῶν κυμάτων τῆς ἀλλοιώσεως καὶ τὴν παράλληλον ἐπιθυμίαν των νὰ προσεγγίσουν ὅσους εὑρίσκονται εἰς τὰ πεδία τῆς ἐλλιποῦς γνώσεως, τῆς ἐπιφανείας καὶ τῆς ἡμιμαθείας.[7] Χάριν αὐτῆς τῆς ἐπιθυμίας, διαπιστώνεται, ἐπὶ παραδείγματι, ἡ γραφὴ κειμένων καὶ βιβλίων εἰς τὴν καθαρεύουσαν μέν, ἀλλὰ εἰς τὸ μονοτονικὸν ἢ μία ἐπιμονὴ εἰς τὸ πολυτονικὸν σύστημα γραφῆς, ἀλλὰ εἰς γλῶσσαν «νεοελληνικήν», γραμματικαὶ καὶ συντακτικαὶ ἀνακολουθίαι ἕλκουσαι τὴν καταγωγήν των ἀπὸ τὸν τρόπον συντάξεως ξένων γλωσσῶν[8] κ.ο.κ. Τὰ παρατεθέντα, ἐν συντομίᾳ, ἀναδεικνύουν τὴν χαώδη κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει περιέλθει ὁ οὐσιωδέστατος τρόπος συνεννοήσεως τῶν ἀνθρώπων.

Ὡς ἀντίλογος, προβάλλεται συνήθως ἡ ἀντίληψις ὅτι ἀνέκαθεν ὑπῆρχον παρεκτροπαὶ τῶν ἰσχυόντων ἐν γένει εἰς τὴν γραφὴν καὶ κυρίως εἰς τὴν ὁμιλίαν. Εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖο θὰ συμφωνήσωμεν, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ εὑρισκόμεθα εἰς κατάστασιν αἰθεροβασίας, δεδομένου ὅτι ἔχει διαπιστωθεῖ πὼς προγενέστεραι μορφαὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης περιέχουν «λανθασμένας» διατυπώσεις ἢ πλεονάζουσας λέξεις.[9] Αἱ παρεκτροπαὶ αὐτῆς τῆς μορφῆς ὀφείλονται συνήθως εἰς ἐμφαντικὰς διατυπώσεις, κατὰ τήν, ἐπιτρέπουσαν τοιαύτας παρεκκλίσεις, ποιητικὴν ἄδειαν, εἴτε εἰς τὴν παραποίησιν κατὰ τὴν ἐκφορὰν των εἰς τὴν καθομιλουμένην καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ καταγραφήν τῶν ἐν λόγῳ ἐπῶν. Ἐπομένως παρεκτροπαὶ ὑπῆρχον καὶ θὰ ὑπάρχουν. Ὅμως, εἶναι μεγάλη ἡ διαφορὰ μεταξὺ μιᾶς σταγόνος ἐν τῷ ὠκεανῷ, ἀπὸ τὰς σταγόνας αἱ ὁποῖαι μεταβάλλονται εἰς ὠκεανόν.

Οἱ συνοδοιπόροι τῆς γλωσσικῆς φθορᾶς θὰ προτεί-

νουν τὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὴν ἐπανάληψιν τῶν λαθεμένων διατυπώσεων, ἀφοῦ αὗται ὑπῆρχον ἐξαπανέκαθεν![10] Αὐτὴ ἡ στάσις ἀποδοχῆς καὶ καθιερώσεως τῶν λαθῶν ἀποδεικνύει τὴν παντελῆ ἔλλειψιν ἐνδιαφέροντος ἐκ μέρους των διὰ τὴν καλλιέργεια καὶ διαφύλαξιν ἑνὸς ὀρθοῦ προφορικοῦ καὶ γραπτοῦ λόγου. Ἄλλως τε, νομίζεται προτιμότερον τὴν σήμερον νὰ εἶσαι **in** ἀπὸ τὸ νὰ λέγης **ἐν** ἢ νὰ εἶσαι **ἐντὸς** (τῆς πραγματικότητος ἢ μέσα στὰ πράγματα –ἐπὶ τὸ νεοελληνικότερον). Τοιουτοτρόπως, εὐνοοῦνται καὶ οἱ σχεδιασμοὶ τῆς πλήρους ἀποσυνθέσεως τῆς γλώσσης. Διότι τὰ «ἐπιχειρήματα» παραμένουν: οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει διὰ τὴν γλῶσσαν (ἡ γλῶσσα δὲν διατρέχει κανέναν κίνδυνο).

Οἱ ὑποστηρικταὶ τῆς φθορᾶς καταφεύγουν ἀρκετὰς φορὰς εἰς εὐτελῆ ἐπιχειρήματα ἰσχυριζόμενοι ὅτι ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ γλῶσσα δὲν εἶχε τονισμὸν ἢ ὅτι ἐφ᾽ ὅσον ὁ τονικὸς τρόπος γραφῆς δὲν ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὴν ὀρθὴν προφορὰν τότε καλῶς νὰ καταργηθοῦν οἱ τόνοι.[11] Εἶναι προφανὲς ὅτι αἱ ἀπόψεις αὗται καταλήγουν εἰς μίαν ἀνιστόρητον (ἂν ὄχι ανεκδιήγητον) τοποθέτησιν ἐπὶ τοῦ γλωσσικοῦ, δεδομένου ὅτι τὸ ἑπόμενον βῆμα εἶναι νὰ καταργηθοῦν καὶ τὰ διαστήματα τὰ ὁποῖα ὑφίστανται μεταξὺ τῶν λέξεων μὲ τὸ αἰτιολογικὸν ὅτι αὐτὰ δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο εἰς τὴν ἀρχαίαν μορφὴν τῆς γλώσης.

Ἀλλὰ τὸ ἀνιστόρητον δὲν εἶναι τὸ μόνον τὸ ὁποῖον δύναται κάποιος νὰ παρατηρήσῃ. Κυκλοφοροῦν διάφορες ἐκδόσεις αἱ ὁποῖαι ὑποτίθεται ὅτι ἐπιχειροῦν νὰ ἀποδώσουν μὲ ἐκλαϊκευτικὸν τρόπον τὰς συγχρόνους γλωσσολογικὰς ἀπόψεις. Σὲ κάποιο ἀπὸ αὐτά[12] ἀνακαλύπτομε ὅτι ὑπάρχει ἡ ἑλληνικὴ ρίζα μπαν[13] καὶ πὼς στὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα δὲν ὑπάρχει ἡ λέξις τροχοφόρο, ἀλλὰ ἡ ἔννοια. Εἶναι νὰ διερωτᾶται κάποιος ἐὰν ἐκ τῆς «ἑλληνικῆς» ρίζης μπαν προέρχεται τὸ γνωστὸ μας «μπανιστήρι» καὶ τὸ ἐπίσης γνωστὸ ρῆμα «μπανίζω» (καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ μπάνιο ἡ ὁποία εἶναι παντελῶς ξενικὴ λέξις. Εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τὸ τροχοφόρο μὲ μία πρόχειρον ἔρευνα εἰς ἕνα λεξικὸν τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης διαπιστώσαμε ὅτι ὄντως δὲν ὑφίσταται ἡ ἑλληνικὴ λέξις τροχοφόρον, ὑπάρχει ὅμως ἡ ἀγγλικὴ wheeled ἡ ὁποία σημαίνει τροχοφόρον. Συμπέρασμα. Ἐκτὸς ἀπὸ

---

5. Τὰ γνωστὰ καὶ ὡς γκρήκλις.

6. Ὀρθότερον θὰ ἦταν νὰ ἀπεκαλεῖτο [illegible]

πριμοδότησιν τῆς προσφοροτέρας γλώσσης διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν σχεδιασμῶν της καὶ τὴν ὑποβάθμισιν ἕως καὶ τὴν πλήρην περιθωριοποίησιν ὅσων δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ταχύτηταν, τὴν ὀλιγομάθειαν καὶ τὴν χρηστικότητα πρὸς ὄφελος τῶν κυριάρχων. Πρόκειται διὰ τὴν ψυχρὰν μηχανιστικὴν ἄποψιν, ἡ ὁποία δὲν ἔχει ἀνάγκην οὔτε ἐπιδιώκει τὴν καλλιέργειαν τοῦ πνευματικοῦ πλούτου καὶ δι' αὐτοῦ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπότητος ἐν συνόλῳ, ἀλλὰ μόνον ἐκείνων τῶν περιορισμένων ἀριθμητικῶς «προνομιούχων», τῶν καταλλήλων καὶ προθύμων διὰ τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ἐξουσιαστικῶν ἐπιδιώξεων, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦν αὐτὸν τὸν πλοῦτον πρὸς ἴδιον ὄφελος καὶ τῆς Τάξεως τὴν ὁποίαν ὑπηρετοῦν.

Ἀκόμη καὶ κατὰ τὰς περιόδους ὅπου τὸ κράτος διεκήρυξεν τὴν γενικευμένην καὶ δωρεὰν παιδείαν[4] κατ' οὐσίαν αὐτὴ ὑπῆρξε ἕνας ὑπερμεγέθης πομφόλυξ. Ἡ ἀθρόα εἰσροὴ σπουδαστῶν εἰς τὴν μέσην παιδείαν ἐδοκίμασεν τὰς ἀντοχὰς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ παιδεύσῃ ὀρθῶς, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ ἀπορροφήσῃ τὸν ὄγκον τῶν κατ' ἔτος εἰσρεόντων εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα, γεγονὸς τὸ ὁποῖον ὡδήγησεν εἰς ἔτι μεγαλυτέρας δυσκολίας τόσον εἰς τοὺς τομεῖς παιδεύσεως, ὅσον καὶ εἰς τὸ περιεχόμενόν της.

Ἡ ἐπιφανειακὴ μάθησις διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἀπολυτηρίου ἔφθειρεν ἐπὶ μακρὸν τὴν ἤδη τρωθεῖσαν οὐσίαν τῆς παιδεύσεως καὶ μετετόπισε τὸ βάρος ἀπὸ τὴν οὐσιαστικὴν καὶ ἐγκυκλοπαιδικὴν γνῶσιν εἰς τὴν κατάτμησίν της καὶ τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἡμιμαθείας, ἡ ὁποία ἐγκαθίδρυσε, ὡς ἦταν ἀναμενόμενον, καθεστὼς μετριοτήτων προκειμένου αὐτὸ νὰ χρησιμοποιηθῆ διὰ νὰ ἐπιβληθοῦν αἱ μετέπειτα ἀγλωσσίαι καὶ νὰ γενικευθῆ ἡ φθορὰ τῆς γλώσσης. Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ διαλογὴ μετετοπίσθη ἀπὸ τὰς κατωτέρας καὶ μέσας βαθμίδας τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰς ἀνωτέρας, ὅπου αἱ δυνατότητες διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν σπουδῶν καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀποκατάστασις καθορίζονται ἀπὸ οἰκονομικὰ καὶ πολιτικὸ-κοινωνικὰ κριτήρια καὶ διαμεσολαβήσεις.

Διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ θέμα τῆς γλωσσικῆς φθορᾶς ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμεν τὴν καλλιεργουμένην εὑρίσκονται εἰς τὰ πεδία τῆς ἐλλιποῦς γνώσεως, τῆς ἐπιφανείας καὶ τῆς ἡμιμαθείας.[7] Χάριν αὐτῆς τῆς ἐπιθυμίας, διαπιστώνεται, ἐπὶ παραδείγματι, ἡ γραφὴ κειμένων καὶ βιβλίων εἰς τὴν καθαρεύουσαν μέν, ἀλλὰ εἰς τὸ μονοτονικὸν ἢ μία ἐπιμονὴ εἰς τὸ πολυτονικὸν σύστημα γραφῆς, ἀλλὰ εἰς γλῶσσαν «νεοελληνικὴν», γραμματικαὶ καὶ συντακτικαὶ ἀνακολουθίαι ἕλκουσαι τὴν καταγωγὴν των ἀπὸ τὸν τρόπον συντάξεως ξένων γλωσσῶν[8] κ.ο.κ. Τὰ παρατεθέντα, ἐν συντομίᾳ, ἀναδεικνύουν τὴν χαώδη κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει περιέλθει ὁ οὐσιωδέστατος τρόπος συνεννοήσεως τῶν ἀνθρώπων.

Ὡς ἀντίλογος, προβάλλεται συνήθως ἡ ἀντίληψις ὅτι ἀνέκαθεν ὑπῆρχον παρεκτροπαὶ τῶν ἰσχυόντων ἐν γένει εἰς τὴν γραφὴν καὶ κυρίως εἰς τὴν ὁμιλίαν. Εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖο θὰ συμφωνήσωμεν, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ εὑρισκόμεθα εἰς κατάστασιν αἰθεροβασίας, δεδομένου ὅτι ἔχει διαπιστωθεῖ πὼς προγενέστεραι μορφαὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης περιέχουν «λανθασμένας» διατυπώσεις ἢ πλεοναζούσας λέξεις.[9] Αἱ παρεκτροπαὶ αὐτῆς τῆς μορφῆς ὀφείλονται συνήθως εἰς ἐμφαντικὰς διατυπώσεις, κατὰ τὴν, ἐπιτρέπουσαν τοιαύτας παρεκκλίσεις, ποιητικὴν ἄδειαν, εἴτε εἰς τὴν παραποίησιν κατὰ τὴν ἐκφορὰν των εἰς τὴν καθομιλουμένην καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ καταγραφὴν τῶν ἐν λόγῳ ἐπῶν. Ἑπομένως παρεκτροπαὶ ὑπῆρχον καὶ θὰ ὑπάρχουν. Ὅμως, εἶναι μεγάλη ἡ διαφορὰ μεταξὺ μιᾶς σταγόνος ἐν τῷ ὠκεανῷ, ἀπὸ τὰς σταγόνας αἱ ὁποῖαι μεταβάλλονται εἰς ὠκεανόν.

Οἱ συνοδοιπόροι τῆς γλωσσικῆς φθορᾶς θὰ προτεί-

ἑλληνικότερον). Τοιουτοτρόπως, εὐνοοῦνται καὶ οἱ σχεδιασμοὶ τῆς πλήρους ἀποσυνθέσεως τῆς γλώσσης. Διότι τὰ «ἐπιχειρήματα» παραμένουν: οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει διὰ τὴν γλῶσσαν (ἡ γλῶσσα δὲν διατρέχει κανέναν κίνδυνο).

Οἱ ὑποστηρικταὶ τῆς φθορᾶς καταφεύγουν ἀρκετὰς φορὰς εἰς εὐτελῆ ἐπιχειρήματα ἰσχυριζόμενοι ὅτι ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ γλῶσσα δὲν εἶχε τονισμὸν ἢ ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ τονικὸς τρόπος γραφῆς δὲν ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὴν ὀρθὴν προφορὰν τότε καλῶς νὰ καταργηθοῦν οἱ τόνοι.[11] Εἶναι προφανὲς ὅτι αἱ ἀπόψεις αὗται καταλήγουν εἰς μίαν ἀνιστόρητον (ἂν ὄχι ἀνεκδιήγητον) τοποθέτησιν ἐπὶ τοῦ γλωσσικοῦ, δεδομένου ὅτι τὸ ἑπόμενον βῆμα εἶναι νὰ καταργηθοῦν καὶ τὰ διαστήματα τὰ ὁποῖα ὑφίστανται μεταξὺ τῶν λέξεων μὲ τὸ αἰτιολογικὸν ὅτι αὐτὰ δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο εἰς τὴν ἀρχαίαν μορφὴν τῆς γλώσσης.

Ἀλλὰ τὸ ἀνιστόρητον δὲν εἶναι τὸ μόνον τὸ ὁποῖον δύναται κάποιος νὰ παρατηρήσῃ. Κυκλοφοροῦν διάφορες ἐκδόσεις αἱ ὁποῖαι ὑποτίθεται ὅτι ἐπιχειροῦν νὰ ἀποδώσουν μὲ ἐκλαϊκευτικόν τρόπον τὰς συγχρόνους γλωσσολογικὰς ἀπόψεις. Σὲ κάποιο ἀπὸ αὐτὰ[12] ἀνακαλύπτομε ὅτι ὑπάρχει ἡ ἑλληνικὴ ρίζα μπαν[13] καὶ πὼς στὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα δὲν ὑπάρχει ἡ λέξις τροχοφόρο, ἀλλὰ ἡ ἔννοια. Εἶναι νὰ διερωτᾶται κάποιος ἐὰν ἐκ τῆς «ἑλληνικῆς» ρίζης μπαν προέρχεται τὸ γνωστὸ μας «μπανιστήρι» καὶ τὸ ἐπίσης γνωστὸ ρῆμα «μπανίζω» (καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ μπάνιο ἡ ὁποία εἶναι παντελῶς ξενικὴ λέξις. Εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τὸ τροχοφόρο μὲ μία πρόχειρον ἔρευνα εἰς ἕνα λεξικὸν τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης διαπιστώσαμε ὅτι ὄντως δὲν ὑφίσταται ἡ ἑλληνικὴ λέξις τροχοφόρον, ὑπάρχει ὅμως ἡ ἀγγλικὴ wheeled ἡ ὁποία σημαίνει τροχοφόρον. Συμπέρασμα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν φθορά, ὑπάρχουν, ἐπίσης, αἱ ἔννοιαι: διαφθορά, παραπλάνησις, ἡμιμάθεια, σκοπιμότης, κ.λπ., κ.λπ.

Συσπείρωσις Ἀναρχικῶν

---

4. Κατὰ τὴν δεκαετίαν τοῦ 1960, ἐπὶ κυβερνήσεως τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, ἡ ὁποία, ἐπίσης, ἐξίσωσεν τὴν δημοτικὴν- νεοελληνικὴν μὲ τὴν καθαρεύουσαν.

5. Τὰ γνωστὰ καὶ ὡς γκρήκλις.
6. Ὀρθότερον θὰ ἦταν νὰ ἀπεκαλεῖτο φονικὴ γραφὴ καὶ ὄχι φωνητική.
7. Ἐπὶ προσθέτως, διακατέχονται καὶ ἀπὸ τὸν φόβον τῆς περιθωριοποιήσεως, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἀληθὲς δεδομένου ὅτι ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὴν –καὶ διὰ– ὀρθὴν διατύπωσιν τῆς γλώσσης προκαλεῖ καὶ προτρέπει διὰ τὴν προσπάθειαν ἀνελίξεως τῶν ὑπολοίπων ἀνθρώπων καὶ ἀποτρέπει τον αὐτοαποκλεισμό.
8. Ἡ συνήθης μεταφορὰ τῆς ξενικῆς ἐκφράσεως «ἔλαβε χώραν» ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ συνέβη, εἶναι ἕνα χαρακτηριστικὸν δεῖγμα.
9. Καίτοι εἶναι ἀποδεκτὸν τὸ ὀρθὸν **ἀνέκαθεν** (ἀνὰ-ἐκὰς+θεν) καὶ ὄχι **ἀπὸ ἀνέκαθεν**, ἐν τούτοις ἕνας φιλόλογος (καὶ ἐνδεχομένως ὑποστηρικτὴς τῶν γλωσσικῶν λαθῶν) εὐκόλως θὰ ἀνακαλύψῃ ὅτι τοιούτου εἴδους σολοικισμοὶ ἀπαντῶνται εἰς τὸν Ὅμηρον (ἀπ' οὐρανόθεν), τὸν Ησίοδον (ἐκ Διόθεν) καὶ εἰς ὁρισμένα, ἀκόμη, σημεῖα ἀρχαίων κειμένων.

10. Σύγχρονος σκωπτικὴ διατύπωσις διὰ τὴν λέξιν *πάντοτε*.
11. Ὑποστηρικτὴς αὐτῆς τῆς γνώμης ἦταν, μεταξὺ ἀρκετῶν ἀκόμη, ὁ ἔμπορος καὶ δημοσιογράφος Θ. Βοσταντζόγλου (Προλεγόμενα εἰς τὸ Ἀναλυτικὸν Ὀρθογραφικὸν Λεξικὸν τῆς Νεοελληνικῆς Γλώσσης, 1967).
12. Φοῖβος Παναγιωτίδης, *Μίλα μου γιὰ γλῶσσα*, Πανεπιστημιακὲς Ἐκδόσεις Κρήτης, Ἱδρυτικὴ δωρεὰ Ἑνώσεως Ἀμερικῆς, 2013, σσ. 30-31 καὶ 146.
13. Πρόκειται γιὰ τὴν ἀγγλικὴ λέξη ban ἡ ὁποία σημαίνει ἀπαγόρευση, ἀποκλεισμό.

Ο ρόλος της Wall Street στην Οκτωβριανή Επανάσταση: Μια ενδιαφέρουσα άποψη από τον Antony C. Sutton

(Α΄ μέρος)

Λέγεται ότι η διαφορά μιας αληθινής από μια κίβδηλη αφήγηση καθορίζεται από το πόσες φορές επαναλαμβάνεται η μία έναντι της άλλης. Ως εκ τούτου, αυτοί που διαθέτουν τα μέσα για να καταγράφουν και να επαναλαμβάνουν μονοπωλιακά στα ανθρώπινα πλήθη τις ψευδείς τους αφηγήσεις, ανά τους αιώνες, μπορούν, σε βάθος χρόνου, να δομούν ιδεολογίες, ιδεολογήματα κι εν τέλει πλαστές συνειδήσεις.

Θεωρούμε πως το άνωθι σχήμα ουδείς εχέφρων μπορεί να το αμφισβητήσει. Η ιστορία βρίθει παραδειγμάτων, από την αρχαιότητα έως και τις μέρες μας, που καταδεικνύουν το αληθές του εν λόγω σχήματος. Ας αναφέρουμε δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα, ένα από το μακρινό παρελθόν κι ένα έτερο της περασμένης δεκαετίας.

Είναι γνωστό πως τα ιερά κείμενα των πρώτων χριστιανών, όσο ο χριστιανισμός παρέμενε μια περιθωριακή

κι όσοι τολμούσαν να τις κατέχουν, να τις διατηρούν, να τις μελετούν. Σπαράγματα αυτής της γνώσης έχει φέρει στο φως σχετικά πρόσφατα η αρχαιολογική έρευνα. Η κυρίαρχη αφήγηση του κρατικού χριστιανισμού επαναλαμβάνεται, αενάως, έως και τις μέρες μας. Έπειτα από δύο χιλιάδες χρόνια διαρκούς επαναλήψεως, η «αλήθεια» πλέον για το πρόσωπο του Ιησού είναι στη συνείδηση των περισσοτέρων ταυτόσημη με την κυρίαρχη αφήγηση της εν λόγω κρατικοποιημένης θρησκείας.

Ας δούμε τώρα ένα ιδίας φύσεως παράδειγμα από το πρόσφατο παρελθόν. Η Νέα Τάξη πραγμάτων, μαζί με τα κρατικά εργαλεία της, Η.Π.Α και Μ. Βρετανία κατά κύριο λόγο, επιθυμεί διακαώς στρατιωτική επέμβαση στο Ιράκ. Ωστόσο, στο εσωτερικό τόσο των Η.Π.Α, όσο και της Μ. Βρετανίας υπάρχουν σοβαρές κοινωνικές ενστάσεις· η συντριπτική πλειοψηφία των εξουσιαζομένων, ακόμη και

Το ντόπιο αντιπολεμικό κίνημα κοιμήθηκε τον ύπνο του δικαίου και περιορίστηκε σε χλιαρές διαμαρτυρίες. Η κυρίαρχη αφήγηση, περνώντας την άποψή της ως θέσφατο, ως αναντίρρητη αλήθεια, πέτυχε τον σκοπό της. Τα αποτελέσματα γνωστά και ειπωμένα. Κι όμως, στην περίπτωση αυτή, το ψέμα, που πάντοτε θα έχει κοντά ποδάρια, δεν άργησε να αποκαλυφθεί· όχι πολύ αργότερα, αποδείχτηκε, βεβαίως, πως η κατάσταση του Ιρακινού στρατού βρισκόταν πολύ μακριά από το να διαθέτει όπλα μαζικής καταστροφής. Πολλά εκ των κυριάρχων Μ.Μ.Ε αναγκάστηκαν να παραδεχθούν πως «έκαναν λάθος». Καίτοι, ο κύβος είχε ριφθεί· μια έντονη και βαθμηδόν αναπτυσσόμενη δυσπιστία απέναντι στις «αλήθειες» της κυρίαρχης αφήγησης ξεκινούσε. Η πληροφορία δεν είναι πλέον μονοπώλιο της κυριαρχίας. Ο όγκος ροής της την κάνει δύσκολη στη συλλογή και δυσκολεύει ακόμη περισσότερο τη δυνατότητα να συντεθεί μέσω αυτής ουσιαστική γνώση. Ευτυχώς, όμως, δεν ζούμε στον 4ο αιώνα (Νέα Χρονολογία), για να καταστραφεί και να χαθεί, με τόση ευκολία.

Όπως αναφέραμε και παραπάνω κι όπως μπορεί να συμπεράνει κανείς από τα ανωτέρω χαρακτηριστικά παραδείγματα, τόσο του πρόσφατου παρόντος, όσο και του μακρινού παρελθόντος, η εξουσία θα κάνει τα πάντα, ώστε να κατέχει μονοπωλιακά την «αλήθεια». Δεν πρέπει να υπάρχει άλλη αλήθεια πέρα της κρατικής «αλήθειας». Και τούτο το πετυχαίνει, εξαφανίζοντας κάθε διαφορετική αφήγηση, επιβάλλοντας τη δική της ως θέσφατο και, κυρίως, επαναλαμβάνοντας αυτήν συνεχώς με όλα τα μέσα. Κατασκευάζει «όσια» κι «ιερά», που ουδείς «βέβηλος» δεν πρέπει ούτε κατά διάνοια να τα αμφισβητήσει.

Πως θα σας φαινόταν, λοιπόν, αν κάποιος σοβαρός πανεπιστημιακός μελετητής σας έλεγε ότι η Οκτωβριανή Επανάσταση δεν ήταν μόνον διακαής πόθος των Λένιν, Τρότσκι, Στάλιν, αλλά και των J.P. Morgan, J.D. Rockfeller και λοιπών επιφανών «παρεπιδημούντων» της Wall Street; Εξωφρενικό ψέμα; Μύθευμα ολκής; Είναι δυνατόν να συνέβη ποτέ κάτι τέτοιο; Δεν ήταν οι μπολσεβίκοι ορκισμένοι εχθροί του καπιταλισμού; Εξοντώθηκαν, άμεσα ή έμμεσα, εκατομμύρια άνθρωποι στο όνομα μιας ψευδεπίγραφης αντιπαλότητας; Δεν ζήσαμε για δεκαετίες σε

Λέγεται ότι η διαφορά μιας αληθινής από μια κίβδηλη αφήγηση καθορίζεται από το πόσες φορές επαναλαμβάνεται η μία έναντι της άλλης. Ως εκ τούτου, αυτοί που διαθέτουν τα μέσα για να καταγράφουν και να επαναλαμβάνουν μονοπωλιακά στα ανθρώπινα πλήθη τις ψευδείς τους αφηγήσεις, ανά τους αιώνες, μπορούν, σε βάθος χρόνου, να δομούν ιδεολογίες, ιδεολογήματα κι εν τέλει πλαστές συνειδήσεις.

Θεωρούμε πως το άνωθι σχήμα ουδείς εχέφρων μπορεί να το αμφισβητήσει. Η ιστορία βρίθει παραδειγμάτων, από την αρχαιότητα έως και τις μέρες μας, που καταδεικνύουν το αληθές του εν λόγω σχήματος. Ας αναφέρουμε δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα, ένα από το μακρινό παρελθόν κι ένα έτερο της περασμένης δεκαετίας.

Είναι γνωστό πως τα ιερά κείμενα των πρώτων χριστιανών, όσο ο χριστιανισμός παρέμενε μια περιθωριακή αίρεση, μια εκ των πολλών στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, ήταν πολυάριθμα, είχαν μεταξύ τους άπειρες διαφορές κι αντιφάσεις. Τα ευαγγέλια, δε, αριθμούσαν αρκετές δεκάδες, εκ των οποίων το καθένα τους εξιστορούσε μιαν αφήγηση του Ιησού, είτε μερικώς είτε πλήρως διαφορετική από τις άλλες. Αν μάλιστα δούμε τη διαφοροποίηση στις λατρευτικές τελετές, στο τελετουργικό, στην σχέση του πιστού με το μεταφυσικό στοιχείο, τότε πραγματικά θα χανόμασταν στα αναρίθμητα παραδείγματα και λεπτομέρειες. Αυτό όμως που έχει σημασία είναι το γεγονός ότι από τα μέσα του 4^{ου} αιώνα κι έπειτα τα πάντα αλλάζουν. Η περιθωριακή αυτή ιουδαϊκή αίρεση μετασχηματίζεται σε μια κρατική θρησκεία, γίνεται συνδιαχειριστής μιας ολόκληρης αυτοκρατορίας, αποκτά τεράστια περιουσία και δύναμη, ενώ παράλληλα ασκεί αυστηρό έλεγχο στους υπηκόους της. Ο κρατικοποιημένος, λοιπόν, χριστιανισμός χρειάζεται -και μάλιστα επειγόντως- μια αυστηρή, απαράκλητη κυρίαρχη αφήγηση. Έτσι, συγκαλείται η σύνοδος κι όσοι τολμούσαν να τις κατέχουν, να τις διατηρούν, να τις μελετούν. Σπαράγματα αυτής της γνώσης έχει φέρει στο φως σχετικά πρόσφατα η αρχαιολογική έρευνα. Η κυρίαρχη αφήγηση του κρατικού χριστιανισμού επαναλαμβάνεται, αενάως, έως και τις μέρες μας. Έπειτα από δύο χιλιάδες χρόνια διαρκούς επαναλήψεως, η «αλήθεια» πλέον για το πρόσωπο του Ιησού είναι στη συνείδηση των περισσοτέρων ταυτόσημη με την κυρίαρχη αφήγηση της εν λόγω κρατικοποιημένης θρησκείας.

Ας δούμε τώρα ένα ιδίας φύσεως παράδειγμα από το πρόσφατο παρελθόν. Η Νέα Τάξη πραγμάτων, μαζί με τα κρατικά εργαλεία της, Η.Π.Α και Μ. Βρετανία κατά κύριο λόγο, επιθυμεί διακαώς στρατιωτική επέμβαση στο Ιράκ. Ωστόσο, στο εσωτερικό τόσο των Η.Π.Α, όσο και της Μ. Βρετανίας υπάρχουν σοβαρές κοινωνικές ενστάσεις· η συντριπτική πλειοψηφία των εξουσιαζομένων, ακόμη και κάποιοι από τους πλέον συντηρητικούς και φιλομιλιταριστές, απορρίπτει το αναγκαίο μιας τέτοιας στρατιωτικής επέμβασης, μη θεωρώντας το κράτος του Ιράκ άμεση απειλή για την ζωή και την ασφάλειά τους. Ο πόλεμος, ωστόσο, πρέπει να γίνει, πάση θυσία. Οι εξουσιαζόμενοι θα συναινούσαν να πληρώσουν, μέσω της φορολογίας, από την τσέπη τους για το επερχόμενο μακελειό, είτε με το «καρότο» είτε με το μαστίγιο. Κι όπως έχει αποδείξει η ιστορία, το «καρότο» λειτουργεί αποτελεσματικότερα τις περισσότερες φορές από τον βίαιο πειθαναγκασμό. Έτσι, τα εργαλεία της κυρίαρχης αφήγησης έπιασαν δουλειά. Κι όταν λέμε δουλειά, το εννοούμε. Εικοσιτέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, τηλεοπτικά κανάλια, ραδιόφωνα, εφημερίδες και φιλοκρατικοί διαδικτυακοί ιστότοποι επαναλάμβαναν διαρκώς το παραμύθι για τα όπλα μαζικής καταστροφής που διέθετε ο Σαντάμ Χουσεΐν, τα γνωστά και ως mass destruction weapons, αγγλιστί. Το ίδιο μοτίβο βέβαια κι από τα πλείστα εκ των υπολοίπων ΜΜΕ και των

χτηκε, βεβαίως, πως η κατάσταση του Ιρακινού στρατού βρισκόταν πολύ μακριά από το να διαθέτει όπλα μαζικής καταστροφής. Πολλά εκ των κυρίαρχων Μ.Μ.Ε αναγκάστηκαν να παραδεχθούν πως «έκαναν λάθος». Καίτοι, ο κύβος είχε ριφθεί· μια έντονη και βαθμηδόν αναπτυσσόμενη δυσπιστία απέναντι στις «αλήθειες» της κυρίαρχης αφήγησης ξεκινούσε. Η πληροφορία δεν είναι πλέον μονοπώλιο της κυριαρχίας. Ο όγκος ροής της την κάνει δύσκολη στη συλλογή και δυσκολεύει ακόμη περισσότερο τη δυνατότητα να συντεθεί μέσω αυτής ουσιαστική γνώση. Ευτυχώς, όμως, δεν ζούμε στον 4^{ο} αιώνα (Νέα Χρονολογία), για να καταστραφεί και να χαθεί, με τόση ευκολία.

Όπως αναφέραμε και παραπάνω κι όπως μπορεί να συμπεράνει κανείς από τα ανωτέρω χαρακτηριστικά παραδείγματα, τόσο του πρόσφατου παρόντος, όσο και του μακρινού παρελθόντος, η εξουσία θα κάνει τα πάντα, ώστε να κατέχει μονοπωλιακά την «αλήθεια». Δεν πρέπει να υπάρχει άλλη αλήθεια πέρα της κρατικής «αλήθειας». Και τούτο το πετυχαίνει, εξαφανίζοντας κάθε διαφορετική αφήγηση, επιβάλλοντας τη δική της ως θέσφατο και, κυρίως, επαναλαμβάνοντας αυτήν συνεχώς με όλα τα μέσα. Κατασκευάζει «όσια» κι «ιερά», που ουδείς «βέβηλος» δεν πρέπει ούτε κατά διάνοια να τα αμφισβητήσει.

Πως θα σας φαινόταν, λοιπόν, αν κάποιος σοβαρός πανεπιστημιακός μελετητής σας έλεγε ότι η Οκτωβριανή Επανάσταση δεν ήταν μόνον διακαής πόθος των Λένιν, Τρότσκι, Στάλιν, αλλά και των J.P. Morgan, J.D. Rockfeller και λοιπών επιφανών «παρεπιδημούντων» της Wall Street; Εξωφρενικό ψέμα; Μύθευμα ολκής; Είναι δυνατόν να συνέβη ποτέ κάτι τέτοιο; Δεν ήταν οι μπολσεβίκοι ορκισμένοι εχθροί του καπιταλισμού; Εξοντώθηκαν, άμεσα ή έμμεσα, εκατομμύρια άνθρωποι στο όνομα μιας ψευδεπίγραφης αντιπαλότητας; Δεν ζήσαμε για δεκαετίες σε μια γαιόσφαιρα χωρισμένη σε αντίπαλα κοινωνικοπολιτικά στρατόπεδα; Σε δύο συστήματα παραγωγής εκ διαμέτρου αντίθετα;

Η απάντηση στα παραπάνω είναι μάλλον απλή: οι σκεπτόμενοι άνθρωποι, οι αγωνιζόμενοι άνθρωποι, μελετούν προσεκτικά και δίχως παρωπίδες κάθε άποψη που βασίζεται σε σοβαρές αποδείξεις και στέρεα επιχειρήματα. Η αλήθεια, η γνήσια, αυθεντική αλήθεια απελευθερώνει. Ας μη την φοβόμαστε. Και η αλήθεια, ως γνώση, δομείται από ολίγες ή απειράριθμες πληροφορίες. Πέρα από τα επαναστατικά πολιτικά «γυαλιά» και τις εναλλακτικές κυρίαρχες αφηγήσεις, της ποικιλώνυμης αριστεράς κατά κανόνα, απλώνεται ένας ολόκληρος ωκεανός σοβαρότατης πληροφόρησης, από το απώτατο παρελθόν, μέχρι την τρέχουσα στιγμή. Εκεί υπάρχουν οι ψηφίδες της αλήθειας. Διάσπαρτες, συκοφαντημένες, περιθωριοποιημένες. Αυτό που χρειάζεται είναι απεριόριστη επιμονή κι υπομονή, για να εξάγουμε από τη σύνθεση τους αυθεντική γνώ-

Λέγεται ότι η διαφορά μιας αληθινής από μια κίβδηλη αφήγηση καθορίζεται από το πόσες φορές επαναλαμβάνεται η μία έναντι της άλλης. Ως εκ τούτου, αυτοί που διαθέτουν τα μέσα για να καταγράφουν και να επαναλαμβάνουν μονοπωλιακά στα ανθρώπινα πλήθη τις ψευδείς τους αφηγήσεις, ανά τους αιώνες, μπορούν, σε βάθος χρόνου, να δομούν ιδεολογίες, ιδεολογήματα κι εν τέλει πλαστές συνειδήσεις.

Θεωρούμε πως το άνωθι σχήμα ουδείς εχέφρων μπορεί να το αμφισβητήσει. Η ιστορία βρίθει παραδειγμάτων, από την αρχαιότητα έως και τις μέρες μας, που καταδεικνύουν το αληθές του εν λόγω σχήματος. Ας αναφέρουμε δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα, ένα από το μακρινό παρελθόν κι ένα έτερο της περασμένης δεκαετίας.

Είναι γνωστό πως τα ιερά κείμενα των πρώτων χριστιανών, όσο ο χριστιανισμός παρέμενε μια περιθωριακή αίρεση, μια εκ των πολλών στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, ήταν πολυάριθμα, είχαν μεταξύ τους άπειρες διαφορές κι αντιφάσεις. Τα ευαγγέλια, δε, αριθμούσαν αρκετές δεκάδες, εκ των οποίων το καθένα τους εξιστορούσε μιαν αφήγηση του Ιησού, είτε μερικώς είτε πλήρως διαφορετική από τις άλλες. Αν μάλιστα δούμε τη διαφοροποίηση στις λατρευτικές τελετές, στο τελετουργικό, στην σχέση του πιστού με το μεταφυσικό στοιχείο, τότε πραγματικά θα χανόμασταν στα αναρίθμητα παραδείγματα και λεπτομέρειες. Αυτό όμως που έχει σημασία είναι το γεγονός ότι από τα μέσα του 4ου αιώνα κι έπειτα τα πάντα αλλάζουν. Η περιθωριακή αυτή ιουδαϊκή αίρεση μετασχηματίζεται σε μια κρατική θρησκεία, γίνεται συνδιαχειριστής μιας ολόκληρης αυτοκρατορίας, αποκτά τεράστια περιουσία και δύναμη, ενώ παράλληλα ασκεί αυστηρό έλεγχο στους υπηκόους της. Ο κρατικοποιημένος, λοιπόν, χριστιανισμός χρειάζεται -και μάλιστα επειγόντως- μια αυστηρή, απαράκλητη κυρίαρχη αφήγηση. Έτσι, συγκαλείται η σύνοδος της Νίκαιας στη Βιθυνία, το 325, όπου τα αφεντικά της κρατικοποιημένης θρησκείας, μαζί με την κοσμική αρχή, τον αυτοκράτορα Κωνσταντίνο, αποφασίζουν να σβήσουν από την ιστορία κάθε διαφορετική χριστιανική αφήγηση, που υφίστατο μέχρι τότε, επιβάλλοντας τα γνωστά έως τις μέρες μας τέσσερα ευαγγέλια. Ακολούθησαν βεβαίως κι άλλες οικουμενικές σύνοδοι, για να συντηρήσουν και να επαυξήσουν το «πνεύμα» της πρώτης. Οποιαδήποτε καταγραφή για τον Ιησού θεωρήθηκε «αναληθής» από τη σύνοδο της Νίκαιας, κυνηγήθηκε ανηλεώς και καταστράφηκε ανά τους αιώνες, όπως ομοίως δεινοπάθησαν κι όσοι τολμούσαν να τις κατέχουν, να τις διατηρούν, να τις μελετούν. Σπαράγματα αυτής της γνώσης έχει φέρει στο φως σχετικά πρόσφατα η αρχαιολογική έρευνα. Η κυρίαρχη αφήγηση του κρατικού χριστιανισμού επαναλαμβάνεται, αενάως, έως και τις μέρες μας. Έπειτα από δύο χιλιάδες χρόνια διαρκούς επαναλήψεως, η «αλήθεια» πλέον για το πρόσωπο του Ιησού είναι στη συνείδηση των περισσοτέρων ταυτόσημη με την κυρίαρχη αφήγηση της εν λόγω κρατικοποιημένης θρησκείας.

Ας δούμε τώρα ένα ιδίας φύσεως παράδειγμα από το πρόσφατο παρελθόν. Η Νέα Τάξη πραγμάτων, μαζί με τα κρατικά εργαλεία της, Η.Π.Α και Μ. Βρετανία κατά κύριο λόγο, επιθυμεί διακαώς στρατιωτική επέμβαση στο Ιράκ. Ωστόσο, στο εσωτερικό τόσο των Η.Π.Α, όσο και της Μ. Βρετανίας υπάρχουν σοβαρές κοινωνικές ενστάσεις· η συντριπτική πλειοψηφία των εξουσιαζομένων, ακόμη και κάποιοι από τους πλέον συντηρητικούς και φιλομιλιταριστές, απορρίπτει το αναγκαίο μιας τέτοιας στρατιωτικής επέμβασης, μη θεωρώντας το κράτος του Ιράκ άμεση απειλή για την ζωή και την ασφάλειά τους. Ο πόλεμος, ωστόσο, πρέπει να γίνει, πάση θυσία. Οι εξουσιαζόμενοι θα συναινούσαν να πληρώσουν, μέσω της φορολογίας, από την τσέπη τους για το επερχόμενο μακελειό, είτε με το «καρότο» είτε με το μαστίγιο. Κι όπως έχει αποδείξει η ιστορία, το «καρότο» λειτουργεί αποτελεσματικότερα τις περισσότερες φορές από τον βίαιο πειθαναγκασμό. Έτσι, τα εργαλεία της κυρίαρχης αφήγησης έπιασαν δουλειά. Κι όταν λέμε δουλειά, το εννοούμε. Εικοσιτέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, τηλεοπτικά κανάλια, ραδιόφωνα, εφημερίδες και φιλοκρατικοί διαδικτυακοί ιστότοποι επαναλάμβαναν διαρκώς το παραμύθι για τα όπλα μαζικής καταστροφής που διέθετε ο Σαντάμ Χουσεΐν, τα γνωστά και ως mass destruction weapons, αγγλιστί. Το ίδιο μοτίβο βέβαια κι από τα πλείστα εκ των υπολοίπων ΜΜΕ και των Ελλαδικών, βεβαίως, συμπεριλαμβανομένων. Δίχως κανένα στοιχείο, δίχως καμία λογική, όλα τα φερέφωνα της Νέας Τάξης, σε αυτό που αποκαλείται Δυτικός κόσμος, παπαγάλιζαν την βεβαιότητα πως ο Ιρακινός στρατός, που δεν διέθετε καν αξιοπρεπή άρβυλα, κατείχε όπλα μαζικής καταστροφής. Εν τέλει, η επανάληψη της αφήγησης, το συνεχές εγκεφαλικό πλύσιμο, νίκησε· το μεγαλύτερο μέρος των εξουσιαζομένων σε Η.Π.Α και Μ. Βρετανία πείθεται πώς τα ανύπαρκτα όπλα μαζικής καταστροφής τού Ιράκ αποτελούν απειλή για τη ζωή τους κι ως εκ τούτου μια στρατιωτική επέμβαση είναι καθ' όλα απαραίτητη. ώστε να κατέχει μονοπωλιακά την «αλήθεια». Δεν πρέπει να υπάρχει άλλη αλήθεια πέρα της κρατικής «αλήθειας». Και τούτο το πετυχαίνει, εξαφανίζοντας κάθε διαφορετική αφήγηση, επιβάλλοντας τη δική της ως θέσφατο και, κυρίως, επαναλαμβάνοντας αυτήν συνεχώς με όλα τα μέσα. Κατασκευάζει «όσια» κι «ιερά», που ουδείς «βέβηλος» δεν πρέπει ούτε κατά διάνοια να τα αμφισβητήσει.

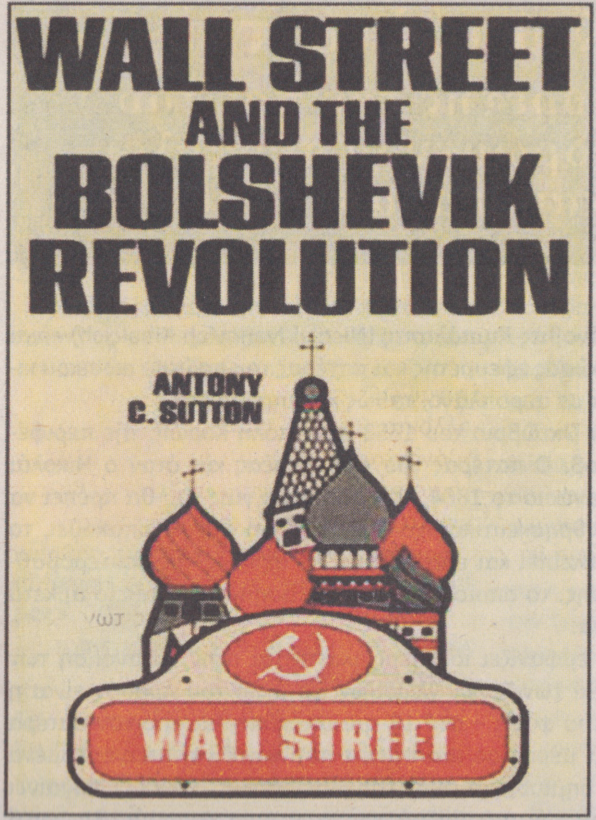
Πως θα σας φαινόταν, λοιπόν, αν κάποιος σοβαρός πανεπιστημιακός μελετητής σας έλεγε ότι η Οκτωβριανή Επανάσταση δεν ήταν μόνον διακαής πόθος των Λένιν, Τρότσκι, Στάλιν, αλλά και των J.P. Morgan, J.D. Rockfeller και λοιπών επιφανών «παρεπιδημούντων» της Wall Street; Εξωφρενικό ψέμα; Μύθευμα ολκής; Είναι δυνατόν να συνέβη ποτέ κάτι τέτοιο; Δεν ήταν οι μπολσεβίκοι ορκισμένοι εχθροί του καπιταλισμού; Εξοντώθηκαν, άμεσα ή έμμεσα, εκατομμύρια άνθρωποι στο όνομα μιας ψευδεπίγραφης αντιπαλότητας; Δεν ζήσαμε για δεκαετίες σε μια γαιόσφαιρα χωρισμένη σε αντίπαλα κοινωνικοπολιτικά στρατόπεδα; Σε δύο συστήματα παραγωγής εκ διαμέτρου αντίθετα;

Η απάντηση στα παραπάνω είναι μάλλον απλή: οι σκεπτόμενοι άνθρωποι, οι αγωνιζόμενοι άνθρωποι, μελετούν προσεκτικά και δίχως παρωπίδες κάθε άποψη που βασίζεται σε σοβαρές αποδείξεις και στέρεα επιχειρήματα. Η αλήθεια, η γνήσια, αυθεντική αλήθεια απελευθερώνει. Ας μη την φοβόμαστε. Και η αλήθεια, ως γνώση, δομείται από ολίγες ή απειράριθμες πληροφορίες. Πέρα από τα επαναστατικά πολιτικά «γυαλιά» και τις εναλλακτικές κυρίαρχες αφηγήσεις, της ποικιλώνυμης αριστεράς κατά κανόνα, απλώνεται ένας ολόκληρος ωκεανός σοβαρότατης πληροφόρησης, από το απώτατο παρελθόν, μέχρι την τρέχουσα στιγμή. Εκεί υπάρχουν οι ψηφίδες της αλήθειας. Διάσπαρτες, συκοφαντημένες, περιθωριοποιημένες. Αυτό που χρειάζεται είναι απεριόριστη επιμονή κι υπομονή, για να εξάγουμε από τη σύνθεσή τους αυθεντική γνώση· το καλύτερο αντίδοτο στα κελεύσματα της κυρίαρχης αφήγησης, «ντούρας» κι «επαναστατικής».

Ο αμερικανοβρεττανός Antony Cyril Sutton υπήρξε καθηγητής οικονομικών στο California State University, όπως, κι ερευνητής στο Stanford University's Hoover Institution. Απελύθη μάλιστα από το τελευταίο, ένεκα ότι χρησιμοποίησε απόρρητο αρχειακό υλικό, για να στηρίξει τις μελέτες του. Υπήρξε εμβριθής μελετητής της σύγχρονης ιστορίας. Απεβίωσε το 2002, αφήνοντας πίσω του μια σεβαστή βιβλιογραφία, στην οποία μέσα από αποδείξεις και συγκεκριμένα ντοκουμέντα υποστηρίζει πως τόσο για

την Οκτωβριανή επανάστασή, όσο και για την εδραίωση και γιγάντωση της Σοβιετικής Ένωσης, βασικοί υπεύθυνοι είναι οι ίδιοι διεθνιστές τραπεζίτες, που ελέγχουν επί της ουσίας (και) το κράτος των Η.Π.Α. Δεν έχει σημασία αν οι απόψεις του Antony C. Sutton περί ιδανικού κράτους κι αυθεντικά φιλελεύθερης δημοκρατίας πόρρω πάνυ απέχουν από μια απελευθερωτική πρόταση. Απεναντίας, οι ενδοεξουσιαστικές κόντρες, ουκ ολίγες φορές, εκτός από τους οφθαλμούς αλλήλων, βγάζουν και τα άπλυτα αυτών στη φόρα.

Ακολουθεί μεταφρασμένο από τα αγγλικά το πρώτο κεφάλαιο από το βιβλίο του Antony C. Sutton, *Wall Street and the Bolshevik Revolution* (1974). Σε επόμενα φύλλα της *Διαδρομής Ελευθερίας* θα παρουσιάσουμε κι έτερα ενδιαφέροντα αποσπάσματα του εν λόγω βιβλίου.

"DEE-LIGHTED!"

Cartoon by Robert Minor in St. Louis Post-Dispatch (1911). Karl Marx surrounded by an appreciative audience of Wall Street financiers: John D. Rockefeller, J. P. Morgan, John D. Ryan of National City Bank, and Morgan partner George W. Perkins. Immediately behind Karl Marx is Teddy Roosevelt, leader of the Progressive Party.

βρίσκεται σε περίοπτη θέση και αναγνωρίζεται από τα περίφημα δόντια του– στο παρασκήνιο. Η Wall Street είναι διακοσμημένη με κόκκινες σημαίες. Οι επευφημίες του πλήθους και τα καπέλα που πετιούνται στον αέρα δείχνουν ότι ο Karl Marx πρέπει να ήταν αρκετά δημοφιλής στους συνεργάτες του από την περιοχή αυτή της Νέας Υόρκης.

Ο Robert Minor ονειρευόταν; **Αντίθετα, ο Minor πατούσε σε σταθερό έδαφος, όταν απεικόνιζε μια ενθουσιώδη συμμαχία της Wall Street και του μαρξιστικού σοσιαλισμού.** Οι χαρακτήρες κινουμένων σχεδίων του Minor –ο Karl Marx (που συμβόλιζε τους μελλοντικούς επαναστάτες Lenin και Trotsky), ο J.P. Morgan, ο John D. Rockefeller – και ο ίδιος ο Minor είναι επίσης πρωταγωνιστές σε αυτό το βιβλίο.

Οι αντιφάσεις που δείχνει το σκίτσο του Minor σκουπίστηκαν κάτω από το χαλί της ιστορίας, επειδή δεν ταιριάζουν με το αποδεκτό εννοιολογικό φάσμα της πολιτικής αριστεράς και των πολιτικών δικαιωμάτων. Οι μπολσεβίκοι βρίσκονται στο αριστερό άκρο του πολιτικού φάσματος και οι χρηματοδότες της Wall Street στο δεξί. Ως εκ τούτου, εμμέσως υποστηρίζουμε ότι οι δύο ομάδες δεν

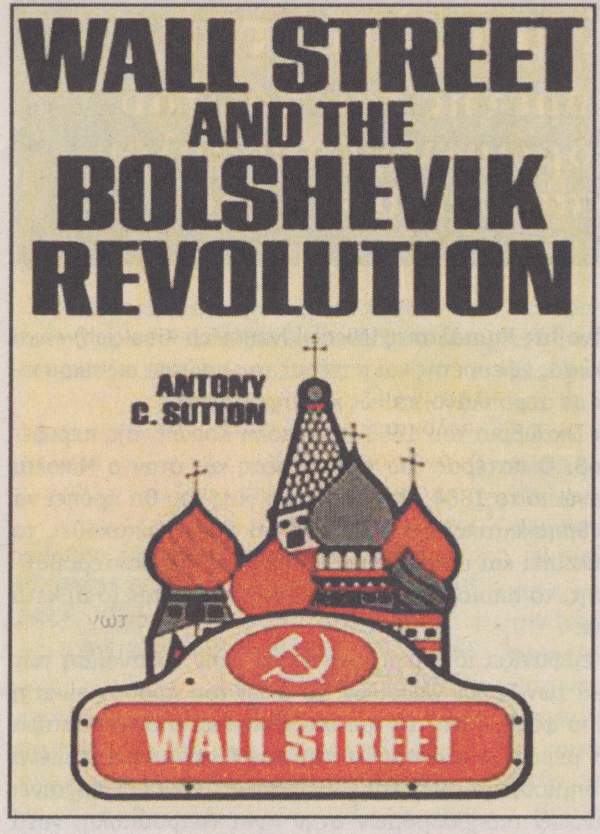
Ο Howe, επί τη ευκαιρία, είναι επίσης μια ακόμη μορφή της μπολσεβίκικης επανάστασης.

Ως εκ τούτου, ένα εναλλακτικό εννοιολογικό σύνολο των πολιτικών ιδεών και των πολιτικοοικονομικών συστημάτων θα είναι εκείνο της κατάταξης του βαθμού ατομικής ελευθερίας σε σχέση με το βαθμό του κεντρικού πολιτικού ελέγχου. Κάτω από τέτοιες επιταγές, ένα εταιρικό κράτος πρόνοιας και ο σοσιαλισμός αποτελούν το ίδιο άκρο του φάσματος. Επομένως, βλέπουμε ότι απόπειρες μονοπωλιακού ελέγχου της κοινωνίας μπορούν να έχουν διαφορετικές ετικέτες, ενώ έχουν κοινά χαρακτηριστικά.

Κατά συνέπεια, ένα εμπόδιο για την ωρίμανση της κατανόησης της πρόσφατης ιστορίας είναι η αντίληψη ότι όλοι οι καπιταλιστές είναι οι πικροί κι απαρέγκλιτοι εχθροί όλων των μαρξιστών και των σοσιαλιστών. Αυτή η λανθασμένη ιδέα ξεκίνησε με τον Karl Marx και ήταν αναμφίβολα χρήσιμη για τους σκοπούς της. Στην πραγματικότητα η ιδέα δεν είναι ανόητη. Υπήρχε μια συνεχής, αν και κρυμμένη, συμμαχία μεταξύ των διεθνών πολιτικών καπιταλιστών και των διεθνιστών επαναστατών σοσιαλιστών – προς αμοιβαίο όφελος. Η συμμαχία αυτή πέρασε απαρατήρητη σε μεγάλο βαθμό, επειδή οι ιστορικοί –με μερικές αξιοσημείωτες εξαιρέσεις– έχουν μια ασυνείδητη μαρξική προκατάληψη και ως εκ τούτου είναι εγκλωβισμένοι μέσα στην αδυναμία οποιασδήποτε τέτοιας υπάρχουσας συμμαχίας. Η απροκατάληπτη ανάγνωση θα πρέπει να μας φέρνει δύο στοιχεία στο μυαλό: το μονοπώλιο των καπιταλιστών είναι οι χειρότεροι εχθροί των επιχειρηματιών του laissez-faire. **Και με δεδομένες τις αδυναμίες του σοσιαλιστικού κεντρικού σχεδιασμού, το ολοκληρωτικό σοσιαλιστικό κράτος είναι μια τέλεια δεσμευμένη αγορά για το καπιταλιστικό μονοπώλιο, αν μπορεί να γίνει μια συμμαχία με τους σοσιαλιστές μεσίτες της εξουσίας.** Ας υποθέσουμε –και είναι μόνο μια υπόθεση σε αυτό το σημείο– ότι το καπιταλιστικό αμερικάνικο μονοπώλιο ήταν σε θέση να μειώσει έναν

τους οφθαλμούς αλλήλων, βγάζουν και τα άπλυτα αυτών στη φόρα.

Ακολουθεί μεταφρασμένο από τα αγγλικά το πρώτο κεφάλαιο από το βιβλίο του Antony C. Sutton, *Wall Street and the Bolshevik Revolution* (1974). Σε επόμενα φύλλα της *Διαδρομής Ελευθερίας* θα παρουσιάσουμε κι έτερα ενδιαφέροντα αποσπάσματα του εν λόγω βιβλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΙ ΗΘΟΠΟΙΟΙ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ

Αγαπητέ κύριε πρόεδρε:
Σε ένδειξη συμπαράστασης στη Σοβιετική μορφή διακυβέρνησης ως της καταλληλότερης μορφής διακυβέρνησης για ρωσικό λαό...

Επιστολή στον πρόεδρο Woodrow Wilson (17 Οκτωβρίου 1918) από τον William Lawrence Saunders, πρόεδρο της Ingersoll-Rand Corp., διευθυντή της American International Corp. και αναπληρωτή προέδρου της Federal Reserve Bank of New York.

Η προμετωπίδα του βιβλίου αυτού συντάχθηκε από τον σκιτσογράφο Robert Minor το 1911 για το *St. Louis Post-*

Cartoon by Robert Minor in St. Louis Post-Dispatch (1911). Karl Marx surrounded by an appreciative audience of Wall Street financiers: John D. Rockefeller, J. P. Morgan, John D. Ryan of National City Bank, and Morgan partner George W. Perkins. Immediately behind Karl Marx is Teddy Roosevelt, leader of the Progressive Party.

βρίσκεται σε περίοπτη θέση και αναγνωρίζεται από τα περίφημα δόντια του– στο παρασκήνιο. Η Wall Street είναι διακοσμημένη με κόκκινες σημαίες. Οι επευφημίες του πλήθους και τα καπέλα που πετιούνται στον αέρα δείχνουν ότι ο Karl Marx πρέπει να ήταν αρκετά δημοφιλής στους συνεργάτες του από την περιοχή αυτή της Νέας Υόρκης.

Ο Robert Minor ονειρευόταν; **Αντίθετα, ο Minor πατούσε σε σταθερό έδαφος, όταν απεικόνιζε μια ενθουσιώδη συμμαχία της Wall Street και του μαρξιστικού σοσιαλισμού.** Οι χαρακτήρες κινουμένων σχεδίων του Minor –ο Karl Marx (που συμβόλιζε τους μελλοντικούς επαναστάτες Lenin και Trotsky), ο J.P. Morgan, ο John D. Rockefeller – και ο ίδιος ο Minor είναι επίσης πρωταγωνιστές σε αυτό το βιβλίο.

Οι αντιφάσεις που δείχνει το σκίτσο του Minor σκουπίστηκαν κάτω από το χαλί της ιστορίας, επειδή δεν ταιριάζουν με το αποδεκτό εννοιολογικό φάσμα της πολιτικής αριστεράς και των πολιτικών δικαιωμάτων. Οι μπολσεβίκοι βρίσκονται στο αριστερό άκρο του πολιτικού φάσματος και οι χρηματοδότες της Wall Street στο δεξί. Ως εκ τούτου, εμμέσως υποστηρίζουμε ότι οι δύο ομάδες δεν έχουν τίποτε κοινό κι οποιαδήποτε συμμαχία μεταξύ τους θα ήταν παράλογη. Οι παράγοντες που έρχονται σε αντίθεση με αυτή την τακτοποιημένη εννοιολογική ρύθμιση συνήθως απορρίπτονται ως παράξενες παρατηρήσεις ή ατυχή λάθη. Η σύγχρονη ιστορία έχει ενσωματώσει αυτού του είδους τη δυαδικότητα και σίγουρα αν πάρα πολλά δυσάρεστα γεγονότα απορρίφθηκαν και σκουπίστηκαν κάτω από το χαλί, αυτό είναι μια ανακριβής ιστορία.

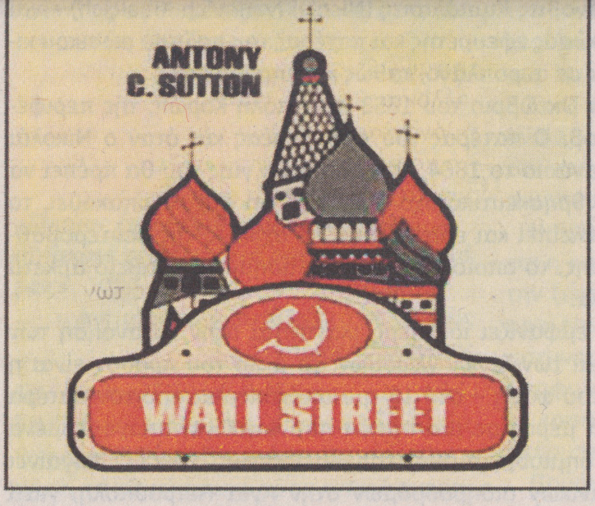
Από την άλλη, μπορεί να παρατηρηθεί ότι τόσο η άκρα δεξιά όσο κι η άκρα αριστερά του συμβατικού πολιτικού φάσματος είναι απολύτως κολλεκτιβίστικη. **Οι εθνικοσοσιαλιστές (για παράδειγμα, οι φασίστες) κι οι διεθνιστές σοσιαλιστές (για παράδειγμα, οι κομμουνιστές) πρότειναν κι οι δυο ολοκληρωτικά πολιτικο-οικονομικά συστήματα, βασισμένα στη γυμνή, απεριόριστη πολιτική εξουσία και τον ατομικό εξαναγκασμό.** Και τα δύο συστήματα

μο του κεντρικού πολιτικού ελέγχου. Κάτω από τέτοιες επιταγές, ένα εταιρικό κράτος πρόνοιας και ο σοσιαλισμός αποτελούν το ίδιο άκρο του φάσματος. Επομένως, βλέπουμε ότι απόπειρες μονοπωλιακού ελέγχου της κοινωνίας μπορούν να έχουν διαφορετικές ετικέτες, ενώ έχουν κοινά χαρακτηριστικά.

Κατά συνέπεια, ένα εμπόδιο για την ωρίμανση της κατανόησης της πρόσφατης ιστορίας είναι η αντίληψη ότι όλοι οι καπιταλιστές είναι οι πικροί κι απαρέγκλιτοι εχθροί όλων των μαρξιστών και των σοσιαλιστών. Αυτή η λανθασμένη ιδέα ξεκίνησε με τον Karl Marx και ήταν αναμφίβολα χρήσιμη για τους σκοπούς της. Στην πραγματικότητα η ιδέα δεν είναι ανόητη. Υπήρχε μια συνεχής, αν και κρυμμένη, συμμαχία μεταξύ των διεθνών πολιτικών καπιταλιστών και των διεθνιστών επαναστατών σοσιαλιστών – προς αμοιβαίο όφελος. Η συμμαχία αυτή πέρασε απαρατήρητη σε μεγάλο βαθμό, επειδή οι ιστορικοί –με μερικές αξιοσημείωτες εξαιρέσεις– έχουν μια ασυνείδητη μαρξική προκατάληψη και ως εκ τούτου είναι εγκλωβισμένοι μέσα στην αδυναμία οποιασδήποτε τέτοιας υπάρχουσας συμμαχίας. Η απροκατάληπτη ανάγνωση θα πρέπει να μας φέρνει δύο στοιχεία στο μυαλό: το μονοπώλιο των καπιταλιστών είναι οι χειρότεροι εχθροί των επιχειρηματιών του laissez-faire. **Και με δεδομένες τις αδυναμίες του σοσιαλιστικού κεντρικού σχεδιασμού, το ολοκληρωτικό σοσιαλιστικό κράτος είναι μια τέλεια δεσμευμένη αγορά για το καπιταλιστικό μονοπώλιο, αν μπορεί να γίνει μια συμμαχία με τους σοσιαλιστές μεσίτες της εξουσίας.** Ας υποθέσουμε –και είναι μόνο μια υπόθεση σε αυτό το σημείο– ότι το καπιταλιστικό αμερικάνικο μονοπώλιο ήταν σε θέση να μειώσει έναν σοσιαλιστικό σχεδιασμό στη Ρωσία με την ιδιότητα μιας αιχμάλωτης τεχνικής αποικίας. Δεν θα ήταν αυτή μια λογική διεθνιστικής επέκτασης του 20ου αι. του μονοπωλίου που κατείχε ο Morgan στους σιδηροδρόμους και του trust πετρελαίου του Rockefeller από τα τέλη του 19ου αι.;

Εκτός από τους Gabriel Kolko, Murray Rothbard και τους ρεβιζιονιστές, οι ιστορικοί δεν ήταν έτοιμοι για έναν τέτοιο συνδυασμό γεγονότων. Οι ιστορικές αναφορές, με σπάνιες εξαιρέσεις, είχαν αναγκαστεί σε μια διχοτομία μεταξύ καπιταλιστών έναντι σοσιαλιστών. Η αξιομνημόνευτη και ευανάγνωστη μελέτη του George Kennan για τη Ρωσική Επανάσταση διατηρεί σταθερά αυτό το μύθο μιας διχοτομίας μεταξύ Wall Street και των Μπολσεβίκων.[2] Το *Η Ρωσία αφήνει τον πόλεμο [Russia Leaves the*

συνέχεια στη σελ. 14

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΙ ΗΘΟΠΟΙΟΙ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ

Αγαπητέ κύριε πρόεδρε:
Σε ένδειξη συμπαράστασης στη Σοβιετική μορφή διακυβέρνησης ως της καταλληλότερης μορφής διακυβέρνησης για ρωσικό λαό...

Επιστολή στον πρόεδρο Woodrow Wilson (17 Οκτωβρίου 1918) από τον William Lawrence Saunders, πρόεδρο της Ingersoll-Rand Corp., διευθυντή της American International Corp. και αναπληρωτή προέδρου της Federal Reserve Bank of New York.

Η προμετωπίδα του βιβλίου αυτού συντάχθηκε από τον σκιτσογράφο Robert Minor το 1911 για το *St. Louis Post-Dispatch*. Ο Minor ήταν ένας ταλαντούχος καλλιτέχνης και συγγραφέας, που αποδείχτηκε ότι έπαιξε διπλό ρόλο ως μπολσεβίκος επαναστάτης, που συνελήφθη στη Ρωσία το 1915 για υποτιθέμενη ανατρεπτική δράση και αργότερα αναδείχτηκε ως χρηματοδοτούμενος από επιφανείς οικονομικούς ταγούς της Wall Street. Τα σκίτσα του Minor απεικονίζουν έναν γενειοφόρο, ακτινοβόλο Karl Marx να στέκεται στη Wall Street με το Σοσιαλισμό κάτω από το βραχιόνά του και να δέχεται συγχαρητήρια από τις αυθεντίες J.P. Morgan, τον συνεργάτη του Morgan, George W. Perkins, έναν αυτάρεσκο John D. Rockefeller, τον John D. Ryan της National City Bank και τον Teddy Roosevelt –που ότι ο Karl Marx πρέπει να ήταν αρκετά δημοφιλής στους συνεργάτες του από την περιοχή αυτή της Νέας Υόρκης.

Ο Robert Minor ονειρευόταν; **Αντίθετα, ο Minor πατούσε σε σταθερό έδαφος, όταν απεικόνιζε μια ενθουσιώδη συμμαχία της Wall Street και του μαρξιστικού σοσιαλισμού.** Οι χαρακτήρες κινουμένων σχεδίων του Minor –ο Karl Marx (που συμβόλιζε τους μελλοντικούς επαναστάτες Lenin και Trotsky), ο J.P. Morgan, ο John D. Rockefeller – και ο ίδιος ο Minor είναι επίσης πρωταγωνιστές σε αυτό το βιβλίο.

Οι αντιφάσεις που δείχνει το σκίτσο του Minor σκουπίστηκαν κάτω από το χαλί της ιστορίας, επειδή δεν ταιριάζουν με το αποδεκτό εννοιολογικό φάσμα της πολιτικής αριστεράς και των πολιτικών δικαιωμάτων. Οι μπολσεβίκοι βρίσκονται στο αριστερό άκρο του πολιτικού φάσματος και οι χρηματοδότες της Wall Street στο δεξί. Ως εκ τούτου, εμμέσως υποστηρίζουμε ότι οι δύο ομάδες δεν έχουν τίποτε κοινό κι οποιαδήποτε συμμαχία μεταξύ τους θα ήταν παράλογη. Οι παράγοντες που έρχονται σε αντίθεση με αυτή την τακτοποιημένη εννοιολογική ρύθμιση συνήθως απορρίπτονται ως παράξενες παρατηρήσεις ή ατυχή λάθη. Η σύγχρονη ιστορία έχει ενσωματώσει αυτού του είδους τη δυαδικότητα και σίγουρα αν πάρα πολλά δυσάρεστα γεγονότα απορρίφθηκαν και σκουπίστηκαν κάτω από το χαλί, αυτό είναι μια ανακριβής ιστορία.

Από την άλλη, μπορεί να παρατηρηθεί ότι τόσο η άκρα δεξιά όσο κι η άκρα αριστερά του συμβατικού πολιτικού φάσματος είναι απολύτως κολλεκτιβιστική. **Οι εθνικοσοσιαλιστές (για παράδειγμα, οι φασίστες) κι οι διεθνιστές σοσιαλιστές (για παράδειγμα, οι κομμουνιστές) πρότειναν κι οι δυο ολοκληρωτικά πολιτικο-οικονομικά συστήματα, βασισμένα στη γυμνή, απεριόριστη πολιτική εξουσία και τον ατομικό εξαναγκασμό.** Και τα δύο συστήματα απαιτούν μονοπώλιο στον έλεγχο της κοινωνίας. Ενώ το μονοπώλιο του ελέγχου των βιομηχανιών ήταν κάποτε ο στόχος των J. P. Morgan και J. D. Rockefeller, από τα τέλη του 19^ου^ αι. τα εσωτερικά ιερά της Wall Street κατανόησαν ότι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να κερδίσουν ένα αδιαμφισβήτητο μονοπώλιο ήταν να «βαδίσουν πολιτικά» και να κάνουν την κοινωνία να πάει να εργαστεί για τα μονοπώλια – στο όνομα του κοινού καλού και του δημόσιου συμφέροντος. Αυτή η στρατηγική περιγράφεται λεπτομερώς το 1906 από τον Frederick C. Howe στις *Εξομολογήσεις ενός Μονοπωλιακού [Confessions of a Monopolist]*.[1]

στών – προς αμοιβαίο όφελος. Η συμμαχία αυτή πέρασε απαρατήρητη σε μεγάλο βαθμό, επειδή οι ιστορικοί –με μερικές αξιοσημείωτες εξαιρέσεις– έχουν μια ασυνείδητη μαρξική προκατάληψη και ως εκ τούτου είναι εγκλωβισμένοι μέσα στην αδυναμία οποιασδήποτε τέτοιας υπάρχουσας συμμαχίας. Η απροκατάληπτη ανάγνωση θα πρέπει να μας φέρνει δύο στοιχεία στο μυαλό: το μονοπώλιο των καπιταλιστών είναι οι χειρότεροι εχθροί των επιχειρηματιών του laissez-faire. **Και με δεδομένες τις αδυναμίες του σοσιαλιστικού κεντρικού σχεδιασμού, το ολοκληρωτικό σοσιαλιστικό κράτος είναι μια τέλεια δεσμευμένη αγορά για το καπιταλιστικό μονοπώλιο, αν μπορεί να γίνει μια συμμαχία με τους σοσιαλιστές μεσίτες της εξουσίας.** Ας υποθέσουμε –και είναι μόνο μια υπόθεση σε αυτό το σημείο– ότι το καπιταλιστικό αμερικάνικο μονοπώλιο ήταν σε θέση να μειώσει έναν σοσιαλιστικό σχεδιασμό στη Ρωσία με την ιδιότητα μιας αιχμάλωτης τεχνικής αποικίας. Δεν θα ήταν αυτή μια λογική διεθνιστικής επέκτασης του 20^ου^ αι. του μονοπωλίου που κατείχε ο Morgan στους σιδηροδρόμους και του trust πετρελαίου του Rockefeller από τα τέλη του 19^ου^ αι.;

Εκτός από τους Gabriel Kolko, Murray Rothbard και τους ρεβιζιονιστές, οι ιστορικοί δεν ήταν έτοιμοι για έναν τέτοιο συνδυασμό γεγονότων. Οι ιστορικές αναφορές, με σπάνιες εξαιρέσεις, είχαν αναγκαστεί σε μια διχοτομία μεταξύ καπιταλιστών έναντι σοσιαλιστών. Η αξιομνημόνευτη και ευανάγνωστη μελέτη του George Kennan για τη Ρωσική Επανάσταση διατηρεί σταθερά αυτό το μύθο μιας διχοτομίας μεταξύ Wall Street και των Μπολσεβίκων.[2] Το *Η Ρωσία αφήνει τον πόλεμο [Russia Leaves the*

συνέχεια στη σελ. 14

1. [σ.σ.] «Αυτοί είναι οι κανόνες του μεγάλου κεφαλαίου. Έχουν αντικαταστήσει τις διδασκαλίες των γονέων μας και μπορούν να αναχθούν σε ένα απλό αξίωμα: αποκτήστε ένα μονοπώλιο, αφήστε την κοινωνία να δουλεύει για σας. Και να θυμάστε ότι η καλύτερη από όλες τις επιχειρήσεις είναι η πολιτική, γιατί μια νομοθετική επιχορήγηση, ένα προνόμιο, μια επιδότηση ή μια φορολογική απαλλαγή αξίζει περισσότερο από ένα κοίτασμα στο Kimberly και στο Comstock [κοίτασμα μεταλλεύματος αργύρου στην περιοχή Βιρτζίνια της Νεβάδα, η πρώτη μεγάλη ανακάλυψη αργύρου στην Αμερική], καθώς δεν απαιτεί καμιά εργασία, πνευματική ή σωματική, αλλά έχει πολλά για αξιοποίηση» (Chicago: Public Publishing, 1906), σελ. 157

2. [σ.σ.] George F. Kennan, *Russia Leaves the War* (New York: Atheneum, 1967) και *Decision to Intervene. Soviet-American Relations, 1917-1920* (Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1958).

συνέχεια από τη σελ. 13

War] έχει μόνο μια αναφορά, παρεμπιπτόντως, στην εταιρεία της J.P. Morgan και μια μόνο αναφορά στην Guaranty Trust Company. Ωστόσο, οι δύο οργανισμοί που αναφέρονται σε περίοπτη θέση στα αρχεία του State Department, στα οποία επίσης γίνεται συχνά αναφορά στο παρόν βιβλίο, είναι και τα δύο μέρος του πυρήνα των στοιχείων που παρουσιάζονται εδώ. Ούτε ο Olof Aschberg, που αποδέχεται για τον εαυτό του τον τίτλο «Τραπεζίτης των Μπολσεβίκων» ούτε ο Nya Banken στη Στοκχόλμη αναφέρεται στον Kennan, παρ' όλο που και οι δυο ήταν οι κεντρικοί χρηματοδότες των μπολσεβίκων. Επιπλέον, σε μικρές, αλλά κρίσιμες περιστάσεις, τουλάχιστον ζωτικής σημασίας για τα επιχειρήματά μας, ο Kennan έκανε εκ των πραγμάτων λάθος. Για παράδειγμα, ο Kennan αναφέρει τον διευθυντή της Federal Reserve Bank, William Boyce Thompson, καθώς άφηνε τη Ρωσία στις 27 Νοεμβρίου 1917. Η ημερομηνία αναχώρησής του θα καθιστούσε πρακτικά αδύνατο για τον Thompson να είναι στην Πετρούπολη στις 2 Δεκεμβρίου 1917, για να μεταδώσει ένα αίτημα για ένα εκατομμύριο δολάρια στον Morgan, που βρισκόταν στη Νέα Υόρκη. Τότε πάλι ο Kennan αναφέρει ότι στις 30 Νοεμβρίου 1917, ο Trotsky εκφώνησε ομιλία ενώπιον του Σοβιέτ της Πετρούπολης, στην οποία παρατήρησε ότι «σήμερα, είχα εδώ στο Ινστιτούτο Smolny δύο Αμερικανούς, που συνδέονται στενά με τα αμερικάνικα καπιταλιστικά στοιχεία». Σύμφωνα με τον Kennan, είναι «δύσκολο να φανταστούμε ποιοι θα μπορούσαν να είναι αυτοί οι δυο Αμερικανοί, αν όχι οι Robins και Gumberg». Αλλά στην πραγματικότητα ο Alexander Gumberg ήταν Ρώσος, όχι Αμερικανός. Επιπλέον, όσο ο Thompson ήταν ακόμη στη Ρωσία στις 30 Νοεμβρίου 1917, ήταν κάτι περισσότερο από πιθανό οι δύο Αμερικάνοι που επισκέφτηκαν τον Trotsky να ήταν ο Raymond Robins, ένας προαγωγέας μεταλλευτικών, που στράφηκε στις «φιλανθρωπίες» και ο Thompson της Federal Reserve Bank της Νέας Υόρκης.

πή ειρήνης το 1914. Ο πρόεδρος Eliot του Harvard διδάσκει τον μπολσεβικισμό. Οι χειρότεροι Μπολσεβίκοι στις Ηνωμένες Πολιτείες δεν είναι μόνο οι καθηγητές κολλεγίων, εκ των οποίων ένας είναι ο πρόεδρος Wilson, αλλά κι οι καπιταλιστές κι οι σύζυγοί τους και κανείς δε φαίνεται να ξέρει για τι μιλάμε. Ο William Boyce Thompson διδάσκει τον μπολσεβικισμό και μπορεί να μεταστρέψει ακόμη και τον Lamont[a] της J.P. Morgan. Ο Vanderlip είναι μπολσεβίκος, το ίδιο κι ο Charles R. Crane. Πολλές γυναίκες προσχωρούν στο κίνημα κι ούτε και αυτές ούτε οι σύζυγοί τους ξέρουν τι είναι ή πού οδηγεί. Ο Henry Ford είναι ένας άλλος και το ίδιο κι οι περισσότεροι από τους εκατό ιστορικούς που ο Wilson πήρε μαζί του στο εξωτερικό με την ανόητη ιδέα ότι η ιστορία μπορεί να διδάξει τη νεολαία σωστά όρια των φυλών και των εθνών γεωγραφικά.[3]»

Εν συντομία, αυτή είναι η ιστορία της μπολσεβίκικης επανάστασης και τα επακόλουθά της, αλλά μια ιστορία που αποκλίνει από τη συνήθη εννοιολογική προσέγγιση που περιορίζεται στην αντιπαλότητα μεταξύ καπιταλιστών και κομμουνιστών. Η δική μας ιστορία μας προβάλλει ως αξίωμα τη συνεργασία μεταξύ του διεθνιστικού μονοπωλιακού καπιταλισμού και του διεθνούς επαναστατικού σοσιαλισμού, προς αμοιβαίο όφελος. Το τελικό ανθρώπινο κόστος αυτής της συμμαχίας έχει πέσει στους ώμους κάθε Ρώσου και κάθε Αμερικάνου. Η επιχειρηματικότητα έχει τεθεί σε ανυποληψία και ο κόσμος προωθείται προς έναν αναποτελεσματικό σοσιαλιστικό σχεδιασμό, ως αποτέλεσμα αυτών των μονοπωλιακών ελιγμών στον κόσμο της πολιτικής και της επανάστασης.

Αυτή είναι επίσης μια ιστορία που αντικατοπτρίζει τη Ρωσική Επανάσταση. Οι τσάροι και το διεφθαρμένο πολιτικό τους σύστημα εκτινάχθηκαν μόνο για να αντικατασταθούν από τους νέους δυνατούς χρηματιστές του άλλου διεφθαρμένου πολιτικού συστήματος. Εκεί όπου οι Ηνωμένες Πολιτείες θα μπορούσαν να ασκήσουν κυρίαρχη επιρροή, για να επιφέρουν μια ελεύθερη Ρωσία, υποτάχθηκαν στις φιλοδοξίες λίγων χρηματιστών

Νικολάι Ιβάνοβιτς Κιμπάλτσιτς:

Εφευρέτης του πρώτου επανδρωμένου πυραύλου και επαναστάτης

Ο Νικολάι Ιβάνοβιτς Κιμπάλτσιτς (Nicolai Ivanovich Kibalcich) είναι διάσημος ρώσος εφευρέτης και πατέρας του πρώτου ρώσικου κινητήρα τζετ σε αεροπλάνο, καθώς και επαναστάτης.

Γεννιέται τον Οκτώβριο του 1853 στην πόλη Κορώπ, της περιφέρειας Τσέρνιγκοβ. Ο πατέρας του είναι ιερέας και όταν ο Νικολάι μπαίνει στο γυμνάσιο το 1864, επιμένει ότι ο γιος του θα πρέπει να μετακινηθεί σε θρησκευτικό σχολείο. Παρ' ότι αρχικά υπακούει, το 1869, το εγκαταλείπει και επανέρχεται σε σχολείο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο τελειώνει με ασημένιο βραβείο αρκετά χρόνια αργότερα.

Από μικρός, εμφανίζει ιδιαίτερη ικανότητα στην κατανόηση των μαθηματικών και των ξένων γλωσσών. Το άλλο του προσόν είναι η επαναστατική του φύση – στα 16 του αποκόπτεται από τον πατέρα του και παίρνει μέρος σε μια ομάδα που συλλέγει απαγορευμένα βιβλία για την δημιουργία μυστικής βιβλιοθήκης. Το 1871 πηγαίνει σε σχολή μηχανικών σιδηροδρόμων στην Αγία Πετρούπολη, γιατί

που αποδέχεται για τον εαυτό του τον τίτλο «Τραπεζίτης των Μπολσεβίκων» ούτε ο Nya Banken στη Στοκχόλμη αναφέρεται στον Kennan, παρ' όλο που και οι δυο ήταν οι κεντρικοί χρηματοδότες των μπολσεβίκων. Επιπλέον, σε μικρές, αλλά κρίσιμες περιστάσεις, τουλάχιστον ζωτικής σημασίας για τα επιχειρήματά μας, ο Kennan έκανε εκ των πραγμάτων λάθος. Για παράδειγμα, ο Kennan αναφέρει τον διευθυντή της Federal Reserve Bank, William Boyce Thompson, καθώς άφηνε τη Ρωσία στις 27 Νοεμβρίου 1917. Η ημερομηνία αναχώρησής του θα καθιστούσε πρακτικά αδύνατο για τον Thompson να είναι στην Πετρούπολη στις 2 Δεκεμβρίου 1917, για να μεταδώσει ένα αίτημα για ένα εκατομμύριο δολάρια στον Morgan, που βρισκόταν στη Νέα Υόρκη. Τότε πάλι ο Kennan αναφέρει ότι στις 30 Νοεμβρίου 1917, ο Trotsky εκφώνησε ομιλία ενώπιον του Σοβιέτ της Πετρούπολης, στην οποία παρατήρησε ότι «σήμερα, είχα εδώ στο Ινστιτούτο Smolny δύο Αμερικανούς, που συνδέονται στενά με τα αμερικάνικα καπιταλιστικά στοιχεία». Σύμφωνα με τον Kennan, είναι «δύσκολο να φανταστούμε ποιοι θα μπορούσαν να είναι αυτοί οι δυο Αμερικανοί, αν όχι οι Robins και Gumberg». Αλλά στην πραγματικότητα ο Alexander Gumberg ήταν Ρώσος, όχι Αμερικανός. Επιπλέον, όσο ο Thompson ήταν ακόμη στη Ρωσία στις 30 Νοεμβρίου 1917, ήταν κάτι περισσότερο από πιθανό οι δύο Αμερικάνοι που επισκέφτηκαν τον Trotsky να ήταν ο Raymond Robins, ένας προαγωγέας μεταλλευτικών, που στράφηκε στις «φιλανθρωπίες» και ο Thompson της Federal Reserve Bank της Νέας Υόρκης.

Ο μπολσεβικισμός της Wall Street ήταν γνωστός στους καλά πληροφορημένους κύκλους ήδη από το 1919. Ο οικονομικός δημοσιογράφος Barron κατέγραψε μια συνομιλία με έναν μεγιστάνα του πετρελαίου, τον E.H. Doheny το 1919 και συγκεκριμένα κατονόμασε τρεις επιφανείς χρηματοδότες, τον William Boyce Thompson, τον Thomas Lamont και τον Charles R. Cane.

Πλοίο S.S. Aquitania, βράδυ της Παρασκευής 1η Φεβρουαρίου 1919.

«Πέρασα το βράδυ με τους Dohenys στη σουίτα τους. Ο κύριος Doheny είπε: αν πιστεύεις στη δημοκρατία, δεν μπορείς να πιστεύεις στο Σοσιαλισμό. Ο Σοσιαλισμός είναι το δηλητήριο που καταστρέφει την Δημοκρατία. Η Δημοκρατία σημαίνει ευκαιρίες για όλους. Ο σοσιαλισμός συντηρεί την ελπίδα ότι ένας άνθρωπος μπορεί εγκαταλείπομπολσεβίκος, το ίδιο κι ο Charles R. Crane. Πολλές γυναίκες προσχωρούν στο κίνημα κι ούτε και αυτές ούτε οι σύζυγοί τους ξέρουν τι είναι ή που οδηγεί. Ο Henry Ford είναι ένας άλλος και το ίδιο κι οι περισσότεροι από τους εκατό ιστορικούς που ο Wilson πήρε μαζί του στο εξωτερικό με την ανόητη ιδέα ότι η ιστορία μπορεί να διδάξει τη νεολαία σωστά όρια των φυλών και των εθνών γεωγραφικά.[3]»

Εν συντομία, αυτή είναι η ιστορία της μπολσεβίκικης επανάστασης και τα επακόλουθά της, αλλά μια ιστορία που αποκλίνει από τη συνήθη εννοιολογική προσέγγιση που περιορίζεται στην αντιπαλότητα μεταξύ καπιταλιστών και κομμουνιστών. Η δική μας ιστορία μας προβάλλει ως αξίωμα τη συνεργασία μεταξύ του διεθνιστικού μονοπωλιακού καπιταλισμού και του διεθνούς επαναστατικού σοσιαλισμού, προς αμοιβαίο όφελος. Το τελικό ανθρώπινο κόστος αυτής της συμμαχίας έχει πέσει στους ώμους κάθε Ρώσου και κάθε Αμερικάνου. Η επιχειρηματικότητα έχει τεθεί σε ανυποληψία και ο κόσμος προωθείται προς έναν αναποτελεσματικό σοσιαλιστικό σχεδιασμό, ως αποτέλεσμα αυτών των μονοπωλιακών ελιγμών στον κόσμο της πολιτικής και της επανάστασης.

Αυτή είναι επίσης μια ιστορία που αντικατοπτρίζει τη Ρωσική Επανάσταση. Οι τσάροι και το διεφθαρμένο πολιτικό τους σύστημα εκτινάχθηκαν μόνο για να αντικατασταθούν από τους νέους δυνατούς χρηματιστές του άλλου διεφθαρμένου πολιτικού συστήματος. Εκεί όπου οι Ηνωμένες Πολιτείες θα μπορούσαν να ασκήσουν κυρίαρχη επιρροή, για να επιφέρουν μια ελεύθερη Ρωσία, υποτάχθηκαν στις φιλοδοξίες λίγων χρηματιστών της Wall Street, που για δικούς τους σκοπούς θα μπορούσαν να δεχτούν μια κεντρική τσαρική Ρωσία ή μια κεντρική μαρξιστική Ρωσία, αλλά όχι μια αποκεντρωμένη ελεύθερη Ρωσία. Οι αιτίες αυτών των ισχυρισμών θα εκτυλιχθούν, καθώς θα αναπτύσσουμε την βασική και, μέχρι στιγμής, ανείπωτη ιστορία της Ρωσικής Επανάστασης και των επακόλουθών της.[4]

σύντροφοι για την
Αναρχική απελευθερωτική δράση

a [σ.τ.μ.] Αμερικανός τραπεζίτης και συνεργάτης του J.P. Morgan από την 1η Ιανουαρίου του 1911. Υπηρέτησε ως οικονομικός σύμβουλος των ΗΠΑ στο εξωτερικό, τη δεκαετία 1920-1930. Ο ένας του γιος, ο Corliss, ήταν καθηγητής φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια και ορκισμένος σοσιαλιστής. Ο άλλος ήταν συνεργάτης της εταιρείας J.P. Morgan.

Νικολάι Ιβάνοβιτς Κιμπάλτσιτς:

Εφευρέτης του πρώτου επανδρωμένου πυραύλου και επαναστάτης

Ο Νικολάι Ιβάνοβιτς Κιμπάλτσιτς (Nicolai Ivanovich Kibalcich) είναι διάσημος ρώσος εφευρέτης και πατέρας του πρώτου ρώσικου κινητήρα τζετ σε αεροπλάνο, καθώς και επαναστάτης.

Γεννιέται τον Οκτώβριο του 1853 στην πόλη Κορώπ, της περιφέρειας Τσέρνιγκοβ. Ο πατέρας του είναι ιερέας και όταν ο Νικολάι μπαίνει στο γυμνάσιο το 1864, επιμένει ότι ο γιος του θα πρέπει να μετακινηθεί σε θρησκευτικό σχολείο. Παρ' ότι αρχικά υπακούει, το 1869, το εγκαταλείπει και επανέρχεται σε σχολείο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο τελειώνει με ασημένιο βραβείο αρκετά χρόνια αργότερα.

Από μικρός, εμφανίζει ιδιαίτερη ικανότητα στην κατανόηση των μαθηματικών και των ξένων γλωσσών. Το άλλο του προσόν είναι η επαναστατική του φύση – στα 16 του αποκόπτεται από τον πατέρα του και παίρνει μέρος σε μια ομάδα που συλλέγει απαγορευμένα βιβλία για την δημιουργία μυστικής βιβλιοθήκης. Το 1871 πηγαίνει σε σχολή μηχανικών σιδηροδρόμων στην Αγία Πετρούπολη, γιατί πιστεύει ότι οι σιδηρόδρομοι είναι απαραίτητοι σε μια αχανή χώρα όπως η Ρωσία.

Το 1873 χάνει το ενδιαφέρον του για τους σιδηροδρόμους και μπαίνει στην Ιατρική Σχολή στο Τμήμα Χειρουργικής, η οποία εκείνο τον καιρό ήταν το κέντρο του φοιτητικού κινήματος στην Αγία Πετρούπολη και τον ίδιο χρόνο συμμετέχει στους Ναρόντνικους. Το 1875 συλλαμβάνεται και φυλακίζεται για διακίνηση παράνομων βιβλίων. Αποφυλακίζεται τρία χρόνια μετά, με απαγόρευση συνέχισης των σπουδών του (τον βάζουν σε μαύρη λίστα).

Το I978 συμμετέχει στην ομάδα «Ελευθερία ή θάνατος», που μετέπειτα γίνεται η οργάνωση «Λαϊκή Θέληση» (Narodnaya Volya). Γίνεται ο επιστήμονας της οργάνωσης, ο ειδικός και υπεύθυνος για τα εκρηκτικά – νιτρογλυκερίνη και δυναμίτη. Κατά τη διάρκεια του 1879 η ομάδα του παράγει αρκετές δεκάδες κιλά δυναμίτη, μη δίνοντας σημασία στον κίνδυνο έκρηξης. Τον ίδιο καιρό ο Νικολάι μελετά τις ιδιότητες της πυρίτιδας και τις πιθανότητες εφαρμογής της σε ιπτάμενες μηχανές.

Ο Νικολάι Κιμπάλτσιτς είναι ενεργό μέλος σε όλες τις επαναστα-

ότι στις 30 Νοεμβρίου 1917, ο Trotsky εκφώνησε ομιλία ενώπιον του Σοβιέτ της Πετρούπολης, στην οποία παρατήρησε ότι «σήμερα, είχα εδώ στο Ινστιτούτο Smolny δύο Αμερικανούς, που συνδέονται στενά με τα αμερικάνικα καπιταλιστικά στοιχεία». Σύμφωνα με τον Kennan, είναι «δύσκολο να φανταστούμε ποιοι θα μπορούσαν να είναι αυτοί οι δυο Αμερικανοί, αν όχι οι Robins και Gumberg». Αλλά στην πραγματικότητα ο Alexander Gumberg ήταν Ρώσος, όχι Αμερικανός. Επιπλέον, όσο ο Thompson ήταν ακόμη στη Ρωσία στις 30 Νοεμβρίου 1917, ήταν κάτι περισσότερο από πιθανό οι δύο Αμερικάνοι που επισκέφτηκαν τον Trotsky να ήταν ο Raymond Robins, ένας προαγωγέας μεταλλευτικών, που στράφηκε στις «φιλανθρωπίες» και ο Thompson της Federal Reserve Bank της Νέας Υόρκης.

Ο μπολσεβικισμός της Wall Street ήταν γνωστός στους καλά πληροφορημένους κύκλους ήδη από το 1919. Ο οικονομικός δημοσιογράφος Barron κατέγραψε μια συνομιλία με έναν μεγιστάνα του πετρελαίου, τον E.H. Doheny το 1919 και συγκεκριμένα κατονόμασε τρεις επιφανείς χρηματοδότες, τον William Boyce Thompson, τον Thomas Lamont και τον Charles R. Cane.

Πλοίο S.S. Aquitania, βράδυ της Παρασκευής 1η Φεβρουαρίου 1919.

«Πέρασα το βράδυ με τους Dohenys στη σουίτα τους. Ο κύριος Doheny είπε: αν πιστεύεις στη δημοκρατία, δεν μπορείς να πιστεύεις στο Σοσιαλισμό. Ο Σοσιαλισμός είναι το δηλητήριο που καταστρέφει την Δημοκρατία. Η Δημοκρατία σημαίνει ευκαιρίες για όλους. Ο σοσιαλισμός συντηρεί την ελπίδα ότι ένας άνθρωπος μπορεί εγκαταλείποντας την εργασία του να βρεθεί σε καλύτερη θέση. Ο μπολσεβικισμός είναι ο αληθινός καρπός του σοσιαλισμού και, αν διαβάσετε την ενδιαφέρουσα μαρτυρία ενώπιον της Επιτροπής Γερουσίας γύρω στα μέσα Ιανουαρίου, που εμφανίστηκαν όλοι αυτοί οι πασιφιστές και ειρηνοποιοί είναι συμπαθούντες των Γερμανών, σοσιαλιστές και μπολσεβίκοι, θα δείτε ότι η πλειοψηφία του σώματος των καθηγητών πανεπιστημίου στις Ηνωμένες Πολιτείες διδάσκει σοσιαλισμό και μπολσεβικισμό κι ότι 52 καθηγητές κολλεγίων ήταν στη λεγόμενη επιτρο-

θρώπινο κόστος αυτής της συμμαχίας έχει πέσει στους ώμους κάθε Ρώσου και κάθε Αμερικάνου. Η επιχειρηματικότητα έχει τεθεί σε ανυποληψία και ο κόσμος προωθείται προς έναν αναποτελεσματικό σοσιαλιστικό σχεδιασμό, ως αποτέλεσμα αυτών των μονοπωλιακών ελιγμών στον κόσμο της πολιτικής και της επανάστασης.

Αυτή είναι επίσης μια ιστορία που αντικατοπτρίζει τη Ρωσική Επανάσταση. Οι τσάροι και το διεφθαρμένο πολιτικό τους σύστημα εκτινάχθηκαν μόνο για να αντικατασταθούν από τους νέους δυνατούς χρηματιστές του άλλου διεφθαρμένου πολιτικού συστήματος. Εκεί όπου οι Ηνωμένες Πολιτείες θα μπορούσαν να ασκήσουν κυρίαρχη επιρροή, για να επιφέρουν μια ελεύθερη Ρωσία, υποτάχθηκαν στις φιλοδοξίες λίγων χρηματιστών της Wall Street, που για δικούς τους σκοπούς θα μπορούσαν να δεχτούν μια κεντρική τσαρική Ρωσία ή μια κεντρική μαρξιστική Ρωσία, αλλά όχι μια αποκεντρωμένη ελεύθερη Ρωσία. Οι αιτίες αυτών των ισχυρισμών θα εκτυλιχθούν, καθώς θα αναπτύσσουμε την βασική και, μέχρι στιγμής, ανείπωτη ιστορία της Ρωσικής Επανάστασης και των επακόλουθών της.[4]

σύντροφοι για την

Αναρχική απελευθερωτική δράση

a [σ.τ.μ.] Αμερικανός τραπεζίτης και συνεργάτης του J.P. Morgan από την 1η Ιανουαρίου του 1911. Υπηρέτησε ως οικονομικός σύμβουλος των ΗΠΑ στο εξωτερικό, τη δεκαετία 1920-1930. Ο ένας του γιος, ο Corliss, ήταν καθηγητής φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια και ορκισμένος σοσιαλιστής. Ο άλλος ήταν συνεργάτης της εταιρείας J.P. Morgan.

---

3. [σ.σ.] Arthur Pound and Samuel Taylor Moore, *They Told Barron* (New York: Harper & Brothers, 1930), pp. 13-14.
4. [σ.σ.] Υπάρχει μια παράλληλη κι επίσης άγνωστη ιστορία σε σχέση με το κίνημα των μαχνοβιτών που πολέμησε τόσο τους «λευκούς», όσο και τους «κόκκινους» στον εμφύλιο πόλεμο 1919-1920 (βλ. Volin *Η άγνωστη επανάσταση* New York: Libertarian Book Club, 1953. Υπήρξε, επίσης, το πράσινο κίνημα που εναντιώθηκε και τους «Λευκούς» και τους «Κόκκινους». Ο συγγραφέας δεν έχει δει ποτέ ούτε μια αναφορά στους Πράσινους σε οποιαδήποτε ιστορία της Μπολσεβίκικης Επανάστασης, Ωστόσο, ο Πράσινος Στρατός είχε δύναμη 700.000 ατόμων!

Ο Νικολάι Ιβάνοβιτς Κιμπάλτσιτς (Nicolai Ivanovich Kibalcich) είναι διάσημος ρώσος εφευρέτης και πατέρας του πρώτου ρώσικου κινητήρα τζετ σε αεροπλάνο, καθώς και επαναστάτης.

Γεννιέται τον Οκτώβριο του 1853 στην πόλη Κορώπ, της περιφέρειας Τσέρνιγκοβ. Ο πατέρας του είναι ιερέας και όταν ο Νικολάι μπαίνει στο γυμνάσιο το 1864, επιμένει ότι ο γιος του θα πρέπει να μετακινηθεί σε θρησκευτικό σχολείο. Παρ' ότι αρχικά υπακούει, το 1869, το εγκαταλείπει και επανέρχεται σε σχολείο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο τελειώνει με ασημένιο βραβείο αρκετά χρόνια αργότερα.

Από μικρός, εμφανίζει ιδιαίτερη ικανότητα στην κατανόηση των μαθηματικών και των ξένων γλωσσών. Το άλλο του προσόν είναι η επαναστατική του φύση – στα 16 του αποκόπτεται από τον πατέρα του και παίρνει μέρος σε μια ομάδα που συλλέγει απαγορευμένα βιβλία για την δημιουργία μυστικής βιβλιοθήκης. Το 1871 πηγαίνει σε σχολή μηχανικών σιδηροδρόμων στην Αγία Πετρούπολη, γιατί πιστεύει ότι οι σιδηρόδρομοι είναι απαραίτητοι σε μια αχανή χώρα όπως η Ρωσία.

Το 1873 χάνει το ενδιαφέρον του για τους σιδηροδρόμους και μπαίνει στην Ιατρική Σχολή στο Τμήμα Χειρουργικής, η οποία εκείνο τον καιρό ήταν το κέντρο του φοιτητικού κινήματος στην Αγία Πετρούπολη και τον ίδιο χρόνο συμμετέχει στους Ναρόντνικους. Το 1875 συλλαμβάνεται και φυλακίζεται για διακίνηση παράνομων βιβλίων. Αποφυλακίζεται τρία χρόνια μετά, με απαγόρευση συνέχισης των σπουδών του (τον βάζουν σε μαύρη λίστα).

Το 1978 συμμετέχει στην ομάδα «Ελευθερία ή θάνατος», που μετέπειτα γίνεται η οργάνωση «Λαϊκή Θέληση» (Narodnaya Volya). Γίνεται ο επιστήμονας της οργάνωσης, ο ειδικός και υπεύθυνος για τα εκρηκτικά – νιτρογλυκερίνη και δυναμίτη. Κατά τη διάρκεια του 1879 η ομάδα του παράγει αρκετές δεκάδες κιλά δυναμίτη, μη δίνοντας σημασία στον κίνδυνο έκρηξης. Τον ίδιο καιρό ο Νικολάι μελετά τις ιδιότητες της πυρίτιδας και τις πιθανότητες εφαρμογής της σε ιπτάμενες μηχανές.

Ο Νικολάι Κιμπάλτσιτς είναι ενεργό μέλος σε όλες τις επαναστατικές διεργασίες. Παίρνει μέρος σε έντυπες δραστηριότητες, γράφει άρθρα και τα υπογράφει με ψευδώνυμα. Θεωρεί ότι οι βίαιες ενέργειες είναι ο μόνος τρόπος υπεράσπισης των ιδεών. Με αυτό το σκεπτικό, ανακαλύπτει το εκρηκτικό φυτίλι και τη ζελατινοδυναμίτιδα από νιτρογλυκερίνη, και αποστέλλει εκρηκτικά στην Οδησσό για να καταστραφεί το τραίνο του Τσάρου, ενώ αρχίζει να μελετά και να υπολογίζει τις συνέπειες των εκρήξεων. Εκπαιδεύει άλλους επαναστάτες στις εφευρέσεις του – στην βόμβα, η οποία μετέπειτα σκότωσε τον τσάρο Αλέξανδρο Β΄. Αρκετές μέρες μετά την δολοφονία του τσάρου, ο Νικολάι Κιμπάλτσιτς συλλαμβάνεται και οδηγείται στην φυλακή.

Όντας φυλακισμένος, συνεχίζει την επιστημονική του έρευνα,

Η σύντομη ζωή του αναρχικού Άντζελο Γκάλλι

«Ήμουν ασυναίσθητα στο κέντρο της συμπλοκής.
Είδα μπροστά μου το φέρετρο, καλυμμένο με κόκκινα γαρύφαλλα,
να κλυδωνίζεται επικίνδυνα στους ώμους των νεκροπομπών.
Είδα τα άλογα να δυστροπούν, τα ρόπαλα και τις λόγχες να χτυπιούνται,
τόσο που μου φάνηκε ότι ανά πάσα στιγμή το σώμα θα έπεφτε στο έδαφος
και θα ποδοπατιόταν από τα άλογα».

Κάρλο Κάρρα

Η ζωή του ιταλού αναρχικού Άντζελο Γκάλλι τερματίστηκε απότομα, παραμένει, όμως στη μνήμη μας από το ζωγραφικό έργο του Κάρλο Κάρρα, *Η Κηδεία του Αναρχικού Γκάλλι*.

Ο Αντζελο Γκάλλι γεννήθηκε το 1883. Στην αναρχική εφημερίδα La Protesta Umana περιγράφεται ως «*υποστηρικτής του Ιδεώδους, μια ψυχή που πάλλεται με τον πόνο του κόσμου... ένας μη διανοούμενος, αλλά εντυπωσιακά ευφυής και πρόθυμος για δράση*».

Στις 6 Μαΐου 1906, η βασιλική φρουρά του Μιλάνου πυροβολεί εναντίον μιας ομάδας εργαζόμενων, σκοτώνοντας έναν και τραυματίζοντας οκτώ. Ολόκληρη η πόλη κατεβαίνει σε γενική απεργία. Ο Γκάλλι είναι από τους κύριους οργανωτές της. Το πρωί της 10ης Μαΐου πηγαίνει με τους συντρόφους του Ενρίκο Ρεκαλκάτι και Κάρλο Τζελόζα στο εργοστάσιο Macchi & Pessoni για να οργανώσουν μπλόκο κατά των απεργοσπαστών. Οι φύλακες του εργοστασίου, όμως, είναι οπλισμένοι με στιλέτα και επιτίθενται εναντίον τους. Από τη συμπλοκή τραυματίζεται ο Τζελόζα και μαχαιρώνεται θανάσιμα ο Γκάλλι.

Η κηδεία του δολοφονημένου αναρχικού, τρεις μέρες μετά, είναι ένα θυελλώδες γεγονός. Η νεκρική πομπή ακολουθείται από δεκαπέντε μαυροκόκκινες σημαίες και μετατρέπεται σε διαδήλωση. Ακολουθούν βίαιες συγκρούσεις με έφιππους καραμπινιέρους. Τραυματίζονται πολλά άτομα, συμπεριλαμβανομένων γυναικών και παιδιών.

Στις συμπλοκές συλλαμβάνεται και ο φουτουριστής ζωγράφος Κάρλο Κάρρα, ο οποίος έχει δεχθεί ισχυρή επιρροή από τους αναρχικούς του Μιλάνου. Το γεγονός χαράζεται έντονα στη μνήμη του. Το 1910 αποφασίζει να το αποτυπώσει σε πίνακα, τον οποίο ολοκληρώνει ένα χρόνο μετά, ονομάζοντάς τον *Η Κηδεία του Αναρχικού Γκάλλι*.

Ο Αντζελο Γκάλλι βρίσκεται θαμμένος στο νεκροταφείο Musocco, κοντά στο μνημείο για τους 400 μιλανέζους εργάτες που σκοτώθηκαν το 1898, κατά τη διάρκεια εξεγέρσεων ενάντια στις αυξήσεις των τιμών στα τρόφιμα και στο λοιμό.

Μετάφραση-Απόδοση Π.

της κατεύθυνσης του άξονα του πυραύλου, θα αλλάξει το ίχνος πτήσης του

δικαστές, όλοι, εκτός του Ρυσάκοφ, υπερασπίστηκαν σθεναρά τη διεκδίκησή τους για ελευθερία. Στο ικρίωμα

να κλυδωνίζεται επικίνδυνα στους ώμους των νεκροφόρων.
Είδα τα άλογα να δυστροπούν, τα ρόπαλα και τις λόγχες να χτυπιούνται, τόσο που μου φάνηκε ότι ανά πάσα στιγμή το σώμα θα έπεφτε στο έδαφος και θα ποδοπατιόταν από τα άλογα».

Κάρλο Κάρρα

μνημείο για τους 400 μιλανέζους εργάτες που σκοτώθηκαν το 1898, κατά τη διάρκεια εξεγέρσεων ενάντια στις αυξήσεις των τιμών στα τρόφιμα και στο λοιμό.

Μετάφραση-Απόδοση Π.

Η ζωή του ιταλού αναρχικού Άντζελο Γκάλλι τερματίστηκε απότομα, παραμένει, όμως στη μνήμη μας από το ζωγραφικό έργο του Κάρλο Κάρρα, *Η Κηδεία του Αναρχικού Γκάλλι*.

Ο Αντζελο Γκάλλι γεννήθηκε το 1883. Στην αναρχική εφημερίδα La Protesta Umana περιγράφεται ως «*υποστηρικτής του Ιδεώδους, μια ψυχή που πάλλεται με τον πόνο του κόσμου... ένας μη διανοούμενος, αλλά εντυπωσιακά ευφυής και πρόθυμος για δράση*».

Στις 6 Μαΐου 1906, η βασιλική φρουρά του Μιλάνου πυροβολεί εναντίον μιας ομάδας εργαζόμενων, σκοτώνοντας έναν και τραυματίζοντας οκτώ. Ολόκληρη η πόλη κατεβαίνει σε γενική απεργία. Ο Γκάλλι είναι από τους κύριους οργανωτές της. Το πρωί της 10ης Μαΐου πηγαίνει με τους συντρόφους του Ενρίκο Ρεκαλκάτι και Κάρλο Τζελόζα στο εργοστάσιο Macchi & Pessoni για να οργανώσουν μπλόκο κατά των απεργοσπαστών. Οι φύλακες του εργοστασίου, όμως, είναι οπλισμένοι με στιλέτα και επιτίθενται εναντίον τους. Από τη συμπλοκή τραυματίζεται ο Τζελόζα και μαχαιρώνεται θανάσιμα ο Γκάλλι.

Η κηδεία του δολοφονημένου αναρχικού, τρεις μέρες μετά, είναι ένα θυελλώδες γεγονός. Η νεκρική πομπή ακολουθείται από δεκαπέντε μαυροκόκκινες σημαίες και μετατρέπεται σε διαδήλωση. Ακολουθούν βίαιες συγκρούσεις με έφιππους καραμπινιέρους. Τραυματίζονται πολλά άτομα, συμπεριλαμβανομένων γυναικών και παιδιών.

Στις συμπλοκές συλλαμβάνεται και ο φουτουριστής ζωγράφος Κάρλο Κάρρα, ο οποίος έχει δεχθεί ισχυρή επιρροή από τους αναρχικούς του Μιλάνου. Το γεγονός χαράζεται έντονα στη μνήμη του. Το 1910 αποφασίζει να το αποτυπώσει σε πίνακα, τον οποίο ολοκληρώνει ένα χρόνο μετά, ονομάζοντάς τον *Η Κηδεία του Αναρχικού Γκάλλι*.

της κατεύθυνσης του άξονα του πυραύλου, θα αλλάξει το ίχνος πτήσης του οχήματος.

Ο υπουργός εσωτερικών αρνείται να λάβει υπ' όψιν τους επιστημονικούς υπολογισμούς και τις διαπιστώσεις του, παρ' ότι προτείνει ισόβια κάθειρξη. Όμως, κανείς δεν τον ακούει – ο Νικολάι Κιμπάλτσιτς και αρκετοί σύντροφοί του καταδικάζονται σε απαγχονισμό και οδηγούνται στην αγχόνη στις 3 Απριλίου 1881.

«[...] Το κόμμα της Λα-

δικαστές, όλοι, εκτός του Ρυσάκοφ, υπερασπίστηκαν σθεναρά τη διεκδίκησή τους για ελευθερία. Στο ικρίωμα αγκαλιάστηκαν και πέθαναν ήρεμοι» (από το βιβλίο *Αναμνήσεις ενός Επαναστάτη* του Βικτόρ Λβόβιτς Κιμπάλτσιτς - Βικτόρ Σερζ.)

Οι έρευνες του Κιμπάλτσιτς θάβονται σκόπιμα σε κυβερνητικά αρχεία μέχρι τον Αύγουστο του 1917, οπότε και ανακαλύπτονται από τους ερευνητές των Μπολσεβίκων. Το 1918, οι Σοβιετικοί παρουσιάζουν το επαναστατικό όραμα και τις ιδέες του Κιμπάλτσιτς, κυρίως για λόγους προπαγάνδας σε ένα περιοδικό των Μπολσεβίκων.

Αν και η πρόταση του Κιμπάλτσιτς για ανάφλεξη κινητήρα γεμάτου με πυρίτι-

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 16ος, Φύλλο 170
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2017

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
τηλέφωνο: 69 73 79 92 07

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

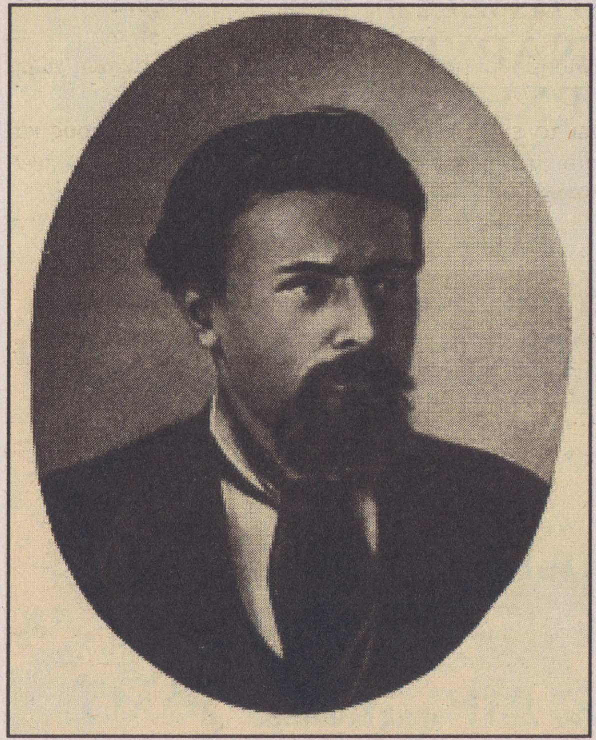
Συνδρομή (για 10 τεύχη)

με στιλέτα και επιτίθενται εναντίον τους. Από τη συμπλοκή τραυματίζεται ο Τζελο-
ζα και μαχαιρώνεται θανάσιμα ο Γκάλλι.

Η κηδεία του δολοφονημένου αναρχικού, τρεις μέρες μετά, είναι ένα θυελλώδες γεγονός. Η νεκρική πομπή ακολουθείται από δεκαπέντε μαυροκόκκινες σημαίες και μετατρέπεται σε διαδήλωση. Ακολουθούν βίαιες συγκρούσεις με έφιππους καραμπινιέρους. Τραυματίζονται πολλά άτομα, συμπεριλαμβανομένων γυναικών και παιδιών.

Στις συμπλοκές συλλαμβάνεται και ο φουτουριστής ζωγράφος Κάρλο Κάρρα, ο οποίος έχει δεχθεί ισχυρή επιρροή από τους αναρχικούς του Μιλάνου. Το γεγονός χαράζεται έντονα στη μνήμη του. Το 1910 αποφασίζει να το αποτυπώσει σε πίνακα, τον οποίο ολοκληρώνει ένα χρόνο μετά, ονομάζοντάς τον *Η Κηδεία του Αναρχικού Γκάλλι*.

εργαζόμενος σε ένα σχέδιο μηχανής τζετ. Συγγράφει μια αξιοσημείωτη εργασία, όπου περιγράφει τον τρόπο προώθησης μιας πλατφόρμας με ανάφλεξη φυσιγγίων πυρίτιδας σε θάλαμο πυραύλου.

Αντιλαμβάνεται, έτσι, ότι η αλλαγή της κατεύθυνσης του άξονα του πυραύλου, θα αλλάξει το ίχνος πτήσης του οχήματος.

Ο υπουργός εσωτερικών αρνείται να λάβει υπ' όψιν τους επιστημονικούς υπολογισμούς και τις διαπιστώσεις του, παρ' ότι προτείνει ισόβια κάθειρξη. Όμως, κανείς δεν τον ακούει – ο Νικολάι Κιμπάλτσιτς και αρκετοί σύντροφοί του καταδικάζονται σε απαγχονισμό και οδηγούνται στην αγχόνη στις 3 Απριλίου 1881.

«[...] Το κόμμα της Λαϊκής Θέλησης (Ναρόντναγια Βόλια) είχε δολοφονήσει τον τσάρο Αλέξανδρο Β'. Συνέλαβαν ανάμεσα στους δράστες της απόπειρας τον χημικό Νικόλαο Κιμπάλτσιτς μακρινό συγγενή του πατέρα μου (αγνοούσα σε ποιο βαθμό) και τον κρέμασαν μαζί με τον Ζελιάμποφ, τον Ρυσάκοφ, τον Μιχαήλοφ και την κόρη του παλαιού κυβερνήτη της Αγίας Πετρούπολης, την Σοφία Περόφσκαγια. Μπροστά στους δικαστές, όλοι, εκτός του Ρυσάκοφ, υπερασπίστηκαν σθεναρά τη διεκδίκησή τους για ελευθερία. Στο ικρίωμα αγκαλιάστηκαν και πέθαναν ήρεμοι» (από το βιβλίο *Αναμνήσεις ενός Επαναστάτη* του Βικτόρ Λβόβιτς Κιμπάλτσιτς - Βικτόρ Σερζ.)

Οι έρευνες του Κιμπάλτσιτς θάβονται σκόπιμα σε κυβερνητικά αρχεία μέχρι τον Αύγουστο του 1917, οπότε και ανακαλύπτονται από τους ερευνητές των Μπολσεβίκων. Το 1918, οι Σοβιετικοί παρουσιάζουν το επαναστατικό όραμα και τις ιδέες του Κιμπάλτσιτς, κυρίως για λόγους προπαγάνδας σε ένα περιοδικό των Μπολσεβίκων.

Αν και η πρόταση του Κιμπάλτσιτς για ανάφλεξη κινητήρα γεμάτου με πυρίτιδα πιθανότατα θα σκότωνε όλους μέσα στο αεροπλάνο, ο Κωνσταντίν Τσιολκόφσκι, ο κορυφαίος Σοβιετικός επιστήμονας πυραύλων, θεωρεί τον Κιμπάλτσιτς ως τον μεγαλύτερο προκάτοχό του και τις καινοτόμες προτάσεις του ως τις απαρχές της επανδρωμένης εξερεύνησης του διαστήματος.

Ένας κρατήρας στη Σελήνη φέρει το όνομα του Νικολάι Ιβάνοβιτς Κιμπάλτσιτς.

Μετάφραση-Απόδοση Π.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

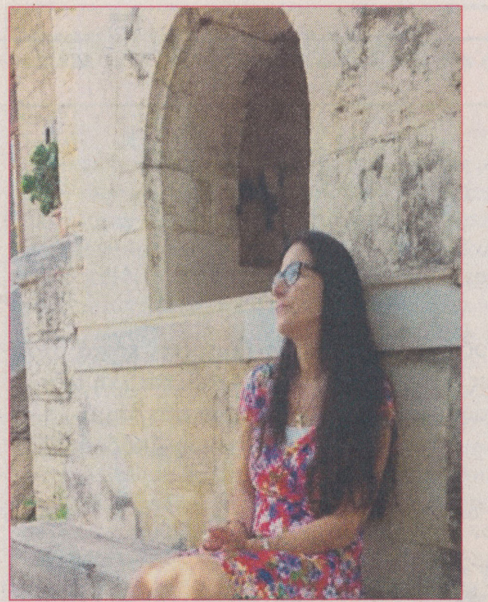
ΧΡΟΝΟΣ 16ος, Φύλλο 170
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2017

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
τηλέφωνο: 69 73 79 92 07

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με **ταχυδρομική επιταγή** στο όνομα:
Γεώργιος Ν. Βλασσόπουλος, Τ.Θ. 30658,
Τ.Κ. 10033, ΑΘΗΝΑ,
ή καταθέτοντας το αντίστοιχο ποσόν στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)
116/611-838-03
IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803
bic: ETHNGRAA
Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητη η γνωστοποίηση των στοιχείων σας μέσω του ταχυδομείου, τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, δηλαδή: Όνομα, επώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας και ένα τηλέφωνο.

Βρεφοδόχος, «Κρίση» και Πολιτική

Σε ένα κομμάτι χαρτί, που το καρφίτσωσε στη πάνα του μωρού της, η μητέρα του έγραφε: **«Λόγω της κρίσεως σάς χαρίζω το παιδί μου. Σώστε το εσείς».** Ήταν αρχές του 1935 και το συγκεκριμένο μωρό οδηγήθηκε στο Δημοτικό Βρεφοκομείο «Άγιος Στυλιανός» στη Θεσσαλονίκη, όπου πέθανε μερικές εβδομάδες αργότερα. Η Ελλάδα ζούσε σε συνθήκες «κρίσης», είχε προηγηθεί η πτώχευση του 1932 από τον Ελ. Βενιζέλο, ο οποίος είχε επιστρέψει ως «μεσσίας» στο πολιτικό προσκήνιο, από το 1927. Υπό τη διακυβέρνηση του Βενιζέλου, το εξωτερικό χρέος είχε διογκωθεί από δάνεια που είχε συνάψει η κυβέρνησή του, κυρίως στο Σίτυ του Λονδίνου. Συγκεκριμένα το εξωτερικό χρέος την τετραετία 1928-1932 αυξήθηκε από 27,8 δισεκατομμύρια δραχμές στα 32,7 δισεκατομμύρια και η διεθνής οικονομική και πολιτική σκηνή «ζούσε» τα απόνερα του κραχ του 1929. Ο Βενιζέλος αποφάσισε, τότε, να δώσει την μάχη τής σκληρής δραχμής έναντι της στερλίνας, με το σκεπτικό της εξυπηρέτησης του διογκωμένου δημόσιου χρέους. Έτσι, η Τράπεζα της Ελλάδος χρησιμοποιούσε τα λιγοστά αποθέματά της για να στηρίζει την δραχμή και στα τέλη τού 1931

οικονομία αυτών των χωριών να στηρίζεται επί το πλείστον στην επί πληρωμή θηλασμού διαδικασία. Ασφαλώς και το ζήτημα της εγκατάλειψης δεν είναι κάτι καινούργιο αλλά έρχεται από τις αρχαίες και μεσαιωνικές κοινωνίες. Όμως, όπως σημειώνει ο Boswell, η εμφάνιση των βρεφοκομείων κατά τον 14ο αι. επέφερε βασικό ρήγμα στις έως τότε αντιλήψεις. Διότι η θεσμοποίηση της εγκατάλειψης, μέσω της οδού του βρεφοκομείου, ανέτρεψε τις μέχρι τότε συνήθεις πρακτικές, που ήταν η έκθεση των βρεφών στους δημόσιους χώρους, γεγονός που παραδόξως τούς εξασφάλιζε την επιβίωση, αλλά και την ενσωμάτωσή τους στη κοινωνία, σε αντίθεση με τα βρεφοκομεία που ουσιαστικά έθεταν τα νήπια για μεγάλο διάστημα εκτός του κοινωνικού πλαισίου. Οφείλουμε, όμως, να σημειώσουμε ότι και η πρακτική της εγκατάλειψης σε δημόσιους χώρους δεν είχε πάντα τα καλύτερα αποτελέσματα, αφού ένα ποσοστό έκθετων παιδιών κατέληγε στα πορνεία της εποχής.

Τον 19ο αι. και συγκεκριμένα το 1811 στη Νάπολη της Ιταλίας επιβλήθηκε η **χρήση της βρεφοδόχου**, η οποία τοποθετούνταν στην εξωτερική πλευρά των βρεφοκομείων ώστε να μπορεί κάποιος «ανώνυμα» να εναποθέσει το βρέφος. Στην Αθήνα και συγκεκριμένα στο Βρεφοκομείο της οδού Πειραιώς, η βρεφοδόχος ήταν ένα κιβώτιο που χωρούσε μέχρι και δύο βρέφη ξαπλωμένα. Κατά τη δεκαετία του '50 και μετέπειτα, όταν τοποθετούνταν ένα μωρό στο κιβώτιο, ένα ηλεκτρικό κουδούνι ανήγγελλε στο προσωπικό του βρεφοκομείου την «πράξιν της εγκαταλείψεως». Την περίοδο εκείνη, στο Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών, στην οδό Πειραιώς, βρίσκονταν 230 εγκαταλελειμμένα παιδιά. Παραπάνω απ' τα μισά θα πέθαιναν μέσα σε λίγους μήνες, λόγω έλλειψης τροφίμων και φαρμάκων. Η συγκεκριμένη πρακτική, της βρεφοδόχου, θα τερματιζόταν με την ίδρυση του

μόνο με όρους οικονομικής ανέχειας, αν και φυσικά σε πολλές περιπτώσεις αποτελεί βασικό παράγοντα.

Επίσης, ο Kertzer, μέσα από τη μελέτη που έχει πραγματοποιήσει, για το σύνολο της ιταλικής επικράτειας, απαντά και στην έννοια της «γονεϊκής αδιαφορίας», όπως αυτή αναπτύχθηκε από τον Aries περί της «ιστορικότητας της παιδικής ηλικίας». Για ορισμένους συγγραφείς το φαινόμενο της παιδικής θνησιμότητας και της εγκατάλειψης πρέπει να θεωρηθεί απόρροια της γονεϊκής αδιαφορίας. Αντίθετα, ο Kertzer πιστεύει ότι ***η αυξημένη παιδική θνησιμότητα θα μπορούσε να θεωρηθεί ως αιτία της γονεϊκής αδιαφορίας, ως ένας αμυντικός ψυχικός μηχανισμός που προστάτευε τους γονείς από την επώδυνα επαναλαμβανόμενη εμπειρία του θανάτου των νεογνών***. Κατά τον ίδιο, είναι σαφές ότι το σύστημα της εγκατάλειψης διαμορφώθηκε από την ιδεολογία και την πρακτική της καθολικής εκκλησίας, μέσα σε ένα σύστημα ελέγχου της σεξουαλικότητας και της εδραίωσης του θεσμού της οικογένειας. Σε σύγκριση με τις καθολικές κοινωνίες, οι προτεσταντικές εμφανίζουν το φαινόμενο της εγκατάλειψης σε εξαιρετικά περιορισμένο επίπεδο, αφού οι γονείς (ακόμη και για τα εκτός γάμου παιδιά) θεωρούνται οι πλέον κατάλληλοι για την ανατροφή τους. Η εκκλησία, λοιπόν, οργανώνει τον έλεγχο της καθημερινής ζωής και εισχωρεί και στον έλεγχο των μαιών κατά τον 16ο αι. μετατρέποντας τη μαία, την επί αιώνες κύρια βοηθό και μυστικοσύμβουλο των γυναικών, σε όργανο αστυνόμευσης

και υποχρεώνοντάς την να αναφέρει κάθε εγκυμοσύνη και κάθε εκτός γάμου γέννηση. Ο έλεγχος αυτός ολοκληρώθηκε με την απόδοση της μαιευτικής στην ανδροκρατούμενη ιατρική και τη γενίκευση τού τοκετού στις κλινικές κατά τον 20ο αι. Άλλωστε, οι πρώτες γυναίκες που υποχρεώθηκαν να γεννήσουν σε δημόσιες μαιευτικές κλινικές ήταν οι ανύπαντρες γυναίκες.

Συνεπώς, η έκθεση και η εγκατάλειψη των παιδιών είναι μια πρακτική η οποία ενέχει πολλές παραμέτρους και αιτίες, οι οποίες είτε αλληλεπιδρούν είτε αναπτύσσονται αυτόνομα στις αποφάσεις που λαμβάνονται από τους γεννήτορες. Μεγάλο ποσοστό των έκθετων παιδιών σήμερα είναι από τοξικομανείς μητέρες, άλλα απορρίφθηκαν από τους γεννήτορες τους λόγω προβλημάτων υγείας των βρεφών και άλλα λόγω οικονομικής αδυναμίας. Όλοι σχεδόν οι λόγοι και αιτίες αυτής της στάσης, πηγάζουν από τη παρουσία εξουσιαστικών, εκκλησιαστικών και οικονομικών θεσμών και την παρουσία του κράτους στις ζωές των ανθρώπων.

Όμως, οφείλουμε να παρατηρήσουμε ότι: όπως το παιδί δεν πρέπει να είναι «κτήμα» και ιδιοκτησία του γονέα του, έτσι μπορεί και να είναι «έκθετο» χωρίς να έχει εγκαταλειφτεί ή ιδρυματοποιηθεί…

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

Πηγές:

1. *«Λόγω της Κρίσεως σας χαρίζω το παιδί μου»*, Α.Μπρούκου, εκδ. Συμεπε, 2015.
2. *Η Πρόνοια για το παιδί στην Ελλάδα του 19ου αιώνα*, Ε. Καλλιγά, εκδ. Δωδώνη, 1990.

Σε ένα κομμάτι χαρτί, που το καρφίτσωσε στη πάνα του μωρού της, η μητέρα του έγραφε: **«Λόγω της κρίσεως σάς χαρίζω το παιδί μου. Σώστε το εσείς»**. Ήταν αρχές του 1935 και το συγκεκριμένο μωρό οδηγήθηκε στο Δημοτικό Βρεφοκομείο «Άγιος Στυλιανός» στη Θεσσαλονίκη, όπου πέθανε μερικές εβδομάδες αργότερα. Η Ελλάδα ζούσε σε συνθήκες «κρίσης», είχε προηγηθεί η πτώχευση του 1932 από τον Ελ. Βενιζέλο, ο οποίος είχε επιστρέψει ως «μεσσίας» στο πολιτικό προσκήνιο, από το 1927. Υπό τη διακυβέρνηση του Βενιζέλου, το εξωτερικό χρέος είχε διογκωθεί από δάνεια που είχε συνάψει η κυβέρνησή του, κυρίως στο Σίτυ του Λονδίνου. Συγκεκριμένα το εξωτερικό χρέος την τετραετία 1928-1932 αυξήθηκε από 27,8 δισεκατομμύρια δραχμές στα 32,7 δισεκατομμύρια και η διεθνής οικονομική και πολιτική σκηνή «ζούσε» τα απόνερα του κραχ του 1929. Ο Βενιζέλος αποφάσισε, τότε, να δώσει την μάχη τής σκληρής δραχμής έναντι της στερλίνας, με το σκεπτικό της εξυπηρέτησης του διογκωμένου δημόσιου χρέους. Έτσι, η Τράπεζα της Ελλάδος χρησιμοποιούσε τα λιγοστά αποθέματά της για να στηρίζει την δραχμή και στα τέλη τού 1931 άρχισε να διαφαίνεται το αδιέξοδο. Ο ίδιος ο Ελευθέριος Βενιζέλος ανέλαβε προσωπικά τη πρωτοβουλία και έκανε ευρωπαϊκή περιοδεία για εξεύρεση χρημάτων το πρώτο τρίμηνο του 1932, χωρίς επιτυχία. Δεν υπήρχε άλλος χρόνος για διαπραγματεύσεις και την Τετάρτη 27 Απριλίου 1932, η Ελλάδα εγκαταλείπει τον «κανόνα του χρυσού» και ένα μήνα αργότερα χρεοκοπεί και επισήμως.

Στις περιόδους «κρίσεων» αυξάνεται σημαντικά το ποσοστό των παιδιών που εγκαταλείπονται από τους γονείς σε ιδρύματα και νοσοκομεία. Είναι μια ακόμη παράπλευρη εξέλιξη που συντελείται λόγω των βίαιων μεταβολών που πραγματοποιούνται στην κοινωνία. Η εγκατάλειψη των βρεφών και ο θεσμός των βρεφοκομείων

της οδού του βρεφοκομείου, ανέτρεψε τις μέχρι τότε συνήθεις πρακτικές, που ήταν η έκθεση των βρεφών στους δημόσιους χώρους, γεγονός που παραδόξως τούς εξασφάλιζε την επιβίωση, αλλά και την ενσωμάτωσή τους στη κοινωνία, σε αντίθεση με τα βρεφοκομεία που ουσιαστικά έθεταν τα νήπια για μεγάλο διάστημα εκτός του κοινωνικού πλαισίου. Οφείλουμε, όμως, να σημειώσουμε ότι και η πρακτική της εγκατάλειψης σε δημόσιους χώρους δεν είχε πάντα τα καλύτερα αποτελέσματα, αφού ένα ποσοστό έκθετων παιδιών κατέληγε στα πορνεία της εποχής.

Τον 19ο αι. και συγκεκριμένα το 1811 στη Νάπολη της Ιταλίας επιβλήθηκε η **χρήση της βρεφοδόχου**, η οποία τοποθετούνταν στην εξωτερική πλευρά των βρεφοκομείων ώστε να μπορεί κάποιος «ανώνυμα» να εναποθέσει το βρέφος. Στην Αθήνα και συγκεκριμένα στο Βρεφοκομείο της οδού Πειραιώς, η βρεφοδόχος ήταν ένα κιβώτιο που χωρούσε μέχρι και δύο βρέφη ξαπλωμένα. Κατά τη δεκαετία του '50 και μετέπειτα, όταν τοποθετούνταν ένα μωρό στο κιβώτιο, ένα ηλεκτρικό κουδούνι ανήγγελλε στο προσωπικό του βρεφοκομείου την «πράξιν της εγκαταλείψεως». Την περίοδο εκείνη, στο Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών, στην οδό Πειραιώς, βρίσκονταν 230 εγκαταλελειμμένα παιδιά. Παραπάνω απ' τα μισά θα πέθαιναν μέσα σε λίγους μήνες, λόγω έλλειψης τροφίμων και φαρμάκων. Η συγκεκριμένη πρακτική, της βρεφοδόχου, θα τερματιζόταν με την ίδρυση του Κέντρου Βρεφών «Μητέρα» στο Ίλιον.

Στα τέλη της δεκαετίας του '70 η δημογραφική ιστορία και η μελέτη της εγκατάλειψης βρεφών προσπάθησε να αναλύσει τους λόγους αυτής της στάσης. Αρκετοί, όπως οι Fuchs, Da Silva ανέλυσαν αυτήν την συμπεριφορά με όρους ταξικούς και οικονομικούς. Άλλοι, όπως ο Kertzer, δεν συμμερίζονται αυτές τις προσεγγίσεις μονοδιάστατα, αλλά τις τοποθετούν στο πεδίο της εκβιομηχάνισης. Ο Kertzer, παρετήρησε ότι οι πλουσιότερες περιοχές της Ιταλίας ήταν αυτές που παρουσίαζαν τα μεγαλύτερα ποσοστά εγκατάλειψης και ότι η εκβιομηχάνιση επέβαλε στον γυναικείο πληθυσμό συνθήκες εργασίας ασυμβίβαστες με τα μητρικά καθήκοντα. Σε αυτό

παιδικής θνησιμότητας και της εγκατάλειψης πρέπει να θεωρηθεί απόρροια της γονεϊκής αδιαφορίας. Αντίθετα, ο Kertzer πιστεύει ότι ***η αυξημένη παιδική θνησιμότητα θα μπορούσε να θεωρηθεί ως αιτία της γονεϊκής αδιαφορίας, ως ένας αμυντικός ψυχικός μηχανισμός που προστάτευε τους γονείς από την επώδυνα επαναλαμβανόμενη εμπειρία του θανάτου των νεογνών***. Κατά τον ίδιο, είναι σαφές ότι το σύστημα της εγκατάλειψης διαμορφώθηκε από την ιδεολογία και την πρακτική της καθολικής εκκλησίας, μέσα σε ένα σύστημα ελέγχου της σεξουαλικότητας και της εδραίωσης του θεσμού της οικογένειας. Σε σύγκριση με τις καθολικές κοινωνίες, οι προτεσταντικές εμφανίζουν το φαινόμενο της εγκατάλειψης σε εξαιρετικά περιορισμένο επίπεδο, αφού οι γονείς (ακόμη και για τα εκτός γάμου παιδιά) θεωρούνται οι πλέον κατάλληλοι για την ανατροφή τους. Η εκκλησία, λοιπόν, οργανώνει τον έλεγχο της καθημερινής ζωής και εισχωρεί και στον έλεγχο των μαιών κατά τον 16ο αι. μετατρέποντας τη μαία, την επί αιώνες κύρια βοηθό και μυστικοσύμβουλο των γυναικών, σε όργανο αστυνόμευσης

των παιδιών είναι μια πρακτική η οποία ενέχει πολλές παραμέτρους και αιτίες, οι οποίες είτε αλληλεπιδρούν είτε αναπτύσσονται αυτόνομα στις αποφάσεις που λαμβάνονται από τους γεννήτορες. Μεγάλο ποσοστό των έκθετων παιδιών σήμερα είναι από τοξικομανείς μητέρες, άλλα απορρίφθηκαν από τους γεννήτορες τους λόγω προβλημάτων υγείας των βρεφών και άλλα λόγω οικονομικής αδυναμίας. Όλοι σχεδόν οι λόγοι και αιτίες αυτής της στάσης, πηγάζουν από τη παρουσία εξουσιαστικών, εκκλησιαστικών και οικονομικών θεσμών και την παρουσία του κράτους στις ζωές των ανθρώπων.

Όμως, οφείλουμε να παρατηρήσουμε ότι: όπως το παιδί δεν πρέπει να είναι «κτήμα» και ιδιοκτησία του γονέα του, έτσι μπορεί και να είναι «έκθετο» χωρίς να έχει εγκαταλειφτεί ή ιδρυματοποιηθεί...

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

Πηγές:

1. *«Λόγω της Κρίσεως σας χαρίζω το παιδί μου»*, Α.Μπρούκου, εκδ. Συμεπε, 2015.
2. *Η Πρόνοια για το παιδί στην Ελλάδα του 19ου αιώνα*, Ε. Καλλιγά, εκδ. Δωδώνη, 1990.

Ελ. Βενιζέλο, ο οποίος είχε επιστρέψει ως «μεσσίας» στο πολιτικό προσκήνιο, από το 1927. Υπό τη διακυβέρνηση του Βενιζέλου, το εξωτερικό χρέος είχε διογκωθεί από δάνεια που είχε συνάψει η κυβέρνησή του, κυρίως στο Σίτυ του Λονδίνου. Συγκεκριμένα το εξωτερικό χρέος την τετραετία 1928-1932 αυξήθηκε από 27,8 δισεκατομμύρια δραχμές στα 32,7 δισεκατομμύρια και η διεθνής οικονομική και πολιτική σκηνή «ζούσε» τα απόνερα του κραχ του 1929. Ο Βενιζέλος αποφάσισε, τότε, να δώσει την μάχη τής σκληρής δραχμής έναντι της στερλίνας, με το σκεπτικό της εξυπηρέτησης του διογκωμένου δημόσιου χρέους. Έτσι, η Τράπεζα της Ελλάδος χρησιμοποιούσε τα λιγοστά αποθέματά της για να στηρίζει την δραχμή και στα τέλη τού 1931 άρχισε να διαφαίνεται το αδιέξοδο. Ο ίδιος ο Ελευθέριος Βενιζέλος ανέλαβε προσωπικά τη πρωτοβουλία και έκανε ευρωπαϊκή περιοδεία για εξεύρεση χρημάτων το πρώτο τρίμηνο του 1932, χωρίς επιτυχία. Δεν υπήρχε άλλος χρόνος για διαπραγματεύσεις και την Τετάρτη 27 Απριλίου 1932, η Ελλάδα εγκαταλείπει τον «κανόνα του χρυσού» και ένα μήνα αργότερα χρεοκοπεί και επισήμως.

Στις περιόδους «κρίσεων» αυξάνεται σημαντικά το ποσοστό των παιδιών που εγκαταλείπονται από τους γονείς σε ιδρύματα και νοσοκομεία. Είναι μια ακόμη παράπλευρη εξέλιξη που συντελείται λόγω των βίαιων μεταβολών που πραγματοποιούνται στην κοινωνία. Η εγκατάλειψη των βρεφών και ο θεσμός των βρεφοκομείων απαντώνται από πολύ παλιά και συγκεκριμένα από το 1200 περίπου στη Ρώμη. Μέχρι τον 19ο αι. βρεφοκομεία υπήρχαν παντού σε ολόκληρη την Ευρώπη και το πρόβλημα τής εγκατάλειψης αυξανόταν. Κατά τον 18ο αι. κάθε βρεφοκομείο αλλά και μητέρες από τις ανώτερες τάξεις της Γαλλίας συνεργάζονταν με τροφούς που διέμεναν κυρίως σε αγροτικές περιοχές. Βρεφοκομεία συνεργάζονταν σταθερά με ορισμένα χωριά, σε σημείο που **η τοπική** στην εξωτερική πλευρά των βρεφοκομείων ώστε να μπορεί κάποιος «ανώνυμα» να εναποθέσει το βρέφος. Στην Αθήνα και συγκεκριμένα στο Βρεφοκομείο της οδού Πειραιώς, η βρεφοδόχος ήταν ένα κιβώτιο που χωρούσε μέχρι και δύο βρέφη ξαπλωμένα. Κατά τη δεκαετία του '50 και μετέπειτα, όταν τοποθετούνταν ένα μωρό στο κιβώτιο, ένα ηλεκτρικό κουδούνι ανήγγελλε στο προσωπικό του βρεφοκομείου την «πράξιν της εγκαταλείψεως». Την περίοδο εκείνη, στο Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών, στην οδό Πειραιώς, βρίσκονταν 230 εγκαταλελειμμένα παιδιά. Παραπάνω απ' τα μισά θα πέθαιναν μέσα σε λίγους μήνες, λόγω έλλειψης τροφίμων και φαρμάκων. Η συγκεκριμένη πρακτική, της βρεφοδόχου, θα τερματιζόταν με την ίδρυση του Κέντρου Βρεφών «Μητέρα» στο Ίλιον.

Στα τέλη της δεκαετίας του '70 η δημογραφική ιστορία και η μελέτη της εγκατάλειψης βρεφών προσπάθησε να αναλύσει τους λόγους αυτής της στάσης. Αρκετοί, όπως οι Fuchs, Da Silva ανέλυσαν αυτήν την συμπεριφορά με όρους ταξικούς και οικονομικούς. Άλλοι, όπως ο Kertzer, δεν συμμερίζονται αυτές τις προσεγγίσεις μονοδιάστατα, αλλά τις τοποθετούν στο πεδίο της εκβιομηχάνισης. Ο Kertzer, παρετήρησε ότι οι πλουσιότερες περιοχές της Ιταλίας ήταν αυτές που παρουσίαζαν τα μεγαλύτερα ποσοστά εγκατάλειψης και ότι η εκβιομηχάνιση επέβαλε στον γυναικείο πληθυσμό συνθήκες εργασίας ασυμβίβαστες με τα μητρικά καθήκοντα. Σε αυτό το σημείο να σημειώσουμε ότι η φτώχεια στον αγροτικό χώρο και η φτώχεια στον αστεακό χώρο είναι δυο εντελώς διαφορετικές συνθήκες. Κάτι που φανερώνεται και από την υψηλή δημογραφική αναπαραγωγή που είχαν οι φτωχές αγροτικές περιοχές του ελλαδικού χώρου μέχρι και τη δεκαετία του '50. Στις συγκεκριμένες περιοχές συναντάμε πρακτικές μετακίνησης και διακίνησης παιδιών για διαφόρους και ποικίλους λόγους. Συνεπώς δεν μπορεί να συσχετίζεται η εγκατάλειψη ενός βρέφους το φαινόμενο της εγκατάλειψης σε εξαιρετικά περιορισμένο επίπεδο, αφού οι γονείς (ακόμη και για τα εκτός γάμου παιδιά) θεωρούνται οι πλέον κατάλληλοι για την ανατροφή τους. Η εκκλησία, λοιπόν, οργανώνει τον έλεγχο της καθημερινής ζωής και εισχωρεί και στον έλεγχο των μαιών κατά τον 16ο αι. μετατρέποντας τη μαία, την επί αιώνες κύρια βοηθό και μυστικοσύμβουλο των γυναικών, σε όργανο αστυνόμευσης «κτήμα» και ιδιοκτησία του γονέα του, έτσι μπορεί και να είναι «έκθετο» χωρίς να έχει εγκαταλειφτεί ή ιδρυματοποιηθεί...

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

Πηγές:

1. «*Λόγω της Κρίσεως σας χαρίζω το παιδί μου*», Α.Μπρούκου, εκδ. Συμεπε, 2015.
2. *Η Πρόνοια για το παιδί στην Ελλάδα του 19ου αιώνα*, Ε. Καλλιγά, εκδ. Δωδώνη, 1990.